

Shantidharma

དབ་དཀར་བྱིན་གྱི་ལྷ།

སྟོན་ཆ།

ལྷོ་ལྷོ་ལྷ།

ནང་དོན་གནད་བསྐྱེས།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་
དེབ་ཐེར་དཀར་བོའི་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དོ་བོ་མཆན་
འགྲེལ་དང་སྟོང་ཆ་ཁ་སྟོང་བཅས་ཀྱི་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་གསལ་
བར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚོམ་སློབ་པ།

ཏི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་དཔེ་མཛོད་ཚོམ་སློབ་
ཁང་།

རུས་ནམ་འཕུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

ལྷོ་ལོ། ༢༠༡༣ ལྷོ་ལོ། ༢༡༥༠

དེབ་དབང་།

ཏི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་གཞུང་རྒྱབ་ཁང་།

འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ།

སྤྱི་ལོ་ལྷ་སྐྱེལ་བ། 15208425221

གཞུང་ལས་ཁང་། 028-87422886

སྲིད་མོལ། 1095661700

ཡིག་སྐུལ། himalayanc @163.com

དྲ་ཚིག་ས། www.himalayane.com

ཚུམ་པ་པོའི་མཛེད་བསྐྱེས།

འབྲུངས་ཡུལ། སི་ཁྲོན་རྫོང་བ།

འབྲུངས་ལོ། ༡༩༧༤

ཐོབ་ཐང་། དགོ་རྒྱལ། ཚུམ་པ་པོ། སློབ་གསོ་བ།

ལྷོ་བ་རྒྱུང་།

ལྷོ་བ་རྒྱུང་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དགོན་
 པའི་ཚོགས་འདོན་དང་བཅའ་བཟོ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་
 བསྐྱབས་རྗེས་ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་མོ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་
 སོགས་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲེལ་རིག་
 གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསལ། ལྷོ་
 ལོ་༡༧༩༩ལོར་སྤྱི་བུང་ལ་ཕེབས་ཏེ་རྗེས་རམས་པ་རྗེ་བསམ་
 འབྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དུང་ནས་སྤྱི་དང་ཚད་མ། རང་
 དོན་རིག་པ། རྗེས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་
 དབང་ལུང་མན་ངག་གི་སློབ་མང་དུ་ལྷོ་བ་གཉེར་གཤམ་མ་
 བྱས།

གསུང་ཚེ་མ།

ཁོང་གི་གསུང་ཚེ་མ་ལ་སྤོང་གི་ཡི་གེའི་སྟེ་རྣམ་སྟོ་
 གསལ་འཇུག་དོགས་ཀྱི་ཟུར་འདེབས་སྟོང་ཐུན་ངག་གི་
 རྟེ་མིག་སྟེ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱན་
 ངག་རིག་སྟེ་འབྲུལ་འབྲུགས་པའི་ལུགས་ཀྱ། སྤོང་ཆེན་

པོའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དཔྱད་
ལྟ་སྟོན་བའི་འབབ་སྟེགས། རྩོད་ཀྱི་སྐར་ཕྱིས་རིག་པའི་
བྱུང་འཕེལ་སོགས་གསུང་དེབ་མང་བོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་
དུང་དཔྱད་ཚུལ་དང་སྟེན་ཚུལ། ལྷག་ཚུལ། རྩི་ཚོགས་སྐྱེད་
བརྗོད་བཅུ་མས་ཚོས་མང་བོ་བཞུགས།

མཛད་སྟོན།

རྩ་ཡུལ་སློམ་མང་དགོན་དུ་དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྱེད་
གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རྒྱལ་སུ་བུལ། རྩི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་གངས་
སྟོང་ས་ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུ་ལྷོ་བ་སྐྱེད་གི་དགེ་ལྡན་དུ་གདན་
འདྲེན་བྱས། ད་ལྟ་སྟོན་སྐྱེད་དེའི་རྐང་འཛིན་དགེ་ལྡན་
དང་རྩི་གཉེར་སྟོན་གཙོ་གཞིན་པའི་འགན་བཞེས་ཡོད།
ལས་ཞེས་དུ་ས་གནས་བརྒྱ་ཕྱེད་ལྷག་ཅིག་གིས་གདན་
འདྲེན་བྱས་པ་ལྟར་དུས་བྱུང་འཆད་བྲིད་ལ་ཐེབས་གནང་
མཛད་བཞིན་ཡོད།

ལྷན་སྒྲོན།

འཇོམ་གྱི་འཕྲུལ་ལོ་ལྷན་གྱིས་འཕྲུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཁོ་རྒྱལ་དང་
ནང་བསམ་སྒོ་སོགས་དུས་རབས་དང་དཔུང་བ་མཉམ་
གཤིབ་དང་ཉེན་རེ་ནས་ཉེན་རེར་གནམ་ས་སྒྲོ་ལོག་ལྟ་
བུའི་འཕྲུལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། མི་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་ལ་
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་ཐིག་ཅིག་ཏུ་འཛིན་བཞིན་པའི་སྐབས་
ལ། ཡོད་ཚད་བརྗོད་འཕྲིན་དུས་རབས་ཀྱིས་བདག་དབང་
བསྐྱུར་ཏེ། ཆེས་ནས་དགུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་། འཇོམ་
གྱི་ལོ་འཕྲུལ་འཕྲུལ། མ་མཐའ་སྐར་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་
གནས་སྒོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་འཕྲིན་དང་ནམ་
ཡང་རྒྱུད་བཤེད་ཐབས་མེད་པའི་དུས་སྐབས་པ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རིག་གནས་
དང་སྐད་ཡིག་སོགས་རྗེས་སུ་ལྷན་པར་དོགས་ནས་ཐབས་
བརྒྱ་དུས་སྒོར་གིས་བརྗོད་འཕྲིན་དུག་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྐབས་
རྒྱན་དང་འགྲོགས་ནས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་

སྒྲོན་སྒྲོན་མི་རིགས་ཀྱི་གྲུལ་དུ་བཞུར་གྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད།
རིག་གནས་འཇོམ་སྒྲིང་ཅན་ལ་གོམ་འགྲོམ་བཞེབས་དང་
གཞིབ་བཞིན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གནས་འདི་བརྟུན་འཕྲིན་གྱི་གཞུང་ལམ་ལ་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པར་རྐྱང་ཆག་ལག་ཞུ་སོང་བས་
གཞན་རྗེས་མ་ཚོད་པ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་ལགས་
ན། དེད་ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་སྒྲིང་སྒྲོབས་
དཔུང་བའི་ཤུགས་ཐུང་སྟེ་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚོས་དང་རིག་
གནས་འདིའི་སློབ་ཚུ་ལྟར་སྐྱོབ་གྱི་ཆེད་དང་། ང་ཚོ་བོད་
ཀྱི་ཚོས་རིག་འདི་བརྟུན་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ་འཇོམ་
སྒྲིང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་གནས་ཤིག་དུ་བསྐྱུར་ཆེད་
དང་།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན་སྤྱིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ས་ཆེན་
པོའི་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་དར་སྐྱེལ་བྱས་ནས་སློབ་ལྡན་ཡོངས་
ལ་གནས་སྐབས་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ། མཐར་ཐུག་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་འབྱུང་ཆེད། སློབ་བོད་གངས་

ཅན་གྱི་ཚོས་རིག་མཐའ་དག་གི་རྒྱད་པ་བསྐྱུར་གསོ་དང་
གནས་པ་བརྒྱད་སྟེལ། ཆད་པ་ཁ་སྐོང་གཏོང་ཆེད་
དུ༢༠༡༢ལོ་ནས་བཟུང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་
དག་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ཀུན་ནས་འཚོལ་སྟུང་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་ལའི་
རིག་མཚོད་ཆེན་མོའི་འབྲུལ་དེབ་དཔེ་མཚོད་གསར་བ་
འདི་བཟོས་ཏེ་བརྗེ་འཕྲིན་དུས་རབས་གསར་བའི་ལམ་
ལ་བརྒྱུད་ནས། བོད་གྱི་ཚོས་རིག་ཡོངས་རྫོགས་འཛུམ་
སྒྲིང་ཉིལ་བོས་ཉིན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་སྟ་སྟོག་བྱེད་
ཐབས་པར་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ནས་དེ་རིང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་
བཞིན་ཡོད། མ་ཟུང་ལས་རིགས་འདི་སྟོན་བསམ་གཙང་
མས་ཞབས་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་སྟེན། སྟོན་པ་པོ་དག་གིས་དུ་
ལམ་ནས་འབྲུལ་དེབ་དཔེ་གཟིགས་དང་བརྒྱད་འགོད་
ཕབ་ལེན་གནང་སྐབས་སོགས་བྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་ཀུན་དུ་རིན་མེད་གཟིགས་འབུལ་དུ་གནང་
རྒྱུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་འདིར་འཛུམ་སྒྲིང་གི་སྟོན་པ་པོ་
ཡོངས་ལ་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ནི། ཉི་མ་ལའི་རིག་

མངོན་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་མ་ཡིག་མང་ཆེ་བ་ད་སྟོན་དཔེ་
སྐྱོན་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལྷན་ཡོད་པའི་དཔེ་སྐྱོན་དགོན་
མའི་རིགས་ཡིན་སྟབས། མ་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཡིན་པའི་
རྐྱེན་གྱིས་རྙིང་རུལ་དུ་སོང་བ་དང་། དཔེ་རི་བཞིན་མི་
གསལ་བ་ཆ་ཚང་མིན་པ། བརྗེས་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་
མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་མང་བ་དང་། ད་དུང་མ་
ཡིག་འཚོལ་བསྟུའི་སྟོགས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ཁག་གང་མང་
ཞིག་གི་འགག་འཕྲང་བཀལ་དགོས་བྱུང་། འོན་ཏེ་ང་ཚོ་
ཉི་མ་ལའི་རིག་མངོན་ཁང་གིས་ཐབས་བརྒྱ་ཇུས་སྟོན་
གིས་འཚོལ་སྟུང་དང་། དག་བཅོས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་ལུལ་
བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ད་དུང་བཀོད་སྒྲིག་གིས་མ་ལོང་
བ། དག་བཅོས་ཞན་པ། མ་བཅོས་པ་དང་བཅོས་ནོར་
སོགས་ནོར་འཕྲུལ་གྱི་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཆིས་པས། རྒྱ་ཆེ་
བའི་རྒྱལ་སྤེལ་ནང་གི་སྟོག་པ་པོ་ཡོངས་ཀྱིས་བྱུགས་དོགས་
མེད་པར་སྐྱོན་ཆ་དག་ལ་མཚུབ་སྟོན་དང་གསལ་འདེབས་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཐད་ཀར་གནང་འོགས་དང་ང་

ཚོའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་ངེས་པར་དུ་ད་དུང་མུ་མཐུང་
ནས་བསྐྱར་བཟོ་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ་ཡུན་སྲུང་རི་ཚོགས་
སུ་གཏོང་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་ནས་ཡོད་པས་
ཐུགས་དབུས་སུ་འཛིན་རོགས།
ཞེས་ཏེ་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་ཚོམ་སྒྲིག་ཚན་རྒྱུང་
གིས། རྒྱལ་ལོ་༢༠༧༩ ལྷོ་ལོ ༢༠༡༣-༡-༡ལའོ། །

དཀར་ཆག

སྟོན་འགྲོའི་གསལ་བཤད།
ཐོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་
དེབ་ཐེར་དཀར་པོ།
མཚོད་བརྗོད།
སྟོབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་པ།
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་དབྱེ་བ།
ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མིན་གྱི་དགོ་སྟོན།
གནའ་དེང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས།

དེབ་དཀར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།

དེབ་དཀར་རི་ལྟར་བཅམས་ཤིང་དེ་ཚོམ་འཕྲོར་ལྟས་

དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ།

སྒྲིན་འགྲོའི་གསལ་བཤད།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་

བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་

དེབ་ཐེར་དཀར་བོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་སྐད་གྲགས་ཆེ་

བ་ཞིག་རྟེ། རྩོལ་གྱིས་བཅོས་པའི་སྒྲིན་མ་མི་གཡོ་ཞིང་

། ། རྩོགས་སུ་རྒྱུང་བའི་རྒྱུ་མིག་མི་ལྟ་བ། ། རང་བཞིན་

གཤེས་གྱིས་འཇུག་པའི་མེ་ཏོག་འདིས། ། དཔྱོད་ལྡན་སྒྲེ་

བོའི་ཡིད་དབང་ཅིས་མི་འཕྲོག། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་

རིགས་ཞེན་གྱི་མེ་ལྷེ་དགོང་དུ་མཆེད་བཞིན་པའི་དུས་

སྐབས་འདིར་ལྷག་པར་དུ་དོ་སྣང་དང་གཅིགས་འཛིན་

ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ། སློབ་ཆེན་པའི་ལོ་

རྒྱུས་སློབ་དེབ་ཀྱང་དེབ་དཀར་གྱིས་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་

འཕྲིན་ལས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་སླེབས་འདུག གངས་

སྒྲིབ་མེས་རིག་ལོ་ལྟོ་བུ་ལྟོ་བུ་སྒྲིབ་གིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་བྲིད་གཞིར་དེབ་དཀར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་བཞིན་
སྐབས་གཉིས་པའི་བོད་ཡིག་ཆེས་མཐོའི་འཛིན་གྲུབ་བདག་
གིས་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་འཛིན་ཁུལ་བྱས་
ཆོ། དཀར་གནས་དང་བརྟན་ཉིད་སོགས་མང་བོ་ཞིག་ལ་
མཆན་འགྲེལ་རེ་མི་འགོད་ཐབས་མེད་དུ་འདུག་པས། ཉིན་
རེའི་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་འགྲོས་དང་བརྟུན་ནས་སྒྲིབ་སྐོ་སྐོ་དོས་ལ་
ས་སྒྲུག་གིས་བྲིས་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བུ་དོན་གཉེར་ཅན་ཚོས་
ཡི་གེར་བཀོད་པས་འདིར་སྒྲིབ་འཕྲི་རྩུང་བཟང་དང་བཅས་
སྐྱེགས་བམ་དུ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན། སྐྱེགས་བམ་འདི་དོན་
ཚན་བདུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཙོ་ཆེར་མཆན་འགྲེལ་གྱི་
སྐོར་ཡིན་ཏེ། འབྲུ་འགྲེལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྩུང་རྒྱས་པར་
འགྲེལ་ཁུལ་བྱས་ཡོད་ལ། ལོ་ཆོགས་སོགས་དོགས་གནས་
ཅན་རེ་འགའ་འདུག་པ་ལ་འང་རང་གི་སྟ་རྩུལ་སྒྲུག་བརྗོད་
བྱས་ཡོད། འགྲིག་མིན་གཟུར་གནས་དཔྱོད་སྟུན་ཚོས་ཞིབ་
པར་གསུང་འདུན་ཆེ། ལྷོ་ལོ་རྒྱུས་ནི་གལ་འགང་ཆེ་ཞིང་

སྟོག་འཛིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་ངི་བཞིན་བཤད་མི་
ཐུབ་པའམ་མི་སོང་པའི་གནས་མང་དུ་མཆིས་སོང་། རང་
གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་མ་འདང་བ་ནི་དེ་ག་རང་དུ་ཟད་པ་
ལས་གཞན་ངི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ལས་ལ་སློབས་པ་ཆེན་
པོས་བརྩོན་པ་བསྟེན་ཡོད།

དེབ་དཀར་བྲིད་པའི་ཞོར་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་པོད་
བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་ཞིབ་མཇུག་བྱེད་སྐལ་ལྷན་ཞིང་མཆོན་
འབྲེལ་རྒྱུས་ཤོས་ཀྱི་སློབས་བམ་ཞིག་ཀྱང་ཟས་རིན་ཅམ་
དུ་མི་ཡུལ་ལ་འཛོག་ཐུབ་སོང་བ་ནི། བཀའ་དྲིན་འཁོར་
མཐའ་བྲལ་བའི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་དང་དཔེ་བྲིད་བྱེད་
ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་ཚོའི་བྱུགས་རྗེ་དང་འབྲེལ་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན་ན། འདིར་ཆེད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བའི་གུས་འདུད་
ལྷ་བཞིན་ཡོད། ཅས་སྟོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་རྩ་ཡུལ་སློ་
མང་དགོན་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠.༦.༣ཉིན་བྲིས།

ལྟོ། ། བོད་ཆེན་པོ་འོ་ཉེ་ཉེ་སྐྱེད་ལྷགས་
 དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེ་བཞེས་དཀར་
 བོད་ཉེ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
 རྒྱལ་རབས་དེ་བཞེས་དཀར་བོ།

ན་མ་རྩེ་ལོ་གུ་རྣ་སྤྱ་ཡ་སྤྱ། འདྲེན་པ་འགོ་བའི་ལེགས་
 བྱས་འོ་མའི་མཚོར། ། དགྲེས་པའི་བླ་བས་འབྲིལ་བའི་
 ཞལ་སྒོ་ནས། ། རྒྱ་བའི་མདངས་ལྡན་ཐགས་བཟང་བའི་
 བཅུའི་ཚོམས། ། འཇུ་མ་པའི་འོད་གྱིས་བྲིད་ལ་སྤྱང་གྱུར་
 ཅིག། རིགས་གྱི་ལྷ་ཉིག་ཆེ་བའི་འོད་ལྡན་འོད་གསལ་སྤྱ་ཡི་
 གདུང་རྒྱུད་སྤྱ འཛོན། ། མེ་བའི་འོད་སྤྱ ལྡན་ཆགས་སྤྱིད་གྱི་
 གངས་རི་གངས་ཅན་དབྱས་ན་མཐོ་བར་བྱས། ། བཀའ་
 ཡིས་བསྐྱུངས་པའི་འབངས་གྱི་བདེ་སྤྱིད་བདེ་ལྡན་ཞིང་

གི་རྗེས་འགོར་མཛད། ། ཀུན་རིག་འཕྲུལ་མངའ་ལྟུ་སྲིད་
པའི་མེས་པོ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ལྟུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། ལྟ་
གཅིག་ཕྱག་ན་པད་མོ་ལྟུ་མི་རྗེའི་ཚུལ། ། ལྷགས་གཉིས་ལྟུ་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཕྱག་ཆེ། ། སྲིད་གསུམ་ལྟུ་
ཟིལ་གཞོན་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཡིས། ། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་
ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱས་ལྟུ་པའི་ཚུལ། ། དེས་པའི་སྒྲོས་
དང་གསལ་བའི་ལོ་ཚོགས་སུ། ། བཀོད་པའི་ཡིག་རྩིང་རི་
རྩིང་བསྐྱོགས་པ་ལྟུ་ལས། ། བོད་ཁམས་དང་བོའི་སྲིད་
དང་དབང་གི་ཚད་ལྟུ་། ། ཅུང་ཟད་འཇལ་པའི་སྒྲོབས་
པ་བདག་ལ་སྐྱེས། ། རྩིང་སྒྲོབས་དགུ་འགྱུར་སྒྲོག་གི་
དབྱུག་པ་ལ། ། ཏ་མཚོག་ཁྲོས་པའི་བཀའ་ཡི་རྒྱས་བཏབ་
པའི་ལྟུ་། ། སྲིན་པོ་གདོང་དམར་བོད་ལྟུ་གི་དམག་
དཔུང་གིས། ། སུམ་ཉིས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟུང་ལྟུ་
ཞེས་གྲགས། །

མཐོ་རིས་འོད་གསལ་ལྟུ་ཡི་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་ཤིང་།
ལྷགས་རྒྱུང་ཐབས་ཤེས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་ཡངས་པའི་

ས་ཆེན་གྱི་བྱོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ལོ་གོང་མ་འཕུལ་གྱི་
སྣ་བཙན་པོ་དེ་དག་ནི། དེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་མཚོག་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་མིའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཉམས་ཅམ་དུ་
མ་བཟང་གྱི། ཐུན་མོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་དོར་ཡང་། རྒྱ་གར་ཉམས་
གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤེལ་ཉམས་ཉམས། རྒྱ་ནག་ཉམས་ཐང་གུར་གྱི་གོང་མ་
ཐེ་ཚུང་ཉམས། ཉ་བེག་ཉམས་གི་རྒྱལ་པོ་ཡི་ལྷོ་གེར་སོགས་ལས།
ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དཔུང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གང་
ཐང་ནས་ཀྱང་དམན་པ་མ་ཡིན་པས། རང་རེ་རྣམས་ལ་
ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ། རྒྱལ་སྟོན་དེ་དག་གིས་ལོ་དང་ཟླ་བ་
རེ་བཞིན་ཅི་མཛད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
ཡོད་པར་གོར་མ་ཆག་ལ། འོན་ཀྱང་སྣ་སྐྱུས་དར་མའི་ཉམས་
རྗེས་སུ་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་བ་ཉམས་ནས་བཟུང་བོད་
ཁམས་སིལ་བུར་འཕྱོར་ཏེ། རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ས་
ཡུལ་དུ་མར་སྤོས་ཉམས་པ་དང་། ཉོད་སྦྱང་གྱི་ཉོར་དམག་
གི་འཛིགས་པ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཉམས་པ་
སོགས། ཁམས་ཀྱི་དར་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་བར་ལ་

ཀྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མེད་དུ་ཡལ་ཏེ། དུས་སྤྱིས་ཅ་ན་
ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྤྱོད་ཅི་གནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་
ལས་སྟག་མར་མ་ལུས་པ་འདི་སྟར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་
ཆེས་མདོན་མཚན་ཅན་གྱི་བྱུང་བ་དཔེར་ན། བོད་དམག་
ཀྱ་གར་དུ་སླེབས་སྟེ། ཀྱ་གར་ཡུལ་དབུས་གྱི་ཀྱལ་ས་
ཀུ་ཅུ་ཀུལ་བཟུང་ཞིང་། ཀྱལ་པོ་སྤྱིད་སྐྱབ་བཙོན་དུ་བཅུག་
སྟེ། ལོང་ཆེ་ཆུང་བཀྱ་དང་བཀྱད་ཅུ་ཅམ་བོད་གྱི་འབངས་
སུ་ཆུད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ནི་དེའི་གོང་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ནས་
བོད་གྱི་ཆབ་འོག་དུ་ཆུག་སྟེ། མི་རབས་གཅིག་སྟག་
ཅམ་དེ་ལྷུས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀྱ་ནག་རི་པོ་ཚེ་སྟེ།
ལས་ཀྱང་བཀལ་ནས་བོད་གྱི་དབུང་ཆེན་སླེབས་ཏེ། ལོང་
མ་རང་ཡང་ལན་གཅིག་གི་ལས་ཕབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་
གྲུ་གྲུ་དང་ལི་ཡུལ་དང་ཡུན་ནན་སོགས་ཀྱང་བོད་གྱི་འོག་
དུ་ལོ་བཀྱ་སྟག་སྟག་པར་གནས་པ་སྟེ། སོགས། བདེན་
པ་ར་སྤོད་གཏོང་བུས་པའི་ཀྱལ་རབས་གྱི་ཆ་ཤས་བརྗེད་
དུ་ཕངས་བ་འདི་འདྲ་དག་ཀྱང་། ཐ་ན་སྤྱི་རྒྱུའི་མཁས་པ་

ལོ་རྒྱུས་སྐྱབ་དག་གི་སྲོད་ན་ཡང་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་གྲགས་
མོད་ཀྱི། རང་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྒྱུས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་མཚམས་སུ་སླེབས་ལ། རྒྱ་གར་དུ་དམག་དུངས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བ་བཞིད་ལྟེན་དུ་ཡང་རྒྱུས་ཅམ་བྱུང་ཞིང་
། གོང་མ་རྒྱལ་ས་ནས་བྲོས་ཚུལ་ལྟེན་སོགས་ཅེ་ཞོལ་གྱི་
རྩོ་རིང་ལྟེན་སྟོ་ངོས་སུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་
འགོད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་གང་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི།
བཅའ་པོ་ཡབ་སྐུས་དེ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་
དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྟོ་ཅི་དང་ཅི་གནང་གི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། དྲག་པོ་གཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་ཁམས་
གྱི་རྒྱ་སྲོལ་ཇི་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཛད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་
གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་འཆད་པ་ལགས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་བྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་དོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དག་
དང་། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྲོལ་སུ་བྱུག་རྗེས་ཇི་ལྟར་བཞག་
པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལགས་པས་

འདིར་ཅུང་བཟང་ཅམ་ཡང་བསྐྱོས་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

མངའ་བདག་ལྷ་ཡིས་མཛད་པའི་དབང་ཐང་དང་། །

རྒྱལ་རབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལོ་ཁམས་གུང་བསྐྱིགས་ཏེ། །

ཚུལ་གསུམ་རྩིས་ལ་བབས་པའི་བུ་མོ་འདི། །

གཟུར་གནས་མཁས་པའི་བུ་ལ་བག་མར་བྱིན། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འདིར་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཐོག་མར་དབྱུང་པ་ལ། རེ་ཞིག་ཡུལ་
ཀྱི་མིང་དང་རྒྱལ་སྐོན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཚུལ་སོགས་ལ་
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡུལ་འདི་ལ་ཆེས་
སྐྱ་མོ་ཞིག་ནས། རང་སྐད་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བར་
གྲགས་སྟེ། རྒྱ་གར་པ་རྣམས་རང་རེ་ལ་སྟོ་ཏེ་བྱ་བར་
འབོད། དེ་ནི་གནའ་ཏུས་ཀྱི་སྟོག་ལ་བོད་ཅེས་བརྗོད་ཆེ་
བོ་དང་ད་སྐྱ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་འཕྱོན་པའི་དབང་གིས།
བོད། རྟོད། རྟོཏ། ཞེས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས། རོན་ལ་བོད་
བྱ་བའི་ཚོག་འདི་ག་རང་རྒྱ་སྐད་ཏུ་ཕར་ལ་བྱུར་ཆག་པ་

ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་པས་ཚུར་བཏགས་པ་ཞིག་ནི་མིན་པར་
སེམས། དེ་མིན་ཁ་བའི་སྡོངས་དང་གངས་ཅན་སོགས་ནི་
ཉི་མུ་ལ་ཡ་དང་ཉི་མ་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུར་བ་ཡིན་
པས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
ཐ་སྟད་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། བར་དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བོད་ཀྱི་སྡོ་
སྟོགས་ན་ཡོད་པའི་གངས་རིའི་རྒྱུད་གཅིག་ཤུའི་མིང་ཡིན་
ལ། རིམ་གྱིས་བོད་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་
འདྲ་བ་གཞན་ཡང་དཔེར་ན། དིང་སང་རྒྱ་གར་ལ་ཉིན་དུ་
སྤོན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་པར་སེག་ལྟེན་གི་ཐ་སྟད་ཡིན་
ཞིང་། དེ་དག་གི་སྤོན་ལ་སེན་རྒྱུ་ལ་ཉིན་དུ་དང་། སྤྲུ་ལ་
ཏཱ་ལའ་རྒྱུན་སྤོན་གཅིག་གི་མིང་། ་ སོགས་སྤྲུ་འབོད་པས།
ཉིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་རྒྱུ་སྟོགས་ཀྱི་སྤོན་ལྟེན་
ཡུལ་གཅིག་ཤུའི་མིང་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་སྤྱིའི་མིང་
དུ་འཇགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ད་ཉི་རྒྱ་ནག་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་ཀུན་དུ་བོད་ཀྱི་
མིང་ལ་ཉི་རྒྱུད་བྱ་བར་གྲགས། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་

སྒྲིལ་རུས་སྲུ་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་རུའུ་ཕན་རུ་འབོད་པ་དང་
། དེ་མཚུངས་སོག་པོའི་སྐད་རུ་བྱ་བྱད་ཅེས་འབོད་པ་
འདི་རང་ཟུར་ཆག་པར་མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་
ན་རེ། བར་དེ་ཐོག་མར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སྐོས་རུ་གྲགས་ཤིང་
། དེ་ཡང་ཁོང་རྣམས་སྐྱེ་བུ་གསུལ་སྐོས་དང་འབྲེལ་ཆེ་
བས། ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིལ་བོད་དམ་སྒྲིལ་པ་ཞེས་
འབོད་པ་ལས་བར་དེ་ཉིད་ཟུར་ཆག་གོ་ཞེས་བེད། འོ་ན་
བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེའི་དོན་གང་ཡིན་བེད་ན། རྣམ་པ་
གཅིག་རུ་ན་དོན་ཅི་ཡང་བཤད་རུ་མེད་པའི་འདོད་རྒྱལ་
ཅམ་ཡིན་པའང་སྲིད། ཡང་ན་ནི་རྗེ་གཉའ་བྲི་སྐོས་སོགས་
ལ་བོད་དེ་དང་སྐྱར་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡང་། ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་བསམ་འབྲེལ་ལྟར་ན། ཡུལ་གྱི་མིང་རྗེ་ལ་ཐོགས་
པ་ལྟར་སྐྱང་མོད་ཀྱི། དོན་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ཡུལ་ལ་
ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་དོ། ། དཔེར་ན། ཅིན་གྱི་རྒྱལ་
རྒྱད་སྐོས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཅིན་བྱ་
བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་ཏུ་སྐོས་བཟུང་བའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་

གུན་ལ་སྟེ་ར་ཏ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཡུང་རྒྱུང་བོན་སྐྱོད་ཆམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཐོག་མར་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱུར་ཆག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། བོད་དང་བོན་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་བྱ་བ་འདི་དེས་པར་བཞད་གད་སྟོང་བའི་གཏམ་དུ་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི། རྒྱུང་བྱེད་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་ཡན་ཚོད་ལ། འདི་ཡུལ་གང་བོ་ན་གཡུང་རྒྱུང་བོན་གྱི་ཚོས་ལྷགས་འབའ་ཞིག་དར་བས། མིང་དེ་སྐད་གྲགས་ཀྱང་ཡ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་པ་ཆམས་སྟོན་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་ལ་ཕོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་བོན་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དང་ཉེ་བས་སོ། ། དེར་མ་བཟུང་གནའི་ཐ་སྟོད་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་ད་ན་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དཔེན་ན། བཅན་པོ་དང་བཅད་པོ། རུན་པོ་དང་རུད་པོ་སོགས་དེས་མོས་སུ་བྱིས་པ་བཞིན་བོན་དང་བོད་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕན་ཚུན་བརྗེས་པས་སོ། ། ཐོག་ཡུལ་འགར་ཡང་བོན་

ལྷགས་བྱེད་པ་དག་ལ་བོད་དམ་པོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་ཆགས་
པར་འདུག་འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཨི་ས་
ལེམ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་སྐྱོད་ལ་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ཞེས་གྲགས་པ་
བཞིན་དུ་བོད་གྱི་ཡུལ་ན་གཤེན་རབ་གྱི་ཚོས་དར་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཚོས་ལ་པར་ཐོགས་པ་ཡིན་
ནམ། ཚོས་གྱི་མིང་ཡུལ་ལ་རྩེར་བཏགས་པ་ཡིན་སོགས་ནི་
ལོ་གཉིས་སྟོང་ལོན་པའི་རྒྱ་པོ་འདྲ་ཡོད་ན་དྲི་བར་བཟད་
མོད་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་རུས། རང་གསེས་གྱི་
ཡུལ་རྣམས་ལས། དབུས་དང་གཙང་ཞེས་བྱ་བའི་དབུས་
ནི་ཡུལ་གྱི་དགྱིལ་དང་། རྩེ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ལ་གཙང་པོར་
འབོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱུད་ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ལ་
གཙང་པ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་ཐོགས་ཤིང་། རྩེར་གཙང་ནི་ཡུལ་གྱི་
ཐུ་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། ལྷང་པའི་ཐུ་མདོ་བྱ་བ་ལ།
གཙང་མདའ་བྱ་བ་དང་། རྩེ་ཁང་སྐྱག་མ་ལ་གཙང་ཁང་
དུ་འབོད་པ་དང་། མགོན་གྱི་གཙོ་བོར་འབུལ་བའི་སྐྱ་སྡེར་
ལ་གཙང་སྡེར་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ་བྱ་བའི་མངའ་རིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་
ཆབ་འབངས་ཀྱི་མིང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་མངའ་བདག་དང་
འབངས་ལ་མངའ་རིས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་
ཚོས་རྒྱལ་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་མགོན་གསུམ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་
ཡུལ་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་དབང་མཛད་པ་ན། ཆབ་འབངས་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་རིས་ཞེས་ཟུར་དུ་མིང་བཏགས་
པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་སྐྱེར་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང་
། རྒྱལ་པོའི་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་མངའ་རིས་ཅམ་ལ་བོད་
དང་། དེའི་སྐྱེས་མའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བོད་ཆེན་པོར་འབོད་
པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་བོད་བྱ་བ་དབུས་གཙང་དང་
། བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་མདོ་ཁམས་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡང་མི་
བདེན་ཏེ། འབྲོམ་རྒྱུས་ཇོ་བོ་རྒྱལ་ལ་བོད་ཆེན་པོ་ན་
བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་དང་དགེ་འདུན་གྲངས་
མིང་པ་བཞུགས་པས་དེར་གསེགས་པར་ཞུས་ཚུལ་རྣམ་
ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཁམས་དང་ཨ་མདོ་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པའི་ཤར་སྐྱོགས་ཀྱི་

ཡུལ་བྱིངས་ལ་ཁམས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཁམས་ནི་ས་
མཐའ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། མཐའི་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཕྱན་དུ་འབོད་པ་སྟེ་བུ་ལོ། ། ཨ་མདོ་བྱ་བ་ནི་མདོ་བྱ་བའི་
ཚོག་འདིའི་སློན་འཇུག་དག་པར་བསྐྱགས་པའི་དབང་
གིས་ཨ་སྐ་ཞེས་སློན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་
ལ། ཨ་མདོའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་མའི་དུས་ན་བཙོང་ཁ་སྤྱོད་
བདེ་ཁམས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ད་ལྟའི་བྱི་ལིང་
སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆ་འདི་ལ་བཙོང་ཁ་དང་། དེའི་སྤྱོད་མའི་
ཡུལ་ལ་བཙོང་ཁ་ཆེན་པོར་འབོད་དེ། ཚེ་ཞོལ་གྱི་དོ་རིང་
ལ་ཡང་མིང་བྱུང་། ལི་ཡུལ་ནས་རྟེན་པའི་རྒྱལ་རབས་
དེར་ཡང་། བྱིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་བྱུང་རོལ་དུ་
གཤེགས། དགུན་སློན་ཆེན་པོ་བྱི་འབྲིངས་ཀྱིས་བཙོང་ཁ་ཆེ་
ཚུང་དུ་དམག་དྲངས། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཐུག་ཕུ་ཤི་བཟུང་
སོགས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་མངའ་མཛད་
པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱིའི་མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དང་
། རང་གསེས་ཀྱི་ཚལ་ཁ་སོ་སོར་མ། སློན་ཆེན་གཅིག་གིས་

དབང་བའི་ས་རྣམས་ལ་སློན་ཁམས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
རྒྱལ་རབས་རྒྱུ་བ་འགར་སྤང་། རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་
པའི་གཡུལ་གྱི་ཞིང་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ཆ་འདི་
དག་ཡིན་པར་ལ། མ་ལྟར་བྱང་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་ས་རྣམས་ན་རྒྱ་
ཁྲག་ཐང་དང་རྒྱ་རྩུབ་ཐང་པར་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཆགས་
པའི་ས་མིང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་དང་འཐབ་
མོ་བའི་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གནས་སོ། ། དེར་མ་ཟད་
ཨ་མདོའི་རིགས་དེ་ཕལ་ཆེར་ནི་སློན་གྱི་དམག་མི་སྤྱོད་ས་
དེར་སྤྱོད་ས་པ་དག་ལས་མཆེད་པར་མདོན་ཞིང་། གནའ་
རྩལ་གྱི་དབུས་གཙང་གིས་རྩལ་རྒྱུ་དང་ཉང་དང་ལྷུང་
པོ་པར་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མི་སྤེ་ཡང་མང་། ཅོ་ནེ་
པ་རྣམས་སྤོང་བཅན་གྱི་དམག་ཡིན་སོགས་དག་སྤོང་ཀྱང་
སྤང་། ལྷག་པར་ཡང་སྤོན་གྱི་སྤོལ་ལྷགས་མ་འགྱུར་བར་
གནས་པ་ནི་འབྲོག་སྤེ་ཁག་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་
འབྲོག་རྩུང་སྤོར་རེ་མཉམ་རྩུ་སྤོད་པ་ལ་ཡང་རྩུ་བ་དང་།
སྤར་ས་པན་ཚུན་སྤོ་བ་ན་ཡང་རྩུ་འབྲོ་བ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་

བྱེད་དེ། རུ་ནི་བརྗེ་རྟེན་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན། ལྟ་བུ་ཞིང་།
། དམག་དཔོན་ལ་རུ་དཔོན་དང་། མདུང་ལ་རུ་མཚོན་
སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ནི་ད་ལྟའི་བར་ཡོད། རྩོན་པོ་དེ་ཀྱི་དམག་
རྣམས་སྐྱ་ནག་ཕུབ་ནས་འགྲོ་བ་ཡང་། ཐང་ཡིག་ལྟ་བུ་
ལྷ་ལྷ་ཡུལ་གྱི་ཨོང་རུ་མན་ཆད་རུ། པོ་དེ་ཀྱི་དམག་དཔུང་
སྐྱ་ནག་ཕབ་ནས་ནི། སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་
མཚོན་ནས་པོ་དེ་ཡུལ་སྟོན་སྐྱད་ཀྱི་རུ་ཡང་གཡས་རུ་
དང་གཡོན་རུ། ལྷང་རུ་དཔུ་རུ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཡོད་པ་
དག་ཀྱང་། རྩོན་གྱི་ཚེ་བཅོན་པོའི་གཡས་གཡོན་མདུན་
རྒྱབ་རུ་འགྲོ་བའི་དམག་གི་སྐོར་ཚོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་
ཐོག་མ་འདྲེན་པའི་རུ་འདྲེན་སྡེ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཐ་
སྐྱད་ཡིན་ནོ། ། མདོ་སྐྱད་དང་འབྲེལ་བའི་ཤར་དངོས་ཀྱི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཀ་རྩུ་ལྟ། ཐོ་རྩུ་ལྟ། སི་རྩུ་ལྟ།
ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡོད་པ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཀ་
ཇི་སོ་རུ་རུ་སོགས་རྒྱ་སྐྱད་ཡིན་ཚུལ་རུ་བྲིས་ཀྱང་གདོན་མི་
བ་བར་གཞུང་རྩུ་ལས་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ། དཔེར་ན་

ལྷ་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་ལྷ་བུའི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱི་རྒྱ་མགོ་བོད་ན་ཡོད་པའི་པས།
རྒྱ་མགོ་ནས་རྒྱ་མཁུག་བར་བོད་ཀྱི་དབུང་གིས་བཟུང་བ་
ན་རྒྱ་དེ་གའི་མིང་ཡུལ་ལ་བཏགས་པར་མངོན། ཆེས་ཡ་
མཚན་པ་ཐང་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཡང་བེ་རྒྱའི་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་བྲིས་པའི་ཏེ། དེ་ཡང་བེ་ཏེ་བུ་བའི་རྒྱ་ཆེན་སན་
ཤེའི་ཡུལ་དུ་འབབ་ཅིང་། རྒྱ་ཀྱི་གོང་མའི་རྒྱལ་ས་ཡང་
ཕྱོགས་དེར་ཡོད་འདུག་དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་དག་
ན་ཡང་། མཚོ་མོའི་མཁར་པའི་དང་། མཁར་རྒྱུ་ལ་
སོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་གོང་བྱིར་མང་པོ་ཞེས་
སྙད་བའི་ཀྱན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཐང་དུས་ལྷ་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་
ཤོར་བའི་གོང་བྱིར་དེ་དག་གི་གས་ཡིན་པར་སེམས།

ད་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཅུང་ཟད་དབུང་ན།
དེ་ཡང་བཅན་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། མངའ་
བདག་དང་། ལྷ་སོགས་ནི་རྒྱ་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་། ས་རྒྱུང་
དང་མི་དབང་སོགས་ནི་ལེགས་སྤྱད་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་བྱ་ལ་དང་

ན་རིལ་སོགས་བསྐྱར་བར་འདུག་པས་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་
སྐྱད་ཅམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་མཚུངས་སྡེ་པ་བྱ་བ་ཡང་སྤྱིས་ཀྱི་
ཐ་སྐྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་
བ་སྟེ་སྟེ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་རྩུར་ཆག་ནས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱད་ལ་བདེ་སྐྱང་དུ་འབོད་པའི་ཐ་སྐྱད་དེ་ག་ཐོག་མར་
མངའ་རིས་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཚོ་ལོར་སྐྱར་ཞིང་། སྤྱིས་
རིན་སྐྱངས་ཀྱི་སྤྱོད་གདོང་ཀྱི་གཙང་པ་ཀྱི་སོགས་ལ་
ཡང་སྐྱར་རོ། ། ཡིག་རྟེན་དུ་བཅོན་པོ་དང་བཅོན་མོ་བྱ་
བ་ལ། བཅོན་མོ་དང་བཅོན་མོ་ཞེས་བྱིས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཕོ་
བྱང་བྱ་བ་ཡང་བཅོན་མོ་བཞུགས་པའི་བྱང་ས་དང་། དེ་
བཞིན་སྐྱ་བྱང་བྱ་བ་སྐྱ་མ་བཞུགས་པའི་བྱང་སའམ་དབུ་
ལྷར་སོགས་ལ་བྱེད་དེ། དམག་སྐྱར་བཏབ་པ་ལ་དམག་
གི་བྱང་བཏབ་པ་སོགས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་སྐྱང་བ་བཞིན་
ནོ། ། བཅོན་མོ་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལྷམ་གཅིག་ལྷལ་
མིན་པར་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་སྤྱི་ལ་སྐྱར་བ་འོག་གི་
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཡང་གསལ། ཨ་མདོ་རེབ་གོང་ཡུལ་

དུ་རྒྱལ་པོ་སློན་ཆེ་བཅན་མོ་བྱ་བའི་སྡེ་གསུམ་ཉེ་ལྷག་ཁང་ཉེ་
བར་ཡོད་པ་ཡང་། སློན་གྱི་བརྗེ་ལ་སྐྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་སློན་
ཆེན་བཅུན་མོ་གསུམ་གྱི་མིང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདུག་པས། དེ་
ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ལས་དྲས་པར་གོར་མ་ཆག
སློན་ཆེན་དང་སློན་ནང་སློན་བྱ་བ་དག་ཀྱང་སློན་གྱི་
ཐ་སྲུང་ཡིན་ཞིང་། མདུན་ན་འདོན་ནི་ཕུ་རོ་ཉི་ཉ་བྱ་བའི་
རྒྱ་སྐྱེད་བསྐྱུར་བ་ལྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ལས་ཚན་ཅམ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐྱུར་བཅོས་དང་
རིག་བྱེད་སོགས་འདོན་པའི་བྲམ་བེ་སྤྱི་མཚོད་རེ་ཡོད་པ་
དའི་མིང་ཡིན་མོད་གྱི། སྤྱིས་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དེ་བཀའ་
སློན་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་འབྲུལ་ནས་སྤྲང་། དེས་ན་སློན་
དུས་པོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུ་བོན་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་
མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚོད་ཅམ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཞང་སློན་
སྤྱི་བོ་ཆེ། བཅན་ཁ་བོ་ཆེ། ཨ་ཞ་མགོ་བོ་ཆེ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དག་
ཀྱང་། དིང་སང་གི་ལས་སྡེ་ཆེན་མོ། ཞལ་ངོ་ཆེན་མོ། དབུ་
མཚོད་ཆེན་མོ་སོགས་དང་དོན་འདྲ་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་

དེ་མ་གོ་བར། ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་སློན་དུས་
ཀྱི་སླེ་མ་འགའ་ཤེས་མཚན་ལ་ཁ་ཆེ་དང་སྣ་བོ་ཆེ་སོགས་སུ་
གྲགས་པར་བརྟེན་དོན་མེད་པའི་མཚར་གཏམ་སྣ་ཚོགས་
སུ་སྐྱེས་ནས་སྤང་། གཞན་ཡང་སློན་གྱི་དུས་སུ་ས་མཚམས་
ལ་མེལ་ཆེ་དང་སོ་བྱེད་པའི་སློན་པོ་དག་འཛོག་ཅིང་། དེ་
ཡང་སྤྱིའི་དགའ་ལ་སོ་བྱེད་པའི་སྤྱི་སོ་བྱ་བ་ཞིག་དང་། བོད་
སྤེ་རང་གི་ནང་དུ་སོ་བྱེད་པའི་ནང་སོ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་
པའི་སྤྱི་མ་ནི་ད་དུང་ཡང་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་
དག་ལ་སོ་སློན་ཉལ་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྩོ་རིང་སོགས་ལ་
གསལ་ལོ། །

འོ་ན་སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སློན་འབངས་དེ་དག་གི་
ཆས་དང་བཞུགས་གནས་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲར་ཡོད་སྟུང་
ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་རགས་ཅམ་ཞིག་
ནི། རྒྱ་ནག་གི་ཕོ་ཉལ་ཉལ་མངའ་བདག་རལ་པ་ཅན་ཉལ་
མཇལ་ཚུལ་འོག་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་
ཤེས་པར་རུས་ལ། དེ་མིན་སློན་དུས་ཀྱི་ཡིན་ངེས་པའི་སྐྱེ་

བརྟན་གྱིས་འབྱུང་ཅི་རིགས་ཤིག་མཇུག་ཕྱིན་པ་ཡང་
རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བུས་མོད་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཡང་རྩད་
ཚོད་པར་དཀའ། དེ་དུས་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤོང་ན་བོད་
དང་མཛའ་འབྲེལ་ཆེ་བ་ནི་ཉ་བྱིག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉ་
བྱིག་ཡུལ་དུ་ནི་སྐབས་དེར་ནང་བའི་བརྟན་པ་དར་བར་
མ་བྱེད། ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་ཡང་སོང་རྣམས་
འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་གཤིས། བོད་ཀྱི་རྗེ་སློན་རྣམས་ཀྱང་
ཕལ་ཆེར་ཉ་བྱིག་པའི་སྲོལ་ལུགས་གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
སྟེ། སྤོང་བཅོན་གྱིས་དར་དམར་པོའི་སྤོང་བཞིས་པ་སྟེ་
སོགས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཟ་འོག་གི་བེར་དང་། ལྷགས་སྟེ་
རྗེ་འབྲིལ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
འདྲ། ལར་ཟ་འོག་ནི་སློན་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ནག་གཉིས་
ཀར་ཡང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཐབས་གཞན་ཞིག་ནི་འདི་སྟེ། རྒྱལ་ཁབས་སོ་སོའི་ཡུལ་
སྟེ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སློན་གྱི་མི་གཙོ་བོ་དག་གི་
ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་གྱིས་

ཀྱང་བཅོན་ལྟེན་ དང་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་ རང་སློན་ལྟེན་ སོགས་
སྲུ་འབོད་པའི་ཡུལ་སྟེ་འདི་དག་ལ་བཟུངས་ནས། སློན་གྱི་
བཅོན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དྲག་པོ་གཡུལ་གྱི་ཆ་ལུགས་
རི་ལྟར་མཛོད་པའི་རྣམ་པ་རགས་ཅམ་ཞིག་དཔུང་ན་མི་
འཚམ་པ་ཆེར་མེད་པར་སེམས་ཏེ། མངའ་རིས་སླ་དྲགས་
སྲུ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གཏུང་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ད་ལྟའི་བར་ཡོད་
པ་རྣམས་ནས། ལོ་གསར་སོགས་གྱི་ཚེ་སློན་གྱི་ཆས་ཡིན་
ཟེར་ནས་ལྷ་དམར་བཅོན་ལྟེན་ དབྱིབས་ཅན་ཅེ་མོ་
མཐོ་ཞིང་སྲ་བའི་ཡས་བྱུར་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་གྱི་སྲུ་བརྟན་
ཞིག་དར་དམར་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྟག་མ་མཐུན་ནས་
བསྟོལ་བསྐྱེགས་ཏེ་སློན་པ་སོགས་ཡིན་འདུག་དེར་མ་ཟད་
བཅོན་དང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱི་དུ་འདྲེན་སྟེ་བཞི་བྱ་བ་
དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་སློན་གྱི་སྟོལ་ལ་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཐང་
ཡིག་ཏུ། སྲུ་ཏིག་བཅོན་པོས་ལྟེན་ བྱང་དུ་དམག་དྲངས་
ཚུལ་བཤད་པ་ན། མཐུན་གྱི་བཤུལ་སེལ་གྱི་མི་ཏེ་ཞོན་
བརྒྱ། ། གཡས་གྱི་དུ་འདྲེན་དཔའ་པོ་སྟག་ཆས་བརྒྱ། །

གཡོན་གྱི་རུ་འདྲིན་སྐྱགས་མཁན་ལུར་ཐོགས་བརྒྱ། ། སྐད་
གྱི་རྗེས་ཉུལ་ལྷུབ་ཆེན་ལྟ་སྟེ་མདུང་ཐོགས་བརྒྱ། ། སོགས་
བཤད་པས་སོ། ། དེ་བཞིན་དོ་རྗེ་ལེགས་པ་ལྟ་སྟེ་དང་
རྒྱལ་པོ་སོགས་ཐང་ལྷུ་གྱོན་པའི་གཟུགས་སུ་ཡང་བྱས་ལ།
ཐང་ལྷུ་ལྟ་འདི་ཡང་བོད་རང་གི་སྐོལ་ལས་ཡུལ་གཞན་
གང་ལ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཤར་ངོས་གྱི་རྟུར་མ་
པ་ལྟ་སྟེ་རྣམས་ནི་བོད་རིགས་ལས་མཆེད་པར་ཁོང་ཅག་
གི་རྒྱལ་རབས་སུ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན་ལ། དེ་དག་གི་
སྐྱེ་མའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐང་ལྷུ་གྱོན་པ་ཡིན་འདུག་
པས། འོ་ན་རང་རེའི་བཙན་པོས་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཐང་
ལྷུ་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ། དེ་མཚུངས་དམར་པོ་
རི་ལ་བྱི་བཙུན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྱང་དམར་པོ་ལྟ་སྟེ་
ཚེ་མོ་མདའ་མདུང་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས།
འབངས་རྣམས་ཀྱང་བཙན་གྱི་བཞུགས་ས་ལ། མདའ་དང་
མདུང་གིས་སྐྱས་པའི་སྐྱེ་མཁན་དམར་པོ་དང་ལ་ཚེ་ལྟ་སྟེ་
ལ་སོགས་པ་བཙུགས་པར་སེམས། མདོར་ན་བཙན་དང་

བཙན་པོ་གཉིས་ཀའི་ཆས་དང་། ལྷ་མཁར། ལ་ཐོད། ལུ་
དར་ལ་སོགས་པ་དམར་བྱིང་དེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་
སྟེ།

དམར་པོ་རིའི་ཕོ་བྲང་གི་དབྱིབས་བཀོད་ཞིབ་ཙམ་ཞིག་
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་དུ་ཡང་གསལ་ལ། ད་ལྟ་སློན་གྱི་ཕོ་
བྲང་དེའི་དཔེ་རིས་ཁྱུངས་དག་ཅིག་རྙེད་པ་ནི། ཅེ་ཕོ་བྲང་
ཤར་བྱམས་གྱི་སྒྲིབ་རིས་འདི་ཡིན་ཏེ། བོང་ས་ལྷ་བའི་༡༥
ལྟ་སྟེ་༡༥ དཀར་ཆག་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་༡༥ བ་དཔེ་
རིས་རྙེད་པ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེང་སང་དུང་དྲེག་
ཆགས་པས་མི་གསལ་མོད། དེ་དུས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྐྱེ་མོ་
བྱས་པར་ངེས་པས་སོ། ། ཕོ་བྲང་དེ་རྒྱ་དམག་གིས་མེ་ལ་
བསྐྱོགས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགར་བྲིས་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་དབུས་
སུ་སྒྲིབས་པའི་གཏམ་ནི་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་གང་ན་ཡང་མེད་
པ་ཡིན་འདུག་ལ། རུ་ལོ་༡༥ སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་
ཁྱུང་པོའི་མཁས་པ་གྲགས་སེ་བྱ་བ་༡༥ དེ་ཕོ་ཏ་ལར་༡༥
བཞུགས་ནས་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་

ཀྱང་འདུག་པས། དུས་ཕྱིས་ཙ་ན་དགོན་གནས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། ཚོས་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་
དཀར་པོ་ཐོག་སོ་བརྒྱ་གཅིག་ཙན་ཞེས་སྟོན་གྱི་གནས་ཡིག་
འགར་ཡང་འདུག་ལྟའི་སྟོ་བྱང་མ་བཞེངས་པའི་ལོ་ཉི་
ཤུ་ཙམ་གྱི་གོང་རོལ་དུ་དབུས་སུ་སླེབས་པའི་མཐའ་མི་
མཚོན་གུར་བེར་བྱ་བ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
མཐོང་བའི་པོ་ཏ་ལའི་དཔེ་རིས་ཤིག་འདུག་པར་ཡང་
། ཁང་བརྗེགས་མང་པོ་དང་ལྷགས་རི་ལ་སོགས་པ་ཡང་
སྤང་། གཞན་ཡང་པོ་བྱང་རྒྱང་འཚུབ་མ་རུ་ཏྟེ་དང་
། འཕང་ཐང་གི་ཁང་མོ་ཆེ་ཏྟེ་དང་། བྲག་དམར་མགོན་
བཟང་ཏྟེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་བཀོད་པ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་པ་དཔྱད་པའི་གཞི་མེད། འོན་ཀྱང་བཙན་པོ་རྗེ་
སྟོན་རྣམས་ཤས་ཆེར་གུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་མངོན།
སྟོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་འདྲ་བ་
དང་། དམག་དཔོན་རྣམས་སྟག་སྟགས་གྱོན་པ་སོགས་
འོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞལ་ལ་གསལ། གཟིམ་འགག་ཏྟེ་

ཚོས་འབྱིར་བའི་འབོག་ལྷན་པུ་གམ། ལྷག་གི་ཐོག་བུ་བྱ་
བ་འདི་ཡང་བྱི་སློང་གི་རུས་སུ་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་
བའི་ཆས་སུ་གྲགས། འབངས་བྱིངས་ནི་འབྲོག་སྡེའི་རྣམ་
པར་ཡོད་ལ། བྱི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སློ་སླེང་རུ་དར་མརུང་
རེ་སློང་བ་འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློལ་ལྷ་
བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དམག་གི་རྟགས་སུ་མངོན་
ལ། རྗེས་སོར་ཚོས་ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བས། སློང་ན་རྒྱ་གར་
དང་འབྲེས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས། སློང་ན་རྒྱ་གར་
གི་སློང་དཀྱིལ་རུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་བྱི་མ་གཅིག་ཡིན་
ཡང་རུང་། སློ་སླེང་རུ་དར་ལྷོག་པུ་སློང་བའི་སློལ་དེ་ད་
ལྟའི་བར་རུ་ཡོད། དུལ་མིའི་ཆས་དང་སློལ་ལྷན་གཞན་
ནི་བྱང་མཐའ་དང་སྟོ་མཐའི་ལྷང་ཁྱག་འགོལ་བོ་པུ་དག་
ན། ད་ལྟ་ཡང་སློན་གྱི་མིའི་སྐྱ་བརྟན་གསོན་པོ་མང་རུ་
བཞུགས་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་མཇལ་བས་ཤེས།
དུལ་གྱི་སྐྱ་དང་སློན་གྱི་མི་གཉིས་དཔེ་སྐྱར་ནས་དབྱུང་པ་
བྱས་པ་འདི་འདྲ་ལ། མང་བོ་དག་གྱིས་པའི་རིགས་པ་ལྟ་

བུར་སེམས་ངེས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་གར་གྱི་གང་གྲུའི་ལྷ་མོས་ཀྱིས་
རྒྱུ་གཏུབ་གྱོན་པ་ནས། ཨ་མདོའི་མ་རྒྱལ་སྤྲོམ་རས་ཀྱིས་
སྤྲོང་ལྷ། རྒྱ་ནག་གི་ཀོན་ཡིན་ཕུ་སྤྲོས་ཀྱིས་ བེར་སྤོན་གྱོན་
པའི་བར་ཞིབ་ཏུ་སྤོས་དང་། དུལ་མའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་
མ་བྱས་མདོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། །

ཏུས་གསུམ་རྗེན་པར་གཟིགས་པའི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་དང་།
རྣོམ་པའི་འོལ་ཚོད་ཀྱི་སྤྲོ་བའི་སྤོབས་པ་གཉིས། །

གང་ལ་མེད་པའི་ཉམས་རྒྱུང་ང་འདྲ་དག།

སྐྱོག་གྱུར་ཀྱི་དུལ་ལ་དཔྱོད་རྒྱལ་འདི་ཙམ་ཉིད། །

ཅས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལི་དུལ་བོད་ཀྱི་འབངས་སུ་རྒྱུད་དོ་བྱ་བའི་ལི་དུལ་དེ་

སྤོགས་གར་ཡོད་སོགས་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་བརྗེད་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མ་སོང་

ཞིང་། དེའི་བར་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འོལ་ཚོད་བྱས་ཏེ།

བལ་དུལ་དང་ལི་དུལ་དོན་གཅིག་པར་བྱས་ནས། སྤང་

ཏུ་ལུང་བསྟན་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་སྤོགས་

ལྷ་དོས་འཛིན་པ་སོགས་བྱས་སོ། ། དེ་ནས་ལོ་ཚུ་བ་ཤམ་
ལྷ་ལ་པའི་ཞལ་ནས། དིང་སང་བོད་ན་ལི་ཡུལ་དོས་བྱིན་
མཁན་རེད་མངའ་པ་། ཉེ་དང་དེད་གཉིས་ལས་མེད་
ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ལ། བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་ནི་གོ་
ལུང་པས་། རྒྱ་གར་ཤར་རུབ་ལི་དང་བལ་པོའི་ཡུལ།
། ཞེས་དེ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་
ལ། བཙམ་ལྡན་རིག་རལ་། རྒྱུས་ཀྱང་། ས་རུས་།
བཟུང་བའི་ལི་ཡུལ་དེ། ། རྒྱ་བོད་མཚམས་ཀྱི་བལ་པོ་མིན།
། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ལི་ཡུལ་
དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་དང་། ལྷ་རུ་ལུའི་སྟོ་མཐར་ཆགས་
པའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ་ཀི་ས་དེ་ཤལལ་གཞན་ཏུ་ཏུར་
ཀི་སྐྱོན་དང་། རྒྱ་ནག་པས་སིན་ཇང་ཏུ་འབོད་པ་འདི་ཡིན་
ཏེ། འདིའི་ཤར་མཐའ་མཚོ་སྟོན་པོའི་བྱང་རྒྱབ་དང་འབྲེལ་
ཞིང་། རུབ་ཀྱི་མཐའ་ནི་མངའ་རིས་སྐད་རྒྱགས་སྟོགས་དང་
ཚོང་འགྲུལ་ཡོད་པའི་ཡར་ཀན་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷར་

སྒྲིགས་འདིར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ལས། སྒྲོང་བཙན་
གྱི་སྐུ་དུས་ཙམ་ན་ཚོས་བསྐྱབས་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་རྣམས་བོད་
དང་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱོ་སྒྲིལ་ཉེ་སྤྱི་རྒྱལ་
ཁམས་ཉེ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་གོ་
བྲལ་སྐྱོང་དུ་འཛུགས་ལག་ཁང་གི་བྱལ་དང་། གཞན་ཡང་
མཚོན་ཉེན་ཞིག་པོ་དང་སྒྲོན་གྱི་དགོན་རོ་ཤིན་དུ་མང་
བ་ཡོད་འདུག་ལྟལ་འདིའི་མི་རིགས་རྣམས་སོག་རྒྱུད་ཡིན་
པས། གྲུན་མཁུན་སྒྲོང་ཆེན་པས་ཉེ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སོག་ལྟལ་ཉེ་སྤྱི་རྒྱལ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། ལྟལ་
འདི་ལ་མདོ་སྐྱོང་པ་རྣམས་ལྟལ་ལི་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་།
དོན་ལ་ལི་ལྟལ་བྱ་བའི་ཚོག་མགོ་མཚུགས་སྒྲོག་པའམ། ཡང་
ན་རྒྱ་གར་ལྟལ་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་འགར་ལྟལ་རྒྱ་གར་ཞེས་
བརྗོད་པ་དང་འདྲ། ལྟལ་འདི་ནི་བོད་ལས་ཤིན་དུ་ཁང་
རིང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྐར་བོད་འབངས་སུ་འདུས་སོ་
བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་ཙམ་ཡིན་མོད། དགྲ་བཙམ་
དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལི་ལྟལ་ལྟར་བསྟན་དུ་ཡང་གསུངས་

ཉེ། དེ་ལ་མང་བོ་ཞིག་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཛིན་པར་
འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འདིར་བོད་
དང་སུམ་རྟེན་ཉེ་ཉེ་དམག་རྣམས་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར་ཉེ།
སོགས་གསུངས་སོ། ། སུམ་རྟེན་དེ་སྤར་བོད་འོངས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྟན་ཞིག་གི་ས་ཡིན་པ་ལ། འོང་ཚོའི་རིགས་དེ་དེང་སང་
ཨ་མདོའི་འོང་རུ་འབྲེས་ནས་ཡོད།

གཞན་ཡང་སྤར་རྟེན་གས་འབྲུལ་མེད་ལྟ་བུར། ཉེ་རུས་འདིར་
ཡུལ་དེའི་བྱེ་མའི་གསེབ་ནས་བོད་ཀྱི་རྫོང་གོག་ཉེ་ཉེ
མང་པོའི་ཤུལ་གསར་རུ་རྟེན་པ་ལས། སྤར་མའི་བོད་ཀྱི་ཡོ་
བྱང་སྤར་ཚོགས་དང་། ཡུལ་མི་ལས་ཁྲལ་བསྟུས་པའི་བྱང་
བུ་ཉེ་ཉེ་ཆེ་ཆུང་རུ་མ། དམག་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་
བཏང་བའི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་བོ་ཞིག་ཐོན་ནས།
རྒྱལ་ཁབ་རུ་མར་བྱིར་ཉེ་སྤོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱོད་པའི་མཁས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོག་རུ་བཀོད་
པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རུམ་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྤོགས་དེ་

ནས་ཉིད་པའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ལ། ལྷ་མོའི་ལྷ་ཁང་
ཞིག་གི་འདག་ཞལ་གྱི་ལྷེབ་རིས་ཡོངས་རྫོགས་བཀོག་སྟེ།
ཐུགས་དུ་འབྱེད་ནས་ད་ལྟ་ཐུལ་ས་ཉི་ལི་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་
ནས་ཉིད་པའི་དངོས་ཆས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེར་
ཡོད། རུས་དུམ་དང་བྱང་བྱ་སོགས་ལ་ཁྲལ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱོ་
བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་གནའ་དུས་ཀྱི་བརྗོད་ཉིད་འབའ་
ཞིག་དུ་བྲིས་པ་དཔེར་ན།

ཚང་ནན་ཡམ་གསུམ་དང་རན་ཁུར་གཅིག་ཆང་གི་
གསུམ་དང་རྩ་ཁུར་གཅིག་བྱ་བ་སོགས་སྤང་། ལྷོན་ཆེན་
དང་དམག་དཔོན་ལ་སྟོན་འབུལ་གྱི་བཀའ་ལན་གཉིས་
ཙམ་ཞིག་ཀྱང་འདིར་དཔེར་མཚོན་དུ་བཀོད་ན། ཨང་། ཉམོ་
བྱང་ལྷན་ཀར་༡༡༥ བས། འབྲུག་ག་། ལོ་༡༡༡༡ དཔུན་ལྷ་
འབྲིང་པོའི་ངོ་ལ། བཀྱའི་ཕྱག་ཐུ་ཕོག་སྟེ། ཤ་རུའི་༡༡༥ ཚེ་
རྗེ་ལ་མཆིད་སྐུལ་པའ། ཐུ་ཤ་རུ་བའི་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་
གསོལ་པའ། ཕོ་བྱང་དང་ཁྲོམ་ཆེན་པོར། ལོ་བྱང་དུ་ཤ་
རུ་བས། ལྷན་གཟིགས་ཉོང་ལ་། དཔུང་ལོ་རེ་རེ་ཞིང་།

ལན་རེ་ཙམ་ཞིག་རྫོང་བལ། སྒྲུབ་ལྷུ་མ་ར་ཁ་དུ་མ་ཞིག་
མངའ་བའི་ཐོག་གིས་སྟག་པར་ཡང་འཚལ་ཏེ། རྗེ་སྟོན་
འབྲུལ་གྱ་བཀའ་དྲིན་ལ། བདག་ཅག་སྟོ་བལ་མགོ་མཐོ་
མཐོས་ཀྱང་། སྟོ་སྟོར་སྟུང་ར་རེ་རེ་ཙམ་བསྐྱུན་པའི་ཐོག་ལོ་
ཐང་སྒྲུ་སྒྲུས་ཡེ་མ་བྱུང་བར་ཅེ་རྗེ་དག་གིས་རྟག་དུ་ར་
མར་གཞོན་ཅིང་སྟོགས་པ་སྟུངས་ལས་འཆད་ཅིང་མཚིས་
ན། སྟོན་ཆད་འབངས་ཀྱི་སྟུང་ར་འཕྲོག་ཅིང་འཚོར་བྱི་
གནང་བར། རོན་ཐུར་གྱ་བྱ་སྟུག་རྒྱ་ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་
བ་ལས། འདི་བཞིན་དུ་སྟུག་རྒྱ་སྟོལ་ཅིག་ཅེས། ཞང་སྟོན་
ཆེན་པོའི་མཚིད། སྟོན་སྟོམ་བཞེར་དང་། སྟོན་སྟོ་བཟང་
གསལ་མཐོང་གི་སྟུག་རྒྱ་འོག་ནས་གཏད་ཀྱིས། སྟུག་རྒྱ་
ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འཚོལ་ཅིག་ལྷ་མཆན་ཅེས་པའོ། །

མཆན། བཀའ་རྒྱ་དེའི་གཤམ་དུ་འཁོད་པའི་སྟུག་རྒྱའམ་
སྟུག་རྒྱའི་རི་མོ།

དེ་ལ་ཕོ་བྲང་སྟན་ཀར་ནི། རྟོང་ཐང་སྟན་དཀར་བྱ་

བའི་ཕོ་བྲང་བཀའ་འགྲུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཐོག་མར་འབྲི་ས་
དེ་ཡིན་པར་སེམས། ཤ་རུ་ནི་ལི་ཡུལ་མཐོང་བྱུང་། ཉ།
གྱི་ནང་ཚོན་སྡེ་གཅིག་གི་མིང་རུ་སྤང་། ཅེ་རྗེ་ནི་ཡུལ་
དའི་སློན་ནམ་རྗེས་དཔོན་རུ་འདུག་གིས་ཆེན་པོ་ནི་དམག་
དཔོན་དང་། ལོ་ཐང་སྐྱེས་ནི་ལོ་རུས་གྱི་བྲལ་དང་གོང་
རུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་ཏེ་འདུལ་བ་ན་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དེ་
ཡིན། ཏྲང་ལི་ནི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྟེ།
རྗེ་སློན་འབྲུལ་ནི་འབྲུལ་གྱི་རྗེ་སློན་ཏེ་སྐྱུལ་བའི་རྒྱལ་སློན་
བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་བདག་ཅག་སྟོ་བལ་བྱ་བ་འདི། ལི་
ཡུལ་མཐོང་བྱུང་རུ་བལ་པོའི་རིགས་གྱི་སྡེ་ཞིག་ཡོད་དམ་
སྟེ། སྤར་བོད་གྱིས་སྤངས་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་
མི་རྣམས་ས་གཞན་རུ་སློར་བརྒྱུག་པར་འདུག་ཅིང་། བྱང་
གི་གྲུ་གྲུ་རྣམས་ཕམ་ཚོ། གྲུ་གྲུའི་མི་རྣམས་སྟོ་མོན་གྱི་
ཡུལ་། ཉ། རུ་སློར་བརྒྱུག་པ་ཐང་ཡིག་རུ་ཡང་གསལ་བ་
བཞིན། བལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ལི་ཡུལ་རུ་སློར་བརྒྱུག་པ་
ཡིན་ནམ་སྟེ།

དེ་ན་གོང་གི་བཀའ་གཙིགས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་
བར་བསྐྱར་ན་འདི་ལྟར། སོ་བུང་ལྷན་དཀར་ནས། འབྲུག་
ལོའི་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོར་གནང་བའི་བཀའ་རྒྱ་ཕབ་
སྟེ། ཤ་ཅུའི་ཚེ་རྗེ་ལ་བཀའ་བསྩལ་བ་ནི། ཤ་ཅུའི་འབངས་
ནམས་ཀྱིས་ལྷུས་པར། སོ་བུང་དང་དམག་དཔོན་ཆེན་
པོ་ལ། ལོ་རེ་རེ་བཞིན། ལྷན་གཟིགས་ཀྱི་ཉོང་ལི་ལན་རེ་
འབྲལ་སྒོལ་ཡོད་པར། རྒྱལ་པོའི་ལྷུ་མ་ར་ཁ་མང་པོ་ཡོད་
པའི་འབབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་འབྲལ་རྒྱ་འདང་བར་མ་ཟད་ལྷག་
པར་ཡང་གྱུར་ལ། ལྷུ་ལ་བའི་རྒྱལ་སློན་གྱི་སྐུ་དྲིན་ལས།
བདག་ཅག་སྟོ་བལ་ཉམ་དྲག་པ་ཚོས་ཀྱང་བྱིས་རེ་བཞིན་
ལྷུ་མ་ར་རེ་རེ་བསྐྱེལ་བར། ལོ་དུས་ཀྱི་ཁྲལ་མ་བྱུང་བར་
བཏེན། ཤ་ཅུའི་ཚེ་རྗེ་དག་ནས་ཉག་ཏུ་དབང་གཞོན་བྱེད་
ཅིང་འཕྲོག་སྐྱམ་ནས་བརྗོད་ཀྱིན་འདུག་པས། ལྷན་ཆད་
འབངས་ཀྱི་ལྷུ་མ་ར་འཕྲོག་ཅིང་གཞོན་འཆོ་མི་བྱེད་པར།
ནན་ཏན་ཅན་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་གནང་བར་ལྷུས་པ་དེ་
བཞིན་བཀའ་རྒྱ་སྒྲོལ་ཅིག་ཅིས། ཞང་སློན་ཆེན་པོའི་བཀའ།

སྒྲོན་ཁྲིམ་བཞེར་དང་ལྷ་བཟང་གསལ་མཐོང་གི་སྲུག་རྒྱས་
མནན་ཏེ་བཏང་བས། བཀའ་རྒྱ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བ་
བཞིན་གྱིས་ཤིག། བྱ་བའོ། །

ཡང་འསྒོན་ཆེན་པོས། འདུན་ས་ལོང་རྒྱ་ཀྱེད་ནས།
ཕག་ག་ཁྲིམ་ལོའི་དབྱིད་བཀྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕོག་སྟེ། རྒྱ་སྟེ་
གཉིས་ཀྱེད་ཀྱི་དཔོན་སྐྱེས་གསོལ་ད་པ། རྒྱ་ཤ་རྒྱ་བའི་
བྱ་སྟོང་ལས། སྒྲོན་ཆད། བོད་སྲུལ་དང་། ཞང་སྒྲོན་ཡ་
ཡ་ནས། མཆིས་བྱང་ཀྱེད་ཀྱི་འཆོལ་པ་སྐད་དུ། བསྟུང་
བཏགས་ཀྱེད་ནས་འཆོལ་ཏེ། བྱན་དུ་བཀྱིས་པ་ཡང་མང་
། རྒྱལ་འབངས་ལས་སྐྱ་ཐབས་གྱིས་གསོལ་ད་ཏེ། འདི་
འདྲ་བར་འཕྲོག་པ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་གི་བྱ་སྟོང་ལྟ་
བུ། གཞན་དུ་གཉེན་མཆོལ་དུ་སྟེ་གནང་བ་དང་སྐྱུར་ཞིང་
། བྱི་སྟེའི་ནང་དུ་དགའ་གཅེན་འཆོལ་བར། ། གཏང་དུ་
ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་ལོ། ། བྱ་བཟངས་ལྷ་བྱུར་ཕྱག་རྒྱ་
དང་གཏང་ཕོགས་ཏེ། སྐྱེས་འཛིན་དུ་ནི་སྟེ་གནང་། དགའ་
གཉེན་འཆོལ་བར་གནང་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་འཆང་དུ་སྐྱུལ་ད་བལ།

མཆན་ ཞེས་པ་ལོ། །

མཆན། བཀའ་རྒྱ་དེའི་གཤམ་དུ་འཁོད་པའི་སྲུག་རྒྱུའམ་
སྲུག་རྒྱའི་རི་མོ།

དེ་ལ་བྱ་སྤྱིང་ནི་བྱ་མོ་སྤྱིང་མོ་བྱ་བ་སྟེ། མཚོ་སློན་པོའི་
ཕལ་སྐད་དུ་བྱད་མེད་སྤྱིའི་མིང་ལ་བྱ་སྤྱིང་མར་འཁོད། བྱ་
བཟངས་བྱ་བ་ནི། ཡ་མེད་དམ་ཁྲིལ་མེད་ལ་ཟེར། གཏང་
ནི་བཀའ་གཏང་བྱ་བ་སྟེ་བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་དོན་ལོ། །

དེས་ན་དོན་འདི་ལྟར། མདུན་ས་ལོང་ཅུ་ནས། སློན་
ཆེན་པོས་ཕག་ལོའི་དབྱིད་ལ་གནང་བའི་བཀའ་རྒྱ་ཕབ་
པ། རྒྱ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔོན་སྣ་དག་གིས་ལུ་འབྱལ་དུ།
སྐར་བོད་སྲུམ་དང་། ཞང་སློན་ཡ་ཡ་གཉིས་ནས། རྒྱ་ཤ་
ཅུ་པའི་བྱ་མོ་རྣམས། རྒྱུང་མར་ལེན་སྐད་དུ་བྱས་ནས་
སྐད་བཏགས་ཏེ་འབྲེལ་ཞིང་། དོན་ལ་གཡོག་མོར་བྱས་པ་
ཡང་མང་དུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་འབངས་ལས་བཅོན་ཐབས་
ཀྱིས་ཁྲིལ་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕྲོག་པ་ནི་སྟོལ་མེད་པ་ཅུམ་

ལགས་ན། ད་པན་ཆད་མཐོང་བྱུང་གི་བྱ་སྤྱོད་མ་འདྲ་
ཡིན་ཕྱིན། གཞན་ལ་བག་མར་མི་གཏོང་བའི་བྲིམས་སྒྱུར་
ཞིང་། མཐོང་བྱུང་བྲི་སྒྲེའི་ནང་དུ་རང་མོས་བཞིན་དགའ་
གཉེན་བྱས་ཚོག་པའི་བཀའ་གཏང་གནང་བར་ཞུས་པ་
བཞིན། གོང་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་བཀའ་ཤོག་བཟུང་སྟེ། བྲིལ་
མེད་ལྟར་བྱས་ནས། བུད་མེད་བདམས་ཏེ་འཛིན་མི་ཚོག་
པ་དང་། དགའ་གཉེན་བྱས་ཚོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་འཛིན་དུ་
གནང་ངོ་། ། ཞེས་པའོ། ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྒྱ་ཐོགས་ནས་
བྲིལ་མེད་དུ་བྱས་བྱ་བ། ཞང་སློན་ཡ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་
ཚུལ་ལྟར་མི་ཚོག་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལི་ཡུལ་དེ་བྲི་སྒྲོང་གི་དུས་སུ་འབངས་རྣལ་མར་
བཀུག་ཅིང་། མཐོང་བྱུང་བྲི་སྒྲེ་སྒྲ་བྱ་བ་བཅུགས་ཏེ། སློན་
ཁམས་ཤེས་གཅིག་གི་ས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འོག་གི་
རྒྱལ་རབས་ལ་ཡང་གསལ་ལོ། །

བལ་ཡུལ་ནི་སྒྲོང་བཙན་གྱི་སྐྱ་ཚེའི་སྤྱང་ལ་དབང་དུ་
ཚུག་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡུན་རི་སྤྱིད་གཅིག་གི་བར་དུ་

བོད་འབངས་སུ་གནས་པའི་ལོ་གངས་སོགས་ལ་ཕྱི་རྒྱའི་
མཁས་པ་རྣམས་ཁ་མི་མཐུན་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་འདུས་
སྤོང་མང་པོ་རྗེའི་སྐྱ་ཚོ་སྦྱད་ལ་བལ་པོ་དོ་ལོག་ཅེས་བེད།
འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་ཡང་གོང་ནས་ཡིན་བེད། འོན་ཀྱང་
ལི་ཡུལ་ནས་འཕྱོད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེར། བྱི་སྡེ་གཙུག་
བཙན་ཏེ། བྱི་བྱི་ལོ་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྒྱའི་ལོ་
ལ་བཙན་པོ་བལ་པོ་ན་བཞུགས་སོགས་ལན་དུ་མར་བྱུང་
བས། ཕལ་ཆེར་བྱི་སྤོང་གི་གོང་རོལ་བར་བོད་འབངས་སུ་
ཡོད་དམ་སྟེ། ཡུལ་འདི་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་རྒྱུད་པའི་
སྤྱ་རྒྱལ་སྤྱ་བྱུར་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་སྤོང་ན་ཅང་སྤྲུག་ཅང་
ཡིན་ནམ་སྟེ། ། དང་། ལྷ་མ་དང་། རྒྱ་ཡི། རྒྱ་མང་རྒྱ་
དམག་བྱ་བ་བྱུར་ཆག་སྟེ། ཕ། ། ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་
བྱི་དཔའ་རྩལ་ལྡན་པའི་མི་སྡེ་མང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཀྱང་།
ཚོས་ལྷགས་ཀྱང་བོན་དང་འདྲེས་པའི་ནང་པ་བྱེད། སྐད་
ཀྱང་བོད་སྐད་བརྗེས་ལྷིང་འབའ་ཞིག་སྤྱ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱང་
བོད་ནས་མཆེད་པར་ཁོང་ཅག་རང་ལ་གྲགས། དེར་མ་

ཟད་བལ་ཡུལ་མཐིལ་དུ་ཡང་། བམ་ཐང་དང་བོད་ཐང་
ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཆགས་པའི་ས་མིག་མང་བོ་
ཡོད། ཆེས་གསལ་བའི་རྟགས་གཞན་ཡང་། བོད་རྗེ་འདུས་
སྐྱོང་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་བལ་རྒྱལ་ན་རིམ་དེ་བ་
མི་དབང་སྟའི་སྐལ། སྤྱི་ལ་དེ་བ་ཚུལ་བྲིམས་སྟའི་རྣོ་རིང་
ལ་ཡང་། ལྟོ་ལ་བེ་ལྟོ་ཉི་ཉོ་པའི་བརྒྱ་སྤྱི་རི་ཀའོ་རྒྱུ་པའི་
བྱབས་ལོ་རྒྱུ་ཉི་ཉོ་བྱུང་། སྐོད་ལ་ཁལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ལོ་སྟའ་ཁལ་ཅ་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་སྤྱི་པོར་བརྒྱང་
བར་བྱ་སྟེ། ། སོགས་ཀྱིས་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་བལ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱོང་དུ་ཡང་། མིག་ལ་མི་གསལ་ལ་སྟེ་པོ།
ལག་པ་ལ་ལག་སོགས་བོད་སྐྱོང་རྒྱུར་ཆག་ཤིན་དུ་མང་བོ་
འདྲེས་པ་ཞིབ་དུ་བརྟག་པས་ཤེས་སོ། །

རྒྱ་གར་ཉི་ར་ཉི་ཉོ་བོད་ཀྱིས་བརྒྱང་བ་ཡང་ཐོག་མར་
སྐྱོང་བཅའ་ཀྱིས་དུས་ལ་ཡིན་པ་འོག་དུ་གསལ་ཞིང་
། ཉི་ར་ཉི་ཉོ་ཞི་གང་གྲའི་བྱང་ནས་རི་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལ་
ཐུག་གི་བར་ཡུལ་སྤྱི་ལ་ཟེར་ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་མིང་དེ་ཀར་

གནས། ཡུལ་དེའི་ཁོངས་སུ། གྲུང་དང་། རྒྱུ་དང་། ལི་
ཙ་བེ། འི་འི། ཀུ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མིང་ཆེན་ཏུ་
མ་ཡང་འདུས། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དེ་ཙ་བའི་ཡུལ་ཏུ་སོང་
གཤིས་བོད་དམག་རྒྱན་སྡོད་བྱེད་པ་སོགས་ཡུན་རིང་
ཏུ་མ་བྱུང་བར་མངོན་ལ། སྐར་ཡང་བྱི་སྡོད་གི་ཏུས་སུ་
བསམ་ཡས་མཚོན་ཏེན་དཀར་པོའི་ཉམས་ནང་སྡོད་སུ་
རིང་བསྐལ་ཉམས་སྐྱོན་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་མ་ག་
རྒྱུ་ཉམས་ལ་བོད་དམག་དྲངས་ཚུལ་བྱ་བཞིན་ཏུ་གསུངས་
ཏེ། རྒྱལ་པོས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆགས་སྐྱས་མནན་པ་གཅིག་
ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཆད་ལ་བསྐྱོས་ཏེ། འགོས་ཀྱིས་ཕག་རིར་
ཏུས་བཏབ་ཉམས། རྒྱ་པའི་དམག་རྣམས་དཔའ་མོ་དཔལ་
ཐང་ཏུ་གྲངས་ལ་བཏབ། རྒྱ་གར་ཐང་ཏུ་བཏོལ་བ་དང་
། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ནས། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དེའི་རྒྱ་པ་འདི་འདྲ་ན། དཔུང་བུ་རྒྱུང་ཉམས་དང་། ཤིང་
རྒྱ་དང་། སྐང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་འི་འདྲ་ན་ཞེས། པོ་བྱང་གི་
ཡ་ལད་ལ་བཙན་པོའི་སྐྱམ་བཏགས་ཏེ། དེའི་འོག་ན་ཕར་

འཁོར་དང་བཅས་པ་འཇུག་ནས། ངའི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་
བཅའ་པོ་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་འོག་ཏུ་འཇུག་བས། ཁྱོད་གྱི་ཆབ་
སྲིད་ཕྱིད་དེ། བཅའ་དང་སྐྱེས་ལོ་ཐང་ཏུ་འཇུག་ལོ་ཞེས་
ཁས་སྐྱབས་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་འདུས། དེ་ནས་གང་གྲུ་
བཀྲལ་ནས་མ་ག་རྣམ་དམག་དྲངས་པ་དང་། མ་ག་རྣམ་པ་
རྣམས་གྱིས་འོར་ཐམས་ཅད་ཨོ་ཏཱ་ཏ་ཏུ་རིར་ཉམས་ཐམ་
ག་རྣའི་ཡུལ་གྱི་དགྱིལ་ན་ཨོ་ཏཱ་ཏ་ཏུ་རིའི་ཤུལ་ཡོད། །
བསྐྱལ་ནས། མི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གར་ཤར་སྤོགས་སུ་བྲོས་
པས་གཡུལ་སྤོང་མ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཉམས་ལ་
མཚོད་པ་ཤུལ། ཞེས་སོགས་ནས། གང་གྲུའི་འགྲམ་ཏུ་བོད་
གྱི་མི་བསྐོས་ནས། འདི་ཚུན་ཆད་བོད་གྱི་ས་བཅད་ཡིན་
པས་རྗོ་རིང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱལ་པ་བཞིན་བྱེ་ཁྲུང་
ཏུ་ལྷགས་གྱི་ཀ་བ་བཅུགས་ཏེ། ལྷིས་བྱུ་ཤའི་དམག་ཉམས་
གིས་དེ་བཤིག་པས། མ་ཞིག་པར་མེ་ལ་བཞུས་པའི་འཕྲོ་
ཡོད་དོ། ། དེའི་ལྷང་ཁྲུག་ན་ཀ་བ་སྐྱང་བའི་མིའི་རིགས་
ལས་མཚེད་པ་འཕོ་ཏེ་ཐང་གུ་རའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་

མིར་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། མོགས་གསུངས་སོ། །

འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སུ་ཡིན་གསལ་བར་མ་སྟོན་སྟེ།
ཀྱང་། རུས་བསྐྱེགས་ནས་བཟུང་གི་རྒྱལ་པོ་གོ་བུ་ལ། ལྟ་ན་ལྟོ
ཡིན་ནམ་སྟེ། ཐ་གུ་ར་བྱ་བ་སྦྱིར་སྟོང་དང་རྒྱལ་རིགས་
གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གྲོང་མིར་ཡོད་པ་ནི་མ་
སྟོན་མོད། ཐ་གུ་ར་བྱ་བའི་རིགས་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སྤོང་ན་
མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་སྟོན་མའི་རུས་ཁུངས་ཀྱང་སྟོང་
སྟོང་དང་བྲམ་བེ། ལྟ་ན་གཉིས་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
གྲགས་པས་དེས་པར་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་འདི་
ཙམ་ན་བཙུགས་པའི་ལྷགས་གྱི་ཀ་བ་ཞིག་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་
ལའི་སྟོན་མ་ན་ཡོད་ཅིང་། ལྟོང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་
ཙམ་ལྟོང་བ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག་ལ། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་ལྷ་འདྲའི་ལྟོང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་རིང་འགའ་ཞིག་གི་
ལྟོང་ན། ལྷགས་གྱི་སྟོན་མའི་རྒྱལ་པོས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས་
ཀྱང་འདུག་པས། འདི་འདྲ་བསམ་ཚེ་ལྷགས་གྱི་ཀ་བ་དེ་
ཡང་དོ་བོ་སྟོན་མའི་གྱིས་བཙུགས་པ་དེ་ཡིན་སྟེ་དམ་

སྒྲུལ་སྒྲིལ། འོན་ཀྱང་གཏམ་འདི་འདྲ་ཁྱབ་བརྒྱལ་དུ་སྒྲོག་
པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་འོག་དུ་སྒྲུབ་ཡང་མུ་ཏིག་
བཅོན་པོས་སྲིད་འཕྲོ་འཛིན་པའི་སྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ བོད་དུ་འབྲིད་དེ། བཟང་བཅོན་གྱི་
ཚུལ་དུ་བཞག་ལ། དེས་ཕོ་ཡོང་བཟའ་བྱ་བའི་ཚོ་མོ་ཞིག་
བཞེས་པ་ལས་འཕྲོང་རྒྱས་བྱ་ཏེ་མའི་རིགས་དེ་མཆེད་
དོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཏི་ར་
ཏི་ཏ་དེ་བོད་གྱི་འབངས་སུ་རེས་ཡོད་རེས་མེད་གྱི་ཚུལ་
དུ་གནས་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱོག་འགའ་ཞིག་སོང་བར་མངོན་ལ།
ཕྱོགས་དེ་བོད་གྱི་ས་ཁོངས་སུ་བརྩེ་བ་གོམས་པའི་དབང་
གིས། དུས་ཕྱིས་ཅ་ན་ཡང་། ཆག་ལོ་ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྟ་ལྟ་
གྱི་ལམ་ཡིག་ཏུ། དེ་ནས་གང་གྲུ་བརྒྱལ་ཏེ་སྲི་ཉིན་རྒྱ་གར་
དུ་སླེབས། ཞེས་གང་གྲུའི་ཚུར་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱ་གར་མིན་
པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་བོད་གྱི་རྒྱལ་
པོའི་དམག་གོ་ཤམ་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་ བར་དུ་སླེབས་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ལི་ཡུལ་ལྱང་བསྟན་དུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

ཤར་སྤྱོད་གས་སུ་རྒྱའི་ཡུལ་ཁམས་ཇི་ཙམ་བརྒྱུང་བ་སོགས་
ནི། འོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་གསལ་ཞིང་། མདོར་ན་
དེ་དུས་སྤིང་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ན་བོད་དང་མཉམ་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
འགགས། ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་བློ་སྤོང་ལྟེ་བཙན་གྱི་སྤྱི་དུས་ཙེ་
ན། མངའ་ཐང་དར་བའི་ཚེ་མོར་སོན་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ས་སྤོན་གྲང་ཕལ་ཆེར་སྤིང་རྒྱལ་པོའི་སྤིང་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་
ཅིང་། བོད་འབངས་མིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚམས་ན་ཡང་། ལྷ་
སྤྱིས་ཀྱི་འཇུག་ཞིང་བཙན་པོའི་བཀའ་ལྱང་ལེན་པའི་
རྒྱལ་ཕྲན་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་པས། དུག་འཛིན་
འཇིགས་མེད་སྤིང་པས་ཀྱི་འཇུག་ལྷ་སྤྱི། འཇུག་སྤིང་རྒྱལ་པོ་བློ་སྤོང་
ལྟེ་བཙན། ། ཞེས་བསྐྱོད་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པའི་
གསུང་ཡིན་ནོ། ། ཚལ་པའི་དེབ་དམར་ཀྱི་དུ་རྒྱའི་རྒྱལ་
རབས་དྲངས་པ་ལས་གྲང་། དེ་དུས་བོད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་
ནི། ཤར་དུ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་གསུམ་ཡིན། ལྷོར་
བྲམ་བེའི་ཡུལ་ཀྱི་དང་། ལྷ་སྤྱི་དུ་ལྷོར་གྱི་ཡུལ་ཀྱི་ལྷ་སྤྱི་ཏེ།

དེ་རྣམས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཔག་ཚད་ཀྱི་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་
ཡོད་པས། བོད་ལས་དཔའ་བ་དང་། བརྒྱལ་པོད་པ། རྒྱའི་
གོང་མ་རྣམས་དང་། གཡུ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་སུ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ་རོ། །

རྣམས་གཅིག་སྐྱེས་པའི་གངས་ཀྱི་སུ་བྱུང་ལ། །

ལྷགས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་རུང་གི་མཁར་བསྐྱེལ་པའི། །

རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་སྐྱེལ་བའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིའི། །

སྐྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སུ་ཡིས་འཇལ་བར་རུས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཡིད་བརྟན་འཕེར་བའི་རྒྱལ་རབས་སྐྱ་བ་ལ། སྐྱ་སྐྱའི་

རྣམས་ཚོགས་ཤེས་པ་མེད་རུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། འདིར་ལོ་

ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གང་ལ་སྐྱོར་བའི་གཞི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་འོག་རུ་བཀོད་པའི་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་རབ་བྱུང་

དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་ཀྱི་ལ། དེའི་

ཡན་གྱི་ལོ་རྣམས་བསྐྱོར་བའི་ལྷགས་སུ་བརྩི་བ་ཡང་སྐབས་

མི་བདེ་ཞིང་། རྒྱ་གར་པ་ལ་གྲགས་པའི་བི་ཀ་མའི་ཀྱི་ལ།

ལོ་ཚོགས་སོགས་ཀྱང་སྟོགས་འདིར་རྒྱས་མེད་པས་མགོ་
འབྲུག་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་སྤྱི་ལོར་གྲགས་པ་དེ་
ཡང་ཡི་ཤུ་གྲོངས་པའི་ལོ་ནས་བརྗེ་བར་འདུག་པར་།
རང་ཅག་ལ་འོས་འགབ་མི་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། འདིར་
རྒྱལ་རབས་རྣམས་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་དུ་
སོང་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་སོ། །

སྟོན་པ་འདས་པའི་ལོ་གང་ཡིན་ལ་ཡང་མཁས་པ་
རྣམས་ཤིན་དུ་མི་མཐུན་པར་སོང་གྱི། འདིར་བཀོད་པ་
ནི་སྟོ་སྟོགས་སིང་གུ་ལའི་། གནས་བརྟན་པ་དག་
གི་ལྷགས་དེ་ཡིན་ཞིང་། བརྗེ་ཚུལ་ཀྱང་གྱི་ནང་ན་འདི་
ཉིད་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྷམ་བརྒྱལ་མི་ཉུང་བ་ནི། ཚོས་
རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་གྱི་ཡབ་མོ་ཅུའི་རྒྱལ་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
སྤྲུལ་པ་པའི་སྐབས་སྟེ། ཡུ་བ་ནའི་སྟོན་པོ་མེ་སྤྲུལ་རྒྱ་
གར་དབུས་སུ་སྤྲེལ་སྤོང་། རྒྱ་ནར་བུའི་གྲོང་དུ་ཡུན་
རིང་བསྐྱོད་པ་དེའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། ཡུལ་དབུས་ན་སངས་

ཀྱུས་པའི་རབ་བྱུང་བཞུགས་པ་མཐོང་ཚུལ་སོགས་བྲིས་
པ་འདིས་ཤེས་ལ། རྟོན་པོ་དེ་དང་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པའི་དུས་
ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞོར་བར་བཙུ་བྱས། རྟོན་པ་འདས་
ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མི་མང་བ་ནི། རྟོང་རྗེ་པད་
དཀར་། ལྟུང་དང་། ལྟ་ལས་ལུལ་བྱུང་གི་འགྲེལ་བར་། ལྟུང་
རྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་ལྷ་ངན་མེད་འབྱུང་བར་
གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་། ལྟུང་དང་། ལྟ་བྱའི་སྡེ་
བ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་། ལྟུང་ལས། བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ན་
ཡིན་ཞེས་བཤད། ཀྱུན་མཁྱེན་བྱས་། ལྟུང་དང་བརྒྱ་
བ་ལ་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས། བཀའ་
བརྒྱ་། ལྟུང་གཉིས་པ་བྱས་པར་གསུངས། སི་རྒྱ་ལའི་གནས་
བརྒྱན་མིང་ཆེན་། ལྟུང་གྲིས་མཛད་པའི་མ་རྒྱ་བརྒྱར་ཉིས་
བརྒྱ་རེ་གཅིག་པར་ལྷ་ངན་མེད་བྲི་ལ་འཁོད་དེ། ལོ་བཞི་
བརྒྱར་སྦྱིད་བསྐྱུངས་ནས་གྲོངས་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། འགོས་
ལོས་གཏད་རབས་ཤོག་འབྱུང་ཞིག་བསྐྱུར་བ་། ལྟུང་ལས།
བར་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སྤུལ་བརྒྱ་

ལོན་ཏེ། ཟུང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཤི་ནས། ཞེས་
གསུངས་པ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་
སྟོན་གྱིས་མཐུན་ནོ། ། དེས་ན་རི་ཙམ་སྤྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་
འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་རོལ་དུ། ཟུང་ན་
མེད་འཁྲུངས་ནས་ཡོད་དེས་པས་སོ། ། དེའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་
སྡེ་པའི་བསྟན་ཚིས་འདི་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་
ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་ན་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོར་འགའ་ཞིག་
གིས་ཆད་ལྷག་འབྱུང་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གྲངས་
པར་བཟད་བརྒྱ་གྲངས་ལ་ཡང་ནོར་བའི་གནས་མེད་དོ། །

སྤྱིར་རྒྱ་བལ་ཁ་ཆེ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་བརྩི་
ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་ཆ་འཇོག་པར་འདུག་ལ། སྤྱིར་སྤྱི་མོའི་
དུས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོན་པ་རྣམས་ན། མངས་རྒྱས་
འདས་ན་ལོ་ལྔ་ཞག་གྲངས་རི་སོང་གི་ཐོ་ཉི་མ་རེ་བཞིན་
འདེབས་སྟོལ་ཡོད་འདུག་པས་འདི་འདྲ་ཁྲུངས་སུ་མི་ཆེ་
ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན། བོད་གྱི་མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་གིས། ཉན་ཐོས་བཅོམ་ལྷོད་པ་འདི་ལ་སེན་ལྷ་པ་ཞེས་

ཡིག་ཚོར་རྒྱན་འབྲམས་སུ་སོང་ཡང་། བཱེ་པ་སྟེ་བསོད་
བསྟོམས་པ་བྱའོ། ། ། ། རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འབྲུངས་པ་
དང་། རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་པ་གཉིས་ཚོར་
ནས་བརྩིས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེས་བརྟན་པར་མཛད་
ཅིང་། རང་ལྷགས་ལ་དེའི་སྟོང་དུ་ལོ་སྟོང་ཅམ་བསྐྱོན་
མོད། རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་པའི་ཚོ། སངས་
རྒྱས་མཛལ་སྟོང་བའི་ཀན་མོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལོན་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བཤད། སྐུ་དེ་ལ་ཀྱན་དགའ་བོའི་སྟོབ་མ་
ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་༡༤༩ ཀྱིས་སྐུ་འབྲས་ལུལ་རྩུལ་སོགས་
ཀྱང་འབྲུང་། དེས་ན་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་པ་དང་སངས་
རྒྱས་འབྲུངས་པ་གཉིས་ཚོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་།
ལོ་བརྒྱ་སྟོར་ཅིག་ཚོར་སྤིང་མོད། སྟོང་སྐྱག་ཅམ་ཚོར་བའི་
དོན་ཅི་ལ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་མ་ཕྱོན་སངས་རྒྱས་གསུམ་
པ་ཁ་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་༡༤༩ བོད་དུ་བྱོན་པའི་
སྐུ་ལོའི་ཤིང་བྱི་༡༤༩ དེ། གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་
སྟོན་པ་འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་

ལ། དེ་དུས་ཁོང་གིས་སོལ་ནག་ཐང་བོ་ཆེར་༡༩༩༥ བཅིས་
པ་ན། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་སོང་གསུངས་པ་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་གཉིས་
མི་མཐུན་པ་ཅམ་ལས། དོན་ལ་པར་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱང་
གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་རྩ་བ་བརྟེན་པར་སྤང་དོ།
། དེས་ན་སློ་དུ་མ་ནས་བསམ་ཆེ་གནས་བརྟན་པའི་བསྟན་
ཕྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཁུངས་བཅན་པར་མཐོང་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་
འདིར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅིས་སོ།
། དེ་ཡང་བཅི་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཆོ། ད་ལྟའི་རབ་
བྱུང་བརྒྱ་དུག་པའི་མེ་བྱི་འདི་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཉིས་
སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་བ་ཡིན་༡༩༩༥ ལ། མེ་མཁའ་
རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེས་པའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་དེ་ཆིག་
སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་༡༩༩༥ ། ཀོང་ཚོ་བོད་དུ་
བྱོན་པའི་ལོ་དེ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་གུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་༡༩༩༥
པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་བདེན་པའི་བཞིན་རས་ལ། །

མི་གསལ་རྩིས་ཀྱི་སེང་རས་གཡོགས་པ་འདི། །

དབྱུང་གསུམ་༡༦༥ སོར་མོས་དུམ་བུར་རལ་བ་ཡི། །

མི་བསྐྱུན་མཁས་པའི་ཐོ་ཚོ་༡༦༥ ཁོ་བོས་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཐོག་
མའི་ཡན་ལག་རྣམས་རྫོགས་སོ། །

ད་ནི་རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཐོག་དྲིལ་ཚན་པ་གསུམ་ལས་ཀ་དང་
ཁའི་རྟགས་བཏབ་པ་གཉིས་ནི། བོད་སློམ་བཞིན་ད་ལྟའི་
ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་གི་སྤེལ་རྒྱ། ལི་ཡུལ་གྱི་བར་མཐའ་ཏོང་
ཏང་༡༦༥ བྱ་བའི་གནས་སུ། སློན་གྱི་སྤྱི་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་
གྱུར་པ་གཅིག་གི་རྩིག་པའི་གསེབ་ནས། བོད་དང་ཡུ་གུར་
གྱི་ཡིག་རྩིང་ཐོག་དྲིལ་འཕོན་ཚན་ཞིག་ཐོན་པའི་གྲས་ཡིན་
ལ།

ཡིག་རིགས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མས་བཤོ་བཤའ་བྱས་
ཤིང་། རྒྱ་གར་དང་སྤྱི་རྒྱའི་མཁས་པ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པ་མང་
པོ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བཏང་བ་ལས། སྤྱི་མོ་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་

དང་། སྐར་བཏབ་པ་དང་།

ངོ་བུལ་བྱས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྐྱོན་གྱིས་མཐོང་
བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཡིད་བརྟན་རུང་
བར་བཀོད་ལ། ད་ལྟ་འདིའི་སྤྱི་ཚོའི་བྱིངས་རྣམས་ཕ་རན་
སི་དང་དབྱིན་གཞུང་གཉིས་ནས་བདག་སྤོང་བྱས་ཏེ་ཡོད་
འདུག་ཅིང་། ཆ་ཤས་མང་ཙམ་ཞིག་པེ་ཅིང་དུ་ཡང་འབྱེད་
ཞེས་བེད། ལྷན་ཉགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཤོག་དྲིལ་དེའི་གྲས་
གཞན་རྣམས་ལས་མཁོ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་དྲངས་པ་ཡིན།

ལྷན་ཉགས་ཅན་དེ་ནི། ལོ་རྒྱུ་མཐོང་མང་ལུ་དང་ཐང་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ནས་སྐྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་
རེ་ཚལ་དུས་སུ་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུ་བ་གྱུང་དུ་དང་། ལྷ་སྤྱི་རིན་ཆེན་
གྲགས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་བསྐྱར་ཏེ།
སྤེལ་སྤྱི་དུག་ཙམ་ཞིག་ཚལ་བའི་དེབ་དམར་དུ་བཀོད་ཅིང་
། དེ་བས་ཀྱང་ཆེར་བསྐྱས་པ་ཞིག་དེབ་སྤོང་དུ་ཡང་བཀོད་
འདུག་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པར་སྐྱང་ལ། ཚལ་
བ་དང་འགོས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྩ་

བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐང་གུར་གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་སྐར་གོང་མའི་དུས་སུ་
སློབ་པ་སྤེལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བཀའ་སློབ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་།
ཉེ་དུས་འདི་ནམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་སྐད་རིགས་སུ་བསྐྱར་
བས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་དག་སློབ་སུ་གྱུར་ཅིང་། སྐད་
གཉིས་བྱང་བའི་མཁས་པ་དུ་མའི་སློབ་པ་ཉན་དང་བཅས།
བསྐྱར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དང་ཉེ་བའི་སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་པ་
གང་ཉིད་བསྐྱར་ཏེ་ཁུངས་དག་པར་བྱས་ལ། ད་དུང་ཡང་
རྒྱའི་མཁས་པ་གཟུར་གནས་འདྲ་བུང་ན། འདིར་གསལ་
བའི་ཡུལ་དང་དམག་དཔོན་གྱི་མིང་སོགས་ལ་དག་ཐེར་
གང་ཞིབ་གནང་བར་འཚེ།

སྟག་པར་ཡང་རང་ཅག་གིས་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱ་འོས་
པ་ནི། རྒྱལ་རབས་ཀ་བའི་དུས་སུ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་
སློང་བཅན་གྱི་བྱི་ལོ་དུག་མང་སློན་མང་བཅན་གྱི་བྱི་ལོ་
ཉེར་གསུམ་འདུས་སློང་གི་བྱི་ལོ་ཉེར་དགུ། བྱི་ལོ་གཙུག་
བཅན་གྱི་བྱི་ལོ་ཞེ་བཞིའི་བར་གྱི་བྱང་རབས་རགས་པ་

ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུང་ལྟར་
རྒྱུ་མཚན་ལ་རིང་བ་དགོས་མཁན་ཚོ་ལ། ཚོམ་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་དཔྱད་
ན། གནད་དོན་ཆེ་ལ་གཞི་རྩ་བརྟན་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བོའི་དུས་ཀྱི་བོད་
མི་རང་གིས་བྲིས་ཏེ། བཅོས་བསྐྱུར་མཁན་གྱི་སྐྱུ་གུའི་ཚེ་
མོས་མ་རིག་པར། ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉེ་བའི་ཡུན་ལ་དོ་དའ་བྱེ་
མའི་འོག་དུ་གཟིམས་པའི་ཡིག་རྩིང་ཆུང་པོ་ཀྱང་ལ་དོམ་
དུ་རི་བ་དེ་འདྲར་མ་ཟད། རང་ཅག་གི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་
རྣམས་ཚོགས་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་འདི་འདྲར་ཡོད་སྟེ་སྟོན་
དཔེར་ན། རྒྱ་སྐྱུར་བམ་གཉིས་ཀྱི་སྟེན་སྲུང་ལོ་
ལ་བཅོན་པོ་ཁྲི་ལྗེ་སྟོང་བཅོན་པོ་བྲང་འོན་ཅང་དོ་ན་
བཞུགས། རྟོད་སྦྱང་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་བདུལ། གར་ལོག་གི་ཕོ་
ཉམ་ཕྱག་འཚལ་སྟེན། ར་རྟ་པལ་པོ་ཆེ་ཕྱག་དུ་ཕུལ།
སོགས་བྲིས་པ་དང་། འདིར། རྩེ་ལུའི་ལོ་ལ། བཅོན་པོ་
དུངས་གྱི་སྐྱུ་ཆོལ་ན་བཞུགས། འབྲུག་ཅོང་གི་ཕོ་ཉམ་

ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དབྱར་འདུན་དུངས་གྱི་ཁ་བུར། ཞང་
བཙན་ཏེ་རེ་དང་། རྩོན་བྱི་གསུམ་རྗེས་བརྟུལ། རོགས་བྱུང་
བ་རྣམས་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་བཞིན་
ནོ། ། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་
པའི་རྒྱལ་རབས་གྱི་དུམ་བུ་རེ་ཡིན་པས། བྱངས་སུ་མི་འོས་
སྟམ་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལར་སློན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་མ་
ཡོད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་འདྲའི་དུམ་བུ་རེ་ཡིན་པ་
ཅ་བཞིན་དང་། ཐང་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འགོས་ལོས་ཀྱང་
གཏད་རབས་ཤོག་འབྱར་ཞིག་རྙིང་པ་ལ་རྩིས་སུ་མཛད་
དེ། དེབ་སློན་ཏུ་བཅུག་པ་དེ་འདྲ་ལགས་ཤིང་། དེར་མ་
ཟད་ད་ལྟ་རང་རེའི་བཀའ་འགྱུར་ལྟ་སྟེ་ན་བཞུགས་པའི་མུ་
ངན་འདས་ཆེན་དང་། སལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་།
གྱི་རྗོར་ལྟ་སྟེ་དང་གསང་འདུས་ལྟ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་
སྡེ་འདི་དག་ཀྱང་། མདོ་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་དུམ་བུ་ཅམ་རེ་
ཡིན་པར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །
དཀྱུས་གྱི་རྟགས་བཏབ་པ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་རབས་གྱི་དུམ་

བུ་དེ་རྣམས་ལྱང་བསྐྱེགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་
ལྷགས་སུ་བྱས་ཤིང་། ཐ་ན་བོན་གྱི་དག་སྒོས་ཚུན་ཆད་ནས་
ལྱང་སྤངས་ཏེ། ཐོས་པ་ཚུང་བས་འོལ་ཚོད་དང་། ལྷོགས་
ལྷང་གི་གཙམ་བུ་ཉལ་ལ་སོགས་པའི་དྲིས་མས་མ་གོས་
པར་གྱིས་པའི་ཁྱལ་དུ་ལགས་པས། གཟུར་གནས་དཔྱོད་
ལྷན་འདྲ་ཡོད་ན་དགེས་པའི་མཚོད་ཡོན་དུ་ཡང་ཆེའོ་སྟམ་
སྟེ། གང་གི་སྦྱིར་ཞེ་ན།

ཟོལ་གྱིས་བཙོས་པའི་སྒྲིན་མ་མི་གཡོ་ཞིང་། །

ལྷོགས་སུ་ལྷང་པའི་ཟུར་མིག་མི་བཟླ་བ། །

རང་བཞིན་གཤེས་གྱིས་འཇུག་པའི་མེ་ཏོག་འདིས། །

དཔྱོད་ལྷན་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་དབང་ཅིས་མི་འཕྲོག།

སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

བོད་ཀྱི་གནའ་སྒོལ་དང་རུས་ཁྱངས་སོགས་ཀྱི་

སྒོར། ཤོག་དྲིལ། ལྷན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ཅང་

དཀྱུག་ལྷན་ནས་ལེ་བར་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ན་ཡོད། ཡུལ་

དེ་ལ་སྟོན་ལྷན་གྱི་གོང་མ་དག་གི་རུས་སུ་རུབ་ཀྱི་འཇང་

ཞེས་འབོད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རུས་ཐོག་མའི་འབྲུང་ཁུངས་
ལེགས་པར་མ་ཤེས། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བོད་
རྣམས་རྒྱལ་བོ་འཕམ་ཕྱིར་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་གྲགས།

སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་དགུ་
པ་ལྔ་གྲགས། རང་གི་ཁུ་བོ་དགས་བསད་པས། འཕམ་ཕྱི་
གཉེན་དང་བཅས་པ་རུབ་སྤོགས་སུ་བྲོས། མ་ཚུ་བཀལ་
ནས་རི་བོ་ཚུ་ཞིའི་རྒྱབ་ཏུ་སླེབས་ཏེ། འཇང་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་
རུ་ས་བརྒྱུད་སྟེ་བསྐྱོད། འཕམ་ཕྱི་དེ་རང་བཞིན་བཟང་
ཞིང་། ལྷོན་པ་ལ་དགའ་བར་གྲགས་ཆེ་བས། འཇང་ཐམས་
ཅད་སོའི་རྒྱུད་རུ་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་བཀྱར། དེའི་བརྒྱུད་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཏེ་གྲགས་ཆེ་བར་གྱུར། མི་རྒྱུད་དེ་
རྣམས་དཔའ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱན་མི་ཆད་གཡུལ་གྱི་ལས་སོ་
ན་ལ་བཙོན་པས། རིམ་གྱིས་ཡུལ་མང་པོ་བརྒྱུད་སྟེ། རང་
གི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད། འོན་ཀྱང་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་བར་རུ་
རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད། བོད་རྣམས་མི་སྟོབས་
ལྷགས་ཅན་ལ་རྒྱལ་རུ་འབོད་ཅིང་། ལྷོས་པའི་མིང་ལ་ཕོ་

ཟེར་བས། རྗེ་ལ་རྒྱལ་པོར་འབོད། བཅུན་མོ་ལ་མོ་སྦྱང་དུ་
འབོད། རང་སློན་སོགས་ལ་སློན་ཆེ་རྒྱུང་དུ་འབོད། བོད་
རྣམས་ཁང་བ་དང་སྐྱ་ནག་དུ་སྡོད། བཅུན་པོ་དང་མི་
དྲག་རིགས་གྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས། གྱུར་ཆེན་པོའི་ནང་
དུ་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཙམ་ཤོངས། བཅུན་པོའི་དབུ་གྱུར་
གྱི་མཐར་དར་མདུང་མང་པོ་བཅུགས་ཤིང་། དམག་མི་
རྣམས་གྱིས་བྱ་ར་བྱེད། བོད་མི་རྣམས་ཆེ་རིང་ཞིང་འགའ་
རེས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཡང་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་པགས་པའི་
གོས་གྱོན་ཉལ་ཞིང་། བུད་མེད་རྣམས་གྱི་གདོང་ལ་ཚོན་
དམར་བྱགས། ཤིང་གི་སྡོད་མཐིལ་གོ་བས་གཡོགས་པ་
ཞིག་དུ་བྱས་བྱ། ཟེར་མའི་དོད་དུ་སྦྱིང་བ་ས་ལ་བཏིང་ནས་
བྱེད། ཉེ་ལྟ་ཡང་གཞུང་གི་མཛུང་ཆེན་ཁག་ལ་གདན་ཤ་
ཞེས་གོས་གདན་གྱི་སྦྱང་ལ་གསོལ་ཚིགས་འབུལ་སྒོལ་ཡོད་
འདུག། དཀར་ཡོལ་གྱི་དོད་དུ་བག་སྦྱེ་ལས་སྦྱོར་ཞིག་བྱས་
ནས་སྐམ་སྟེ། རང་དུ་འོ་མ་སོགས་བདུང་ཞིང་། མཐར་
དཀར་ཡོལ་དེ་ཡང་བྱ། ཉེ་ཡང་གོ་ར་ཞེས་པ་བག་ལེབ་

ཕོར་བའི་དབྱིབས་ཅན་ཆབ་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་
རིགས་ལ་གོང་ས་མཚོག་གི་གསོལ་ཐབ་ནས་སྦྱོལ་བྱས། །
ཆང་འབྱོར་བའི་ནང་དུ་སྐྱུགས་ནས་བརྟུང་། གསེར་དངུལ་
ཀྱི་རྒྱན་ལ་གཅེས་སྐྱས་ཆེ། རིགས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་
མི་སོ་སོའི་དཔུང་པའི་སྟེང་ན་མཚན་མ་བཏབ་ནས་སྤང་
། ཁང་པ་ཐོག་ཚད་མང་པོ་ཅན་སྟེང་ལེབ་མོར་ཡོད་པ་
བྱེད། རྟོན་ཐོག་གོ་ནས་སྐྱོན་གསུམ་འདེབས། སྒོ་སྐྱུགས་སྐྱུ་
གཡག་ལྷག་ཕག་དང། ཏྲ་བཟང་པོ་དང། མ་མོ་རྒྱགས་
འགྲོས་ཅན་སོགས་ཡོད། ས་གཞི་ནས་གསེར་དངུལ་བྱངས་
དང་ཞ་ཉེ་རྣམས་འཐོན། མི་ཤི་བའི་རོ་ས་ལ་སྤྲུལ་ཏུ། ཡི་
ག་ནི་མེད། ཚིས་བྱེད་ཆེ་ཤིང་བྱུ་ལ་རྟགས་འདེབས་པ་
དང། སྐྱུང་པ་ལ་མཐུད་པ་ཐོར་ཉེ་བྱེད། ལེ་བར་བརྒྱ་རེའི་
མཚམས་ན་བྲིམས་ཁང་རེ་ཡོད། བྲིམས་ཡིག་མེད་ཀྱང་།
བྲིམས་ཐག་རྣམས་དཔོན་རང་གིས་གཙོད། ཉེས་པ་རྒྱུང་དུ་
ལ་ཡང་གཏུག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་བྲིམས་གཏོང་། ཉེས་ཆེན་པོ་
རྣམས་ལ་མིག་འདོན་པ་དང། རྣ་དང་རྐང་ལག་གཙོད་པ་

སོགས་བྱེད། ཤི་སྲོང་གི་དུས་སྟུ། ཕོ་མིག་མི་འདོན་པ་དང་
། མོ་སྣ་མི་གཙོང་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་
ཆེན་མིན་པ་གཞན་ཀུན་གྱིས་མནའ་བོར་ཚུལ་བྱ་བ་ཞིད་དུ་
གསལ། ་ མགྲོན་སླེབས་ཆོ་གཡག་གཅིག་བྲིད་ནས་འོངས་
པར། མགྲོན་པོ་རང་གིས་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསང་དེ་
ཤ་འགྲེད་གཏོང་། དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་གྱུས་པ་བྱེད་ཅིང་།
བྱས་པ་ལ་གྱུས་པ་བྱེད། མས་བུ་ལ་གྱུས་པ་བྱེད། ཕོ་རྣམས་
གར་འགྲོ་ན་གྱི་དང་མདའ་གཞུ་མ་བྲལ་བ་བྱེད། ལམ་དུ་
འགྲོ་ཆོ་མི་གཞོན་པ་རྣམས་སློན་དང་། ཀན་པོ་རྣམས་རྗེས་
སྟུ་འགྲོ། སྤྱིར་ཀན་པ་ལས་གཞོན་པ་ལ་གྱུས་པ་ཆེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཤི་བ་ལ་ངན་པར་བྱེད་ཅིང་། གཡུལ་དུ་བསང་
པ་ལ་བཟང་པོར་བརྩི། བྱིམ་གཅིག་དུ་མི་མང་པོ་གཡུལ་དུ་
ཤི་ན། བྱིམ་གྱི་སྒོར་ཁྲབ་ཅིག་འཕྱང་སྟེ་དོ་སོ་ཆེ་བར་བྱེད།
དམག་བསྐྱུ་ཆོ་གསེར་གྱི་མདའ་ཞིག་སློན་དུ་རྫོངས། ཤེད་
སང་ཡང་དཔོན་ཁག་གཞུང་དོན་དུ་སློགས་ཐོན་སྐབས་
མདའ་ཡིག་གཏོང་མུས། ་ དམག་བྲིམས་བཙན་ཞིང་གོ་

མཚོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་། དམག་མདུན་མ་པམ་ཚེ་རྗེས་མ་
རྣམས་དག་ལ་རྒྱག་པས་གཡུལ་ངོ་བོ་བརྒྱུག་དཀར་བ་ཡིན་
སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་སྐ་ཚོའི་མདུག་མ་བཏགས་ཏེ་
དམར་འབེབས་བྱེད། དག་སྐྱེབས་ཚེ་མི་སྟེར་ནས་པན་ཚུན་
བརྟེན་གཏོང་། དམག་ཕོགས་མེད་ཀྱང་ཡུལ་བཅོམ་ནས་
དམག་བརྒྱགས་སྐྱབ་པ་ཡིན། བཅོམ་པོ་རྗེ་སྟོན་རྣམས་
ལོ་སྟེར་མནའ་སྐྱེལ་ཞིང་། དེ་དུས་ལྷག་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་གསུམ་
དམར་མཚོད་ཏུ་འབྱུལ། ལོ་གསུམ་རེ་མནའ་ཚེ་སྐྱེལ་ཞིང་
། མཚོན་གྱི་དགུང་ལ་ཏྲ་ལྷགས་བོད་ཏུ་རྣམས་དམར་
མཚོད་བྱེད། ལྷོགས་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷག་བཅད་ཅིང་
དོན་སྟོན་མདུན་ཏུ་སྐྱེད་ཏེ། བན་རྗེ་ཞིག་གིས་ཚོ་ག་
གཏོང་། གནམ་ས་རི་དང་ཉི་ཟླ་སྟེར་མ་རྣམས་དཔང་ཏུ་
བཅུགས་ཏེ། བྱིད་ཅག་སྐྱེས་ཀྱང་རང་ཡུལ་མི་སྐྱེད་ཞིང་
། བསམ་ངན་དང་སེམས་མ་དྲང་བ་བྱེད་ན། གནམ་སའི་
སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིད་ཅག་གི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས། ད་ལྟ་བསད་པའི་དུད་འགོ་འདི་རྣམས་བཞིན་ཏུ་

རུམ་བུར་བྱས་ལ་སོད་ཅིག་ཅེས་མཚའ་འདོད། ལྷ་སའི་
རྩོ་རིང་ལ་ཡང་དཔང་པོ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་
དེ་ཚམས་སྒོས་ཤིང་། རྒྱལ་མགས་བསད་དེ་མཚའ་ཡང་
བོར་སོགས་འབྱུང་། ། ལྷ་ས་འགར་རྒྱལ་པོ་དང་མི་ཆེན་
ཚམས། མཉམ་འཆི་མཉམ་གསོན་བྱེད་པའི་མཚའ་འདོད།
དེ་འདྲ་བ་ཚམས་རྒྱལ་པོ་གོངས་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབས་
ཤིང་། རུར་ཁྱུང་གཅིག་རུ་སྐྱབས་པ་ཡིན། བཅོན་པོའི་རྟ་དང་།
གོ་ཁྲབ་གཅེས་ལོར་ཚམས་ཀྱང་རུར་རུ་འཇུག་རུར་སྟེང་རུ་
རི་དེའུ་འདྲ་བ་ཞིག་བརྩེགས། དེར་ཤིང་སྟོང་འཇུགས་ཤིང་
། ལེ་རེ་བཞིན་རུ་མཚོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

དཀྱུས་པང་སོའི་སྟོར་ཡ་མཚོན་ཅན་ཞིག་རྒྱལ་པོ་
བཀའ་ཐང་རུ་གྲགས་པར་འཇུག་པ་བརྒྱས་ན་འདི་ཉུང་།
བང་སོའི་ནང་གི་རེའུ་མིག་དགའི་དབུས་སུ་བཅོན་པོའི་
སྐར་གསེར་གྱིས་བྱགས་ནས་འཛོག་ཅིང་། དགོར་ལོར་གྱིས་
བཀའ་། ནང་སྟོན་གང་ཡིན་དེ་རུར་སྐྱུང་རུ་འཛོགསོང་
རང་འཁོར་བཅས་གཤེན་པོའི་རྟགས་བཏབ་སྟེ། རྒྱལ་རྒྱུད་

གསོན་པ་རྣམས་དང་འཕྲད་མི་ཚོག་པ་ཡིན། བ་ཕྱགས་
སོགས་བང་སོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འབྱར་ན། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་
བཟུང་སྟེ་གཤིན་པོའི་ཉུགས་བཏབ་ནས་སྤྲར་བདག་པོ་ལ་
མི་སྟོན། ལོ་དུས་ཀྱི་མཚོན་པའི་སྐབས་སུ་དུང་བཏང་བ་
དང་མཉམ་དུ། ཁོང་རྣམས་ལུང་བ་ཞིག་དུ་བྲོས་ནས་ཡིབ་
སྟེ་སྟོན། དེ་ནས་བཙན་པོ་འཁོར་བཙན་ཀྱིས་མཚོན་པ་
ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྲར་འཁོར་ནས་མཚོན་པ་རྣམས་བསྐྱུས་
ནས་ཡོངས་སྟོན་སོགས་བཤད།

ཡང་རྒྱ་ནག་གི་སྟོས་ལས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
སྐད་རིགས་གཞན་དུ་བྲིས་པ་ཞིག་སྤང་བར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
མོ་མཚན་མི་གསལ་བ་ཞིག་གི་སྟོར་བྲིས་ཀྱིས་ཉེ། རྒྱལ་
མོ་དེས་སྟོན་ཐུང་སྟོན་ནག་སུ་དུང་གི་ཁ་ས་ལ་རིག་པ་ཅམ་
དུ་རིང་བ་ཞིག་གྱོན། སྤང་ལ་དར་ནག་པོའི་ཤམ་ཐབས་
གྱོན། སྤྲ་ལ་ལྟས་མ་རྩུང་དུ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྣ་བ་ལ་ཨ་
ལོང་བཏགས། ལྟམ་བོ་ཡི་བྱ་བ་གྱོན། དགུན་དུས་སུ་པགས་
པའི་གྱོན་པ་བྱི་ལ་ཚེམ་དུབ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཞིག་གྱོན།

སོགས་བྲིས་ཏེ། བྲོངས་པའི་ཚེ་ཤ་རུས་རྣམས་གསེར་ཕྱེ་
དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས། ལྷགས་སྡོད་དུ་བཅུག་སྟེ་ས་ལ་
སྤྲ། སོགས་སྤང་། བ་བཞིན་དུ་ཡང་། གསལ་སྤང་གི་བྱ་ཚོ་
ཤི་བའི་རོ་རྩའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས། མའི་མལ་འོག་དུ་སྤྲས་
ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བྱུང་ཤིང་ལྟོ་བས། དེ་འདྲའི་སྟོལ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན།

གཞན་ཡང་ཏ་བྲིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་དུལ་ཨལ་ལི་བྱ་བར་
ཡང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱ་སོ་སོའི་བཤད་པ་རྒྱས་ཅམ་བྱུང་
ཚོད། སའི་མིང་རྣམས་བརྗེ་འཕྲོད་དགའ་བར་སྤང་ཞིང་
། བོད་ཡུལ་ན་གསེར་མང་བས། གསེར་ལྷག་མགོ་ཅམ་རེ་
ཡང་ས་ནས་འཕྲོན་ཚུལ་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོ་མཚར་
གཅིག་ནི། མི་སྲུ་ཡང་ཡུལ་དེར་སླེབས་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་
པར་སེམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བ་དང་། གདོང་འརྱུ་མ་ཚོལ་ལེ་
བ་ཞིག་འོངས་སོགས་བྲིས། ལར་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྟོལ་ཚུགས་
སོགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་ཚེ། རྒྱལ་ཁམས་གཞན་གྱི་
ཡི་གེ་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་བལྟ་བ་ཅམ་ལས། རང་

གི་མིས་རང་ཡུལ་གྱི་སྲོལ་ལུགས་འདི་འདྲོའོ་ཞེས་ཞིབ་དུ་
བྲིས་པ་ཞིག་ཤིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་འདི་ཡུལ་ཀུན་ལ་འདྲ་
བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་མིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ཀུན་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ལྟ་སའི་གོང་ན། བུད་མེད་རྣམས་
པང་གདན་ཁྲ་བོ་དང་། སྤྱ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་རྒྱུར་གསུམ་ཞིག་
ལྱོན། རྒྱུས་པ་རྣམས་པགས་ལྷ་རྣ་ལེབ་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་
ལྱོན་སོགས་བྲིས་པ་སྲིད་མཐའ་ཅམ་ཡིན་ལ། ད་ནས་ལོ་
ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་ཚེ། ད་ལྟའི་སྲོལ་ལུགས་འདི་ཀུན་གྱང་མི་
བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་སློག་གྱུར་དུ་སོང་སྟེ། ཡུལ་ཁམས་
གཞན་གྱི་མིའི་ངག་སློབ་རྟེན་པ་རྣམས་བསགས་ནས་
རགས་ཅམ་ཞིག་ལས་དཔྱོད་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དུས་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ན། །

བུད་ནས་ཡལ་བའི་སློན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས། །

སློང་པའི་མཁའ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་འདི། །

ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཉིད། །

ཅས་སྐྱས་སོ། །

དེ་ལ་རྗེ་སྤྱོད་བཅའ་སྒྲུབ་པོ་ཡན་ཚོད་དུ་བོད་ན་ཡི་གེ་
མེད་པར་གྲགས་པས། དེ་ཡན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱང་
ངག་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་དུ་གནས་པ་ལས། ལོ་ཚོགས་སོགས་
བསྐྱོགས་ཏེ་དཀྱུས་མའི་ལྷགས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
སྐབས་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རྗེ་གནམ་རིའི་ཉལ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ནི།
སྐལ་གྱི་དུས་སུ་བྱིས་པར་མངོན་པ་ཞིག་འོག་དུ་བཀོད་པ་
འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གནམ་ལྷགས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཉོག་
ལ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས། རོན་དེལ་ན་འདི་
ལྟར་སྤང་སྟེ། དེ་དུས་ཅ་ན་ད་ལྟའི་འཕམ་ཡུལ་ཉལ་ལྟར་གྱི་
སྤྱོགས་འདིར། བོད་རྗེའི་གཉེན་ཚེན་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་
མན་བེད་པོ་རྗེ་ཉལ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྤྱོད་པ་ངན་
པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཞེ་ལོག་ཅིང་། ཁོའི་ཡུལ་གྱི་མི་དྲག་
དགྱི་ཚབ་སོགས་ངོ་ལོག་སྟེ། བོད་རྗེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞིགས་ཉལ་ལྟར་
གྱི་དུང་དུ་བྱོས། བཅའ་པོ་དང་སྤོན་དུ་མནམ་བཅད། འོན་
ཀྱང་བེད་པོ་རྗེ་ལ་དག་ལན་མ་ལོན་པའི་བར་དེར་བཅའ་
པོ་བྱོངས། དེ་ནས་དེའི་སྐལ་གནམ་རི་སྤྱོད་བཅའ་གྱིས་

དམག་དྲངས་ཏེ། འཕན་ཡུལ་དབང་དུ་བཅུག་དེའི་རྗེས་
སྤྱི་གཙང་སྤྱོད་གས་ཀྱང་འབངས་སྤྱི་འདུས་ཤིང་། དུགས་
པོ་དོ་ལོག་པ་ལ་ཡང་སེང་གོ་མི་ཆེན་གྱིས་ཕབ་ཤིང་། དེ་
ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ། དབྱི་ཚབ་རྒྱས་པའི་དུས་ཤིག་ན།
སྤྱིང་བཅོན་སྐམ་པོ་དང་མཇལ་ནས། ཡབ་ཀྱི་དུས་བཞིན་
སྐར་ཡང་རྗེ་སྟོན་རྣམས་གྱིས་བྱོ་བོར་བ་ཤིང་། སོགས་ཡིན་
ནོ། ། དེས་ན་རྗེ་གནམ་རི་སྤྱིང་བཅོན་ནི། ཐོག་སར་ཡར་
སྐྱུངས་ཤིང་། དང་དུགས་པོ་སོགས་སྟོ་ཁ་སྤྱོད་གས་འདི་ཙམ་
ཞིག་ལ་དབང་མཛད་པར་མངོན་ཞིང་། དེའི་ཡན་གྱི་
གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡར་སྐྱུང་སྤྱོད་གས་ཆ་ཙམ་
ཞིག་གི་བདག་པོ་ཡིན་པར་སེམས། འོན་ཀྱང་རྗེ་གཉེན་གྱི་
བཅོན་པོ་བོད་ཁམས་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་
ཙམ་ལ་ཚོངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ས་མཚམས་བྱ་བ་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་རི་
མོར་བྱིས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོའི་དབང་
ལྷགས་གྱིས་རྗེ་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་གས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་

ཡུལ་དེའི་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀྱི་བོད་
ཁམས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཉི་ཚེ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གནམ་རི་སྒོང་བཙན་གྱི་སྒོར་ཤོག་དྲིལ་ཁ་བའི་ཚོག་སྒྲ་
ཅུང་བཟང་བསྐྱས་ཏེ་བཀོད་པ། མཁར་སྤྱིང་བ་སྟག་ཅེས་ཀྱི་སྐད་
ན་ནི་རྒྱལ་སྟག་བུ་སྟ་གཟིགས་སྟག་བུ་གཉེན་གཟིགས་ཏེ་
གནམ་རིའི་ཡབ། ་བཞུགས། སྐར་བའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་
བྱིང་པོ་རྗེའི་སྐུ་འབངས། ་ཁྱི་པངས་གསུམ་མཆིས། ཉེན་
ཀར་ཉིང་བ་ན་བྱིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་པོ་མཆིས། བྱིང་པོ་རྗེ་ནི་
བྱ་བ་ཅི་ལ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོགས་པ་ཤ་སྟག་བྱེད། ལེགས་པ་
ཉེས་པར་བཅུགཉེས་པ་ལེགས་པར་བཅུགམཛོངས་ཤིང་
སྤྱིང་ཉེ་བ་ལ་ནི་སྒོ་གྲོས་བསྟན་ཀྱང་མི་ཉན། ལྷི་གཙམ་
བྱུ་ཀྱི་དོ་སྐྱོང་གི་ཚོག་སྐྱ་བ་དག་ལ་ཆེད་དུ་མཉེན་ཏོ། །

དེ་སྐར་བྱིང་པོ་རྗེ་ཚོས་ལོག་ཅིང་། སྤྱིང་བསྐྱར་བས། རྗེ་
པོ་ཉེས་དགུ་བྱེད་པ་ལ། མི་གཅིག་གིས་མཐོང་ཡང་གལ་
ཏེ་སྐྱས་ན་མི་འོས་པའི་ཆད་པ་ནན་ཆེ་བས། རི་གཤམ་ཀྱི་

ལུས་ཀྱང་ཁོ་ལ་གྲོས་སྟོན་མ་པོད་དོ། ། དེ་ལྟར་རྗེ་པོ་ནི་སྐྱེ་
ནས་སྦྱོར་ཤིང་། འཁོལ་པོ་ནི་འོག་ན་བཀམ་མོ་ཤིང་ཤིང་།
མཐོར་བའི་དོན་ནོ། ། ། གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྱིང་མི་བརྟན་ཏེ།
ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་ཀྱང་དམས་སོ་ཤིང་། ། ། མི་ཡོངས་ཀྱང་བྱིང་
པོ་རྗེ་ལ་འཁང་དོ་སྐྱོས་སོ། ། ། དེ་ནས་བྱིང་པོ་རྗེའི་སྟོན་
པོ་གཉན་འཛི་བྱང་ནག་པོས། རྗེ་པོ་ལ་གསོལ་བ། རྗེ་པོ་
ནི་ཅི་ལ་ཡང་ལོག་པ་ཤ་སྟག་མཛད་པས། འོ་སྐོལ་གྱི་སྤྱིང་
ནི་སྤྱིང་དུ་མ་རུང་། ཚོས་ནི་ཚོས་སུ་མ་རུང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་
མི་དབུལ། སྤྱིང་གྱི་ཉམ་དམའ་སྟེ། ན་མོ་བརྒྱག་བྱིན་ན་རྗེ་
འོངས་ཞེས་གསོལ་བས། རྗེ་མོ་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། ། ། བྱིང་པོ་རྗེས་མཉན་དུ་མ་གཏུབ་སྟེ། འདི་སྐད་བེར་
བ་ཉེས་སོ་ཞེས་འཛི་བྱང་ལ་ཆད་པ་ཕབ་བོ། ། དེར་འཛི་
བྱང་མ་རངས་ཏེ། ཁོ་རང་ཡང་རྗེ་པོའི་ལྷ་ལ་ངན་སྦྱོང་
བྱེད་པར་ཞུགས་ཏེ། ནག་པོ་བསྐྱས་ཏེ་དཀར་པོ་བསང་།
དེའུ་གལ་ཏེ་སྟོན་ཏེ། བསེ་སྐྱ་བཅག་ཤིང་གོ། ། དེ་ལ་
བྱིང་པོ་རྗེ་མགུ་ནས། ཤུག་སྐྱ་པོའི་ཡུལ། རྡུལ་ཡེལ་རབ་

སྒྲིབ་པའི། རྒྱལ་ཡ་གསུམ་རྣམས། ཟླ་པོ་རྗེའི་བྱི་པངས་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ལས། མཁར་སྐྱར་བས། རྒྱ་
བཙན་དེ། རྒྱལ་ཡ་གསུམ་གྱི་སྤང། གཉན་འཛི་བྱང་གི་
བྱན་དུ་བྱོན་ཏོ། ། བྱན་རིས་གྱི་ནང་དུ། ཟུང་ཅོང་སྐྱ་ཡང་
འཛི་བྱང་གི་བྱན་དུ་བྱོན་ཏོ། ། འཛི་བྱང་གི་ཚུང་མ་པ་ཚབ་
གཟས། ཟུང་ཅོང་སྐྱ་བྱན་བྱེད་པ་ལ་དྲེགས་ཆེ་སྟེ། བརྟམ་
བཙོས་མང་པོ་བྱས་པས། ཅོང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ། ཟླ་པོ་
རྗེ་ལ་འཛི་བྱང་གི་བྱན་བྱེད་མི་སོད་ཅེས་འཁང་སྟེ་གསོལ་
ཏོ། ། ཟླ་པོ་རྗེ་ན་རེ། གཉན་འཛི་བྱང་ལས་ང་ལ་སྟོང་ཉེ་
བ་མེད་པས། དེའི་བྱན་དུ་བྱོད་བཀོལ་མ་རུང་བ་མེད། རྗེ་
མོས་བརྟམ་བཙོས་བྱས་ཀྱང་རྗེ་མོ་ལ་དབང་ཡོད་པས་ཉེས་
པ་མེད་དོ། ། རྒྱས་པས། ཅོང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཚད་དོ། །
དེ་ཙམ་ན། དབའ་ཏོ་རེ་སྐྱ་གུ་དང་། གཤེན་བྱི་གཞེར་འདོན་
ཀོང་གཉིས། འཕྲེན་པའི་རྗེང་ཁར་འཕལ་ནས། གཤེན་
གྱིས་དབའ་བསད་པ་ལ། དབའ་ཡི་སྐྱ་པོ་ཕངས་ཏོ་རེ་དབྱི་
ཚབ་གྱིས། ལུ་པོ་གཤེན་གྱིས་བསད་པ་ལ་སྟོང་གནང་བར་

འཚལ་ཞེས་རྗེ་པོ་ལ་གསོལ་བར། ཟིང་པོ་རྗེས། གཤེན་ཁྲི་
གཞིར་ནང་སློན་བྱེད་པའི་ངོ་མ་ཚོད་དོ། ། དགོ་བས་མི་
དགོ་བ་བསད་ན་བསད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱུས་པས། དབྱི་
ཚབ་ཀྱང་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཚད་དོ། ། དེ་ནས་སྤྱང་ཅོང་སྐྱ་
དང་། དབའ་གཉིས་ཀ་ཡི་ཚད་དེ། འགྲོགས་ནས་བྱིས་དུ་
དོང་བ་ལས། དབྱི་ཚབ་སློན་དུ་དང་། ཅོང་སྐྱ་བྱི་ན་འགྲོ་
བ་ལས། ཅོང་སྐྱས་ཆིག་ལབ་སྐྱས་ཏེ།

ཆབ་ཆབ་ནི་ཕ་རོལ་ན། ཡར་ཆབ་ནི་ཕ་རོལ་ན། ཟྱའི་
བུ་ནི་ཟྱའི་བུ་སྟེ། ལྟ་ཡི་ནི་སྐས་པོ་བཞུགས། རྗེ་བདེན་
གྱིས་ནི་བཀོལ་དུ་དགའ། སྐ་བདེན་གྱིས་ནི་བསྟེན་དུ་
དགའ། རྟོན་ནི། རྩ་བོ་རྩ་བོའི་ཕར་འགུམ་ན། ཡར་ཆབ་
གཙང་བོའི་ཕར་འགུམ་ན། མི་ནི་མི་ཡི་བུ་ཡིན་ཡང་། དོན་
ལ་སྟེ་ཡི་སྐས་པོ་བཞུགས། བདེན་པའི་རྒྱལ་པོས་གཡོག་
དུ་བཀོལ་ན་དགའ། བདེན་པའི་སྐ་ནི་རྒྱབ་དུ་བསྟེན་ན་
དགའ། ཞེས་པའོ། ། ། ཞེས་སྟོང་ལ་ཤར་བ་ཁ་ནས་ཤོར་
བ་ལ། དབྱི་ཚབ་མདུན་ན་འགྲོ་བའི་ན་བར་སྤྱང་དེར་ཐོས་

བར། བཅོམ་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ངའི་སྲིང་མོ་ཞིག་ཀྱང་བྱིང་
པོ་རྗེའི་གན་དུ་འདུག་མོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་སྲིང་བེར་བ་
བཞིན་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་བསྐྱེལ་ནས། ཕང་སྲུམ་འགོན་པོ་
དང་། ལྷང་དང་། དབའ་གསུམ་པོ་བློ་ལེན་དུ། མཁར་སྲིང་
བར་མཆིས་ནས། ཉིན་མོ་ཕག་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཁུང་ན་སྤྲས་ཏེ་
བསྐྱུགས་ནས་སྡོད་ཅིང་། མཚན་རེ་ཞིང་སྲིང་བར་མཆིས་
ཏེ། བཅོམ་པོ་དང་དབུ་སྒྱུང་༩༠༩ བློ་མནའ་གཅོད་པའི་ཚོ།
འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགོ་བ་མཐོང་ནས་སྐྱུ་སྤངས་
པ།

མི་བབང་ནི་ཏྟ་བབང་ཞིག། ཉིན་ཞིང་ནི་ཕག་
ཚལ་༩༠༥ ནི། ། མཚན་ཞིང་ནི་སྲིང་བར་མཆིས། ། དག་
འམ་ནི་བྱིན་ཅི་ཨང་༩༠༥ ། ། རྡོན་ནི། མི་མཛེས་ལ་ཏྟ་
ཡང་བབང་བ་ཞིག། ཉིན་རེ་བཞིན་ཕག་ཚལ་ནགས་ན་
སྡོད། ། མཚན་རེ་བཞིན་སྲིང་བའི་མཁར་དུ་འགོ། ། དག་
དང་གོགས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ། ། །

ཞེས་སྤངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་མི་རིང་བར། ཟིང་བོ་རྗེ་ལ་ངག་ལན་མ་སྒྲན་
པར་རྒྱལ་སྟག་བྱ་དགུང་དུ་གཤེགས་སོ། ། སྒར་རྒྱལ་སྟག་
བུའི་སྟན་དུ་འཕྲིན་ཚེས་པོ་ནགས་སེང་གིས་བགྱིས་པ་ལས།
དེ་ཚུན་ཆད་ནགས་སེང་གི་བྲན། སྟག་གྱིམ་བཏང་མང་
བུས་བགྱིས་སོ། ། གྱིམ་བཏང་མང་བུས། གཉིད་ལྷག་པ་
ན་ཁོང་ཅག་གི་གྲོས་གཏམ་གཉིད་གཏམ་དུ་བརྗོལ་གྱིས་
དོགས་ནས། བྱོ་མོ་དང་མི་ཉལ་བར་རི་ལ་ཉལ་ཞིང་། རུབ་
རི་ལ་ཉ་ས་འཕོའོ། ། བྱོ་མོ་ལ། ང་ཡ་མཚར་གྱི་ཡི་དུགས་
ཤིག་ཞུགས་འདུག་པས། སྟུ་ལ་ཡང་མ་སྒྲ་ཞིག་སྒྲས་སོ། །
ཇི་ཞིག་ན་རྒྱུང་མ་དང་ཁོ་གཉིས་འཐབ་པར། རྒྱུང་མས།
བྱོད་རྩོ་བོ་ཆེ་ལ། ཡི་དུགས་མ་བབས་གྱི། རྩོ་སྦྱར་དུ་དེས་
སོ། ། རྩོ་ནི་སྦྱ་དང་ཁྲམ་གྱི་མིང་དོ། ། ། སྒྲས་པས། ཁོ་
བྱོས་ཏེ། དེའི་རུབ་མོ་ནས་མོ་ལ་མཇེའ་བར་བྱས་ཏེ། ཞག་
གཉིས་གསུམ་སྟན་ཅིག་ཉལ་བ་སྟར་བྱས་ནས། བྱོ་མོའི་སྦྱེ་
ལ་སོ་བཏབ་སྟེ། དམུར་དམུར་ཏེ་བཅད་ནས་བྱོ་མོ་ཡང་
ཤིའོ། ། འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ད་དུང་ཟིང་བོ་རྗེ་ལ་དག་

བྱེད་མ་རྣམས་པར་ཡོད་སྐབས། གྱིམ་བཏང་མང་བུ་ནད་
གྱིས་བཏབ་སྟེ་རབས་ཆད་ནས་ཤིངོ། ༡༠༥ ། །

དེར་རྒྱལ་སྟག་བུ་སྟེ་གཟིགས་གྱི་སྐྱེས། བཙན་པོ་སྟོན་
བཙན་དང་། ལྷའི་གནམ་རི་ཡིན། ། སྟོན་གོལ་མཆེད་
གཉིས་གྱིས། ཟུང་ཚེད་སྐྱ་དང་། དབའ་དབྱི་ཚབ། དབའ་
ཟེས་སྐྱང་། དབའ་བུ་ཚབ། མཚོན་འགྲོན་པོ། ཚེས་པོ་
ནགས་སེང་རྒྱག་ལ་བློ་བསྐྱལ་བའི་ཚིག་ནི། དེར་ཕན་ཆད་
ཟིང་པོ་རྗེ་རྒྱབ་རུ་མི་འདོར་རི། སྐྱ་རྒྱལ་པར་རུ་མི་ལེན་རི།
སོམ་ཉི་མི་བཟུང་རི། བརྒྱལ་ཕོད་པར་མི་འཚལ་རི། སྟོག་
སྟོངས་མི་འཚལ་རི། བཙན་པོ་སྟོན་བཙན་གྱིས་བཀའ་རི་
བསྐྱལ་བ་བཞིན་མི་མཉམ་རི། གཞན་སྐྱས་བསྐྱས་ཀྱང་མི་
མཉམ་རི། ཞེས་བློ་བསྐྱལ་ཏེ། ཟུང་ཚེད་སྐྱ་སོགས་མི་རྒྱག་
པོ་དེ་བློ་ལ་བཏགས་སོ། ། དེ་ནས་རུས་ཆད་བྱས་ནས་སྐྱར་
མཆིས་ཏེ། གཙུང་སྟོན་གོལ་དང་། དུམ་སྟོང་བཙུན་གཉིས་
ལ་དུལ་གྱི་གཉེར་ཁ་བཙོལ་ནས། ༡༠༦ ། བཙན་པོ་བྱི་སྟོན་
བཙན་རང་ཉིད་ཞབས་གྱིས་བཙུགས་ཏེ། དམག་བྱི་དང་

ཅེ་འདི་སྲོང་བཙན་གྱི་སློན་ཡང་བྱས་པ་འོག་ཏུ་གསལ། །
དེའི་འོག་ཏུ། བཙན་པོ་མཆེད་གཉིས་ལ། མོང་སློན་པོ་སློ་
བ་རིངས་པར། ཟུ་ཅེས་ཁོས་ལྟེན་བཙན་པོ་བཀོད་བའི་གྲབ་
ཤོམས་བྱེད་པ་ཚོར་ཏེ། བཙན་པོ་མཆེད་གཉིས་ལ་སྐྱུ་ལ་
བསྟོ་མ་རྒྱས་པར་མོང་སློན་པོ་བཀུམ་མོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དུགས་པོ་འབངས་སུ་མངའ་བ་ལས་ངོ་ལོག་
པ་ལ། རྗེ་སློན་ལྷམས་འདུས་ཏེ། དུགས་པོ་ཕབ་པར་སྐྱས་
རྗེ་ཐོགས་པ་སྟེན་དམག་དཔོན་བཀྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་
བཀོས་པ་ན། མོང་གོ་མྱི་ཆེན་གྱིས། ཁོ་བོས་རྗེ་ཐོགས་ཞེས་
ཁས་སྐྱབས་སོ། ། དེ་ལ་ལྷུང་པོ་ཟུ་ཅེ་ན་རེ། བྱིད་ལྟ་བུས་
དམག་དཔོན་འོང་ངམ། མི་མཛངས་པ་བྱ་བ་དེ། རྒྱུ་
ནང་དུ་སྐྱབས་བྱས་ཏེ། བཅུག་པ་དང་མཚུངས་པར་རྗེ་མོ་
སྲིར་འཕྲོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྐྱས། བྱིད་བཙན་པོའི་སྐྱམ་
སྐྱེས་སྟེ་ཞབས་འབྲིང་། ། བར་བཀའ་བསྐྱུལ་ནས་ལོ་དུ་
མ་ཞིག་ལོན་ན། མོང་གོ་མྱི་ཆེན་མཛངས་ལ་རྗེ་ཐོགས་སོ་
ཞེས་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྟོད་པ་ཁོ་བོས་མ་ཐོས་པས། མི་

འོངས་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་སྐྱེས་པས། མྱི་ཆེན་ན་རེ།
མི་ཡོངས་གྱིས་ཁོ་བོ་ལ་སྟོན་པར་མི་བརྗོད་པ་ཡང་བདེན་
ནོ། ། ཁོ་བོ་སྟོན་སྐྱེའུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མ་ཞུགས། ཚེ་
མོ་སྐྱེར་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བདེན། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་སྟོན་ཆད་
སྐྱེའུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཟིན་ན། ཚེ་མོ་བས་ཡུ་བ་ཡན་ཆད་
སྐྱེས་སྟེ་སོང་ཟིན། དེའི་སྐྱེར་དེང་ཁོ་བོས་གསོལ་བ་ཡང་
། སྟོན་ཆད་ཅིའི་ནང་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པས། གདོད་འཇུག་
པར་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པས། བཙན་པོས་ཀྱང་མྱི་
ཆེན་ལ་གསོལ་བ་བཞིན་གནང་སྟེ། རྣམས་པོ་འབངས་སུ་
དགུག་པའི་དམག་དཔོན་དུ་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། ། དེ་ནས་
སང་གོ་མྱི་ཆེན་གྱིས་རྣམས་པོ་ལྟ་དེ་ལ་བཀའ་ཏེ། ཐམས་
ཅད་འབངས་སུ་བཀའ་གོ། ། མྱི་ཆེན་གྱི་བྱ་དགར། གསེར་
ཁུང་རེའུ་ཀལ་༡༡༥ གྱི་མི་དང་འབྲོག་དུ་བཙན་ཏེ་བསྩལ་
ཏོ། ། མི་ཀུན་གྱི་ཁ་ན། སང་གོ་མྱི་ཆེན་གྱིས། མདུང་མོ་
ཐེབས་གཅིག་གིས། འབྲོག་མོ་ཐང་གང་འཐོབ། ། ཟེར་བ་
བྱུང་། ཉིན་གཅིག་ལ་སོང་གིས་རྣམས་པོ་མི་བརྒྱ་བསད་

སྐད། སྐྱེད་གོ་མི་ཆེན་གྱི་མིང་དང་ལོ་རྒྱུས་ཚམ་ད་དུང་
ཡང་དུགས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་རྒྱུ་ཡོད་འདུག། དེའི་རྗེས་སུ་
ཕྱང་སློན་ཏོ་རེ་ཙེང་སྐྱེའི་བུ། ཞང་སྣང་བྱ་བ་བཅན་པོའི་
ཞབས་འབྲིང་ནང་མ་འཆོལ་ཞིང་གནས་སོ། ། སྐྱེད་མང་
པོ་རྗེ་ཞང་སྣང་བྱ་བ་སློང་བཅན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སློན་པོ་
ཡིན། ། དེའི་ཆེ་ན་བཅན་པོ་རྗེ་འབངས་དགེས་སྐྱེམས་
སློན་མོ་གསོལ་བའི་ཆོ། བྱུང་པོ་བྱུ་ཙེས་སྐྱེས་སྐྱེད་སྐྱེད་
ཏེ། གཙང་བཅན་པོའི་འབངས་སུ་ཕུལ་ཚུལ་སོགས་ངོམས་
སོ་བྱས་པར། ཞང་སྣང་གིས་ཤགས་ལན་བཏབ་པས་སྐྱེད་
བཅན་པོ་བྱགས་མཉེས་ཏེ། ཞང་སྣང་སློན་པོར་བཅུག་ནས།
སློན་པོའི་མཆོན་མར་དདུལ་གྱི་སྐྱེག་བྱ་ཚུང་སྐྱེད་ བསྐྱེལ་
ཏོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དབའ་དབྱི་ཆོབ་ཀས་ཏེ། ཉི་མ་འདི་ཞིང་
མཆིས་སྐབས། བཅན་པོ་བྱི་སློང་བཅན་སྐྱེམ་པོ་སྐྱེ་འདི་
དུས་སློང་བཅན་དགུང་ལོ་གཞོན་པའི་སྐབས་སུ་ངེས། །
ཉེན་ཀར་ནས། སྐྱི་ལུང་དུ་གཤེགས་ཁར། སྐྱེ་ཏོ་རེ་གཙུག་

མོན་ལས་སྐབས་དུ་ནས་འཕྲིན་གསོལ་ཏེ། གནའ་དུས་སྤྱི་
བོད་པོ་རྗེ་རྒྱལ་དུ་བོད། ལྷ་རྒྱལ་པར་དུ་སྒྲུངས་ཏེ། ཆབ་
སྲིད་རྒྱུ་ལོ་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཞེང་དུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན།
ལྷུང་གིས་སྲིད་མ་ཐུབ་སྟེ་བཀྲོན་པའ་ནས། ལྷུང་ནི་ཅེང་
སྐྱེའི་བུ་ཞེང་སྐྱེད་སྟེ་བཀྲོན་པའ་པ་ནི་བྲིམས་ཕོག་པའོ། །
བདག་ཅག་པ་ཚོ་སྤྱོད་པ་མ་རིངས་པར་མཆིས་ན།
བདག་ཚུ་པོ་ཅམ་ཞིག་མ་གུམ་བར་དུ། དབུ་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྟ་
ལྟར་པ་ཞིག་བདག་གི་བུ་ཚ་རྣམས་ལ་སྐྱོལ་བར་ཅི་གནང་།
བཅོན་པོ་ཡབ་ནི་བདག་གི་མཆིས་བྱང་དུ་གདན་གཏིང་བ་
ཡང་གནང་ན། ལྷུང་ནི་གནམ་རི་སྐྱོང་བཅོན་ཡིན་ཞེང་
མཆིས་བྱང་ནི་བྲིམ་གྱི་མིང་སྟེ། རྒྱུང་མ་ལ་ཡང་བརྗོད་ཆོག་
གི་རྒྱལ་དུ་སྐྱེར་རོ། ། དེས་ན་འདི་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བདག་
གི་བྲིམ་ཕེབས་སྐྱོང་བའི་དོན་ནོ། ། ། ད་ནི་ལྷུང་དུ། ལ་
མོ་ཆག་པ་སྐྱེས་ལས་ལྷུང་གི་ཆག་ལ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་དུ་
སྐྱེས་པའ་ཅམ་ཞིག་གསོལ་དུ་ཅི་གནང་། ཞེས་གསོལ་བར།
བཅོན་པོའི་ཞལ་སྐྱེད་ནས་དྲིན་ཅན་མི་ཡི་ཡིད་མ་བཅད།

། ལྷ་ཡི་རྟ་ལ་ཀལ་མི་དབྱུང་། ། རྫོན་ཆད་ངའི་ཡབ་གྱི་
རིང་ལ། དབའ་ཏོ་རེ་དབྱི་ཚབ་དང་བྱིད་གཉིས། ཆབ་པ་
རོལ་ཚུ་རོལ་གྱི་དབྱུང་རྫོན་༡༢༩ ཏུ་བབྱིད་པར་བསམ་
བསམ་པ་ལས། ཏོ་རེ་ནི་གྱི། བྱིད་ནི་ཀས་ཏེ་ཉི་མ་འདེར་
གནང་སྟེ་བཞག་ཚེང་སྐྱའི་བྱ་ལྷང་ཞང་སྐྱང་ནི་རྫོན་ཆེན་
པོར་བསྐྱོས་ཏེ་བཞག་ན། ཡབ་ལོངས་ནས་ཁོ་ཡང་སྟོ་བ་
རིངས་༡༢༩ ཏེ་བཀྱོན་པའ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟེ་ཡང་ཞང་
སྐྱང་དང་རྗེ་སྟོང་བཅན་གྱི་བར་ཏུ་བྱ་ཚེས་སྤ་མ་བཅུག་སྟེ་
ཞང་ལ་བྱིསས་ཕོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་གསལ། ། ད་བྱིད་དབའ་
པ་ཚན་ནི། སྟོ་བ་མ་རིངས་པར་བསྐྱད་པས། ལ་མོ་ཆག་
པ་སྐྱམ་ཏུ་སྐྱག་ཐབ་ཀྱང་གསོལ་ཅིག་དབྱ་སྐྱང་ཡང་གནང་
བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱལ་ཏོ། ། དེར་ལ་མོ་ཆག་པ་སྐྱམ་ཏུ་
སྐྱག་ཐབ་གསོལ་ཏེ། སྐྱ་ཉེན་དུ། ཐབ་བསེ་སྐྱ་བཅུ་དང་།
སྟོང་སྟོམ་གྱི་རལ་གྱི་མདོར་གཙོད་བཅས་སྐྱད་དེ། བཅན་
པོས་དབྱ་སྐྱང་ཡང་གནང་ངོ། ། དབའ་དབྱི་ཚབ་པ་ཚན་
བཅུན་༡༢༩ ཡང་སྟོ་བོར་རོ། ། བཅན་པོས་བཀའ་བསྐྱལ་

པ་ནི། དབྱི་ཚབ་སློབ་བ་ཉེ་བས། གུམ་ན་རུར་ཁུང་བཙན་
པོ་རང་གིས་ཕྱག་བཏུང་ཉེ་རྩིགས་པར་གནང་། བུ་ཚ་
གང་རུང་གཅིག་ལ་གསེར་ཡིག་ཤེས་མི་ཆད་པར་སློབ་
བར་གནང་སྟེ། ད་ནས་ནི་ཕན་ཆད་དུ། བྱིད་ཀྱིས་ནི་ང་
མ་བཏང་། ། ང་ཡིས་ནི་བྱིད་མི་གཏང་། ། སོགས་མཁུར་
ཡང་བཞེངས་སོ་ཤེས་། ། དབའ་དབྱི་ཚབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་
ལན་ཕུལ་ཤེས་ཏེ། དེར་ཕ་ཚེན་བདུན་ཀྱིས་བཏང་རག་
ཆེན་པོ་གཏང་ངོ་། ། དབུ་སྐྱང་གནང་བའི་གོར་མ་དེ།
རྒྱལ་འབྲིང་ལན་ཉོན་ཀྱིས་སྐངས་ནས་ཕྱག་རུ་ཕུལ་ཅིང་
། རྗེས་སོར་གོར་མ་དཀར་པོ་ཤེས་ཏེ། དེ་དབྱི་ཚབ་ཀྱི་མཆད་
བའི་མང་རུ་བརྩིགས་སོ། ། རྗེས་ཆད་པ་ནི་རུར་ཁུང་དང་
། གོར་མ་ནི་རྩོ་སྟེ་མནའ་བསྐྱེལ་ཆོ་རྩོ་བ་རེ་ལག་རུ་ལེན་
སྟོལ་དེ་ཁམས་དང་འབྲས་སྐྱོངས་སོགས་ན་ཉེ་རུས་བར་
རུ་ཡོད་པར་སྐྱང་། ། དེ་རུས་དབུ་སྐྱང་གནང་བའི་ཆོག་
ནི། ད་ཕྱིན་ཆད་བྱིད་ཕ་ཚེན་ཀྱིས། བཙན་པོ་སྐྱ་རྒྱལ་གྱི་
ཞལ་སྐར་སློབ་བ་མ་རིངས་ན། བམ་བམ་བམ་བམ་ཞ་ཞ་ཞ་

ཞུ་ཡང་། དབྱི་ཚབ་ཀྱི་བྱ་ལ་མ་ཉེས་པར་བརྟེན་པའ་རི།
། རྣམ་རྣམ་ཞ་ཞུ་བྱ་བ་རྣམ་ཡང་བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་
སྟེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར་སྟེ། དེ་དག་རྣམ་རྣམ་ཞ་ཞུ་
འཕྱང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་འབྲུག་པའི་ཕལ་སྐད་ལ་ཡང་
འདུག་པ་མ་ཞིག་གསུམ་ན་ཡང་། ཤེས་བྱས་ཏེ་ཡུམ་
བརྟོལ་ནས། བཀའ་མི་བཅད་རི། དབྱི་ཚབ་ཀྱི་བྱ་གཅིག་
ལ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་ལས་སྐད་རི། ལྷིང་མ་རིངས་པར་རབས་
ཚད་ན། འཁོལ་ཡུལ་བཞེས་རི། རྣོགས་མཚའ་ཚོག་བཅུ་
གཉིས་སྐད་ཞིང་། བྱི་སྐོང་གིས་སྐོང་ལ་བཞེས་པའི་དབྱ་
སྐད་རྣམས་ཚེ་ཞོལ་དོ་རིང་བྱང་དོས་སྐོང་བརྟེན་པ་
དེ་དག་དང་ཚོག་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཞིག་འདུག་ དབྱི་
ཚབ་པ་སྐད་ཀྱི་བྱོ་བོར་བའི་ཚོག་ནི། བཅོན་པོ་སྐོང་བྱུ་ལ་བྱི་
སྐོང་བཅོན་ཡབ་སྐོང་དང་གཏུང་རྒྱུད་ལ། སྐོང་བ་རིངས་
རི་སྐོགས་རྣམས་ བཅོན་པོས་བཀའ་ཇི་སྐོང་བ་གཟུགས་སྐོང་
མི་འཛིན་རི། ཞེས་པའི་བར་བྱོ་ཚོག་བཅུ་གཉིས་སོ། ། །
དུག་ དེ་ལྟར་གནམ་རི་སྐོང་བཅོན་ཏུས་ཀྱི་བྱང་བ་

རགས་པ་ཙམ་ཞིག་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་རུས་ལ། སྤྱིར་
གནམ་རིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་རྒྱལ་རབས་
གང་དུ་ཡང་མེད་སྟབས། འདིར་ཤོག་དྲིལ་ལ་གང་ཡོད་
པལ་ཆེར་ཆ་ཚང་བར་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་
འདིའི་རིང་ལ་དམག་ཆེན་གཡོ་བའི་མགོ་བརྒྱམས་པ་ཡིན་
ཞེས་ཐང་ཡིག་དུ་གསལ། ལྟར་ལ། འདིས་བྲི་བརྒྱུང་པའི་ལོ་
དང་སྐྱ་ཆེའི་ཚད་སོགས་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགའ་མོད། འཕན་
ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཆེ་ཡུམ་ད་དུང་བཞུགས་ཚུལ་དང་
། དབྱི་ཚབ་ཀྱས་པའི་ཆེ་སྤོང་བཙན་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་
ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་ན་སྐྱ་ཆེ་ཆེས་རིང་དུ་ནི་མ་བྱུབ་པར་
མངོན། མཐར་མོན་དུག་གིས་བཀོངས་ཚུལ་འོག་དུ་གསལ།
དེས་ན་དཀྱུས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་འཆད་ཆོ། འཇིག་རྟེན་
མི་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོས་པ་ཡིན་
པས། འདི་འདྲ་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་བ་འདོན་
པའི་འཁུལ་དུ་བྱས་ནས། རོ་མཚར་བའི་སྣོན་མ་སྣ་ཚོགས་
འདེབས་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

འདི་ནི་རང་བྱུང་བདེན་པའི་ཟླ་བ་སྟེ། །

སྒྲོན་མེད་དུང་གི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ལ། །

སྒྲོགས་སྒྱུང་ལ་སྐྱའི་རྣ་བ་རིང་བ་ཡི། །

མི་སྐྱུག་རི་བོང་གཟུགས་དེ་ཅི་ལ་གྲི། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱལ་པོ་གནམ་རི་སྒོང་བཙན་གྱི་སྐབས་སོ། །

།

དེའི་སྐྱུག་ནི་སྐྱུར་སྐྱལ་བོད་གྱི་སྒྲོངས་འདིར། ལེགས་
པའི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚ་བ་
སྐྱོག་མར་འཇུགས་པའི་མེས་པོ་ལྷ་བུར་གྱུར་པ། སྐྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་སྒོང་བཙན་སྐྱམ་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱལ་པོ་འདི་ནི།
ངེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་སྐྱུག་མི་
ཡི་བོལ་དུ་བྱོན་པའི་ཚོད་མེད་སྐྱལ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་
བྱུང་། འདི་པས། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་གྲགས་པ་སྐྱུར་ལ། འདིར་
ནི་བཙན་པོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལྷགས་དང་འབྲེལ་
བའི་མཛད་སྒྲིན་ཇི་ཞིག་གནང་བའི་ཚུལ་རྣམས། དུས་

མཉམ་པའི་སྐྱེ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་སྟུར་
 བཀོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་ཉམས་ན་ཅུང་
 ཟད་གསལ་བ་རྣམས་སྟོན་ཅིག་དུ་བརྒྱས་ཏེ་བཤད་པར་
 བྱོལ། ། རྒྱ་མའི་ཡུལ་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བུམས་སྲིང་དུ་
 བཅོན་པོ་སྐྱེ་བལྟམས་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 གཞན་ནས་བསྐྱང་བར་བྱས་ཤིང་། ། རྒྱ་འདྲིར་ཤོག་དྲིལ་
 ཀ་པའི་དབུ་ཆ་རལ་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པའི་གཤམ་ནས་མར་ལ།
 ། བཅོན་མོ་མུན་ཆང་གོང་གེ་ཙོ། མགར་སྲོང་ཚུན་ཡུལ་
 བཟུང་གིས་སྐྱུན་དངས་ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། ། ཉམས་ཤིང་།
 ། བལ་པོ་ཡུ་སྐྱ་གྲུག་ཏུ་བཀུ་མ། བ་ར་བ་བ་རྒྱལ་
 ཕོར་བཅུག་ཉམས་ཤིང་གནག་ནད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཤིང་། དེ་ནས་
 ལོ་གསུམ་ན། བཅོན་པོ་བྲི་སྲོང་ཚུན་ཉམས་ཤིང་གྱི་རིང་ལལ།
 ལ་བ་ག་སྐྱ་བྱབ་བརྒྱག་སྐྱེ་ཞང་ཞུང་ཐམས་ཅད་འབངས་
 སྐྱེ་བཀུག་སྐྱེ་མངའོ། ། ཉམས་ཤིང་། ། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་ནལ། བཅོན་
 པོ་བྲི་སྲོང་ཚུན་དབྱང་དུ་གཤེགས་སོ། ། བཅོན་མོ་མུན་
 ཅང་གོང་ཙོ་དང་དབྱང་ལོ་གསུམ་བཤོས་སོ། ། ཉམས་ཤིང་། །

སངས་རྒྱལ་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཚིག་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་
དགུ་བརྒྱ་གོ་བཞི་པ་ལྷགས་མོ་བྱིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
བཙན་པོ་ལྷོ་མ་བྱི་སྟོང་ཚན་གྱི་སྐར་སྟོང་ལྷུ་ལྷུ་སྟོང་བའི་རང་
ཁང་ན་མཚུང་ཅིང་བཞུགས་སྐྱེས་ཏེ། བཙན་པོ་དཔོན་
བྱི་མང་སྟོན་མང་ཚན་མེར་གཏེ་སྐྱེས་ན་བཞུགས་པར་ལོ་
གཅིག་སངས་རྒྱལ་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིག་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་
གོ་ལྷ་ལྷགས་མོ་ཕག་སྟོང་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་
པོ་མང་སྟོང་མང་བཙན་ཉེན་ཀར་སྟོང་ན་བཞུགས་
ཤིང་། སྟོང་ལྷུ་ལྷུ་སྟོང་ར་བཙན་པོ་ལྷོ་མ་བྱི་སྟོང་ཚན་གྱི་
མང་བཏང་བར་སྟོང་ལོ་གཅིག་ཅེས་བྱུང་། རྒྱུ་སྟོང་
འདིར་གོང་ཚོ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤེགས་བྱ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ནས་
ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་གི་བོད་དུ་སྐྱེའམ་པ་ལ་
མི་བཙུན་བར་འདུག་གོང་ཚོ་བོད་དུ་ཕྱེའམ་པའི་ལོ་དེ་རྒྱལ་
རབས་སྟོང་པ་ལ་གསལ་བར་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཚིག་སྟོང་
གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གུ་ལྷ་ལྷ་ལྷགས་སྐྱེས་ཡིན། སྐྱེས་དེ་
ནས་བཙུན་པའི་ལོ་དགུ་པ་ལ་སྟོང་བཙན་འདས། ལོ་

གསུམ་གོང་རྗེ་དང་སྟོན་དུ་བཤོས་སོ། ། ཞེས་བྲིས་པས་
གོང་རྗེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་མ་མཇལ་བར་ལོ་
དྲུག་སོང་བར་སྤངས། ། དེས་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་གཡོ་བྱས་ནས། གོང་རྗེ་རྗེ་ལ་མཇལ་
དུ་མ་བཅུག་པར་ཡུན་རིང་འགོར་ཚུལ་བྲིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་
མཚོ་ན་ཅན་དུ་འདུག་སྟེ། སྤྱིང་བ་བྱ་བ་ནི་གནམ་རིའི་
སྐབས་སུ་སྒྲོལ་པའི་མཁར་སྤྱིང་བ་སྟེ་ཚེ་དེ་ཡིན་པར་
འདུག་མཁུང་པ་ནི་སྐབས་པའི་དོན་ཏེ། བྱི་ལོ་ལ་མེས་པོའི་
སྐྱེ་སྐྱུར་གསང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཞག་ཅིང་། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་
མདང་བཏང་བའོ། ། གོང་རྗེ་བརྒྱུད་ནས་ལོ་དགུ་ན་
བཅོན་པོ་འདས་ཚུལ་དང་འདི་གཉིས་སྐྱུར་ཚོ། དོན་ལ་
བྱ་ལོར་འདས་ཤིང་བྱི་ལོའི་མཇུག་དུ་གསང་བའོལ་བར་
བཏེན། རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ལྷགས་བྱི་ལོར་གྲོངས་ཞེས་
བྲིས་སམ་སྟེ་དབྱུང་སྤྱི་པར་འཚལ། མདང་བྱ་བ་
ནི་འདས་མཚོན་དེ་གནམ་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། འབྲོག་
ཁམས་ནས་བྱོན་ཚེ་འཕྲང་ཁ་བེར་ཚུངས། པའི་མདང་

གཏོང་སར་སླེབས་སོགས་སློན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་རེ་ན་ཡང་
སྤང་། ཚིས་ཐང་ཆེ་བ་ལ་མདང་ཆེ་བ་ཞེས་ཡུལ་འགའ་
ཞིག་གི་ཕལ་སྐད་ལ་ཡང་བེར་མདངས་ཀྱི་མཚོན་པ་དེ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྟོང་མའི་ཤེས་ཚོ་ག་
འགའ་རེ་ན་མདང་སྐད་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ། མར་
མེ་དང་། བྲག་དང་གཏོར་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབུལ་བར་
འདུག་པས། ཕལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟམ། བལ་
པོ་ཡུ་སྤ་ཀྱག་ཏི་བཀུམ། བ་རི་ད་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་བྱ་
བའི་ཚོག་འདི་གཉིས་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། རིམ་གྱི་ཏི་བཀུམ། བ་
ར་དེ་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་བྱ་བ་རྩུར་ཆག་གམ་སྟམ་སྟེ། རོ་
དང་ཡ་གཉིས་ནི་རྒྱ་སྐད་ལ་སྤྱོད་ཤིང་ཏུ་འདྲ་བས། ཡ་སྤ་
རི་ལ་རོ་སྤ་རི་དང་། ཡོ་གི་ལ་རོ་གི་སོགས་སུ་འབོད་པ་
སྟེ་བྱ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཚ་རྒྱུད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
དཔེར། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མཐར་ཆགས་སུ་
དངས་པའི་མཇུག་ཏུ། རིམ་བུ་ཉེ། འཇུག་སྤྱོད་བེད་སྤྱོད་པ་
སྤྱི་པ་ཏི་སྤ་དཔེས། རིམ་ཉིད་ནི། མཐའ་མ་སྟེ། དེ་དུས་

བལ་ཡུལ་བདག་པོ་ནི། ། མཚོན་ཆ་འབབ་པས་རྣམ་པར་
འཛོམས། ། ཞེས་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་ངོ་ལྷོ་ཡིན་ཚུལ་དང་
། དེ་མཚོན་གྱིས་གསོད་པར་གསུངས་པས་སོ། ། དེས་
ན་གོང་ཇོ་བོད་དུ་རྒྱུངས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་བལ་ཡུལ་
འབངས་སུ་བརྟུག་གམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ནས་བཟང་བའི་ལོ་
བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ། བོད་མའི་པོ་ཉ་མང་ཞོན་ཅེ་རྒྱ་གར་
དུ་སླེབས་དུས། བལ་ཡུལ་བོད་ཀྱི་འོག་དུ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་
རབས་རྒྱུ་ལ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། ། འདིར་ལོ་གཅིག་ཅེས་
བྲིས་པ་རྣམས་ནི། ཟུང་བ་དེ་དག་གི་ཡུན་ལ་ལོ་གཅིག་
སོང་བུ་བའི་དོན་ནོ། །

འོག་དུལ་རྒྱུ་བཅོན་པོ་སྟོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་རིང་
ལ། ཡབ་འབངས་གྱིས་ནི་འབྲུས། ཡུམ་འབངས་ནི་ངོ་
ལོག་གཉེན་ཞང་ཞུང་། མཛོ་སུམ་པ། ཉ་གཉི་དུགས་
པོ། གོང་པོ་ཉེ་སྟེ། ཟུང་པོ་ཉེ་སྟེ་ཀུན་གྱང་ངོ་ལོག་ཡབ་
གནམ་རི་སྟོན་བཅོན་ལ་དུག་བོར་ཉེ་བའོངས་སོ། ། སྐམ་
སྟོང་བཅོན་སྐུ་གཞོན་ལས་གཞོད་སྐྱེས་ཉེ། འོག་མར་

པར། མཁར་སྐྱར་བ་ལ་བསྐྱད་པས། བཅོམ་པོའི་བྱུགས་
ལ། ཞང་སྐྱང་སྒོ་བ་རིངས་པ་བདེན་ཡང་དག་གོ་དགོངས་
ནས། ཞང་སྐྱང་གི་བྱན་ལ་བཅོལ་ཏེ། ཞང་སྐྱང་བསྐྱུས་
ནས་བརྒྱག་གོམཁར་སྐྱར་བ་ཡང་བཞིག་གོདེ་ནས་ལྷུང་པོ་
སྐྱང་སང་བྱུ་ཅེས་བཅོམ་པོ་ལ་སྒོ་བ་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ། ལར་
བཅོམ་པོའི་སྒོན་པོའི་ནང་ན་བྱུ་ཅེ་ལས་སྒོ་བ་ཉེ་བ་སྒོན་
ཆད་མ་བྱུང་ངོ་། ། བྱུ་ཅེ་མཛངས་ཞེ་ན་མཛངས། དཔའ་
ཞེ་ན་དཔའ་ལོ། ། ལྷི་གཅིག་ཚོགས། དགུ་ཚོགས་ན། སྐྱང་
སང་བྱུ་ཅེ་ཞེས་སྐྱའོ། ། རྒྱུ་ལྡིང་ཤོག་དྲིལ་ག་ལས་དྲངས་
ན། ། སྐྱང་སང་བྱུ་ཅེའི་མཛངས་ཀྱི་ཆད་ནི། ཕྱིས་གྲུ་གསུམ་
ཞལ་སྐྱེ་གྲུ་བཞི་ཡང་ན་བས་མཉམ་ཞིང་གཅོད། མིག་མང་
གྲུ་གཅིག་ཀྱང་དེའི་ཞར་ལ་ཕྱེ་ན་རྒྱལ་༡༥༣། བྱུ་སྐྱུག་རོན་
ལྷུ་གཅིག་འཕྱར་བ་མཐོང་ནས། གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་
ལྷ་དྲུག་ཅེས་བགྲང་། བྱུ་ལྷུ་དེ་སྐྱར་འཕྱར་ཚེ་ཡང་བགྲང་
བར། བྱུ་གཅིག་མ་ཚང་འདྲུག་པས། བྱས་བསང་པ་འདྲ་
ལྷོས་ཞིག་སྐྱས་པར། བལྟས་པ་ན་བྱུ་གཅིག་བྱས་བཀྱམ་

འདུག་སྐད། སྤྱང་བྱང་བྱུ་ཅེ། ཚོར་ཆེ་ལ་དགུ་ཆེ། ༡༥༥།
སྐལ་ལོ་ཆེ་བའི་དོན། ། རྣམ་མཛད་སྐྱེ། མྱི་གཅིག་ཚོགས་དགུ་
ཚོགས་ན། བྱུ་ཅེ་སྤྱང་བྱུ་ག་ལ་ཡང་མེད་དོ། ། སྐྱེ་སྐྱོང་
གི་འཕྲོས། ། དེའི་འོག་དུ་ལྷུང་པོ་སྤྱང་སང་བྱུ་ཅེ་ཆས་ཏེ།
ཉི་མ་འདེར་གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་བྱུ་ཅེས་བཅན་པོའི་
སྤྱན་སྤར་གསོལ་བ། སྤོན་བཅན་པོ་ཡབ་གནམ་རིའི་རིང་
ལ། བདག་གིས་གཙང་བོད་འབངས་སུ་བཀྱག་ལ། འོན་
ཀྱང་གཙང་ཡུལ་འདི། ཡབ་ཀྱིས་སྤྱན་གྱིས་མ་གཟིགས།
ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་ན། བཅན་པོ་སྤྱས་ཀྱིས་སྤྱན་གྱིས་
གཟིགས། ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ། བདག་གི་སྤྱུམ་པ། ༡༥༥༥།
ཁྱི་བོམས་སུ་དགྱེས་སྦྱེམས་སྤོན་མོ་གསོལ་བར་ཅི་གནང་
། ཞེས་གསོལ་བར། བཅན་པོས་ཀྱང་བྱུ་ཅེས་གསོལ་བ་
བཞིན་གནང་སྟེ། སྤོན་པོ་མགར་ཡུལ་བཟུང་པོ་བྱང་གི་
བོམས་སུ་སྤོན་དུ་བཏང་བར། མགར་གྱིས་བརྟགས་པས།
སྤོན་པོ་བཀོངས་པའི་སྤྱུ་བཤམས་པར་ཤེས་ནས། ཡུལ་
བཟུང་སྤར་བྲོས་ཏེ་བཅན་པོའི་སྤོན་དུ་གསོལ་ཏོ། ། ཡུལ་

བཟུང་གིས་ཚོར་ཉེ་སྐྱར་བྲོས་པ། ཟུ་ཚེས་ཚོར་ནས། བྱ་
ངག་རེ་བྱུང་ལ། བདག་གི་མགོ་བཙན་པོ་ལ་ལུལ་ཞིག་
ཅེས་སྐྱས་ནས། རང་ཉིད་སྐྱེབས་ཉེ་བཀུམ་མོ། ། དེ་ནས་
ངག་རེ་བྱུང་གིས། སའི་མགོ་བཙན་ནས་བྱིར་ཉེ། བཙན་
པོའི་ལྷག་ཏུ་ལུལ་ནས། བདག་གི་མ་ཚན་པོས་རྗེ་ལ་སྐྱོ་
བ་རིངས་ཉེ་སྐྱ་བཤམས་པ། དུལ་བཟུང་གིས་ཀྱང་ཚོར་
ནས་བཙན་པོའི་ཞལ་སྐྱར་གསོལ་ཏུ་བྲོས། བདག་རང་
གིས་མ་བཀུམ་ནས་མགོ་བཙན་དེ་འདིར་མཆིས་ན། སྐྱིད་
བརྟུག་པར་མི་མཛད་པར་རི་གནང་ཞེས་གསོལ། ༥༥༥
བས། བཙན་པོས་ཀྱང་ངག་རེ་བྱུང་གིས་གསོལ་བ་བཞིན་
གནང་སྟེ། ཁོའི་བྲན་གྱི་དུལ་དག་སྐྱོན་བཞིན་ཏུ་བཞག་
གོ། ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། ཞང་ལྷུང་ལྟ་བུ་གཉེན་མཛད་
ནས་ཀྱང་བཏུལ་ཏོ། ། ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཉེ། ཞང་ལྷུང་
བདག་མཛད་ཏུ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱིད་མོ་བཙན་མོ་སང་མ་
ཀར་ལིག་མི་རྒྱ་ལ་ཆབ་སྐྱིད་ལ་གཤེགས། ༥༥༥ མོ། ། འདི་
བག་མར་བཏང་བ་ཡིན་འདུག་ཅིང་ལིག་མི་རྒྱ་ནི་ཞང་

ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོར་མངོན། ། བཙན་མོ་ནི་ལྷག་མི་རྒྱུ་ལོ་སོ་
ནམ་དང་བྱ་སྤྱོད་མི་མཛད་ཅིང་ལོགས་ཤིག་ན་བཞུགས་
པར་༩༥༩། བཙན་པོ་དྲལ་གྱི་སྐྱམ་དུ་གསལ་ཏེ། རྒྱལ་ནི་
མིང་པོ་ལ་བཟེར། ། བཙན་མོ་དེ་སྟར་ལོག་པར་མཛད་ན།
ཆབ་སྤྱོད་གྱི་དགུགས་མར་འགྱུར་བས། དེ་སྟར་མ་མཛད་
པར། ལྷག་མི་རྒྱུ་ལོ་སོ་ནམ་དང་བྱ་སྤྱོད་བཟུང་ཞིག་ཅེས།
སྐྱུག་གྱི་མ་བཙན་མང་རྒྱུང་ལ་བཀའ་བསྟུན་ཏེ། རྒྱལ་ཉ་
བཏང་སྟེ། མང་རྒྱུང་། ། མཁར་ཁྱུང་ལྱང་༩༥༩ དུ་མཆིས་
ན། བཙན་མོ་མི་བཞུགས་ཏེ། ཆབ་ཉ་ལ་རོལ་༩༥༩ ཞིང་
། རྒྱལ་བ་ནི་རྩེད་མོ་རྩེ་བའི་དོན་ལོ། ། མཚོ་མ་པང་༩༥༩
དུ་གཤེགས་འདུག་ནས། མང་རྒྱུང་མ་པང་དུ་སོང་སྟེ།
བཙན་མོའི་ཞལ་སྟར་སྐྱུག་བཞུགས་ཆོ། བཙན་མོའི་ཞལ་
ནས། བཙན་པོ་དྲལ་གྱི་སྐྱུགས་བདེའམ་མི་བདེ། ཞེས་དྲི་བ་
མཛད་པར། སྐྱུགས་བདེ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། ། སྐྱུགས་བདེ་བྱ་
བ་འདི་ཡི་གེ་རྣམས་བ་མང་པོ་ན་འདུག་སྟེ་སྐྱུ་ཁམས་བཟང་
བྱ་བའི་དོན་དུ་སྐྱ

ང་། ། མང་ཚུང་སློབ་བ་བདེའམ་ཉལ་སྤྱི་མི་བདེ་ཞེས་སྒྲུབ་
ན། སློབ་བ་བདེ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། ། དེར་བཅའ་མོས། མང་
ཚུང་སློབ་ཀྱི་བཅའ་པོ་དུལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་དང་འདྲ་བས།
མགོན་གྱི་ཕྱག་ལན་ལོངས་ཤིག་ཅེས། ཕྱག་ལན་བསྐྱུལ་
ནས་ཉལ་སྤྱི། བཅའ་མོས་མགུར་སྒྲངས་པ་ཉལ་སྤྱི། དུལ་གྱི་
ཀི་སྐལ་ཕོག་པ། ། ལྷུང་ལྷུང་ཀི་རྩལ་མཁར་ཞིག་སོགས་
སོ། ། མགུར་སྒྲངས་པའི་རྗེས་སུ། མང་ཚུང་མཆི་ཕྱག་
བགྱིས་པ་ལས། བཅའ་མོའི་ཞལ་ནས། བཅའ་པོ་དུལ་ལ།
བཀའ་ལན་ཡི་གེར་གསོལ་བ་ཅང་མ་མཆིས་སོ། ། བཅའ་
པོ་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཕྱགས་བདེ་ཞིང་བཞུགས་པ་སློབ་དགའ་
ལོ། ། བཅའ་པོས་བཀའ་སྐྱུལ་བ་ནི། རྗེ་ཅི་ཕོགས་གྱིས་
འཚལ་ཞིང་མཆིས་སོ། ། རྗེ་རུས་སུ་བགྱིད་ལགས་སོ་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། ། ། བཅའ་པོའི་ཕྱག་ཏུ་འདི་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་
ཞུ་གཡག་ཞུ་ཏེ་ན། གཅིག་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱུར་
ཏོ་ཉལ་སྤྱི། ། ། མང་ཚུང་སྒྲར་བཅའ་པོའི་སྐྱུན་སྒྲར་མཆིས་

ནས། བཙུན་མོས་བཀའ་ལན་ཡི་གེར་གསོལ་བ་ནི་ཅང་
མ་མཆིས། མཐུར་སྒྲངས་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ཞེས་མཆི། ཡུག་
རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ནི་འདི་ལགས་ཞེས་གསོལ་བ་ལས།
བཙུན་པོས་རྒྱ་སྐྱེས་ནས་གཟིགས་ན། གཡུ་རྟེན་བཟང་པོ་
སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་ཞེས་བྱུང་སྟེ། བཙུན་པོས་དགོངས་དགོངས་
ནས། དུ་བྱས་ལེག་མི་རྒྱ་ལ་ཚོལ་པོད་ན་ནི་གཡུ་ཐོགས་
ཤིག་ཚོལ་མ་པོད་ན་ནི་བྱུང་མེད་དང་འདྲ་བས་ལྷ་ལྷོན་
ཟེར་བ་ལྟ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་། རྟེན་ནས། རྗེ་སྟོན་ཀུན་
སྟོང་སྟོང་དེ། རྗེལ་བ་བྱེད་པའི་དོན། ། ལེག་མི་རྒྱའི་སྲིད་
བརྒྱལ་གོ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། ཞང་ལྷུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལེག་
མི་རྒྱའི་སྲིད་བརྒྱལ་སྟེ། ཞང་ལྷུང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་
བཀུག་གོ་དེའི་རྗེས་སུ་བཙུན་པོ་རྗེས་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱེས་སྐྱེམས་སྟོན་མོ་གསོལ་བའི་ཚོ། བཙུན་པོ་བྲི་སྟོང་
བཙུན་གྱིས་མཐུར་སྒྲངས་པ་། རྟེན་།

ཀྱེ། རྗེ་ཡི་ནི་མཚན་ལ་འདྲི། ། བྲི་ཡི་ནི་སྟོང་བཙུན་ཞེས།
སྟོན་གྱི་ནི་བྱེད་པ་འདི། ། སྟོང་བཙུན་ནི་ཡུལ་བཟུང་ཞེས།

ཉེས་པ་ནས་ཡུ་བུ་ནི་རྗེ་དང་སྒོན། ། ཡར་མོ་ནི་ཚུ་བྱང་
གི། ། མདོ་ནས་ནི་རྩང་དུ་སྤྱིང་། ། ཡར་མོ་ནི་ཞིང་ཚུང་གི།
། ལྟོ་ནས་ནི་བྱང་དུ་བསྐྱེད། ། ཡུ་བུ་ནི་རྗེ་དང་སྒོན། ། རྗེ་
ཡི་ནི་འབངས་མ་བཏང་། ། འབངས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་མ་བཏང་
། རྣོགས་སོ། ། མཚན་ལ་འདྲི་བྱ་བ་ནི། མཚན་གང་ཞི་ན་
བྱོ། ། ཚོགས་སྤྱི་མའི་དོན་ནི། ལྟོ་ན་ཡུལ་ཡར་མོ་ཅམ་ལས་
མེད་པ་ལ། ད་ནི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་ཅམ་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། ། །

དེའི་ལན་དུ་མགར་གྱིས། དོན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་
སྐྱེ་བྱངས་སོ་ལྟར། ། ལྷ་ན་རྗེ་སྐམ་པས་བྲི་སྟོང་བཅོན།
འོག་ན་སྟོན་མཛེངས་པ་སྟོང་བཅོན་ཡུལ་བབྱང་རྗེ། མངའ་
ཐང་ཆེན་པོ་རྒྱན་དུ། རྗེ་དང་རིམ་ལྡན་ཏེ། ལྷའི་ཆབ་སྤྱིད་
ནི་སྟོགས་བཞིར་བསྐྱེད། བང་གི་ཁབ་སོ་ལྟར་ནི་མི་ཉམས་
པར་རྒྱན་རྒྱག་འབངས་མགོ་ནག་པོ་ཡང་མཐོ་དམན་ནི་
ཉམས་ལྟར། ། དབྱའ་རྒྱ་ནི་བསྐྱེད་ལྟར། ། དལ་དུ་ནི་
མཚེས་ལྟར། ། ལྟོན་དབྱིད་ནི་བསྐྱེད་ལྟར། ། མཛེངས་

པ་ནི་བསྟོན། དཔའ་བོ་ནི་བཀུར། ཚོས་བཟང་སྲིད་མཐོ་
སྟེ། མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྲིད་དོ། ། བོད་ལ་སྣ་ན་ཡི་གེ་མེད་པ་
ལ། བཙན་པོ་འདིའི་ཚེ་བྱང་སྟེ་ན་ན། བོད་ཀྱི་གཙུག་
ལག་བཀའ་བྲིམས་ཚེན་པོ་དང་། སློན་པོའི་རིམ་པ་དང་།
ཚེ་ཚུང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐང་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་དགའ།
ཉེས་པའི་ཆད་པ། ཞིང་འབྲོག་གི་བྱུང་ཀླུ་ལྟ་བུ་དང་དོར་
ཀླུ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྱུང་སྟེ་དང་སྤང་ལ་སོགས་པ། བོད་ཀྱི་
ཚོས་གཞུང་བཟང་པོ་ཀུན། བཙན་པོ་བྲི་སྲོང་བཙན་གྱི་
རིང་ལ་བྱུང་དོ། ། མི་ཡོངས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བས།
སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཏོ། ། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཚེན་པོའི་མཛད་སྟོང་དེའི་སྐབས་
སྟེ་རྗེ་སློན་ལྷ་མས་མགུར་དེ་བཞེངས་པའི་ལྷགས་སྟོལ་ཡོད་
པ་འདི་ལ་བསམ་ན། རྗེའི་མགུར་སྟེ་སྟེ་བྱ་བ་སོགས་
ཀྱང་། བཙན་པོའི་མགུར་བཞེས་པ་ལ་མཐུན་འགུར་མཛད་
པའི་སྟེ་དག་ལ་བཟུང་རམ་སྟེ་མ། དེས་ན་གོང་གི་འདི་ནི་སྟེ་
ཚོའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུམ་བུ་ཞེས་ཏུ་སྤང་ལ། ལར་རྒྱལ་

པོ་འདིའི་ཕྱག་རྗེས་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་ས་ཁྱོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང། སློན་ཆད་མེད་
པའི་ཡི་གེའི་སློལ་སྐྱེས་པ་དང། རྒྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་སྟོག་མར་སྐལ་བ་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བོད་ཡིག་བྱང་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་འགྲེལ་
བར་ཚུང་བཟད་དཔུང་ན། དེ་ཡང་རྗེ་བུ་སློན་སོགས་ཀྱིས།
ན་ག་རའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་སྐྱ་མིས་མཛད་པར་
བཞིན་ཤིང། རྒྱ་མདོག་ལྟ་བུ་བ་བྱུར་ཆག་པའི་
ལྡུ་དང་མཚུ་འབྲིལ་བ་གཉིས་ལ་དཔེ་མཛད་ནས་དབུ་
ཅན་དང་དབུ་མེད་མཛད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་གཞན་དག་
གིས་གསུངས་ཤིང། བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། སློང་བཙན་
ཀྱི་གོང་དུ་བོན་ཚོས་དེ་ཅུ་དར་བས་ཡི་གེ་མེད་བེར་བ་
མི་བདེན་ཞིང། དེ་ཡང་སྟག་གཟིག་གི་སྐྱེས་ཡིག་བྱ་བ་
ཞང་ཞུང་གི་ཡིག་ཀན་དུ་བསྐྱུར། དེ་སྟན་བྲག་དུ་འབྱུར།
དེ་རིམ་གྱིས་དབུ་ཅན་དང་འབྲུ་མར་འབྱུར་སོགས་བེར།
གང་ལྟར་ཡང་སྐྱ་མི་དེ་རྒྱ་གར་ན་གུའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཤིང།

དག་གིས་སྲིད་སྲོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱོན་པ་ཡིན་ཞིང་། འིན་
རུ་ངོ་མཚར་བ་ནི། སྲི་མི་དང་རུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཉལ་དང་། གྲུ་མ་ར་གྲུ་ལྟ་གཞིན་རུ་སྐྱས་པ་དང་།
{ སྲུ་ཕྱུ་མཚན་ཉི་མའི་གོ་ཆ། } སོགས་ཀྱི་རུས་སུ་བྱུང་བའི་
ཟངས་ཀྱི་སྐྱེགས་བྱུ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་གར་
གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དག་ལ། ཡི་གེ་བཀོད་པ་རྣམས་
བོད་ཡིག་དང་ཉ་ཅང་འདྲ་ཆེ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་རྒྱང་ནས་
བརྟམ་ཆེ་ལག་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་བྲིས་སམ་
སྟམ་པ་འཆར། ཡིག་འབྲུ་ཕལ་ཆེར་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཐོར་རེ་
བ་ཞིག་སློག་སྲུབ་པར་འདུག་དེ་མཚོན་ཅམ་བཀོད་ན།
གཞིན་རུ་སྐྱས་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྐྱེགས་བྱུ་ལ་འདི་ལྟར་སྟངས་།

སྟེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེག་འཆལ་ལོ། དཔལ་ལྷན་བསྐྱས་བའི་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བརྒྱ་བའི་སློན་རྒྱལ་གི་ལྷ་
བ་ལ།

དེས་ན་བོད་ཡིག་གང་ལ་དཔེར་བཅད་པའི་སྤྱི་ཚོ་དེ་

ཡང་གུབ་སྟེ་ཡི་གེ་འདི་ཡིན་སྟེ་མཉམ་ཉམས་ལྟར་། དེར་མ་བཟང་
ཉིང་མའི་གཏེར་ཡིག་ཉམས་ལྟར་གི་གསལ་གྱི་བརྗོད་ཡིག་ཉམས་ལྟར་དེ་
དག་གུང་གུསྟེ་ཡི་གེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་མང་། གཞན་
ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ཆོ། དབུ་ཅན་དབུ་མེད་གཉིས་གུང་
ཐོག་མ་ཞིག་ནས་མཉམ་ཏུ་མཛད་པ་མིན་པར། དབུ་ཅན་
འདི་ཀ་རང་མཐོག་གསལ་པར་གྲིས་པ་ལས་དབུ་མེད་རང་
བཞིན་གྲིས་བྱུང་བ་ལྟར་མངོན་ཏེ། མོན་གྱི་ཡིག་ཉིང་མང་
པོ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་འབྲུག་ཡུལ་ཉམས་ལྟར་ན་དེར་སྟོན་ཆེ་བའི་
སྟོ་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། དབུ་
ཅན་དབུ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་
འདུག་སྟེ།
དཔེར་ན།

འདི་འདྲར་འདུག་ཅིང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ནི་འགྱུར་
ཚུལ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེ་མོའི་ཡི་གེ་པལ་ཆེར་ལ། ཟུག་མ་
རྣམས་སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་མེད་གུང་། ཟུང་བཟང་སྟེ་སྟེ་ཡི་

ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། དབུ་
མེད་ལ་ནི་ད་དུང་ཡང་ཀླ་ཀླ་སོགས་ས་དང་ར་གཉིས་
མཁུན་དུ་བྱི་སློལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེར་ས་དང་
པ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་བ་ལས། དབུ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིག་ཡ་
ཡིག་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་དོན་ཡང་དེར་འདུག་ཅིང་། དོན་
ལྟར་ཡིག་འདིའི་སྐྱེད་སྐྱ་མཁུན་ཡིག་དང་སྐྱེད་སྐྱ་མཁུན་ཡིག་
དུ་སྒྲུབ་།

གཞན་ཡང་ཡིག་མགོའི་དང་ཀྱོག་འདི་ཡང་ཚོ་ཡིག་
གི་གཟུགས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་དཔེ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེབ་དང་པོ་ལ་ཚོ་ཡིག་རེ་འབྱི་སློལ་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་
ཡིག་གི་ཚོ་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ད་ལྟའི་བར་ཀླ་འདི་འདྲར་སྒྲུབ་
ལ། རང་རེའི་དཔེ་རྒྱུ་འགའ་རེའི་དབུ་ལ་ཡང་དང་
ཀྱོག་ཀླ་འདི་འདྲ་འདུག་རྒྱུ་མའི་གཏེར་ཚོས་དག་གི་དབུ་
ལྟར་འདི་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཚོ་དུ་འདུག་སྟེ། གཏེར་ཚོག་
བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། འབྱི་བྱུང་དཔལ་འཛིན་གྱིས། སྐྱ་མདོ་
དང་འགལ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་མོད། དེ་སྐྱ་མདོའི་རྣམ་

བཅད་དུ་མི་འདུག་གི་བོད་ཡིག་རྟེན་པ་རིགས་ལ་རྐང་
པའི་མཐར་ཚེག་དྲག་གཉིས་རེ་དང་། འགའ་རེ་ལ་ཚེག་རེ་
རེ་བཞིན་ཚེག་དྲག་གཉིས་རེའི་བར་དུ་བཅུད་པ་སོགས་
སྟེ་སའི་རྩོམ་ལ་ཡང་འདུག་པས། རོན་ལ་བོད་ཡིག་
རྟེན་པའི་སྟོལ་དུ་སྤང་ལ། ཚེག་སྟེང་འོག་གཉིས་མཉམ་དུ་
སྟེལ་བ་ལས་དབུ་མེད་ཀྱི་བར་ཚེག་ནར་མོ་དེ་བྱུང་བར་
འདུག་དེས་ན་བོད་ཡིག་གི་སྟོལ་གསར་དུ་སྟེས་ནས་བཟུང་
། ད་བར་ལོ་ཚིག་སྟོང་སྟུམ་བརྒྱ་ཅམ་སོང་བྱིན་མོད། དེའི་
བར་ལ་བོད་ཀྱི་བརྗོད་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཆེས་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་ནི་མ་འགྱུར་བས། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱལ་བོའི་དུས་
ཀྱི་རྩོམ་སོགས་ལ་བལྟས་ཆེ་ཚེག་རོན་རགས་ཅམ་རེ་གོ་
ཐུབ་པ་ནི། བོད་མི་ཡི་གོ་བྱུང་བ་ཀྱང་ལ་ཡོད། རྒྱ་གར་
ན་ལོ་ཚིག་སྟོང་སྟོན་གྱི་གྲུབ་འོག་ཡི་གོ་དང་། དེང་སང་གི་
ཡི་གོ་གཉིས་ཤིན་དུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ནས་སྤང་། ལྷག་
པར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དུས་ཅམ་ནས་བཟུང་དཔེ་
ནམས་དཔར་འདེབས་བྱེད་པའི་སྟོལ་དེ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་

ན་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཕན་ཚུན་བརྒྱ་མི་འཕྲོད་
པ་ཞིག་འོང་ངེས་ལ། སྐད་དང་ཡི་གེ་སོ་སོར་གྱེས་པས།
བསམ་འབྱེད་དང་སྦྱོང་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སོང་སྟེ།
མཐར་ཐོད་ཀྱི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁམས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་སེལ་
བྱུང་འཕྲོར་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་ལགས། གལ་ཏེ་ཕལ་སྐད་
གསར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོད་ཡུལ་ཀུན་དུ་དར་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཡང་། རང་ཅག་གི་ཚོས་སྐད་དུ་བྱིས་པའི་མདོ་
རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ཀུན་
རིམ་གྱིས་སྤྲུས་ཀྱང་མི་གོ་བའི་སྒྲིགས་བམ་གྱི་ཕྱང་བོ་ཙམ་
དུ་འགོ་ངེས་པས། སྟོལ་ངན་འདི་འདྲའི་སྦྱོགས་ལ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་བག་བློན་དགོས་པ་ལགས།

དེ་ལྟར་ཐོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་གྲུབ་འདི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བཅད་ནས།
ཐུ་མིས་གསར་བཟོ་མཛད་པར་སྐྱང་ལ། ལར་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་སྟོལ་ལྷགས་གང་ཡིན་དག་ལ། རྒྱ་གར་
ན་དེ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་སྤྱི་ཚོ་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་རེ་རྗེད་
རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་

ཚེ་ཡང་། ཟུར་བཞི་གཡུང་རྩུང་གི་རིས་དང་། ཀྱ་བ་རྣམས་
སྤུར་བྱའི་དབྱིབས་སུ་མཛོད་ཅེས་གྲགས་པ་སྤྱར་ཡིན་ལ།
རྒྱ་གར་ན་སློན་གྱི་དཔོན་གནས་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་དག་
མཇལ་བའི་ཚེ་ཡང་། ཟུར་བཞི་གཡུང་རྩུང་གི་རིས་དང་།
ཀྱ་བ་སྤུར་བའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་སོགས་རྒྱན་དང་བཀོད་
པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་མ་བཟད། ཐ་ན་ཀྱ་བ་དེ་དག་གི་ཚེ་
རྒྱུང་གི་ཚོད་ཀྱང་། རང་རེའི་རྫོ་ཁང་གི་ཀྱ་བ་འདི་རྣམས་
དང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ཤུལ་དུ་གཅིག་འཇུགས་རུས་
པ་ཅོམ་དུ་འདྲ་བར་སྤྲང་། དེས་ན་སྤྱ་སའི་གཙུག་ལག་
ཁང་འདི་ཡང་གི་ཀྱ་མ་ཤི་ལའི་སྤྱ་ཁང་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་
བཞེངས་སོ། ། ཞེས། དཔལ་པོ་གཙུག་མེད་ཤེས་སོགས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་བདེན་པར་སེམས།

མདོར་ན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིས་ནི།

ཚེ་གཅིག་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་མི་ཚོས་དང་། །

དོན་གཉིས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་ཚོས་ཏེ། །

དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་བདེ་དགའི་དཔལ་སྦྱིན་པའི། །

ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་སྟོང་དུ་རྒྱགས་ཏེ། བོད་མི་
སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་བསད་པས། བོད་རྒྱལ་འཛིགས་
ནས་སྤྱིར་བྲོས། སྐར་ཡང་རྒྱ་ནག་དུ་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ་བཟོད་
གསོལ་བྱས་ཤིང་སྐས་མོ་སྟོང་བར་གོང་མས་ཀྱང་གནང་།
། དེ་དུས་སྟོང་བཙན་གྱིས། ལྷོ་ཆེན་དུ་སྟོང་བཙན་ལྟེ་སྤྱི་
ལ་གསེར་བྱེ་བྱེ་ལྟ་སྟོང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་
སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་བས་གོང་མ་ཡང་མཉེས་ཏེ། སྟོང་བཙན་
རང་ལ་ཡང་། རྒྱའི་སྐས་མོ་ཞིག་ཚུང་མར་བསྐྱལ་ལྟེ་སྤྱི་
བར། ཁོ་ན་རེ། ང་ལ་རང་ཡུལ་ན་ཚུང་མ་ཡོད་པས་དེ་
དང་ཁ་འབྲལ་དུ་ཡང་མི་རུང་། ལར་ངེད་ཀྱི་བཙན་པོས་
བཙན་མོ་མ་བསྐྱས་པའི་སྟོན་དུ་ངས་ཚུང་མ་ལེན་པ་ཡང་
མི་རུང་ཞེས་བུ་མོ་ལེན་དུ་མ་འདོད་པས། གོང་མ་སྟོག་
པར་བྱགས་མཉེས། ཅང་ཀུན་གྱི་ལོ་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་
སྟོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་ལྟ་ལ། གོང་མས་ལུན་
ཅང་གོང་ཚོ་བོད་དུ་བཟངས། རྒྱ་དཔོན་ལི་ཏ་ཙོང་བྱ་བས་
བསྐྱལ་ལྟེ་སྤྱི་ ས་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཚོ། སྟོང་བཙན་རང་

ཉིད་དམག་དང་བཅས་པས་བསུ་བ་བྱས། བོ་དེ་བྱ་བའི་
སར་དམག་སྐར་བཏབ་ལྟེན། རྒྱ་དཔོན་རྣམས་དར་བཟུང་
ཀྱི་གོས་བཀྲག་མདངས་ཅན་གྱི་པ་མཐོང་ནས། བོད་
རྣམས་ཆས་ངན་པས་ངོ་ཚ་བ་བྱུང་། རྒྱའི་བཅན་བར་དུ་
བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་སྲུས་ཀྱང་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཚུང་མར་
སྐངས་པ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཅན་པོ་རང་ཡུལ་དུ་
སླེབས་ནས། སྲས་མོའི་ཆེད་དུ་ཕོ་བྲང་དང་གྲོང་ལ་སོགས་
པ་ཡང་རྩིགས། གོང་མའི་སྲས་མོ་བོད་ཀྱི་མི་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་གདོང་ལ་ཚོན་དམར་པོ་བྱུགས་པའི་སྲོལ་དེ་ལ་མ་
དགའ་ནས། རྒྱའི་བཅན་གྱིས་ཀྱང་སྲོལ་དེ་སྲིན་ཆད་བྱེད་
མི་ཚོག་པར་མཛད། བཅན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་དར་བཟུང་གྱི་
གོས་གྱོན། མི་ཆེན་གྱི་བུ་རྣམས་རྒྱ་ནག་དུ་ཡོན་ཏན་སློབ་
དུ་བཏབ་ལྟེན། གོང་མ་ལྷུས་ངོར་རྒྱ་མི་ཡི་གེ་མཁས་པ་
འགའ་ཅམ་བོད་དུ་མངགས། གོང་མ་གོ་ལུ་ལའི་ཡུལ་ལྟེན།
ཉེ་དུས་བར་དེ་ཕོན་གྱི་འོག་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནས་སྐར་གྱོན་
ཚོ། བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་སློན་ཆེན་རྒྱའི་བཅན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་

བརྒྱུད་པ་ཏེ་ཡི་གེ་ལྟུང་བར།

གོང་མ་བྱིད་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ། ཉི་ཟླའི་འོག་
ན་གང་ཡོད་རང་དབང་དུ་འདུས་གྲང་། ཀོ་ལི་རྣམས་ཡུལ་
ཐག་རིང་སྐབས་བཀའ་ལ་མ་བརྩིས། དེར་གནམ་གྱི་སྐས་
རང་ཉིད་དཔུང་དང་བཅས་པར་བསྐྱོད་དེ་ཚུ་ཆེན་ལེ་པོ་
བར་དུ་ཐེབས་ཤིང་། སྤོང་བྱིར་དང་དམག་རྣམས་ཆམ་ལ་
ཐབ་སྟེ། རྒྱལ་ཁ་དང་བཅས་སྤྱིར་བྱོན་པར་ཐོས། བྱིས་གྱི་
ངང་བ་ནི། རིའི་ངང་བ་ལྟ་བུའི་གཤོག་རྩལ་མི་སྣུན་ཡང་
། ངང་བའི་རིགས་སུ་མཐུན་པས་ན། འདིར་གསེར་གྱི་ངང་
བ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་ལྷུང་བ་ལགས། བྱ་བའོ་ཚལ་བའི་དེབ་
དམར་དུ་དྲངས་པར། གསེར་བྱ་ཆག་ཤིང་བདུན་གྱི་ཚད།
ནང་དུ་ཆང་གིས་གང་བ་ཞེས་བྲིས། ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཏཱ་ལའ་གསོན་པའི་སྐབས་བུམ་ཟེ་ཞིག་རྒྱའི་གོང་མ་ལ་སྐྱེས་
སུ་འབྱུང་དུ་བརྒྱུད་ས། ཏཱ་ལའ་འདི་བསྟན་འགྲུལ་ན་བཞུགས་
པའི་སྐུ་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་སྐྱོས་གར་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཉོགས་བརྗོད་ཚོགས་བཅད་མ་ལེགས་

མུར་སྐད་དུ་བྱིས་པ། སློབ་དཔོན་ཕུན་སྡུག་ནགས་ཀྱི་
དཔའ་བོའི་མཛད་བཟུང་བ་ཞིག་ཀྱང་མུ་གར་ན་སྣང། ། ཅིང་
ཀུན་གྱི་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ། ལྟ་བུ་ལ། བོད་ནས་གསེར་
ཡིག་པ་མང་ཉེན་ཅེ་བུ་བ་རྟ་བ་སུམ་ཅུ་དང་བཅས་མུ་གར་
དུ་བཏང་། དེ་དུས་ཉུལ་གྲོངས་བེན་ཅིང་། མུལ་ཁམས་
མི་བདེ་བའི་སྐབས་དང་འབྲུད། ཉུལ་ལ་སྐྱས་མེད་ལྟ་བུ་
པའི་རྒྱུན་གྱིས། བོན་པོ་ཨུཊུ་ན་སྤྲིད་སྐབས་ཀྱི་བུ་བ་ཞིག་གི་
ལ་བསྐད་ཅིང་། རང་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་འཚོ་བར་བྱས།
མུའི་གསེར་ཡིག་པ་བཅོམ་སྟེ། དངོས་ཆས་རྣམས་འཕྲོག་
ཅིང་འཁོར་ཕལ་ཆེར་བསད། མང་ཉེན་ཅེ་རང་ཉིད་ཟླ་བོ་
འགའ་དང་བཅས་མཚན་ལ་བྲོས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་
སུ་ཡོད་པའི་བལ་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས། སློང་བཅོན་ལ་
སྐབས་བཅའ་བས། བོད་ཀྱི་བཅོན་པོས་བོད་དམག་གོ་
ཉུགས་ལྟ་བུ་ཆིག་སློང་ཉིས་བརྒྱ་དང་། བལ་དམག་རྟ་པ་
བདུན་སློང་དང་བཅས་པ་མུ་གར་ལ་བཏང་། གསེར་ཡིག་
པ་དང་སྟུན་ཅིག་དུ་ཉི་ར་ཉི་ཉ་ལ་སླེབས་ལྟ་བུ་། ཉེན་

གསུམ་ཙམ་ལས་འཐབ་མ་དགོས་པར་རྒྱལ་ས་གཙོ་བོ་
བཟུང་། རྒྱ་གར་བ་སུམ་སྟོང་ཙམ་སྐྱེ་བྲེགས་ཤིང་། སྟོང་
གཅིག་ཙམ་ཉེ་འཁོར་ན་རྒྱ་སྐྱུང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུར།
རྒྱལ་བོ་ཨཱཱ་ན་ཕྱོས་ཏེ་ཤོར་བ་སྐྱུར་ཡང་དམག་གསར་བ་
དག་བྲིད་དེ་འཛིང་དུ་བྱུང་ཡང་། མཐར་ཐོད་རྣམས་ཀྱིས་
ཁོང་ཕམ་སྟེ། གཉེན་ཚེན་དང་བཅས་པ་གསོན་པོར་བཟུང་
ནས་རྒྱའི་གོང་མའི་དུང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ། གོང་མ་ཤིན་དུ་
མཉེས་ནས། ཐང་ཐེ་ཚུང་གོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། བང་
སོའི་མདུན་ན་ཐོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་འདྲ་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་
བྱས་པ་དུན་ཆེད་དུ་བཞིངས། ཐོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བ་
བསད་པ་དང་བཟུང་བའི་གྲངས་སྟོམ་པ་ཆེག་བྲི་སུམ་སྟོང་
ཙམ་ལོངས་པ་བྱུང་། བ་སྐྱུགས་སུམ་བྲི་ལས་མང་བ་ཙམ་
ཞིར། ལྷགས་རི་ཅན་གྱི་གོང་ཞིར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་
ཐོད་འབངས་སུ་བརྒྱག་དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་བོ་ཨཱཱ་ན་འི་དག་
ལྷ་ཀླ་མ་རྩུ་པའི་རྒྱལ་བོ་ཀྱ་མ་ར་ཞེས་བྱ་བ་མཁུ་ནས། ཉ་
སྐྱུགས་དང་དངོས་ཆས་ཤིན་དུ་མང་བོ་ཐོད་ལ་བརྒྱུད་སྟེ།

མཐུན་ལྟུང་ཞིང་། བོང་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་གཉིས་
ཀྱང་མཐུན་པས། དོགས་དཔྱད་ཅི་ཡང་མ་དགོས། འོན་
ཀྱང་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ནི་སྤང་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་
བཤད་ཀྱང་། སྤང་དེའི་དབང་ཐང་དང་། དེ་ལོ་སྐོར་གང་
གི་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་མི་མཐུན། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་
དང་འགོས་ནི་ས་སྤང་དུ་བཞེད། བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མི་
སྤང་དུ་གསུངས། ལྷག་པར་འགོས་ཀྱིས་སྤང་དེ་དུག་ཅུ་
སྐོར་སྤང་མའི་ས་སྤང་དུ་བྱས་ནས། སྤང་བཅོན་དགུང་ལོ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཉིས་བཞུགས་པར་གསུངས་ལྟུང་། ལྷོར་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་པའི་རིགས་ལ། སྤང་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་
ལོ་ཙམ་ལས། ལོ་ཁམས་བཤད་པ་ཡི་མེད་པས། རབ་བྱུང་
དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་
ཆོ། ལོ་རྒྱུས་ཤིན་དུ་མང་པོ་བསྐྱར་ནས་དཔྱད་དགོས་པས།
ཡང་དག་པར་ནི་འགོས་ལོ་རྒྱ་བུའི་མཁས་པ་མ་གཏོགས་
སྤྱི་ཀྱང་མི་རུས། འོན་ཀྱང་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ལོང་བས་སྤང་མཐུན་ལྟུང་། གི་ཚུལ་དུ་

བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཡང་རེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྟེ། དེས་ན་
འགོས་ཀྱི་བཞིན་པ་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་གོ་བྱུ་ཚུང་གིས་ས་སྟག་ལ་བྲི་བཟུང་དུས་སྟོང་བཅའ་
དགུང་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐེབས། རྟེན། གོ་བྱུ་ཚུང་ལོ་དགུ་ལ་
བསྐྱད། དེ་ནས་ཐེ་ཚུང་བྲི་ལ་འཁོད་དུས་སྟོང་བཅའ་
ལྟ་དགུ་ལ་ཐེབས། ཐེ་ཚུང་གི་ལོ་དགུ་བ་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷགས་སྐྱང་ལ་གོང་ཚོ་བག་མར་
བརྒྱུད། དེ་དུས་སྟོང་བཅའ་དོན་གཉིས་ལ་ཐེབས། དེ་
ནས་ད་དུང་ལོ་དྲུག་འགོར་བ་བདེན་ན། སྟོང་བཅའ་དོན་
དགུ་ལ་ཐེབས་ཆོ་གོང་ཚོ་དང་བཤོས། བཅའ་པོ་གྲོངས་
ནས་གོང་ཚོ་བོད་དུ་ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས་པ་བསྟོམས་པས་
གོང་ཚོ་བོད་དུ་ལོ་ཞི་གཉིས་བཞུགས། རྟེན། པ་སོགས་ཡིན་
ཏེ། དེ་བ་སྟོན་རང་ལ་ཞིབ་དུ་གཟིགས་པར་འཚལ། དེ་ལ་
སྟོང་བཅའ་འདས་པའི་ལོ་ནི་འགོས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱའི་
ལོ་རྒྱུས་ལ་བདེན་པར་གསལ་མོད། འཁྲུངས་ལོ་དེ་རྒྱ་
མཚན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བཞེན་པ་ནམ་ཡང་གསལ་བར་མ་

གསུངས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ན། རྒྱུང་
བཅའ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་གྱི་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་
བཟའ་བསུ་བའི་གྲོས་མཛད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་བདེན་
ན། འགོས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ལྷགས་སྒྲུང་དེའི་སྐབས། ཀོང་ཚོ་
བགྲིས་མོ་ལོ་དུག་ཅུ་ལྷག་བཞེས་པ་ཞིག་བག་མར་འབྱོན་
དགོས་སྟེ།

དེས་ན་འགོས་ཀྱིས་གདོན་མི་བཟ་བར་ལོ་དུག་ཅུ་སྟོར་སྐྱ་
མའི་ས་སྒྲུང་དང་། སྤྱི་མའི་ས་སྒྲུང་ལོར་བར་བཟད་དེ། ཚ་
བ་འདི་ནས་ལོར་བའི་དབང་གིས། དར་མས་ཚོས་བསྐྱབས་
པའི་ལྷགས་བྱ་ནས་ལོ་དུ་སོང་བཅུས་པ་ན་ཡང་། དེས་
དུག་ཅུ་སྟོར་གཅིག་ལྷག་དེས་དུག་ཅུ་སྟོར་གཅིག་ཆད་པ་
གཉིས་དེབ་སྟོན་གྱི་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ། ཞིབ་ཏུ་
ཚིས་དང་ཤེས། སྤྱིར་སོང་བཅའ་བཟུང་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་
ཟེར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་དོན་དགུའི་
སྐབས་རྒྱ་བཟའ་བག་མར་བཞེས་སོ་བྱ་བ་འདི་འཇུག་བག་
ཅུང་བཟད་དང་བཅས་ཁས་ལེན་དགོས་སྟེ། པ་བསྐྱོག་ཏུ་

མེད་ལ། ཁོང་རྣམས་བརྒྱད་ཅུ་བཟུགས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་
། དོན་ལ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་
ལ། རྒྱུད་ཚིག་དེའི་དོན་ཡང་ཆེས་གཞན་ཞིག་ཡིན་མོད་གྱི།
སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །།

དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བཞིན་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། སྤོང་
བཙན་མེ་སྤང་ལ་འབྱུངས། ས་སྤང་དེ་བྱི་ལ་ཐེབས་པའི་
ལོར་བྱས། ལྷག་མའི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་སོར་
བཞག་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་དུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གི་
ནང་དུ་རྒྱུད་ཚིག་སུ་བྱས་ན་རྒྱ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟམ་ཞིང་
། དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ། སངས་རྒྱུས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
ཚིག་སྤོང་བརྒྱ་དང་རེ་གཅིག་པའི་མེ་སྤང་ལ་སྤོང་བཙན་
འབྱུངས། །། རང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་བཞེས་ཆོ་བྱི་ལ་ཐེབས།
བཙོ་བརྒྱད་བཞེས་ཆོ་རྒྱ་བོད་གྱི་འབྲེལ་ཐོག་མར་བྱུང་།
ཉེར་ལྷ་བཞེས་ཆོ་གོང་ཇོ་བག་མར་བྱིན།

དེས་ན་དེབ་སྒྲོན་དུ་བོད་རྣམས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཙམ་དུ་རྒྱ་
ལ་འཐབ་མོ་བྱས་གསུངས་པ་ཡང་། སྤོང་བཙན་གྱི་བཙོ་

བརྒྱུད་ནས། ཉེར་ལྟའི་བར་གྱི་ལོ་འདི་རྣམས་ཡིན་པར་
སེམས། དེ་ནས་རང་ལོ་སོ་བཞི་བ་ལྷགས་བྱི་ལ་གྲོངས།
དེའི་ཤུལ་དུ་གོང་རྩོ་ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས་ནས་འདས།
འདུས་སྒོང་མང་བོ་རྩེའི་བྱི་ལོ་བཞི་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་
འདས། ༡༧༥༥ ། དེས་ན་འོག་དུ་བགོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
བ་ལས། མང་སྒོང་གི་བྱི་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཚར་ནས། རྒྱལ་བོ་
འདུས་སྒོང་གི་བྱི་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བཅིས་པའི་ལྷགས་
ལ། བཙན་མོ་ལྷན་ཅང་གོང་རྩོའི་མདངས་བཏང་། ཞེས་
བྲིས་པ་ཡང་གོང་རྩོ་གྲོངས་ནས་ལོ་གསུམ་ན་མདང་མཚོད་
བཏང་བར་འདུག་འདི་ལྟར་བྱས་ཚེ་བོན་གྱི་བྱམས་མ་བྱ་
བའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡང་། སྒོང་བཙན་བོན་ལ་སྤང་བས་དགུང་
ལོ་སོ་དྲུག་ལས་མ་བྱབ་ཅེས་བྲིས་པ་དེ་ཡང་། སྒོངས་ནས་
ལོ་གཉིས་ཙམ་གསང་རྒྱ་བྱས་ཚུལ་རྒྱལ་རབས་ཀ་བར་
གསལ་བ་དེ་དང་འགྲིག་འདུག་པས། རྒྱེས་བུ་མང་དུ་སྐྱ་
བ་ལ། ། བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། ། གསུངས་
པ་ལྟར་སྤང་དོ། ། ལར་བརྒྱུད་ཚུར་བཞུགས་པ་དང་། སོ་

བཞི་ལས་སྟག་མ་བཞུགས་དང་། ཡབ་ཡུམ་གསུམ་མཉམ་
དུ་གྲོངས་པ་དང་། ཡང་ཚད་པའི་བསྐྱུན་གྱིས་རིམ་ཅན་
དུ་འདས་པ་དང་། ཀོང་རྩོམ་ལྷུ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་
སོགས་མི་འདྲ་བ་འདི་ཀུན་ལྟུང་། ལྷུ་ལ་བའི་རྒྱལ་བོའི་
རྣམ་པར་ཐར་བ་གཅིག་ཉིད། ལྷོ་གྲོས་རྩིང་ཞིབ་གྱི་གདུལ་
བྱ་སོ་སོའི་དོན་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་
གཅིག་དུ་ན། རྒྱལ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་ལ་བའི་སེམས་དཔར་
སྤྲིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་པར་བཟད།
ས་ཐོབ་འཕགས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། དུས་གཅིག་ལ་
མཛོད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བཟད། མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་
སྟོན་པ་ལ་ཡང་། འགལ་བ་རྩུང་བཟད་ཀྱང་འོངས་པའི་དོན་
མེད་ལ། དེ་མིན་སེམས་ཀྱི་སྤྲིང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་
པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་ཐིག་འདེབས་པའི་བག་ཆགས་
ཤིན་དུ་འབྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཅིག་འདོད་ན་གཞན་
འདོད་དགོས་པ་འོས་མེད་ལགས་པས། རང་རང་གིས་རྩི་
སྟར་མོས་པ་བཞིན་བྱ་བར་བཟད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཞིབ་མོའི་ལོ་ཚོགས་ནི་གོང་དུ་སློབ་པ་དེ་ཡིན་
ལ། རགས་པའི་དུས་བསྐྱེགས་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སྲོང་
བཙན་སྐམ་པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་བོ་ཕྱི་ཉུང་དང་། སློབ་
དཔོན་ཆེན་མོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བོ་ལྟ་སྟེ་དང་། རག་མོའི་
འཁོལ་ལྟ་སྟེ་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་ལྟ་སྟེ་དང་། ཐང་གུར་
གྱི་གོང་མ་ཐེ་ཚུང་དང་། ཉ་བྱིག་གི་གོང་མ་ཡིལྱེ་གི་དྲ་
རྒྱུ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཁ་ཆེ་རྒྱུ་ཀྱི་སློབ་པ་སྦྱང་
ཚེའི་སློ་གྲོས་ལྟ་སྟེ་ཀྱང་འདི་དག་དང་དུས་མཚུངས་སོ།
། སློབ་པ་འདི་ལ་ཁ་ཆེའི་རང་སྐད་དུ་མོ་ཉ་མ་ཉ་ཞེས་
འབོད་པ་རྒྱ་སྐད་དུ་ལུར་ཆགས་ནས་མ་རྒྱུ་མ་ཉི་ཞེས་བྲིས་
པ་དེ་སྦྱང་ཚེའི་སློ་གྲོས་ཞེས་བསྐྱུར་པར་འདུག།

བཙན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་གྲི་ལ་ཐེབས་ཚེ།
དབྱུག་གཙང་གཉེས་ཅམ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་ཉུང་
དུ་དེ་ཅམ་ཞིག་གི་ཡུན་ལ། ཞང་ཞུང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་
བྱང་ནས་བཟུང་སྟེ། ཤར་དུ་རྒྱའི་བོང་ཚོ་ལ་བྱུག་གི་བར་
དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཅང་སྲིད་དམ་སྟུམ་དུ་ཡང་བསམ་

པར་མི་བྱ་སྟེ། གནའ་དུས་ཀྱི་སྟེ་རིག་ལྟ་ལྟ་གི་དཔའ་བོར་
གྲགས་པ། དམག་དཔོན་ཞི་བགས་ཟན་ལར་གྱིས་ཀྱང་། ༡
ཟིགཨར་སྟེ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་གར་སོགས་ཀྱིས་དེ་སྟེད་བཟུང་སྟེ།
སྐར་རང་ཡུལ་དུ་འཁོར་ནས་ཤི་བ་ན། ད་དུང་ལོ་སྟུམ་ཅུ་
སོ་གཉིས་ལས་མ་ལོན་ཟེར་ན། དུག་པོ་ཏྲ་མཚོག་རོལ་བ་
མི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་བྱེད་ཀྱི་ལུ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་ཅི་
སྟོས་པའི་སྟེར་རོ། ། དེས་ན་ལུ་བོ་འདིའི་རྣམ་པར་ལུ་
བའི་དཔལ་ནི། བསམ་ན་དེས་པར་དོ་མཚར་བའི་གནས་
ཡིན་ཏེ། སྟེར་བྱི་སྟོང་ལྟ་བུ་མངའ་ཐང་འདི་དུས་ལས་ལྟ་
ཆེ་ཡང་། གདུང་ལྟུང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བའི་ཆབ་
སྟོང་ཆེན་པོ་སྐར་ལོང་གི་སྟེང་དུ། དཔུང་སྟོབས་སྟུག་པར་
དར་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། ལུ་བོ་འདི་ནི་སྟོག་མར་ཡུལ་སྟན་
འགའ་ཞིག་གི་བདག་པོ་ཅམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ཡུན་
ཐུང་དུ་དེ་ཅམ་ཞིག་གི་རིང་ལ། ལེ་བར་བྱི་སྟུག་དུ་མའི་
འཐུང་པའི་སའི་སྟོན་ལ་མངའ་མཛད་པའི་སྟེར་རོ། །

ཐེ་ཅུང་ནི་ཐང་གུར་གྱི་གོང་མའི་སྟོང་ན་སྟོབས་ལྷགས་

གྱི་གྲགས་སྒྲུབ་ཅན་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ཡང་དོན་ལ་བོད་གྱི་
དཔུང་གི་རྩམ་བེལ་མ་བཟོད་པའི་ཁར། སྒྲར་སྒྲུས་མོ་མི་
སྒྲེར་བའི་ཁ་ཚད་བྱས་པ་ལ་བརྩིས་ཏེ། དེ་ཞིག་འཐབ་པའི་
འཁུལ་དུ་བྱས་ཤིང་། བོད་དམག་ལ་ཉམ་ཉེས་པ་ཚུང་བཟད་
བྱུང་བའི་མཇུག་དུ། ཀོང་ཚོ་ཡང་དེ་མ་ཐག་གནང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བེད་ཏེ། ཤིན་དུ་བདེན་
པར་འཁུམས་ཤིང་། ཐེ་ཚུང་ནས་བཟུང་བྱའི་མཁར་མིག་
སྒྲུམ་བརྒྱ་ཙམ་བོད་གྱི་ལག་དུ་ཤོར་ཞེས་བེད་རོ། །

གཡོ་མེད་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་རས་གཟིགས། །
ཡུང་ཙམ་བྲོས་པའི་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུང་མིག་གིས། །
གསེར་འབྲུག་སྒྲེར་སྒྲུའི་བྲི་ལ་འགྲིང་བ་ཡི། །
མཐུ་སྒྲུབ་གནམ་གྱི་བྱུ་ལྟར་ཡང་འདར་བར་བྱས། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐབས་སོ། །
སྲོང་བཙན་གྱི་རྗེས་སྐྱུ། བཙན་པོ་མང་སྲོང་མང་
བཙན་ལྟར་བོད་གྱི་བྲི་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཅིང་། མང་
སྲོང་མང་བཙན་འདི་སྒྲར་བཤད་པ་སྒྲར་སྲོང་བཙན་

སྐྱུའི་ཚ་བོ་ཡིན། འདི་བྱི་ལ་འཁོད་དུས་སྐྱུ་ན་གིན་དུ་སྐྱུ་
བས། དོན་ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མཁར་སྟོང་བཅན་གྱིས་སྤྱིད་གྱི་
གཉེར་ཁ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་བྱི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆབ་
སྤྱིད་བཟུངས། འདིའི་བྱི་ལོ་ལྔ་པའི་གིང་སྐྱུ་ག་ལོ་ ༡༣༢༥
ནས་བཟུང་འདུན་མ་བསྐྱུས་བྱ་བའི་སྐྱོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ཡང་རྗེ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་གྱི་ཆབ་
སྤྱིད་སྐྱོར་ལ་བཀལ་མོལ་གནང་བའི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་རེ་
ཡོད་པར་སྐྱུང་ལ། བྱི་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་ ༡༣༢༥ དུས་ནས་
དབྱུར་འདུན་དང་དགུན་འདུན་གྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་དང་
། ཡང་མདོ་སྐྱུང་གྱི་འདུན་མ་བྱ་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་མདོ་
སྐྱུང་རང་དུ་ཚོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་འོག་གི་སྐྱོས་ལ་
གསལ་ལོ། །

༡༣༣ གོང་དུ་དྲངས་པའི་འཕྲོས།

སྐྱུངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་གྱི་ ༡༡༧ ལྷུགས་པོ། ༥ བྱིའི་
ལོ་ ༡༣༢༥ ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་གྱིས་བྱི་སྟོང་བཅན་གྱི་
སྐྱུར་སྤྱིང་བའི་རིང་ཁང་ན་མཁུང་ཅིང་བཞུགས་ཏེ། བཅན་

པོ་དཔོན་བྲི་མང་སློན་མང་བཅོན་མེར་གེ་ན་བཞུགས་པར་
ལོ་གཅིག

སངས་རྒྱལ་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་༡༡༧༥ལྷགས་མོ། ་ བག་
གི་ལོ་༡༣༣༩ ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་
ཤིང་། མྱིང་བར་བཅོན་པོ་ལྷོས་བྲི་སློང་བཅོན་ཀྱི་མདངས་
བཏང་བར་ལོ་གཅིག

སངས་རྒྱལ་འདས་རྗེས་༡༡༧༥པ་ཚུ་པོ། ་ བྱི་བའི་
ལོ་༡༣༣༩ ལ་བབས་ཏེ། བཅོན་པོ་མང་སློང་མང་བཅོན་
པོ་བྲང་། ་ ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། སློན་ཆེན་མགས་
སློང་བཅོན་གྱིས། སློ་བ་དང་ཚང་རྒྱལ་འབངས་སུ་བཀྲུག་
པའི་ལོ་གཅིག

འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༧༥པ་ཚུ་མོ་སླང་གི་ལོ་༡༣༣༩ ལ་བབས་
ཏེ། བཅོན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། སློན་ཆེན་སློང་
བཅོན་གྱིས། གཡུག་ཏུ་གནག་ལིངས་ཀྱི་ཤ་ཁལ་ཆེན་པོ།
་ བཏབ་༡༣༣༩ ། ད་ ་ ད་ ་ རྒྱལ་མང་པོ་རྗེས་ཞིང་གི་མྱིང་
རིལ་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་སོ་ནམ་གྱི་གཉེར་ཁད་ བཞུགས་༡༣༣༩ ། ར་

སང་རྗེས་སློན་རིས་སྟག་རྩ་དང་ཞིང་གི་ཚོང་ཆེན་སྐྱུར།
འདི་ནི་སྟག་རྩ་བུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དང་བོད་གཉིས་
ཚོང་འབྲེལ་བྱས་སམ་སྟམ། ། ཞང་ཞུང་ཡུལ་གྱི་མང་ན་ཉི་
རྩོང་དཔོན་དུ་སྟག་གྱི་མ་བཅན་མང་ཚུངས་སྟེ་བསྐོས་
མང་ཚུངས་འདི་སྐར་སྟོང་བཅན་གྱིས་སྐབས་བང་ཆེན་དུ་
བྱས་ཉི་ཞང་ཞུང་ཡུལ་དུ་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ། །
མདོ་སྐང་དུ། ཀམ་ཁྱི་བཟང་བྱེ་མདའ། སྟོང་ཕྱིས་བཀུམ་སྟེ་
ཤ་གཉེར་ད་བཤམ་སྟེ་དག་ཤ་སྐྱུ་དཔར་ལོ་གཅིག
འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༧༧འཕྱིང་ཕོ། ། སྟག་གི་ལོ་ལ་ཤམ་
བབས་ཉི། བཅན་ཕོ་མེར་གེ་ནའ་བཞུགས་འཕྱིང་། སློན་སྟོང་
བཅན་གྱིས་ཡུལ་མོང་ཕུ་སྐལ་འཛོང་ཤམ་དུ་འཕྱུར་
མ་བསྐྱུས་ཉི། མོང་གཡུང་ཤམ་སྟེ་ཕོ་མོང་དང་ཕལ་
བའི་བྱང་པར་དུ་དབྱེ་ཞིང་། མཁོ་ཤམ་སྟེ་གུབས་ཤོམ་
ཆེན་ཕོ་བགྱི་བའི་ཕྱིས་མཁོ་བགྱིས་པར་ལོ་གཅིག་ཤམ་
འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༧༧འཕྱིང་ཕོ། ། ཡོས་བུའི་ལོ་ཤམ་
བབས་ཉི། བཅན་ཕོ་མེར་ཁི་ན་བཞུགས་འཕྱིང་། སློན་ཆེན་

སྒྲོང་བཅའ་གྱིས་ཡུལ་དུ་འགོར་ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ཀྱི་ཡི་གེ་
བྲིས་པར་ལོ་གཅིག

འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༢༠༠མེ་པོ་དུ་འབྱུག་གི་ལོ་༡༣༤༩ ལ་
བབས་ཏེ། བཅའ་པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སློན་ཆེན་
སྒྲོང་བཅའ་གྱིས་གཙང་གི་ཡུལ་མར་དུའ་ཤ་ལིངས་ཏེ་ཤ་
ཁལ་དུ་ཆེན་པོ་བཏབ་པར་ལོ་གཅིག

འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༢༠༡མེ་མོ་དུ་སྐྱུལ་གྱི་ལོ་༡༣༤༩ ལ། བཅའ་
པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སློན་ཆེན་སྒྲོང་བཅའ་། དབྱར་
སྒྲིང་དུང་གི་གཡོ་ཐལ་བ་གོང་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག

འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༢༠༢མེ་པོ་། རྟེན་ལོ་༡༣༤༩ ལ་བཅའ་པོ་
མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སློན་ཆེན་སྒྲོང་བཅའ་སྒྲིང་དུང་
གི་སྐྱ་རིངས་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག ལོ་འདི་མགར་སྒྲོང་
བཅའ་རྒྱ་ནག་དུ་སླེབས་པའི་ལོ་ཡིན་པ་རྒྱལ་རབས་ང་
བར་གསལ་བས། སྒྲིང་དུང་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཡང་མདོ་སྐད་
ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ལ། མཚོ་སློན་སྒྲོ་ངོས་སུ་སློན་
པོ་གསེར་ཆེན་བྱ་བའི་རི་ཡོད་པ་དེར་མགར་ཡུན་རིང་

བཟུགས་ཚུལ་ཨ་མདོ་རྣམས་ལ་ངག་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲིབ་ལྟར་། དེས་
ན་ལོ་རྗེས་མར་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྲོད་ལོའི་ཉེ་ལ་ཞུལ་དུ་
ཐེབས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། །

ཤེད་ས་རྗེས་ཀྱི་ཉེ་ལ་སྤྲོད་ལོའི་སྤྲོད་ལ་བབས་
ཉེ། བཅོམ་པོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཤར་ན་བཟུགས་ཤིང་། སྒྲོལ་ཆེན་
སྒྲོལ་བཅོམ་ལ་ཞུལ་ན་མཆིས་ཉེ། ད་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེས་།
མཚོ་ནག་སྒྲོལ་དུར། རྒྱ་སེའུ་དེན་སང་ཤེད་དང་། འོལ་
ཐབས་སྤྲོད་གཞུལ་ཐབས་དེ་བཞིས་། ད་རྒྱལ་གྱི་གུམ་ཞིང་
བརྒྱུད་བྱི་སྒྲོལ་ལ་རྒྱལ་ས་པར་ལོ་གཅིག་

ཨ་མདོ་རྗེས་བྱ་བའི་ལུལ་དུ་སྒྲོལ་དུའི་མཚོ་ནག་དུ་
གྲགས་པ་ཡོད་པས་ལུལ་དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ལ་ཐབས་པར་
མདོན། རྒྱ་དམག་བྱི་སྤྲོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བོད་དམག་ཆེག་
སྒྲོལ་མ་ཐུབ་པར་ཐབས་སྤྲོད་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

ཤེད་ས་རྗེས་ཀྱི་ཉེ་ལ་སྤྲོད་ལོའི་སྤྲོད་ལ་བབས་
བཅོམ་པོ་མལ་དུའི་སྤྲོད་ཀྱི་ན་བཟུགས་ཤིང་། སྒྲོལ་ཆེན་སྒྲོལ་
བཅོམ་ལ་ཞུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་

ཀླུ་གུ་ལྷ་གསུམ་མོ། ། སྤྱི་གཞི་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བཙའ་པོ་
མེད་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རློན་ཆེན་སྟོང་བཙའ་འ་ཞ་ཡུལ་
ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག

ཀླུ་ལྷ་མོ། ། བྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བཙའ་པོ་རྟོག་གཞུག་
དུ་འགོར་མཛད་ཅིང་། རློན་ཆེན་སྟོང་བཙའ་གྱིས། དུ་
གུལ་དུ་ཞང་ཞུང་གི་མཁོས་ཉེ་གཉེར་ཁད་གྱིས་པར་ལོ་
གཅིག་ལོ་འདི་མགར་གྱིས་གུ་གུ་ལ་དམག་བརྒྱབ་པའི་ལོ་
ཡིན་པས་དུ་གུལ་གུ་བ་ཡང་གུ་གུ་ལ་བཟུང་རམ་སྟུམ། །

ཀླུ་ལྷ་མོ། ། སྤྱི་གཞི་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བཙའ་པོ་སྤུལ་སྟོང་
ན་བཞུགས་ཤིང་། རློན་ཆེན་སྟོང་བཙའ་འ་ཞ་ཡུལ་ན་
མཆིས་པར་ལོ་གཅིག

ཀླུ་ལྷ་མོ། ། བྱི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བཙའ་པོ་བྱང་ལོ་
དུ་གཞུགས་ཤིང་། རློན་སྟོང་བཙའ་འ་ཞ་ཡུལ་ན་མཆིས་
པར་ལོ་གཅིག

ཀླུ་ལྷ་མོ། ། རྒྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བཙའ་པོ་བྱིང་གི་
སྤྱི་གཞི་ན་བཞུགས་ཤིང་།

སློབ་ཆེན་སྟོང་བཅའ་ལ་ལྷ་ཡུལ་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག
༡༢༡༠མེ་མོ། ་ ལྷག་གི་ལོ་༡༥༥ ལ་བབས་ཏེ། བཅའ་
པོ་བེང་གི་ལྷ་ནག་སྤང་མ་བཞུགས་ཤིང་། སློབ་ཆེན་སྟོང་
བཅའ་ལ་ལྷ་ཡུལ་ནས་སྤར་ལོ་འོར་ད་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་བེང་མང་།
ཐོང་ལྷིག་༡༥༥ ལྷ་བྱས་ཀྱི་ནང་ཚོ་དུང་བར་ལོ་གཅིག
༡༢༡༡མེ་མོ། ་ ཡོས་བུའི་ལོ་༡༥༥ ལ་བཅའ་པོ་འོར་
མང་དུ་གཤེགས་ཏེ། སློབ་ཆེན་སྟོང་བཅའ་རིས་ཤུར་གུམ་
པར་ལོ་གཅིག་ལོ་འདིར་མགར་གྲོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་དང་སློབ་པོར་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་
དངས་པ་ལས། མགར་གྲིས་གྲོགས་བྱས་ལོ་བཅོ་ལྷ་རྒྱལ་སྤིང་
བསྐྱེད་མེས་བྱང་ལ། འདིར་ཡང་གྱི་བ་ནས་ལྷག་གི་བར་
གྱི་ལོ་བཅོ་ལྷ་ལ་མགར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྲིས་ནས། ལོ་དེའི་
རྗེས་མར་མགར་གྲོངས་ཞེས་བྲིས་པ་རྣམས་གྲུང་འགྲིགས་
པར་སྤང་། ་

༡༢༡༢མེ་མོ། ་ འབྲུག་གི་ལོ་༡༥༥ ལ་བཅའ་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། དྲི་མ་ཁོ་ལ་དུ་དག་བཞི་སྟེ་དམག་

སྐར་དུ་བཅའི་གས་པར་ལོ་གཅིག

༧༡༧༩ས་མོ། ། ལྷུལ་གྱི་ལོ་༧༥༥ ལ་བཅའ་པོ་བེང་གི་ལྷུ་
ནག་ན་བཞུགས་ཤིང་།

འ་ཞ་མང་པོ་ཕྱག་བཅའ་ཏེ་གཏེ་བཞུས་པར་ཏེ་
འབངས་ལྷུ་ལྷོད་པའི་གན་རྒྱ་ལྷུལ་བར་དུ་ལོ་གཅིག

༧༡༧༩ལྷུགས་མོ། ། ཏེ་ལོ་༧༥༥ ལ། བཅའ་པོ་འོ་
དང་ན་བཞུགས་ཤིང་། ཇི་མ་ཁོལ་དུ་རྒྱ་མང་པོ་བདུངས་
པར་༧༥༥ ལྷེ་བསད་པར་དུ་ལོ་གཅིག འདིའི་འོ་དང་བྱ་
བ་ལྷ་ས་ལ་བེར་བར་མདོན། དེབ་སློན་དུ་མང་སློང་གི་བྱི་
ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཏེ་ལོ་ལ་བོད་དམག་གིས་ཐང་གི་རྒྱལ་
ཁམས་བརྒྱབ། ཡུ་གུར་གྱི་ཡུལ་ཐུང་སྐངས་བྱ་བའི་ལོ་འདི་
ཡིན་པར་འདུག།

༧༡༧༩ལྷུགས་མོ། ། ལྷུག་གི་ལོ་༧༥༥ ལ་བབས་
ཏེ། བཅའ་པོ་དབྱུང་དུ་ལྷམ་གྱི་ར་སློན་བཞུགས་ཏེ།
དགུན་ཉི་མ་ངས་ཚལ་དུ་གཤེགས་ཤིང་། བཅའ་པོ་
སྐ་མོ་སྐྱེངས་༧༥༥ ལྷུལ་དུ་སྐ་གུར་༧༥༥ ། ཐུངས་རྒྱ་

རྒྱལ་ལ་བཀའ་མཐུན་གསལ་བཤམས་པར་ལོ་གཅིག་འདི་

རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མཆེད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤྲོད་། ༡༢༧༥ཆུ་མོ། ་

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལ་བབས་ཏེ། བཅོམ་པོ་དབྱུང་དུ་ཤངས་

ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཆུ་མོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དབྱུང་ན་བ་སྤྱིང་དུ་

གསལ་བཤམས་ཏེ། བདེ་འབྱུང་བུས་བསྐྱེདས་པར་ཉེ་སྤྲོདས་པར་

་ ལོ་གཅིག་ལོ་ལྔ་ལོ་མགར་གྲོངས་ནས། སྤྱི་ལོ་ལོ་བར་གྱི་

ལོ་དུག་པོ་འདི་ལ། མགར་གྱི་ཚ་པོ་ཞང་སློན་པ་མོ་དང་

། འབངས་ཀྱི་དབྱུང་གཅོད་མཁན། དཔལ་སྐུ་སྤྲོད་གིས་

བུས། དེ་ནས་མགར་སྐྱོན་ཆེན་དུ་བསྐྱོས་པ་ཤོག་དྲིལ་ག་

པར་གསལ། ་

༡༢༧༦ཆུ་མོ། ་ བྱ་གག་གི་ལོ་༡༩༥༥ ལ་བཅོམ་པོ་དབྱུང་

སྤྱིང་། མོ་དམ་མདོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དབྱུང་སྤྲོད་སྐུ་མཆེད་

པོར་སྤྱོད་ཏེ། འདུན་མ་སྤྱི་དབྱུང་གྱི་ཚོགས་འདུ་་ འདོད་

ཀའི་ནེ་ཚོ་ལྷང་དུ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ་་ མགར་བཅོམ་སྐྱོ

སྐྱོམ་བུ་དང་། སྐུ་འབྱིང་པོ་གྱི་འབྱིང་བཅོམ་བྱོད་གཉིས་

ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འབྲོག་མཁོས་ཆེན་པོ་བཞུགས་༡༩༥༥།

དགུན་བཅའ་པོ་ བོ་བྲང་ཤངས་ཀྱི་རབ་ཀ་ཚལ་དུ་
གཤེགས་ཤིང་། དགུན་གྱི་འདུན་མ་དུངས་དུངས་ཀྱི་སྐྱུག་
ཚལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། ལུན་མིག་རྒྱང་ཏོན་བཀྱིས་ཤེལ་། བ་
ལོས་འབངས་སུ་བཀྱག་པར་ལོ་གཅིག

ཤམ་ཤིང་པོ། ། བྱིའི་ལོ་ལ་ཤེལ་བབས་ཏེ། བཅའ་པོ་
དབྱར་བེང་ན་བལྟགས་ཤིང་། ལྷོག་ལ་ལོ་ལ་པ་དང་
། དགུན་ཚང་བང་སྐར་གཤེགས་ཏེ། འདུན་མ་སྐང་གི་
སུ་ཚུང་དུ་འདུས་ཏེ། ལྟགས་ལོང་དམར་པོ་རྩིས་པར་ལོ་
གཅིག་ལྟགས་ལོང་དམར་པོ་བྱ་བ་དམག་རུ་ཞིག་གི་མིང་
ཡིན་ནམ་སྟམ་།

ཤམ་ཤིང་མོ། ། བག་གི་ལོ་ཤེལ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱིང་
ཞེ་ཤིང་ཤེལ་དུ་གཤེགས་ཏེ། བཅའ་པོ་བྱི་མ་ལོང་ཤེལ་
ཀྱིས། ལྷོན་མོ་ཆེན་མོ་གསོལད། འདི་ལ་སྐྱི་བྱི་མ་ལོང་
ཅས་བྱང་བས། ལྷོང་བཅའ་གྱི་བཅའ་མོ། བྱི་བཅུན་ཡིན་
སྲིད་དམ་དབྱང་ལ། རྒྱལ་མོ་འདི་དབང་བྱགས་ཆེན་པོ་
བྱང་ལོང་ཚོང་འདུག།

འཕོན་ང་རྒྱལ་བྱི་བྱུང་གིས། གསེར་བྱངས་ཆེན་པོ་
གསོལ་བ་དང་། དབྱུང་བལ་པོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་
བཙན་སྟེངས། ཤིམས་ཀྱི་གུ་རན་དུ་ཞང་ཞུང་གི་མཁོས་
བཀྱིས་ཏེ། གུ་གུ་ཡུལ་དུ་སྤང་ཡོར་ཉམ་མཆིས། དགུན་
བཙན་པོ་འོན་གྱི་སྣ་པོ་ནར་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག

ཉམ་མཆིས་པོ། ། བྱི་བའི་ལོ་ཉམ་མཆིས་ལ་བབས་ཏེ། དབྱུང་
བཙན་པོ་སྟེངས་ཀྱི་ཤ་ར་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགུན་ཚང་
བང་སྣ་ནས་བྱི་མང་སྟོན་ཏེ། མང་སྟོང་མང་བཙན་དབྱུང་
དུ་གཤེགས། བཙན་པོ་སྟེངས་བྱི་འདུས་སྟོང་། སྟེངས་ཀྱི་སྣ་
ལུང་དུ་བཞུགས་ཉམ་མཆིས་ལ་སྟེངས་ཀྱི་སྣ་ལུང་སྣ་ རྫོན་བཙན་སྟེངས་
གུ་གུ་ཡུལ་དུ་དམག་དངས་ཏེ། ལུམ་བུ་བྱི་བཤོས་བྱོམ་
འཚལ་བར་ལོ་གཅིག

ཉམ་མཆིས་པོ། ། སྤང་གི་ལོ་ཉམ་མཆིས་ལ། བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་
སྟེངས་སྟེངས་གུ་དུང་བ་ལམ་ན་མཁུང་ཅིང་སྟེངས་སྟེངས་ཤིང་
བཞུགས་ཏེ། རྫོན་ལུ་བུལ་བུ་དང་། ལྷོག་ལ་རིང་ཚུག

སྐྱོར་གཉིས། སྐྱོ་བ་རིངས་ཏེ། ཞང་ལྷུང་ངོ་ལོག་ཅིང་
། བཙམ་པོ་བྱི་འདུས་སྐྱོང་ཉེན་ཀར་ན་བཞགས་པར་ལོ་
གཅིག

ཤམམས་པོ། ། ལྷག་གི་ལོ་ཤམམ་ལ་བབས་ཏེ། བཙམ་
པོ་ཡབ་ཀྱི་རིང་སྐྱོ་སྐྱུ་གཏུང་། བ་ལམ་མཁུང་ཅིང་སྐྱོ་
སྐྱས་ཤིང་། བཞགས་ཏེ། དགུན་སྐྱོང་འདུན་མ་སྐྱིག་ཐུ་
བྱེར་འདུས། དགུན་སྐྱོང་མངན་དུ་འདུས་ཏེ། ར་སང་རྗེ་
སྐྱངས་ཐུ་ཐུག་དང་། ལུ་བྱི་སྐྱ་དགུ་བྱང་ལ་བཀྱོན་པབས་
ཏེ། བཙམ་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞགས་ཤིང་ཡབ་སྐྱོངས་པའི་
གསང་། བཏོལ་བར་ལོ་གཅིག

ཤམམས་པོ། ། ཡོས་ཀྱི་ལོ་ཤམམ་ལ། བཙམ་པོ་ཉེན་ཀར་
ན་བཞགས་ཤིང་། སྐྱོ་བྱང་། ཐྱིང་བར་བཙམ་པོ་ཡབ་
ཀྱི་མངང་སྐྱོ་གཏུང་མཚོད་། བཏང་བར་ལོ་གཅིག་དགུས།
འདིར་རྒྱལ་རབས་པན་ཚུལ་རྩ་འཕྲོད་ལྷགས་ངོ་མཚར་
འདི་ལྷར་སྐྱང་སྐྱོ།

དེ་ཡང་མང་སྐྱོང་འདི་དོན་ལ་མེ་བྱིའི་ལོ་ཤམམ་ལ་

སྐྱུ་འདས་པ་ཡིན་མོད། དེབ་སྡོམ་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དུངས་པར་ས་མོ་ཡོས་སྐྱུ་ལ་འདས་ཞེས་བཤད། རྒྱུ་
རབས་སྐྱུ་པ་འདིར་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ག་གི་ལོ་སྐྱུ་ལ་ཡབ་ཀྱི་
སྐྱུ་གདུང་སྐྱུ་ནས་བཞག་ཅེས་བཤད། དེས་ན་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་རིང་ལ་བཅའ་པོ་གོངས་པ་གསང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཞག་
སྐྱུ། ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གདུང་མཚོད་བཏང་ནས་བཅའ་
པོ་འདས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱས་པས། རྒྱ་ནག་དུ་
ལོ་དེ་རིང་ལ་བཅའ་པོ་གོངས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས། རྒྱུ་
རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལང་། མང་སྐྱུ་ས་མོ་ཡོས་ལ་འདས་ཞེས་
སྐྱུ་བཤོད་པར་གསལ་ལོ། ། གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚོན་ལང་། མང་སྐྱུ་གོངས་པའི་ལོ་དེ་རིང་ལ། འདུས་
སྐྱུ་འཕྱུངས་པས། ལོ་གསུམ་ཅུ་མ་མ་ལོན་པར་རྒྱུ་
སར་འགོད་མི་རུས་སྐྱུ་པས་ཡིན་ངེས། ལོ་ཚོགས་གཞན་
རྒྱུ་གུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ད་བ་དང་བསྐྱུར་ནས་ཞིབ་དུ་
དཔུང་པར་འཚལ། དེ་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བཅའ་པོ་རྒྱུ་སྐྱུ་ལ་འཁོད་པ་དང་། འདས་པའི་ལོ་བྱིས་

པ་པལ་ཆེར་ཞིག་ཀྱི་ནག་ཏུ་གནས་ཚུལ་དེ་འབྱོར་བ་ན།
བྱིས་པར་གསལ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཙན་པོ་
མང་སྤོང་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་བྲི་ལ་འཁོད་ཅེས་དེབ་
སྡོན་ཏུ་བྱིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ལ་བརྟེན་པར་
གསལ་མོད། གལ་ཏེ་མང་སྤོང་འདི་སྤོང་བཙན་གྱི་སྐུ་
གྱི་སྐུ་ཡིན་པ་བདེན་ན་བྲི་ལ་བཞུགས་ཏུས་དགུང་ལོ་
བཅུ་གསུམ་ལོན་སྐངས་མེད་པས། འདི་ཡང་སྐར་
བཤད་པ་སྐར་འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༢༠༢པ་ས་ལོ་རྟེན་ལོ་
ལ་མགར་རྒྱ་ཡུལ་ཏུ་སླེབས་ཆེ། བཙན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་
གསུམ་ལོན་ཚུལ་དང་། བྲི་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་
ནག་པས་གསར་ཏུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན། ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་
ཆེ་བྲི་ལ་བཞུགས་ཞེས་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སུ་བྱིས་པར་གདོན་
མི་བྱ་ལ། འགོས་ཀྱིས་དེ་ཀྱང་དབྱེ་བསལ་མ་མཛད་པར་
རང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པ་ས་ལོ་ཡོས་ལ་གྲོངས་སོགས་
གསུངས་པར་སྐར་ལོ། དེས་ན་མང་སྤོང་རང་ལོ་བཞི་
བའི་སྐབས་བྲི་ལ་འཁོད་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་མེ་

བྱིའི་ལོ་ལ་འདས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཟུར་གནས་དག་
གིས་དཔུང་པར་འཚེ།

ཤོག་དྲིལ། སྐད་པར་མང་སྟོང་མང་བཅའ་གྱི་སྐོར་
མ་བྱུང་བས། འདིར་སྐད་པ་ལས་དྲངས་ནས། སྐད་སྟོང་
བཅའ་གྱིས་རྗེས་སུ། མཚན་མི་གསལ་བའི་བཅའ་པོ་ཞིག་
པོད་གྱི་བྲི་ལ་བཞུགས། ཞན་ཅོང་གི་ལོ་གསུམ་པ་སྐད་སྐད།
སྐད་སྐད་སྐད་འདས་རྗེས་གྱི་༡༢༠་སྐད་ལ་མགར་སྟོང་བཅའ་
སྐར་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སླེབས། མོང་མ་ལ་གསེར་གཞིང་ཆེན་
པོ་ཞིག་སྐྱུལ། བཅའ་པོ་གསེར་པའི་བཅའ་མོར། མོང་ཇོ་
ཞིག་ཀྱང་གནང་བར་ཞུས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་སྐད་སྐད་
ན། ལྷ་ལྷ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ཤོར་བ། མགར་གྱིས་ཐོས་ཏེ། དམག་
བཟང་པོ་རྣམས་འབྲིད་ནས་ལྷ་ལྷའི་ཐོག་ཏུ་སོང་། དེའི་
ཆོ་ལྷ་ལྷའི་དཔོན་སོ་ཉོ་གོ་བྱ་བ་པོད་གྱི་སྟོགས་སུ་བྲོས་ཏེ།
རང་ཡུལ་གྱི་ནང་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ། དེར་པོད་དང་
ལྷ་ལྷ་གཉིས་ཀ་གཡུལ་བཞེས། སྟོགས་གཉིས་ཀ་ནས་མོང་
ཏུ་ཡི་གོ་སྐྱུལ་ཏེ། སྟོགས་ཏུ་བྱེད་པར་ཞུས་ཀྱང་། མོང་

ནས་སྲུང་སྲི་སྲོགས་ཀྱང་མ་གནང་། མཐར་ཐོད་དམག་གིས་
ཤུ་ཤུ་པམ་སྟེ། ཤུ་ཤུ་རི་རྒྱལ་བོ་སྲུ་ཡུན་ནོ་ཏེ་པོ་དང་། རྒྱལ་
མོ་མེས་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ། རང་ཡུལ་བོར་ཏེ་
ལན་རྗེ་སྲོགས་སྲུ་བྲོས། ཐོད་དམག་གིས་ཤུ་ཤུ་རི་རྒྱལ་
པོ་རི་རྗེས་སྟེགས་པ་འཁོག་པའི་ཆེད་དུ། ཐོད་ནས་དམག་
དཔོན་འཛེན་ཞེན་ཐེ་དང་། ཐུའུ་ཤུ་ཚེང་ཡུན་གཉིས། ལན་
རྗེ་རྟེན་དང་། ལུན་རྗེ་རྟེན་པཏང་། ཤུ་དེན་ཁན་ལ་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོའི་ལས་ཀ་བསྐྱུལ།

དེའི་རྗེས་སྲུ་ཐོད་ཀྱི་སློན་ཆེན་འཛེན་འཛེན་བྱ་བ་ཤུ་
ཤུ་རི་མགོ་ལ་ནག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སླེབས་ཀྱང་། ཐོད་
ནས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱང་མ་གནང་བར། སློན་པོ་ལ་བཀའ་
བཀྲོན་པས། ཐོད་རང་སྐྱར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་། དེའི་
ལོག་དུ་སྐྱར་ཡང་ཐོད་ཀྱི་པོ་ཉ་ཞིག་བཏང་སྟེ། ཤུ་ཤུ་དང་
ཐོད་གཉིས་འདུམ་བྱེད་དགོས་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་
ཆེ་ཤུ་རྟེན་པཏང་བྱ་བ་དེ་ཐོད་ལ་སློན་དགོས་ཚུལ་ཐོད་མ་
ལ་ཞུས་ཀྱང་། ཐོད་ནས་གསན་དུ་མ་བཞིན། དེ་དུས་ཚ་

ན་བོད་ཀྱི་སློན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཙན་དེ་གོངས། མགར་
འདི་ཡི་གེ་མི་ཤེས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སློ་ཚོ་ཞིང་།
ངང་ཚུལ་བརྟན་ལ། དམག་ཐབས་མཁས། བོད་དུ་ཁོང་ལ་
མཐོང་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་
སྟོབས་ཤུགས་ཆེར་སོང་བ་ཡིན། ཁོང་པ་རྒྱའི་ཕོ་བྲང་དུ་
ཡང་སླེབས་ཏེ། ཐེ་ཚུང་གི་སྐབས། བོད་ནས་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐྱ་སྐྱང་དམག་དཔོན་བྱ་བའི་གོ་གནས་ཀྱང་བསྟུ་ལ། རྩེ་ལ་
བའི་དེབ་དམར་དུ་དྲངས་པར། ཡུང་ཡི་འུ་ཡི་འུ་ཐ་མི་ཚུན་
ཀུན་བྱ་བའི་གོ་གནས་མགར་ལ་གནང་ཞེས་བྲིས། ། བོད་
མ་ཡང་ཁོས་སྐྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུ་ལ་ལ་ཤུགས་ཤིན་དུ་
མཉེས་པ་ཡིན། བོད་མའི་ཚ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཚུང་མར་གནང་།

མགར་ལ་བྱ་བཞིན་ཏེ། མགར་བཙན་སྟོང་སྟོང་ལྟེ་
སྟོན་ཅོན་ལིན། ། མགར་བྱི་འབྲིང་བཙན་བོད། སྟོན་
ཅོན་སྟུ། ། སྟོན་བྱི་མདོ་ཡེ། སྟོན་འབལ་ལོན་རྒྱུ་ལས།
བཙན་སྟོང་སྟོང་ལྟེ་ཕའི་གོ་ས་བཟུང་། ལྟེ་གཞན་གསུམ་
དམག་དཔོན་དུ་བྱས་ཏེ། ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱའི་ས་མཚམས་སྟུ་

དམག་དྲངས། འཇང་གི་རིགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་
བཅོམ། བོང་མའི་མདུན་གྲོས་པ་རྣམས་ནས། བྱ་བྱ་རྣམས་
ལན་ཇོའི་སྟོ་སྟོ་སྟོགས་སུ་འཇོག་ཅིས་བྱས། བོང་མ་རང་
ཉིད་ནས་སློབ་མར་བོད་ལ་གཡུལ་འབྱེད་པར་དགོངས་
ཏེ། སློན་ཇོན་ཅོ་དང་། ཡན་མོ་འབེན། དམག་དཔོན་ཅི་
ལྷི་ཉེ་ལི་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་བཀའ་གྲོས་མཇོད་པར།
ཡན་མོ་འབེན་གྱིས་བོང་མ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཡུལ་དུ་ལྷུ་གེ་
ཆེ་བས། དམག་བྱེད་པ་མི་འོང་བུ་བ་ལྷུས། ཅི་ལྷི་ཉེ་ལི་
ན་རེ། བོད་རྣམས་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་ས་ཐག་རིང་པོ་ན་སྟོད་
ཅིང་། རང་རེའི་དམག་གིས་དེར་སླེབས་ཆེ་ཁོང་རྣམས་རི་
འབྲོས་བར་ངེས། རི་ལ་རྗེས་དེད་པས་རྗེས་མི་བྱིན། སྐར་
དབྱིད་ཀ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ། ཁོང་རྣམས་སྐྱིར་འོངས་
ཏེ་སྐར་ཡང་བྱ་བྱ་བཅོམ་པར་ངེས། དེས་ན་རེ་ཞིག་བྱ་བྱ་
རྣམས་ལ་གྲོགས་ཏན་བྱེད་རྒྱ་བཞག་ན་ལེགས། དེ་ནས་
བོད་རྣམས་ཀྱིས་རང་རེ་ལ་དམག་བྱེད་པའི་སྟོབས་ལྷགས་
མི་འདུག་སྟུང་ནས། དྲིགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་སོས་དལ་དུ་སྟོད་

པའི་སྐབས། ལྷོ་བུར་དུ་དམག་དྲངས་ན་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པར་
ངེས་ཟེར། ལྷོན་ཇོན་ཙོན་རེ། ད་ལྟ་གྲུ་གྲུ་རྣམས་ཉམས་
ཐག་པའི་སྐབས་སུ་གྲོགས་མ་བྱས་ན། དུལ་དེ་ཙུ་བ་ཉིད་
འཇིག་པར་ངེས། དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དམག་དྲངས་ཏེ་གྲུ་གྲུ་
བོད་ཀྱི་ལག་དུ་མ་ཤོར་ཙམ་བྱུང་ན། རྗེས་སོར་ཐབས་ཅི་
ཡང་བྱེད་དུ་གཏུབ་ཟེར། དེ་ལྟར་གྲོས་ལ་མ་མཐུན་པས་
དོན་ཐག་མ་ཚོད་པར་ལུས་ཤིང་། གྲུ་གྲུ་རྣམས་དུལ་སྡོམ་
པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་འགྲིག།

ཤེད་ས་རྗེས་ཀྱི་༡༩༠༥ཙུ་ཕོ་བྱིའི་ལོ་ཤེད་སུ་ལ། ་ བོད་
དམག་སླེབས་ཏེ། རུབ་སློགས་ཀྱི་གྲུ་གྲུ་ཚོ་ཚེན་བརྒྱ་ཆབ་
འོག་དུ་བརྒྱས། ཞིང་ཐོན་གྱི་ལོ་དང་ཕོ་ཤེད་པའི་ལོ། ་
ལ་སྐར་ཡང་བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། རྒྱའི་ཞིང་ཚེན་བཙོ་
བརྒྱད་ཙམ་བཙོམ་ཤེད་སུ། བོད་དང་ལི་ཡུལ་པ་གཉིས་
གྲོགས་སུ་བསྐྱེབས་ནས་གྲུ་ཅིའི་གོང་བྱིར་ཤེད་སུ་གྱི་ལྷགས་
རི་ཡང་བཤེག་དེ་ནས་རྒྱའི་ཞིང་ཚེན་བཞི་བོད་ཀྱི་ལག་
དུ་ཤོར། ཤོང་ནས་དམག་དཔོན། ཟེ་ཞིན་གེ་དང་གོ་ཞི་

སྐྱོན་གཉིས་ལ་བཀའ་ཕབ་སྟེ། དམག་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་
ཅམ་འབྲིང་ནས། རྒྱ་ཚོན་ལྟ་ལྟ་ ཡུལ་དུ་སླེབས། དེར་བུའུ་
ཉིའི་ལྟ་ལྟ་ རྩོགས་སུ་འགྲོ་གྲབས་བྱས་པ་ན། དམག་དཔོན་
ཟེ་ཞིན་གེ་ན་རེ། ཡུལ་དེ་ཐག་རིང་བས། དམག་གི་ཁལ་
ཏྱ་དང་བཅས་བསྟོད་པར་དཀའ། དེ་བས་ཁལ་ཏྱ་རྣམས་
ཏྱ་སྒྲི་ལེན་དུ་ཤིང་གི་རྩ་བས་སྒྲོར་ཉི་བཞག་ནས། དམག་
རྒྱུང་པ་གང་མཐོགས་སུ་སོང་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་བུར་
དུ་འཛིང་ན་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པར་ངེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་གོ་ཞི་
སྒྲིན་ཡང་ཁོ་རང་དང་གོ་གནས་མཉམ་པའི་དམག་དཔོན་
དུ་སོང་གཤེས། ཁོས་ངག་ལ་མ་བརྩིས་པར། དམག་མི་
ཁལ་ཏྱ་དང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་དཔུང་དང་ཉེ་བར་འབྲིང་
དེ་འཐབ་པས། རྒྱ་དམག་རྣམས་ཤིན་དུ་འཚབས་ཆེ་བར་
ཕམ་སྟེ། ཁལ་ཏྱ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུར་ནས་སྐྱུར་བྲོས། ཟེ་
ཞིན་གེ་དམག་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཚོན་བར་དུ་སླེབས། འོན་
ཀྱང་དེར་ཡང་བོད་དམག་གིས་རྗེས་དེད་ནས་སླེབས་ཉི།
རྒྱ་རྣམས་འཚབས་ཆེ་བར་ཕམ། དམག་ཕལ་ཆེར་བསད་

ཅིང་མཉམས། མཐར་ཐོད་ཀྱི་སློན་ཆེན་མགར་བཅན་སྟེ་དང་
། ཟེ་ཞིན་གེ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་འདུམ་བྱས་ཏེ་དམག་
དཔོན་སྐར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ལོག་དེ་ཉུར་ཐོད་ཀྱི་དམག་གིས་གྲུ་
གྲུ་ཕམ་སྟེ། གྲུ་གུའི་ས་ཐམས་ཅད་ཆབ་ལོག་དུ་བྱས། གོང་
ནས་སྐར་ཡང་དམག་དཔོན་ཚོ་དམག་གསར་པ་དང་
བཅས། ཐོད་ལ་འཐབ་དུ་བཏང་ཡང་། དམག་དཔོན་ལམ་
དུ་ཤི་སྟེ་དམག་སྲིར་ལོག་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་༡༣༧༥ ལོ་
ལ་ཀྱི་སློན་པོ་འཇིན་འཇིན་རྒྱ་ནག་དུ་བཏང་། སློན་པོ་དེ་
གཞིན་དུས་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་གྲུར་ཡོན་ཏན་སྐྱེངས་པའི་
མཁས་པ་ཡིན། གོང་ནས་ཁོ་མདུན་དུ་ཐོས་ཏེ། ཐོད་ཡུལ་
དང་བཅན་པོའི་སྐོར་རྣམས་འདྲི་རྟོག་མཛད་པར། ཐོད་
སློན་ན་ཤེ། དེད་ཅག་གི་བཅན་པོ་ནི་སྟོབས་ལྷགས་དང་
མཁུན་རྒྱ་རྗེ་སྐུ་མ་ལས་གྲང་ལྷག་པ་ཅམ་བཞུགས། རྒྱལ་
སྲིད་དོ་དམ་ཆེ་ཞིང་། སློན་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་བསྐོར་དུ་མི་
གཏུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོད་འབངས་རྣམས་གྲང་བའི་ཡུལ་
དུ་སྡོད་པས། སློན་ཐོག་ཏུང་ཞིང་ནོར་ལྷགས་སྐྱོང་། བུའི་

ཉི་ཅེའི་བྱང་དུ་དབྱར་ཁ་ཡང་གངས་མི་བཟུ། མི་རྣམས་
དབྱར་དུས་སུ་བལ་གྱི་སྤྱིང་པ་དང་། དབྱུན་ནི་སློག་པ་གྱོན་
ཉི་ལུང་ཁྲུག་དུ་བབས་ནས་སྐྱ་ནག་དང་སྤྱིལ་པོ་ལུབ་སྟེ་
སྡོད། གཞན་རྩ་རྩ་གར་བཟང་ལ་བཟུས་ནས། གནས་འཕོ་
བསྐྱེལ་བྱེད། ཚོང་བོང་ནི་རྒྱའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་དུ་དཀོན།
འོན་ཀྱང་དབུལ་ལྷུག་ཐམས་ཅད་སེམས་གཅིག་དུ་མཐུན་
ཞིང་། གཅིག་གོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁབ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཞུས།
དེར་གོང་མས། འོ་ན་བྱོང་བོད་དང་གྲུ་གྱའི་རྒྱལ་རིགས་
གཉིས་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པས་མཐུན་འགྲིག་བཟང་
པོ་དགོས་རྒྱུ་ལ། གྲུ་གྱའི་དཔོན་པོ་བོ་ཉོ་གེ་རང་ཡུལ་ལ་
ངོ་ལོག་སྟེ་བོད་དུ་བྱོས་པར། བོད་ཀྱི་བཅའ་པོས་ཁོ་ལ་གོ་
གནས་སྤྱད། དེ་ནས་བོད་དམག་དྲངས་ཉི་གྲུ་གྲུ་བཅོམ།
ངེད་ཀྱིས་དམག་དཔོན་བེ་ཞིན་གེ་འདུམ་བྱེད་དུ་བཏང་
བར་བོད་དམག་གིས་ད་དུང་། ལུ་ཡོན་བཅོམ་ཞིང་། ངེད་
ཅག་གི་ལན་རྩོ་ཡང་བཅོམ་པ་དེ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར།

བོད་ཀྱི་སློན་པོ་ཡར་ལངས་ཏེ་གོང་མ་ལ་སྐྱུག་སྐྱུལ་ནས།
ཁོ་བོ་ནི་རྗེ་བཙུན་པོས་གོང་མ་ལ་སྐྱེས་འབྱུལ་དུ་བཏང་བ་
ལས། གཞན་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ལན་མ་ཞུས་
པས་གོང་མ་ཡང་མཉེས། །འདྲིར་བེ་ཞིན་གེ་དམག་བྱེད་
དུ་བཏང་བ་ལ། འདུམ་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ཞེས་མཛེས་མོས་
ཀྱིས་གསུང་བྱོན་པར་སྒྲུང་། །

ཞང་ཡོན་གྱི་ལོ་གསུམ་པ། ༡༢༡༧བའི་ལོ་ལ་༡༣༡༥། བོད་
ཀྱི་སློན་པོ་ཏེ་རེ་འཕན་བུ་བྱ་བ་རྒྱ་ལ་བསྐྱེབས་ཏེ། བོད་
དང་འདུམ་བྱེད་པར་ཞུས་ཀྱང་གོང་ནས་མ་གསན། ལོ་
དེའི་རྗེས་མར། བོད་དམག་གིས། ཤ་ཇོ། ཀོ་ཇོ། ཉེ་ཇོ།
སློན་ཇོ་རྣམས་བཙོམ། དཔོན་པོ་དང་འབངས་རྣམས་
བསད་ཅིང་། འོར་སྐྱུགས་རྣམས་འཕྲོག་སྟེ་བྱིར། དེར་གོང་
ནས་བཀའ་ཐབ་སྟེ། དམག་སྐར་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔུང་ཞིག་དཔོན་གྲུང་ལོ་ཞན་ལ་
འབྲིད་དུ་བརྒྱུག་ནས། ཏ་ཇོའི་སྐྱུགས་སུ་བཏང་། དཔུང་
ཡན་ལག་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་དམག་དཔོན་ལི་ལོན་གྱིས་

འབྲིང་དེ་ལན་རྗེ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་། དམག་དཔོན་
གཉིས་རྒྱལ་ས་ནས་མ་སོང་བར་སྡོད་ཡོད་པའི་བར་ལ།
སྐར་ཡང་བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། ཐེ་རྗེ་བཙམ་ཞིང་། གྲོང་
ཁྱིམ་མི་གོང་དང་། ཏིན་ལང་གཉིས་ཀ་བཟུང་། ལྷ་རྗེ་
ཡང་བཙམ་སྟེ། དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཕམ་པར་
བྱས། དེའི་དོན་དུ་དམག་དཔོན་གྱི་ཞིང་གི་ལ་གོང་ནས་
བཀའ་ཕེབས་ཏེ། ཏོ་ཏེའི་ཡུལ་དུ་བཏང་ཡང་། ཁོས་བོད་
དང་དམག་མ་འཐབ་པར་རང་དགར་བསྐྱད། དེ་དུས་
བོད་རྣམས་གྲུ་གྲུ་དང་བསྐྱེབས་ནས། ཀན་གྱི་འི་བྱང་སྟོགས་
ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཨན་ཤེ་བཙམ། གོང་ནས་ལི་ཞིན་གའི་ཚབ་
ཏུ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཡིག་མཁན། ལི་གྱི་ཞོན་དམག་དཔོན་དུ་
བསྐྱོས་ཏེ་ཏོ་ཏེ་ལ་བཏང་། དེ་ཡང་ཁོ་དམག་དཔོན་ཆེན་
པོ་གྱི་ཞིན་གའ་དང་སེམས་མི་མཐུན་པས། དམན་དཔོན་
ཀྱི་བཀའ་ལ་མ་རྩིས་སྟབས། དཔོན་ཆེན་ཀྱང་མ་དགའ་སྟེ།
ཁོ་ལ་དམག་དཔོན་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་མེད་པར་རིག་ནས། བསམ་
ངན་བྱས་ཏེ་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་དམག་དཔོན་དུ་བཙན་ཐབས་

གྱིས་བསྐྱོས་པ་ཡིན། དེའི་སྲིད་ལི་བྱིང་ཞོན་གྱིས་གོང་དུ་
དགོངས་པ་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་། དེར་ཁོ་རང་དབང་མེད་
པར་བོད་ལ་དམག་འཐབ་དུ་འགོ་དགོས་པ་བྱུང་། ལི་བྱིང་
ཞོན་བོད་ཀྱི་སློང་དུ་དམག་ལ་ཆས་པ་ན། གོང་མ་རང་
གིས་ཀྱང་སྐྱེལ་བྱུང་མཛད། ད་དུང་གུན་ནན་དང་། བྱན་
ནན་ཡུལ་གཉིས་ནས་ཀྱང་དམག་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་
ཕབ། དམག་དེ་རྣམས་ལོང་རི་ལ་སླེབས་ནས་བོད་དང་
འཐབ་པས་བོད་རྣམས་ཕམ། དེར་ལི་བྱིང་ཞོན་གྱིས་དམག་
ཆིག་འབུམ་ལྔ་བེད་འབྲིང་དེ། བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་
མགར་བཙན་སྟེ་དང་བྱུག་ནས། མཚོ་སློན་པོའི་འགྲམ་དུ་
དམག་ཆེན་འཐབ་པས། ལི་བྱིང་ཞོན་གྱི་གྲོགས་ལི་ཞོན་ལི་
བྱ་བ་དམག་ནང་དུ་འགོ་ཐལ་ཆེ་ནས་གཡུལ་དུ་བསང། ལི་
བྱིང་ཞོན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱབ་གནོན་ཅི་ཡང་བྱེད་མ་རུས་པར།
དམག་རྣམས་གོ་རིམ་མེད་པར་འབྲིང་ནས་ཅིན་སྟུན་ལང་
དུ་བྲོས། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ས་རོང་དོག་པས། བོད་དམག་
རྣམས་དེར་སློན་ལ་སླེབས་ཏེ་དམག་སྐར་བཏབ་ནས་རྒྱ་

དམག་གི་ལམ་བཀག་པར། དམག་དཔོན་ཉི་ཅི་ཆན་ཟེར་
བ་ཞིག་གིས། དམག་སྟོབས་རྩལ་ཅན་ལྟ་སྟོང་འབྲིང་ནས།
མཚན་མོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྐར་ཐོག་ཏུ་བརྒྱགས་པས། བོད་
རྣམས་འཇིགས་དྲགས་ཏེ། གཅིག་སྟེང་ཏུ་གཅིག་འབྲེལ་
བཞིན་སྲིད་བྲོས་ནས་ལམ་སྲུང་། དེར་ལི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་
རྒྱ་དམག་རྣམས་མ་འབྲིང་ནས་ཤ་རྩོ་ལ་ལོག་དེ་རྣམས་རྒྱའི་
དཔུང་ཤིན་ཏུ་འཚབས་ཆེ་བར་ཕམ་པ་ལ། ལོང་མ་ཡང་
ཐུགས་འབྲུགས་ཏེ། སྟོན་པོ་རྣམས་བརྒྱས་ནས་བོད་དམག་
འགོག་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་མཛད། དེར་ལོང་མའི་ཞལ་ནས། ཁོ་
པོ་ནི་ཁྲབ་གྱོན་མ་སྟོང་ཞིང་དམག་ལ་འགོ་མ་སྟོང་སྟེ། འོན་
ཀྱང་སྐར་རང་རེས་གོ་ལི་རྣམས་ཕབ། དེ་ནས་ལོ་ཤས་བར་
དམག་འཐབ་བྱས། སྐར་རྒྱ་ཡུལ་ཏུ་ནང་འབྲུག་བྱུང་། ད་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་དམག་སླེབས་པར་སེམས་ཁྲལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེད་
ཀྱི་དམག་དཔོན་ལི་ཅི་གྲོངས་ནས་བཟུང་། དམག་དཔོན་
འི་བཟང་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། ད་ལན་ཀྱང་ཉི་ཉེ་སྟོགས་
སྟེ་སྟོང་པའི་དམག་རྣམས་ཀྱིས་དག་ཁོགས་པར་རེས་ཀྱང་

། དམག་དཔོན་རྣམས་ངེད་གི་བཀའ་ལ་མ་རྩིས་པས་
ཕམ། ད་ཅི་བྱེད་གི་གྲོས་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པར། རྟོན་ཁ་
ཅིག་གིས། བོད་དང་འདུམ་བྱེད་པ་འཐད་བེད། ཁ་ཅིག་
གིས། དེ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་དམག་རྗེས་སོར་བྱེད་པ་འགབ་
སོགས་ཞུས།

ཅའོ་ལུན་གི་ལོ་དང་པོ་འདས་རྗེས་གི་༡༢༢༣པ། ༣ ལ།
བོད་གི་བཙན་པོ་སྐུ་འདས་གིང་། ལྷས་ཁྱི་འདུས་སྟོང་
དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་ཁྱི་ལ་འཁོད་དོ། ། །

- མི་བཟང་དགུན་གི་རྒྱུང་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ། །
- མི་སྐྱབས་ཁ་བའི་ཡུལ་ནས་སྐྱེར་འཕྲོན་པའི། །
- མི་བྱབ་སེང་གེ་དཀར་མོའི་དམག་དཔུང་ལ། །
- མི་ཡི་དབང་པོ་འཇིགས་པ་ཅིས་མི་བདེན། ། ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཙན་པོ་མང་སྟོང་མང་བཙན་གི་སྐབས་སོ། ། མདོ་
སྐྱད་པ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛོད་པའོ། །
རང་སྤེའི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་པོའི་མདངས། །
རང་བྱུང་སྦྱིང་གི་དབུས་ན་གནས་པ་འདིས། །

རང་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྗེ་འབངས་ལ། །

རང་གི་རུས་པས་སྲི་ཞུ་ཅུང་བཟང་སྐྱབ། །

ཅེས་རྒྱལ་རབས་ཚཱུམ་འཕྲོ་ཅན་དེ་རེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །

མཇུག་ཚཱུམ་འདི་ཉིད་མཛད་ཅིང་། ལྷག་མ་ཚོས་གྱི་

རྒྱལ་བོ་སྲོང་བཙན་ནས། ད་ལྟའི་བར་གྱི་དེབ་ཐེར་ཞིག་

བསྐྱེད་པ་དགོངས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུན་མང་གིས་བར་གཅོད་

དུ་གྱུར་ཏེ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལྷུས་པ་འདི་ཉིད་པར་དུ་བསྐྱུན་

ཆེད་ཞལ་འདེབས་གནང་བ་རྣམས་དམ་པ་གང་གིས་སྐྱུན་

གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུངས་པ་སྐྱུན་ཏོར་ཁང་སྐྱས་བསོད་

ནམས་དཔལ་འབར་ནས་དོ་དམ་གྱིས་བསྐྱུན་ཏེ།

སྐྱས་པ།

འཇིག་རྟེན་མེས་པོའི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། །

མཁུན་ལྡན་གཟུར་གནས་འགའ་ཡིས་མཐུན་རྒྱུན་གྱིས། །

སྐྱར་བའི་སྐྱག་རྣམས་མེས་པོའི་རལ་བའི་སྐྱང་། །

སྡོན་མེད་དེབ་དཀར་སྡོན་པའི་རྩ་བར་སིམ། །

འདི་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་འབྲས། །

རོ་མངར་ཡུར་དུ་བའི་བཅུད། །

བོད་རིགས་སྤྱི་ཡི་དཔལ་ཐོབ་ནས། །

མངའ་བདག་རྒྱལ་བོས་རྗེས་བཟུང་ཤོག།

དག་ལེགས་འཕེལ།

།

། ། བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་
རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་ཟིན་བྲིས་དཔྱད་ལྡན་སྤྲོ་བའི་
འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ།

དེབ་དཀར་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གངས་ཀྱི་རི་ཚོམ་བསྟར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ན། །

གངས་སེང་དཀར་མོའི་དཔུང་ལ་བཀའ་བཏོ་བའི། །

རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དྲག་པོའི་སྐུར་བཞེངས་པ། །

ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་སྟོགས་ལས་རྒྱལ། །

བྱི་འབྲུམ་ལོ་ཡིས་གཏུགས་པའི་བསྐྱལ་བ་ནས། །

འབྱར་འབྱོར་གོམ་པ་ད་དིག་བརྗོད་ཆད་ཀྱིས། །

སྲིད་ལ་གཏམ་རྒྱུད་བཞག་པའི་གདོང་དམར་བ། །

གནམ་ནས་མ་བབས་ས་ལས་སྐྱེས་པ་མིན། །

རུས་ཆེན་རུས་རྒྱུད་གྲེས་པའི་བྱུང་བ་རིང་། །

སྡེ་ཚོ་རྒྱལ་ཡུན་སིལ་མའི་རྣམ་པ་མང་། །

གཅིག་གྱུར་བོད་ཁམས་ཆེན་པོའི་རྩམ་བྲིལ་བརྗིད། །

ཚོས་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་དར་བའི་སྐྱང་བ་བོད། །

བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ཉིག་བསྟར་བ་འདྲ། །

སིལ་བུའི་རུས་རབས་འབྱུ་ཚོམ་བརྟལ་བ་འདྲ། །

འཇོམ་སྲིད་སྲུམ་ཆར་དབང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། །

རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་ཁྱུངས་དང་དན་ཉགས་ཡོད། །

སྲིད་ལྷགས་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་དེབ་ཀྱི་ཐེར། །

དྲན་དབང་དགེ་ཚོས་མཚོག་གི་བྱུགས་ལས་འཁྱུངས། །

མཚན་འགྲེལ་དཔྱོད་ལྡན་སྐྱེ་བའི་འབབ་སྟེགས་ཤིག།

བདག་གིས་ཐོས་དབྱུང་བཙོན་པས་བསྐྱུན་པར་མོས། །

བརྗོད་དོན་ཟབ་ཅིང་བརྗོད་ཉིང་མང་དྲགས་པས། །

ནོར་འཛོལ་གང་བྱུང་གཟུར་གནས་མཁས་པས་ཚོས། །

གངས་རིའི་བསྐྱུན་སྲིད་གདུགས་དཀར་འདེགས་པ་ལ། །

མཐུན་པའི་རྒྱན་གཅིག་འབྱོརས་ན་སྟོ་བ་དགལ། །

འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་ལུགས་མ་བསྐྱུགས་བསམ་པ་མེད། །

དབྱུང་བསྐྱུར་ཞིབ་མོ་མ་བྱས་བསམ་པ་མེད། །

ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་སྣ་ཕྱེ་ལ་དགའ་བའི། །

གཞིན་སྐྱེས་རེ་འགར་ཕན་བསྐྱེད་འབྱུང་ཡང་སྲིད། །

དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་སྲིད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འདིས། །

བྱང་ཆེན་བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་མི་རུས་ཀྱང་། །

ཕ་བུལ་བུ་ཡིས་འཛིན་འདོད་དཔའ་བོ་ལ། །

ཁ་སྐྱོགས་གསལ་བོར་སྟོན་པའི་དེད་དཔོན་ཡིན། །

དེ་ལ་འདིར་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལྷུགས་དང་འབྲེལ་
བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་བོ་ས་བཅད་བརྟན་གྱི་སྒོ་
ནས་མདོ་ཙམ་འཆད་པ་ལ།

དང་བོ། སློབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་སློབ་ལས་ཙམ་བསྟན་པ།

སློབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་སློབ་ལས་ཙམ་བསྟན་པ།

རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པའི་ཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་བོའི་ཞལ་ནས། མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་
གནས་ཁོ་ན། ། རི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ། བྱེ་
བྲག་སྐྱུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ། ། དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པར་
འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་སློབ་སློབ་དང་
ནམ་དུའདྲེན་གྱིས་ལོངས་ན་མདོ་སྐྱགས་རིག་གནས་གྱིས་
བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་
བསམ་སློབ་སྐྱོང་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
གྱི་གནས་ལྷུགས་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་རི་བཞིན་དུ་རྟོགས་
པ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དབང་བོ་ཅུང་ཙམ་རྒྱལ་བའམ་
ཡང་ན་དགའ་ཁ་འབྱེད་སློབ་སྐྱོང་སློབ་སྐྱོང་གྱི་དབང་གིས་སྐྱུང་

བྱ་རིག་པའི་གནས་དག་ལས་བྱེ་བྲག་པ་རེར་དམིགས་
བཀར་གྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱས་ནའང་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་དང་བསྐྱེད་པའི་འོས་སུ་ཆེ་
སྟེ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོ་ནི་ཡུན་སྤང་
ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་མང་། ། ཆོ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཅི་ཅམ་མི་
ཤེས་པས། ། དང་བས་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་སྟུང་། ། རང་
གི་འདོད་པ་དང་ཏུ་སྤང་བར་རིགས། ། ཞེས་གསུངས་པ་
སྟུང་རོ། །

འོན་ཀྱང་སྦྱིར་ད་ཏུ་མི་རྣམས་སྦྱིད་ལྷག་ཆེ་ཞིང་རྣམ་
གཡེང་ལ་སློབ་བ། དཀའ་སྦྱུད་སྦྱུག་རུས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ།
ལེགས་ཉེས་ཅི་རིགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱང་བྱའི་གནའ་
དེང་གི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱང་གྲངས་མེད་པ་དང་། བྱང་པར་
ཏུ་བྱེད་ཅག་སྐྱེངས་སྦྱོངས་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་སྦྱིང་
གི་སྐབས་གཉེས་པའི་བོད་ཡིག་ཆེས་མཐོའི་འཛིན་གྲ་དང་
ཟུར་ཞུགས་དག་ཅན་རྣམས། ། ལ་མཚོན་ནའང་སྦྱང་བྱ་
གཞན་མང་བོ་ཡོད་ཅིང་སློབ་གྲ་འདིར་སློབ་ཡུན་ལོ་ཁ་

ཤས་ལས་མེད་པ། ང་ཡང་སློན་སྐྱོངས་ཡོན་ཏན་གྱིས་
དབུལ་བ་སོགས་གྱིས། རྒྱ་ཆེན་གཏིང་ཟབ་གྱི་གཞུང་ལུགས་
ཤིག་འབྲིང་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་མོད། ཐམས་ཅད་གྱི་
རེ་བ་སྟུང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སློན་པའི་གཞུང་
མང་བོ་ལས། རང་གི་སློན་རབས་ལོ་རྒྱུས་གཞུང་ལུགས་
གྱི་ཉིང་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཏུན་ཉིང་ཡིག་ཆ་དང་ཐང་
ཡིག་གསར་ཉིང་སོགས་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆས་རྒྱར་
བརྒྱན་པ། གངས་རིའི་སློན་བཅུད་གྱི་བྱུང་འཕེལ་གསལ་
བ། ལོ་ཚོགས་དག་པ། ལྷོ་ཚོགས་སོགས་དབྱུང་དགོས་
པའི་གནས་ཀྱང་མང་མོད་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་འཆད་ཚོགས་
བཅའ་པོ་རིམ་བྱུང་སྐབས་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད།
དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། རིག་གནས། ལོ་མས་སྲོལ།
སློབས་ལུགས། མངའ་སྲོངས་གྱི་རྒྱ་ཁྲིམ་སོགས་སློབས་
ཡོངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཟབ་པ། བན་བོན་ཚོས་ལུགས་གྱི་
བྱུང་བ་དང་དོ་བོ་སོགས་རྒྱར་དུ་བཞག་སྟེ་འཛིག་ཉེན་སྲིད་
ལུགས་གཙོ་བོར་སློན་པ། རབ་བཏགས་དང་ལུང་བརྗོད་

གྱིས་མ་སྐྱས་པར་དངོས་ཡོད་འཚོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་
སོགས་ཁྱད་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་
ལྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་བོ་
འདི་ཉིད་བྲིད་གཞིར་བདམས་སོ། །

གཉིས་པ། ལོ་རྒྱུས་གྱི་ངེས་ཚིག་དང་དབྱེ་བ།

ལོ་རྒྱུས་གྱི་ངེས་ཚིག་དང་དབྱེ་བ།

དེ་ཡང་སྣོད་བཅུད་གང་ཡིན་གྱི་ལོ་རེའི་བྱུང་བའམ་
གནས་ཚུལ་རྣམས་ཉྀགས་སམ་རི་མོར་བཀོད་པའི་ཁྱམ་
ཡིག་དག་བསགས་ཏེ་འབྲངས་བུས་བསྟར་ལ་རྒྱུས་སྒོལ་
ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ལོ་རྒྱུས་སམ། ཡང་ན་ལོ་དུ་མ་ལོན་ཡང་
རྒྱུས་ད་ཉྀའི་མི་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་གྲང་
གྲགས་སོ། ། དེ་ལ་རྣམ་པའམ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས། ༡དེབ་ཐེར་
དང་། ༢ཚོས་འབྱུང་། ༣བསྟན་ཚིགས། ༤དཀར་ཆག་ལྡན་
ཐར། ༥ཉྀགས་བརྗོད། ༦རྒྱལ་རབས། ༧སྐྱེ་རབས། ༨ཁྱི་
རབས། ༩མཁན་རབས། ༡༠གདན་རབས། ༡༡བཀའ་ཐང་།
༡༢རྒྱུས་མཛོད། ༡༣ཁྱི་རྒྱུད་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

འདིར་དེ་དག་གི་གོ་དོན་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། འབྲུང་བ་
སྦྱིར་བརྗོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་རྣམས་ལས་མཚོག་
གམ་དྲུངས་མ་ཐེར་ཏེ་རབ་ཀྱི་སློ་ནས་དེབ་ཐེར་རམ། ཡང་
ན་གསེར་ཐང་ལས། དེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིས་པའི་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་ཡེ་གོ་སོགས་ལ་དེབ་ཐེར་ཞེས་སྟེ་རིག་དང་ཏ་བྱིག་
རྣམས་ཀྱིས་འབོད་པའི་བརྗོད་སོགས་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ་དེབ་
ཐེར་དང་། དེ་ནས་བོད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་ཆད་དེ་སྤངས་ནས་
རྒྱལ་རབས་ལ་དེབ་ཐེར་སོགས་སྟེ་བྱིས་སོ། ། ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །

འཚོས་ལྷགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ས་གནས་དང་ཡུལ་ལྷང་
སོ་སོར་ཚོས་ལྷགས་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་
བོར་བཤད་པ་ཞིག་ལ་ཚོས་འབྲུང་བེར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
ཚོས་ལྷགས་དེ་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་
། གསར་གཏོད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན། དེའི་གོ་རིམ།
སློབ་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་། ཚོས་ལྷགས་སློབ་ཀྱི་གསུང་རབ་གང་
དང་གང་ཡོད་པ། ཚོས་ལྷགས་དེ་དར་རྒྱས་དང་ཉམས་

མུང་བྱང་ཚུལ། རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་
གསུང་ཚོམ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་བཅས་གསལ་བོར་
བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན། ༡ཚོས་
ལྷགས་སྤྱིའི་ཚོས་འབྱུང་། ༢ཚོས་ལྷགས་སོ་སོའི་ཚོས་འབྱུང་
། ༣ས་གནས་སོ་སོའི་ཚོས་འབྱུང་། རྗེས་གནས་ཆེ་ཆུང་སོ་
སོའི་ཚོས་འབྱུང་བཅས་བཞི་ཡོད་ཚུལ་མཁས་དབང་དུང་
དཀར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །

༤བསྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དང་དེའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རིམ་བྱོན་གྱི་འབྱུངས་
འདས་གྱི་ལོ་ཚིགས་དང་། ཚོས་གྱི་མཛད་སློ་ནམ་སྤེལ།
དགོན་སྡེ་ནམ་བཅུགས། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་སོགས་གྱི་
ལོ་ཚིགས་གསལ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་ཚིས་བྱེད།

ཤིན་མོར་གཟུགས་གྱི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་
གསལ་བོར་མཐོང་བ་ལྟར་འགོད་བྱའི་དོན་དེ། གསལ་བོར་
བཀོད་ཅིང་རྩའི་རྒྱན་པོ་བསྐྱམས་པ་ལྟར་འགོད་བྱའི་དོན་
དེའི་སྡེ་ཚན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསལ་བོར་སྟོན་

པ་ཞིག་ལ་དཀར་ཆག་ཟེར། དེར་སྟ་ཁང་དང་དགོན་པ།
མཚོད་ཉེན་དང་གསུང་རབ། གནས་ཡིག་གི་དཀར་ཆག་
བཅས་རིགས་སྟེ་ཡོད། ད་སྟེ་དེ་དེ་ཚོ་དཀར་ཆག་
ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་
དག་ནི་དེ་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན།

༥གང་ཟག་པལ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་གི་ངོ་མཚར་བའི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དང་། བྱུང་པར་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ།
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོར་
སྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཇི་སྟར་རྒྱས་ཚུལ་དག་
གི་སྤང་བར་སྤེལ་ཏེ། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་
བཅོས་མིན་དད་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ས་པོན་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱའོ། །
༦སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་གི་ནང་གི་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་ལྷན་པར་ཅན་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་རྟོགས་
བརྗོད་ཅེས་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
རྣམ་ཐར་དང་མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་སུ་བཏགས་
པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་
པའི་ནོར་འཁྲུལ་ཞིག་གོ། །

ལྷུལ་ལྷུང་གང་ཞིག་གི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་
པའི་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་ཞར་ལ་སྐབས་སོ་སོའི་
རྒྱལ་བོ་ཚོའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱེད་སྲུང་སྲུང་ལྷགས། ཆབ་
འབངས་སྤྱིའི་བསམ་སློབ་ཀྱི་གནས་བབ་དང་འཚོ་སྤྱོད་གོམས་
གཤིས། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། ཤེས་རིག་གི་འཕེལ་
ཚད་སོགས་གསལ་བའི་ངག་རྒྱན་དང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་
པའི་གཞུང་ལྷགས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་རབས་བཟེང་ཞེས་གནའ་
རབས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་པ་དྲུངས་གསལ་
མེ་ལོང་གི་འགོ་བརྗོད་ཏུ་གསུངས་སོ། །

༤ཚོས་ལྷགས་སྤྱིའམ་བྱེ་བྲག་གྲུབ་མཐའ་དང་དགོན་སྡེ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སླ་མའི་མཚན་ཐོབ་ཡོད་པ་དག་

གི་སྐྱུ་འབྲེང་རིམ་པའི་མཛད་ནམ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ལ་
སྒྲ་རབས་ཞེས་བྱའོ། ། ཡང་ན་ཚོས་བརྒྱད་ཅིག་རིམ་པར་
འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་
མཛད་ནམ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་སྒྲ་རབས་སམ་སྒྲ་བརྒྱད་ཅིས་
བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་
ནམ་པར་ཐར་བ་རྒྱལ་བསྟན་མངོས་པའི་རྒྱན་མཚོག་སྤེལ་
བྱང་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ལྟ་བུའོ། །

༡༥སྐྱེས་ཀྱི་རབས་ཞེས་པ་དགོན་སྡེ་གང་རུང་གི་གདན་གྱི་
རིམ་པར་སྐྱོང་མཁན་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་གདན་
གྱི་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱུངས་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་
གོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་རབས་དང་སྒྲ་བྲང་
གྱི་རབས་ལྟ་བུའོ། ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་གྱི་བ་ཞེས་པ་
བཀའ་སྟོན་གྱི་བ་སོགས་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

༡༦སྐྱེས་མཁན་པོ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྡོམ་པ་གནང་མཁན་དང་དགེ་སྟོང་གི་སྡོམ་པ་གནང་

མཁན་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་སོགས་སུ་དེ་
གཉིས་ལ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་
མཁན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འོན་ཀྱང་ས་གནས་ལ་ལར་
དགོན་པའི་ནང་གི་ཚོས་བྲིད་གནང་མཁན་གཙོ་བོར་
བསྐོས་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་དེ་དག་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚོས་བྲིད་གྱི་མཛད་སྒོ་བསྐྱུངས་ཚུལ་གཙོ་
བོར་བརྗོད་པ་ལ་མཁན་རབས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༡༡ ཚོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་དགོན་
སྡེ་རྣམས་ལས་རང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་
ཉེ་གནས་གཙོ་བོ་ལ་གདན་ས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གདན་ས་
དེ་འདྲ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཆ་ནས་འཛིན་སྦྱོང་གནང་མཁན་
རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་
གདན་རབས་ཞེས་བྱའོ། །

༡༢ པརྒྱ་བཀའ་ཐང་ངམ་ཐང་ཡིག་ནི་སློབ་དཔོན་པརྒྱ་
འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་རྟེ། ལུ་བ་བོ་མི་འདྲ་
བའི་ཆ་ནས་པརྒྱ་བཀའ་ཐང་དང་རྒྱལ་བོ་བཀའ་ཐང་

། ལྷོན་པོ་བཀའ་ཐང་། བཅུན་མོ་བཀའ་ཐང་། ལྷ་འདྲེ་
བཀའ་ཐང་བཅས་རིགས་ལྟ་ཡོད། འདི་དག་གི་ནང་དུ་
ལྷོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚེ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་
བསྟན། དུས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

༡༣༧། རིགས་དང་ཡུལ་ཁམས། རུ་སྤེ་དང་བྱིམ་ཚང་
སོགས་ཀྱི་རིགས་རུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་དེ་དག་གི་བྱུང་
འཕེལ་སོགས་གང་ལ་གང་མཁོའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་
བརྗོད་པས་ན་རུས་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དཔེའི་སློ་ནས་མིང་
བཏགས་པའོ། ། དཔེར་ན་མགོ་ལོག་གི་རུས་མཛོད་མེ་
ཏོག་སྐྱེད་ཚལ་སྟེ་བྱུའོ། །

༡༤། བྱིམ་ཚང་ཞིག་གི་མི་རབས་མི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་འཕེལ་དང་
བདེ་སྐྱབས་ལེགས་ཉེས་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་བྱིམ་རྒྱུད་
ཅེས་བྱའོ། ། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མེ་ལོང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
ཡང་བོད་ལ་མཚོན་ན་བྱིམ་རྒྱུད་གསལ་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་ཡོད་
པའི་དཔེ་ཆ་ཉ་ཅང་ཉུང་ངོ་། །

གསུམ་པ། ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མིན་གྱི་དགོ་སྒྲོན།

ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མིན་གྱི་དགོ་སྒྲོན།

དེང་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཆེས་གདེང་འཇོག་དང་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། དོན་གྱིས་ཀྱང་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་ལས། ལར་སྤྱོད་པའི་མིས་རང་གི་སྤྱི་བརྒྱུད་མ་ཤེས་ན་ནགས་ཁུང་གི་སྤྱི་ལུ་དང་འདྲ། ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆེ་གའི་ཡིག་ཚང་མ་ཤེས་ན་མོན་སྤུལ་ཡལ་བོ་དང་འདྲ། ཞེས་དང་། མགོ་ནག་བོད་པའི་གཏམ་དཔེ་ལའང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་མ་ཤེས་ན། ། བ་ཨ་ཁུ་ཡིན་རུང་དོ་མི་ཤེས། ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཚོངས་ན་རང་གི་རུས་རྒྱུད་དང་དེའི་འབྱུང་ཁུངས། མེས་པོ་གོང་མ་དག་གིས་དགའ་སྤྱོད་འཚོ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་ཚུལ། རང་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འཕྲོད་རིག་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱུས་པ། ལྷི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཞིག་གིས་ཉམས་རྒྱུད་རུ་གྱུར་ཚུལ།

སྒྲོན་གྱིན་མེས་པོ་མཁས་མཛད་ས་ལྡན་པ་དག་གི་གསར་
བཏོན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་དང་ཚུར་ལེན་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོ་བས། རང་སྤྱང་
གི་ཐབས་རྒྱས་དང་བརྟན་ཚུགས་གྱི་རང་གཤེས་སོགས་
ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡ་སྤྱིང་ཤར་རྒྱུད་ན་བོད་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
གྲགས་སྒྲོན་གྱི་གདུགས་དཀར་བསྐྱོར་ཚུལ། ཡང་རང་སྤྱིར་
གཅེས་འཛིན་དང་བག་འཁུམ་གྱི་སྒྲ་བ། རྒྱིང་ཞེན་དང་
སྤྲུག་དོག་ལྷུང་ཚུང་སྤུ་སྤྱང་འདྲ་བ་རེའི་ནང་གི་མཐོང་ཐོས་
དང་བསམ་སྒྲོ་ཉི་ཚེ་བ་རེ་ཚོད་མར་བཟུང་སྟེ་ཤེས་རིག་གི་
སྒྲོ་མོ་བརྒྱབས་ཤིང་ཡར་རྒྱས་གྱི་སྒྲོག་རྩ་བཅད་པ། ནང་
འཁུག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་བསམ་སྒྲོ་བ་གང་མང་སྤྱི་
ལམ་དུ་བཏང་བའི་ཡ་ང་བའི་སྒྲོ་གར་གྱི་མཁུག་འབྲས་སྤུ་
གོང་ན་དཔོན་མེད་ཅིང་འོག་གི་འབངས་མི་སྤྱིད་པའི་ཚུལ་
དག་ཀྱང་གསལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་ཐབས་མེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ནི་འདས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
ཡིན་པས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ལ་དགོས་
གལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། ལོ་རྒྱུས་ལ་ངེས་ཆ་གཏོང་བ་ནི་དུས་

ཚོད་རྒྱུད་བོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཅིག་དང་ཉི་མ་མི་འབྱོལ་
བ་དག་གི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན་སྐྱང་ཤར་ཞིང་དེ་ལྟར་རྫོང་
མཁན་ཡང་མང་མོད། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱདས་ཤིང་ཤེས་
པའི་ཉིང་དགོས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། འདས་བེན་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་ལྗོངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ད་ལྟའི་དུས་འདིར་མི་
རབས་སློན་མ་དག་གི་མཛེད་རྗེས་དང་ལྷགས་སློལ་བཟང་
པོ་རྣམས་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ། ཟད་མེད་
ཀྱི་སློ་གོས་དང་ལུས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་སློབས་ལ་སློབ་སྦྱོང་
། རོར་འབྲུལ་ལོ་བསྐྱིདས་དང་ཐེར་འདོན་སོགས་ཀྱིས་
རང་སྤྱིད་གཞན་སློན་གྱི་འཚོ་བ་གསར་བ་བསྐྱུན་པ། ཡང་
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་ལྗོངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་མ་འོངས་
པའི་དམིགས་འབེན་དང་ཁ་སྐྱོགས་ཡང་དག་པ་འཚོལ་བ་
སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དགོ་མཚན་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་
པས། ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་བྲག་དགོན་ཞབས་དུང་
དགོན་མཚོག་བསྐྱུན་པ་རབ་རྒྱས་མཚོག་གིས། བོངས་ཚོད་
རགས་པ་སྤྱང་བོའི་འབོག་བྲིས་བཞིན། ། རོར་ཉན་དངོས་

པོ་མེད་སྒྲུམ་འདོར་མི་རིགས། ། བོ་མཐའི་ས་ལས་གོམ་
གཅིག་མ་བཟལ་བར། ། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
སྒྲུང་མོ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཚལ་བ་ཀུན་དགའ་དོ་རྗེའི་
དེབ་ཐེར་དམར་བོ་ལས། མཁས་པའི་མདུན་སར་མཁས་
པའི་གཏམ་གྱིས་དགའ་བ་བསྐྱེད། ། ཆེན་པོའི་སློ་ཡིས་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ། ལོ་རྒྱུས་སྣ་ཚོགས་ལོ་རྒྱུས་
ཡིག་ཚང་བསྐྱེབས་པ་འདི། ། ཀུན་དགའི་སྒྲུང་དུ་ཀུན་
དགའི་མིང་ཅན་དེ་ཡིས་བྱས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་འགའ་རེས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་
བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཤེས་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བདེན་དུ་
ཚུགས་གྲང་། ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ལ་མཁོ་
གལ་མི་ཆེ་བར་སྒྲུམ་ན་དེ་ཡང་མི་འགྲིགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནང་གི་སྐྱེད་གཞི་དང་
། ཉོགས་བརྗོད། རྒྱེས་རབས་སོགས་གྲང་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་
ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་ཚོག་ལ་དེ་དག་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་
ཟག་ལ་མི་མཁོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲ། གཞན་མདོ་རྒྱུད་

རིག་གནས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེའི་བྱུང་འཕེལ་སོགས་
ཁུངས་བཅུན་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཞུང་དེ་ལ་
སྟག་པར་དད་ཅིང་སྦྱོང་འདོད་ཆེ་བ་དང་། མྱི་སྦྱོང་འཕོ་
འགྱུར་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་བདེ་སྟུག་སོགས་སྦྱོན་ཅི་བྱུང་
གི་ལོ་རྒྱུས་ངག་ནས་བརྒྱུད་པ་ཐོས་པའམ་སྒྲིགས་བམ་དུ་
བསྐྱེབས་པ་མཐོང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པའི་རང་
གཤིས་དང་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
ངེས་ཤེས་རྟོག་པ་ལའང་ཤིན་དུ་ཕན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་
ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། ། ལོ་བཅུ་དང་བོ་དཔག་
དུ་མེད། ། ཅས་སྦྱོན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དཔག་དུ་མེད་པ་
དང་བརྒྱད་ཁྲི། རྩལ་ཁྲི། བཞི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་སྦྱོང་
ཡང་མཐར་ཆོ་ལོ་བཅུ་ལས་མི་ཐུབ་པའི་དུས་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་འཇོམ་བུ་སྒྲིང་གི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་
ཤེས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་
རྒྱལ་རང་སངས་རྒྱལ། ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
ཀྱང་། ། རྒྱ་ལྷན་འདི་ནི་སྦྱོང་མཚན་ན། ། རྒྱེ་བོ་ཕལ་བ་

སྒྲོལ་ཅི་དགོས། ། ཞེས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱལ་
ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་དང་འཇོམ་སྒྲིབ་རྒྱན་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས། རྒྱ་
གར་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་ཕྱོད་ཡང་ད་ལྟ་གཅིག་
ཀྱང་མི་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་འཆི་བདག་ངེས་
པར་འོང་ཞིང་དེ་ཡང་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་
པའི་ངེས་ཤེས་རྙེད་དགོས་ནའང་དེ་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་མི་
ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་སྤྱིར་མདོ་སྤྲད་
ཚོས་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བ་
སྒྲོན་རབས་ཀྱི། ། སྤང་བ་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་མངོས་པའི་
རྒྱན། ། ཏུས་ཀྱི་རིམ་པས་གནས་སྐབས་གཞན་གྱུར་བ། །
ཀྱེ་མ་མི་རྟག་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་
སོ། །

བཞི་བ། གནའ་དེང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས།

གནའ་དེང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོན་པའི་གཞུང་

གྲགས་ཆེ་བ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྣོད་ས་འདིར་ཅི་ཙམ་ཡོད་
ཅི་ན། མཐའ་དག་པ་འདིར་བརྗོད་ག་ལ་རུས་ཏེ་མི་རུས་
མོད། གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་དོ་སྣོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་ས་
སྐང་རིལ་མོ་འདིར་འཁོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
གང་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱུང་འཕེལ་དང་
བརྒྱན་པའི་ངག་ཐོག་དང་ཡིག་ཐོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་བརྒྱས་
ཅི་རིགས་རེ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བསྐལ་བ་ཡ་
ཐོག་གི་ལྷ་སྐྱང་དང་གཏམ་རྒྱུད། གཏམ་དཔེ། ཟེད་རིག་
དང་སྐྱ་ཤགས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ངག་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་
དང་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡིག་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་སོགས་
མང་བོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས།

བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགོ་བ་མིའི་བྱུང་ཚུལ་དང་
རུས་གྱིས་སྤངས། རོ་ལངས་གསེར་སྐབ་ཀྱི་སྐྱང་། མ་སངས་
སྐྱང་། མཆིལ་བའི་སྐྱང་སོགས་ལྷ་སྐྱ་གཉན་གསུམ་སོགས་
དང་འབྲེལ་བའི་དོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། སྤྱིད་པ་
ཆགས་སྐྱ། སྤྱིད་པའི་བ་རྒྱུང་བཤའ་སྐྱ། ཨ་མཚར་མཚར་

དགུ། ཨ་ཆགས་ཆགས་དགུ། གཉའ་བྲིའི་ཡབ་ཀྱི་ལོ་སྟོང་
སྟོ་རབས་དང་། ཁོང་གི་སྐྱུང་། གྱི་བྱུམ་དང་སྟོན་པོ་མགར་
གྱི་སྐྱུང་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་པའི་ངག་སྟོག་གི་སྐྱུ་རྩལ་
ཆེས་མང་བོ་ཞིག་བྱུང་ལ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལོ་
རྒྱུས་སྟོ་ཤོས་ནི། ཅན་ལྡ་སྟེ། ཡོ་ག་སྟེ་གོ། ་ ལྟ་བྱེས་ཅན་
དང་། སྟེ་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་སྟོ་ལྟུལ་ནས་མི་ལྟུལ་དུ་བབས་
པར་བཤད་པའི་བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་ཟེངས་
མ་གཞུག་རལ་ཅན། སྐྱུན་པའམ་སྐྱུན་མོ་ཅན་ཞེས་པའང་
འདུག་སྟེ། སྐྱུ་ན་བཞུགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡབ་
འབངས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གསལ། ་ ལྟུལ་
མ་སྟེ་འདབ་མ། དགུ་བརྩེགས་ཅན། ཟིང་པོ་མགོ་སྟོན་ཅན།
སྟོ་ཚོགས་ཅན་ཞེས་པ་འདུག་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་ཟེང་ཟིང་སྟོ་
ཚོགས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། ་ གསང་བ་སྐྱུག་
རྒྱ་ཅན་བཅས་ཡོད་ཚུལ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་
དུ་བརྩམས་ངེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་མཁས་པ་སྟེ་ལུས་མཛད་
པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱུས་པ་དང་ཉང་རལ་ཚོས་

འབྱུང་། སྤྱོད་བཞིན་སོགས་སུ་གསལ་ལ་ལ་མཁར་མེའུ་བསམ་
གཏན་གྱིས་དེ་དག་གི་བཤད་པ་ཞིག་ཀྱང་གྲིས་འདུག
གཞན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་
བཙན་སྐྱམ་པོས་མཛད་པའི་མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་དང་
བཀའ་ཆེས་ཀ་ཁོལ་མ། སློན་པོས་བཀོད་པའི་ལྷ་བ་
འདོད་འཇོ། བཙུན་མོས་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག་དར་
དཀར་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཆེས་སྤོ་ཤོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་
ཆར་བགྲངས་སོ། ། སྤྱི་མ་གསུམ་སྤྱི་ལོ་༡༠༥༥ལོར་མཉམ་
མེད་ཇོ་བོ་རྗེས་སྟོན་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོན་ཁང་ག་བ་
ཤིང་ལོ་ཅན་གྱི་གསེབ་ནས་བཏོན། ་

གཞན་སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་གྱིས་གསུངས་
ཤིང་གྱིས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༢༥༥ལོར་ཡབ་རྗེ་ཚོ་རྒྱན་གྱིང་བས་
བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་
བཀའ་ཐང་གྲེ་སྤྱ། སྤྱོད་ཐང་ལ་ཡར་རྗེ་ཚོ་རྒྱན་གྱིང་
བའི་བཀའ་ཐང་གྲེ་སྤྱ་དང་། ཡར་རྗེ་ཚོ་རྒྱན་གྱིང་བའི་
བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མའམ་པད་མ་བཀའ་ཐང་། སངས་

ལྷན་སྒྲིབ་བའི་བཀའ་ཐང་གསེར་སྒྲིབ་མ། མངའ་བདག་
ཉིང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་བཀའ་ཐང་བཟང་སྒྲིབ་མ་བཅས་
རིགས་འགའ་ཡོད། ་ སང་མི་མི་བརྟན་གྱི་ཡ་གྲུལ་སྤྲ་
གསལ་སྤང་ངམ་སྤྲ་ཡེ་ཤེས་དབང་བོས་མཛད་པའི་སྤྲ་
བཞིན་དམ་བསམ་ཡས་གྱི་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ། ་ འདི་ལ་
རིགས་འགའ་ཞིག་དང་དག་མ་དག་གི་བཤད་པའང་མང་
བོ་ཡོད། ་ དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཁུ་སྟོན་
བཙུན་འགྲུས་གཡུང་དུང་གིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་
མོ། ལྷོ་ལོ་༡༠༥༡ལོར་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེས (༡༥༢-༡༠༥༤)
མཛད་པའི་བསྟན་ཕྱིས། ལྷོ་ལོ་༡༡༡༧ལོར་ཇོ་བོ་སློབ་ལྷན་གྱི་
སློབ་མ་ཞང་ཆེ་སློང་ཆོས་གྱི་སྤྲ་མས་མཛད་པའི་བསྟན་
ཕྱིས། ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་༡༡༢༤-༡༡༩༩ མཛད་པའི་
ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སློང་བོ་སྤང་ཕྱིའི་བརྒྱད། ལྷོ་ལོ་སྟོན་
ཆོས་འབྱུང་། ལྷོ་ལོ་༡༡༤༣ལོར་ཉང་བྲན་ཆོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
མཛད་པའི་བསྟན་ཕྱིས། ལྷོ་ལོ་༡༡༤༤ལོར་དགོ་བཤེས་ནམ་
མཁའ་སློབ་གྲོས་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་ཕྱིས། དུས་རབས་

བརྩ་གཉིས་པའི་ནང་ཕྱེའུ་ཇོ་སྐལ་གྱི་ཕྱེའུའི་ཚོས་འབྱུང་
། མཁས་པ་ཕྱེའུས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། ས་
ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་རབས། ལྷི་ལོ་༡༢༥༢ལོར་
སྟེ་ཐང་བ་གྲགས་པ་སེང་གེས་མཛད་པའི་བསྟན་ཚིས།
དུས་རབས་བརྩ་གསུམ་པའི་ནང་སྟོ་གྲོས་ཐོགས་མེད་
གྱིས་མཛད་པའི་སྲིད་པ་རྒྱུད་གྱི་ཁ་བྱང་ཆེན་མོ། བྱང་
སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་དུས་
གྱི་འཁོར་ལོ་ཇོ་ནང་བའི་ལྷགས་གྱི་སླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་
ཐར། ལྷི་ལོ་༡༢༥༣ལོར་བཙམ་ལྷན་རིག་རལ་གྱི་སྟོབ་མ་
འཆིམས་རྣམ་མཁའ་གྲགས་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་ཚིས།
ལྷི་ལོ་༡༢༥༥ལོར་འཇམ་དབྱེངས་སྟོ་གྲོས་སེང་གེས་མཛད་
པའི་བསྟན་ཚིས་མདོ་རྒྱུད་ལྱང་གསལ། ལྷི་ལོ་༡༢༥༥ལོར་
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་༡༢༣༥-༡༢༤༩ མཛད་པའི་བོད་
གྱི་རྒྱལ་རབས་བསྟུས་པ། ལྷི་ལོ་༡༢༤༦ལོར་བྱང་ཇི་སྟོན་པ་
ཤེས་རབ་འབྱམ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་དཔག་བསམ་
ལྷོན་ཤིང་། ལྷི་ལོ་༡༣༢༢ལོར་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་(༡༢༤༠-

༡༣༥) གྲིས་མཛེད་པའི་ཚོས་འབྲུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་
ཆའི་མཛེད་དང་ཡང་ཁོང་གི་དུས་འཁོར་ཚོས་འབྲུང་
། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོའམ་ཡང་ན་༡༣༥༥ལོར་སྤྱི་མ་དམ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་མཛེད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་རབས་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོར་ནེལ་པ་པརྟེ་ཏ་སྟོན་
ལམ་རྒྱལ་བྲིམས་གྲིས་མཛེད་པའི་ནེལ་པ་ཚོས་འབྲུང་
། ནེལ་པ་པརྟེ་ཏས་མཛེད་པའི་སྟོན་གྱི་གཏམ་མེ་ཏོག་
ཐོང་བ། ཚལ་བ་ཀུན་དགའ་རྟོ་རྗེས་ ༡༣༠༩-༡༣༥༥ མཛེད་
པའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ། ལྷ་ཁུང་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོར་
བརྩམ་འགོ་བཟུང་རྒྱལ་གསལ་བ་ལས་ནམ་གུབ་གྱི་ལོ་
ཚོགས་གསལ་ཞིབ་ཅིག་མ་རྟེན། ཁོང་ལ་དེབ་ཐེར་དགར་
པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་སྟེ། ། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོར་རྒྱལ་
ལྷ་ཁང་བ་སྟོ་གྲོས་སེང་གས་མཛེད་པའི་བསྟན་ཚིས་མདོ་
རྒྱུད་ལུང་གསལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོ་ཡས་མས་སུ་ཀུན་མཁུན་
ལྟོང་ཆེན་པས་བརྩམས་པར་གྲགས་པའི་ཚོས་འབྲུང་། ལོ་
དེར་ཏཱ་སིབྲུང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་སྟེ་གདོང་བསྟན་

འབྱུང་བཞིངས་པའི་དཀར་ཆག་ཐུགས་སྐྱེས་རིན་ཆེན་
ནམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ། སྤྱི་ལོ་༡༣༡༧ལོར་ཚོས་སྒོ་བ་ཤི་
བ་སྟ་དུས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། སྤྱི་
ལོ་༡༣༡༩ལོར་ཡར་ལུང་རོ་བོ་ཤུག་རིན་ཆེན་སྤེས་མཛད་
པའི་ཡར་ལུང་ཚོས་འབྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༣༡༧ལོར་སྤྱན་སྒྲ་དོན་གྲུབ་དཔལ་༡༣༥༤ ། སྤྱིས་
མཛད་པའི་ཀམ་ཀམ་ཚོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསལ་བྱེད། སྤྱི་ལོ་༡༣༡༩ལོར་སྤྱན་སྒྲ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕག་གུའི་ཚོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་
འོད་སྟོང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༤ལོར་སྟག་ཚང་བ་དཔལ་འབྱོར་
བཟང་བོས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་
བྱེད། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༥ལོར་རྟ་ཚག་དཔོན་ཚང་ཆེ་དབང་རྒྱལ་
གྱིས་མཛད་པའི་སྟོ་རོང་ཚོས་འབྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༤ལོར་
དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་བྲིམས་སེང་གས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་
ཐོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དད་པའི་ངང་མོ་ནམ་པར་ཕྱེ་བ། སྤྱི་
ལོ་༡༣༡༩ལོར་འགོས་ལོ་གཞིན་རུ་དཔལ་༡༣༥༢-༡༣༥༩ སྤྱིས་

དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་ཚེ་མ་འགོ་བཟུང་ཞིང་། ༡༧༥༥ ལོར་གྲུབ།
སྟེ་ལོ་༡༧༥༦ ལོར་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་ཚེས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་བསྟན་ཚིས་ལ་ལར་བཀའ་གདམས་ཚེས་འབྱུང་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། གཞན་པར་ཆེན་ཡི་
ཤེས་ཚེ་མོའི་བཀའ་གདམས་ཚེས་འབྱུང་དང་། དབུས་པ་
ལྟོ་གསལ་གྱི་བཀའ་གདམས་ཚེས་འབྱུང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་
གོང་གི་གཞུང་དེ་རྒྱས་ཤོས་སུ་འདུག། ལོ་དེར་བྱ་ཡུལ་སྤྱི་
ནམ་པ་སྐལ་བཟང་ཚེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྟོན་པ་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོན་པ་མཚོག་གི་གཏེར།

སྟེ་ལོ་༡༧༥༦ ལོར་དགའ་ལྡན་བྱི་རབས་བཅུ་བཞི་བ་རིན་
ཆེན་འོད་ཟེར་༡༧༥༣-༡༧༥༩ གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་
ཚིས་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། སྟེ་ལོ་༡༧༥༣ ལོར་རི་བོ་ཆེ་ཚོས་རྗེ་
དབང་ལྷག་གིས་མཛད་པའི་མ་ཐང་ཚེས་འབྱུང་ལུ་ཏིག་
ཐང་བ། སྟེ་ལོ་༡༧༥༣ ལོར་དགའ་ལྡན་བྱི་རབས་བཅོ་ལྔ་བ་
པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་༡༧༥༥-༡༧༥༩ མཛད་

པའི་བཀའ་གདམས་གསར་ཉིད་གི་ཚཱ་འབྱུང་ཡིད་གི་
མཛེས་རྒྱན་དང་། ། ། ། ༡༥༣༤ལོར་བཅུ་མས་པའི་དེབ་ཐེར་
དམར་བོ་གསར་མའམ་མིང་གཞན་རྒྱལ་རབས་འཕྲུལ་གི་
ལྷོ་མིག་གཞན་ཡང་ཁོང་གི་འདུལ་བའི་ཚཱ་འབྱུང་། ། ལྷོ་
ལོ་༡༥༤༤ལོར་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱིང་བ་ ༡༥༠༤-༡༥༤༥
མཚོག་གིས་མཛད་པའི་ཚཱ་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་།
ལྷོ་ལོ་༡༥༤༤ལོར་མང་ཐོས་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོས་ ༡༥༢༣ མཛད་
པའི་བསྟན་ཕྱིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད། ལྷོ་ལོ་༡༥༤༧ལོར་
འབྲུག་པ་པད་མ་དཀར་བོས་ ༡༥༢༧-༡༥༤༥ མཛད་པའི་
བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད། ། ལྷོ་ལོ་༡༥༤༧ལོར་སྒོ་མ་ལྷོ་
ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་ཕྱིས།
ལྷོ་ལོ་༡༥༠༤ལོར་ཞང་ཞུང་བ་བཤེས་གཉེན་དཔལ་འབྱོར་
གྱིས་མཛད་པའི་ཚཱ་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ལྷོ་
ལོ་༡༥༠༤ལོར་ཇོ་ནང་རྩ་ར་རྩ་ཐས་ ༡༥༣༥-༡༥༣༥ མཛད་
པའི་རྒྱ་གར་ཚཱ་འབྱུང་དང་། ༡༥༣༧ལོར་མཛད་པའི་
འཛིགས་བྱེད་ཚཱ་འབྱུང་། ། གཞན་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་

མུང་ཚོས་འབྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༥ལོར་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་
ཡུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
རུས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། སྤྱི་ལོ་༡༦༡༥ལོར་འཁོན་སྒྲོན་
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་ཚིག་། སྤྱི་
ལོ་༡༦༢༥ལོར་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་
དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱའི་གདུང་
རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་༡༦༤༡ལོར་མཛད་པའི་
མགོན་པོ་གུར་གྱི་ཚོས་འབྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༤༠ལོར་ཕན་བདེ་
སྤྱལ་སྤྱི་བུ་ལྷ་དབང་གིས་མཛད་པའི་ཞལ་སྤྱི་བཀའ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༤༣ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་
བ་ཆེན་མོས་༡༦༡༧-༡༦༥༥ མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་དབྱིད་
ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱི་དབྱུངས། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༥ལོར་སྤེ་སྤྱིད་སངས་
རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་༡༦༥༣-༡༧༠༥ མཛད་པའི་བེ་དཀར་དང་
༡༦༥༥ལོར་མཛད་པའི་གཡའ་སེལ། ལྷ་ལྷུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་
ནང་དུ་སྐར་ནག་ཚིག་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། །
གཞན་ཡང་ལོ་དེར་མཛད་པའི་བཀའ་འབྱུར་དཀར་ཆག་

འཇིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉེན་
བྱེད། ཡང་ཁོང་གིས་༡༩༥༥ལོར་མཛད་པའི་བེ་སེར་རམ་
དགེ་ལྷན་ཚོས་འབྲུང་། ཤར་སྐལ་ལྷན་གྱི་མཚོའི་མདོ་སྦྱང་
ཚོས་འབྲུང་ཚོགས་བཅད་མ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པས་
༡༩༥༥-༡༩༥༩ མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཚོས་འབྲུང་དང་
༡༩༧༥ལོར་མཛད་པའི་བསྟན་ཚུལ་རེའུ་མིག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་
སི་ཏུ་ཚོས་གྱི་འབྲུང་གནས་ ༡༩༧༠-༡༩༧༥ གྱིས་མཛད་
པའི་སྡེ་དགའི་བཀའ་འགྲུར་དཀར་ཆགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་
ཕུར་ལྗོངས་དག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ ༡༩༥༩-
༡༩༥༩ མཛད་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་
སྟོང་སྦྱང་གྱི་དཀར་ཆགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་སུམ་པ་མཁན་
ཆེན་ ༡༩༧༠-༧༥ གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་
སོག་ཡུལ་བོད་བཅས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་པའི་བསྟན་པ་
སྤྱིའི་ཚོས་འབྲུང་དཔག་བསམ་སྟོན་བཟང་། ཡང་ལོ་དེར་
ལུ་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་ ༡༩༥༧-༧༥ གྱིས་མཛད་

མཛེད་པའི་འདུལ་བའི་ཚོས་འབྱུང་དང་གཞན་ཡང་ཁོང་
གིས་བརྩམས་པའི་ལམ་རིམ་སླ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར།
རུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་བའི་ནང་རག་ར་ངག་དབང་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛེད་པའི་རྒྱལ་རབས་ཚོས་
འབྱུང་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན། ལྷི་
ལོ་༡༥༠༣ལོར་འབྲི་གུང་བསྟན་འཛིན་པད་མའི་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་བྲིས་པའི་འབྲི་གུང་གདན་རབས་གསེར་ཕྱེང་། ལྷི་
ལོ་༡༥༢༢ལོར་དབལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ ༡༧༥༤
༡༥༥༩ གྱིས་མཛེད་པའི་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་
ཡང་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་སླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་
གདན་རབས་ལྷའི་རྩ་ཆེན། ལྷི་ལོ་༡༥༣༠ལོར་བཙན་པོ་ལོ་
མིན་ཉན་འཇམ་དཔལ་ཚོས་གྱི་བསྟན་འཛིན་འབྲིན་ལས་
གྱིས་མཛེད་པའི་འཇམ་སྤིང་རྒྱས་བཤད། ལྷི་ལོ་༡༥༣༢ལོར་
གསེར་ཉོག་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛེད་པའི་
རྒྱ་འབུམ་གདན་རབས། ལྷི་ལོ་༡༥༦༥ལོར་བྲག་དགོན་པ་
དགོན་མཚོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ ༡༥༠༡- ༥ གྱིས་མཛེད་

པའི་མདོ་སྐད་ཚིག་འབྲུང་ངམ་དེབ་ཐེར་གྱི་མཚོ། སྐྱི་
ལོ་༡༥༧༩ལོར་སྟག་དགེ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་
མཛད་པའི་སྐ་འབྲུར་ཚིག་འབྲུང་། སྐྱི་ལོ་༡༥༧༩ལོར་དཔའ་
རིས་སྡོ་ཁོ་དག་དབང་ལེགས་བཤད་ཉི་མས་མཛད་པའི་
དན་ཉིག་དགོན་གྱི་དཀར་ཆགསྐྱི་ལོ་༡༥༧༩ལོར་སོག་པོ་
དམ་ཚིག་གྱི་མཚོས་མཛད་པའི་ཉོར་གྱི་ཚིག་འབྲུང་། སྐྱི་
ལོ་༡༥༧༩ལོར་རྗེ་སྤྲ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་
གྱི་མཚོས་ ༡༥༧༧-༡༥༧༩ མཛད་པའི་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་
རྗོར་གྱི་ཚང་གི་གདན་རབས།

སྐྱི་ལོ་༡༥༧༠ལོར་འཇུ་མི་ཕམ་ ༡༥༧༧-༡༥༧༩ གྱིས་མཛད་
པའི་བསྟན་ཚིག་ཉེར་མཁོ། སྐྱི་ལོ་༡༥༧༧ལོར་མཁས་དབང་
དགེ་འདུན་ཚིག་འཕེལ་ ༡༥༠༣-༡༥༥༩ གྱིས་མཛད་པའི་
དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་སོགས་མང་རུ་ཡོད་དོ། ། སྐོང་གསལ་
གྱི་ལོ་ཚིགས་དག་ནི་མཁས་དབང་རུང་དཀར་ཚང་གི་ལོ་
ཚིགས་རྒྱངས་ཤེལ་མེ་ལོང་གཞིར་བཞག་པའོ། ། །

གཞན་ཡང་རུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་རུས་དགྱིལ་སྟེ་བཙོས་

བསྐྱུར་ཡར་སློན་དུ་བཅུམས་ངེས་ཀྱང་ཚོམ་པ་བོའམ་
ཡང་ན་བཅུམས་དུས་སོགས་གསལ་ཞིབ་དུ་མ་ངེས་པའི་
བ་རིའི་ཚོས་འབྱུང་། ལ་དུགས་རྒྱལ་རབས། ལྷ་ལི་ཚོས་
འབྱུང་། བག་གྱའི་གདན་རབས། ལྷང་སྒྲིང་བ་རོལ་བའི་
རྩི་རྩེའི་ཕོ་བྱང་ཡུམ་བུ་སྒྲ་སྒྲང་གི་དཀར་ཆག་ཚོས་འབྱུང་
རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ངོ་མཚར་སྤང་བའི་དགའ་སྟོན། འབྱུར་
མེད་ཚེ་དབང་མཚོག་གྲུབ་གྱི་སྤྲ་འབྱུར་རྒྱུད་འབྱུམ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད་སྟེའི་ར་བོ་ཆེ། རྩི་བཅུན་རུའི་རྒྱལ་
རབས་མེ་ལོང་གསལ་བྱེད་ཉུང་དུ་རྣམ་གསལ། ལྷོང་རོལ་
རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བུ་རྒྱ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཡར་ལྷང་བ་ཨ་འབྱུམ་གྱི་རིན་ཆེན་
སྤངས་པའི་གདུང་རབས། □ □ མཁར་ནག་ལོ་རྩུ་བ་དཔལ་
འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་དགའ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང་། □ □ དཔལ་སྟན་
ཚོས་གྱི་བཟང་བོའི་གཡས་རི་བྱང་བའི་རྒྱལ་རབས་རིན་
པོ་ཆེ་བསྟར་བ། འབྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲ་བོག་དཔོན་
གྱི་གདུང་རབས། □ □ ཐུབ་བསྟན་ཚོས་འཕེལ་བཟང་བོའི་

འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆག་དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྒྲིང་བུ། ཙཱ་མི་ལྷོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་སའི་བཀའ་འབྲུར་དཀར་ཆག་ལེགས་
བཤད་འབྲུལ་གྱི་ལྷོ་མིག་མཁའ་ལྷོད་འབྲས་མོ་ལྷོངས་གྱི་
རྒྱལ་རབས་གསལ་བར་བཀོད་པ་དྲངས་ཤེས་མེ་ལོང་།
ཤར་རྒྱ་བཀྲ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལེགས་བཤད་བང་མཛོད།
དཔལ་ཚུལ་གྱི་བོན་གྱི་བསྟན་འབྲུང་ཕྱོགས་བསྐྱེགས། ལྷུང་
མགོན་པོ་རྒྱབས་གྱི་རྒྱ་ནག་ཚོས་འབྲུང་དང་ཙན་དན་རྩོ་
བོའི་ལོ་རྒྱུས། ཉི་ལྷོ་ནམ་མཁའ་བཟང་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དོ་
མཚར་རྒྱན་པོ། འབྲུག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིའི་ཚོས་
འབྲུང་སློན་མཐའི་སྤང་བ། བལ་བཟའ་དགོ་བཤེས་གྱི་ལྷ་
བ་མཁའ་ཁྱབ་ཕྱོགས་བྲལ་ལམ་རེབ་གོང་རུས་མཛོད། བྱི་
ག་བསྟན་འཛིན་གྱི་དཔའ་རིས་རུས་མཛོད། བོད་གྱི་རུས་
མཛོད་ཆེན་མོ། རུས་མཛོད་བཟོ་ལོག་མ། ཙཱ་མི་དཔོན་ཚང་
གི་རུས་མཛོད། རྒྱ་ཡིག་སྐད་རི་སློབ་རྒྱུར་བསྟན་འཛིན་
རྣམ་དག་གི་འབེལ་གཏམ་ལྷུང་གི་སྒྲིང་བོ་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ལོང་གྲུང་གོང་རུ་བཀོད་པ་དག་ནི་བདག་

གིས་དངོས་སུ་མཇུག་བའམ་ཐོས་པའི་སྐྱོར་ཅམ་ཡིན་ལ།
གཞན་མཁས་གྲུབ་ལོ་པའ་དག་གི་རྣམ་ཐར་དང་རྟོགས་
བརྗོད། དཔོན་སྡེ་སོ་སོའི་གདན་རབས་དང་བྱུང་འཕེལ་
སོགས་ནི་པོད་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་ཡིད་
ངེས་ཀྱང་འདྲིའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་
མ་བྲིས་སོ། །

པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆའི་སྐྱོར་ལའང་། རྒྱལ་མཚོག་བརྒྱ་
གསུམ་པའི་རྣ་རྣམ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་དཀར་
ཆག་པོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཡིག་ཆ་གཅེས་བསྟུན། པོད་ཀྱི་
སྐ་རབས་བྲིམས་སྟོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྐྱོགས། པོད་ཀྱི་
རྩ་རིང་ཡི་གེ་དང་དྲིལ་བུའི་ཁ་བྱང་། ཕོ་བྱང་པོ་ཏ་ལའི་
ལོ་རྒྱུས་སྟོགས་བསྐྱོགས། དཔོན་ཞང་དབུ་སྟུང་རྩ་རིང་གི་
ཡི་གེ། མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིག་ནས་བསྐྱུར་
བའི་ཐང་ཡིག་གསར་རྟེན་། དུན་ཏོང་ནས་རྟེན་པའི་ཡིག་
ཆ་ཁག་བཀའ་སློན་བཤད་སྐྱོ་བ་དོན་གྲུབ་རྩི་རྩི་སོགས་ཀྱིས་
བརྩམས་པའི་ལྷགས་སྟུག་ཞིབ་གཞུང་། གཞན་ཡང་པོད་

བཅན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་མཚོན་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་
རྒྱ་ལའི་མདུན་ཞོལ་གྱི་རྩོམ་རིང་དང་། དཔོན་ཞིང་རྩོམ་
ངམ་གྱི་བོད་མཐུན་སྦྱིལ་རྩོམ་རིང་། དེ་བཞིན་བསམ་ཡས་
དང་འབྲི་གུང་ཞལ་སྟ་ཁང་། སྐར་ཆུང་གྱལ་སྡེ། འཕྲོངས་
རྒྱལ་བམ་སྡེ། མཚུར་ཕུ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་རིང་ཁག་དང་། ཞོལ་
གྱི་རྩོམ་རིང་ཉེ་འགམ་ཁང་སེར་ནང་གི་རྩོམ་ཡིག་ཚང་དོས་ལ་
བྲིས་པའི་ཡི་གེ། ཆངས་ཡིག་གོས་ཚོད། དབྱིན་བོད་དམག་
འབྲུག་སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བརྗོད་པ། མདོ་
མཁར་བའི་མི་དབང་ཉོགས་བརྗོད། མདོ་མཁར་བའི་རང་
རྒྱལ། རྩོམ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རང་རྒྱལ་
སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །

རུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་རུས་དཀྱིལ་གྱི་རྗེས་ཉེ་བོད་ལ་
བཅོས་བསྐྱར་ཞེས་པ་བྱས་སྱིན་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལ་
ཡང་ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་སྟན་རྩོམ་རྗེས་མཛད་པའི་
བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་དང་། བོད་ས་བརྒྱ་བཞི་བ་
ཚེན་པོའི་དོས་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་དང་དོས་ཀྱི་མི་མང་། མདོ་སྐྱད་

པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་དང་
དགེ་ལྡན་ཚོས་འབྲུང་ཆེན་མོ། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་
བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱན་དགའི་མེ་
ལོང་དང་། བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་
བཤད་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྐོར་རགས་ཙམ་
སྐོང་བ། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆའི་
བསྟན་ཚིས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་དང་དེའི་ཟུར་རྒྱན་ཉེས་
རྒྱལ་སྤྱུགས་པའི་རྩ་ཡབ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་ཚོགས་ལ་
དབྱུང་པ་ས་ཆེན་དགོངས་རྒྱན། མཁས་དབང་དུང་དཀར་
རིན་པོ་ཆའི་ལོ་ཚོགས་དྲུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། ཆབ་སྤེལ་ཚེ་
བརྟན་ཕུན་ཚོགས་དང་ནོར་བུང་ཨོ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་ཚོམ་
སྒྲིག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་སྐོང་བ།
ནོར་བུང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་བོད་སིལ་བུའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཤེལ་
དཀར་སྐོང་བ་དང་དེབ་ཐེར་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་འགྲེལ་བ་
ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན། ཤིང་བཟའ་སྐལ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་བོད་སོག་ཚོས་འབྲུང་། མི་རྗེ་སྟོ་བཟང་ཚེ་རིང་

གིས་གྲིས་པའི་ཨ་ལྷོ་སྐྱུན་མཆེད་གྱི་ལོ་རྒྱུས། རྣམ་མཁའི་
ལོར་བུའི་ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཏི་མེའི་འོད་སྣང་དང་བོད་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ལོར་བུའི་དོ་ཤལ། མི་
ཉག་མགོན་པོའི་གངས་ཅན་མཁའ་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་
རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན། དོན་དོར་དང་བསྟན་འཛིན་ཚོས་
གྲགས་གྱིས་བསྟུ་སྦྱིག་བྱས་པའི་གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ། ཨ་ལགས་ཅ་ཡུས་ཚང་གི་བདག་གི་
ས་ཡུལ་གྱི་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས། རྒྱབས་རྗེ་གི་ཉི་ལྷོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་གྱི་གནའ་རབས་བོད་གྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་
ལ་དབྱེད་པ་དྲུངས་གསལ་མེ་ལོང་། དག་དབང་ཡོན་ཏན་
བཟང་བོའི་རྗེ་རྗོ་ནང་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འབྱུང་གསལ་བྱེད་
ལོར་བུའི་མེ་ལོང་། དག་དབང་ལྷོ་གྲོས་གྲགས་པའི་རྗོ་ནང་
ཚོས་འབྱུང་ཟླ་བའི་སློན་མེ། ཡ་ཏན་ཀྱང་གི་ཏུ་ལའི་སླ་
མའི་རྣམ་ཐར་དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ཁིའི་རྣམ་ཐར། ཨ་ཁུ་
བཤད་སྐབ་གྱི་གངས་ཅན་སྐུ་ལའི་སྐྱུན་ལྗོངས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
རིག་ཟིག་ཏུ་བཀོད་པ་དོ་མཚར་ལོར་བུའི་མེ་ལོང་རྩོམ་

འཕྲོ་ཅན། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པའི་
སྣ་མའི་དགོན་ཐོ་རིན་ཆེན་སྤངས་རྒྱན། དོན་གྲུབ་རྒྱལ་གྱི་
དེབ་ཐེར་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གྲུ་དབྱངས་ལས་འཕྲོས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཐོར་བུ་དྲི་མེད་དངུལ་གྱི་མེ་ལོང་
། དོན་གྲུབ་རྒྱལ་དང་བྲིན་ཆེན་དབྱེན་གཉེས་ཀྱི་བྲི་སྡེ་སྟོང་
བཅའ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དེ་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་ཐང་
ཡིག་གསར་རྩིང་ལས་བྱུང་བའི་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས།
དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་དང་འོར་སྡེ་གཉེས་ཀྱི་ཡུལ་མགོ་ལོག་
གི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་པད་མ་དཀར་བོའི་རྒྱན་པོ། ཆ་རིས་
སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དྲིས་ལན་བརྒྱ་
བ། ཤེས་རབ་བསྟན་དར་གྱི་བོད་ཀྱི་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་
ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་རྒྱུས་ངག་གི་མེ་ལོང་། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པའི་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་བའི་གཏམ། ཐུབ་བསྟན་ཐུན་ཚོགས་
ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་དོན་པད་མ་ར་གའི་སྡེ་མིག་དག་
འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་དོན་སྡོ་གསལ་འཇུགས་
དོགས། དེབ་ཐོང་དོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱི་དེབ་དཀར་ཁ་སྟོང་དེབ་

བྱུང་འབྲེལ་ལམ་ལྷགས་སྐྱོར་བཤད་པ། རུང་དཀར་ཚོག་
མཛོད། ཁོང་དང་དར་མདོ་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
རིུ་མིག་དོ་མཚར་ཀུན་སྣང་། སུན་ཚོགས་ཚོ་རིང་གིས་
ཚོམ་སྐྱོག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཉེ་བར་
མཁོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཚན་རིུ་མིག་ རྒྱུ་འདིའི་ལོ་ཚོགས་
ཚེས་མང་བོ་ཞིག་ནོར་འདུག་པས་བྱུར་ཞིག་ཏུ་དཔྱད་
པར་འདོད། ་ བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚགས་དང་གཞུང་ཡིག་སློབ་པས་བསྐྱེད་
དུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། ཀྱང་གོའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཡིག་ཚང་སློབ་པས་བསྐྱེད། མཁར་ཆེུ་བསམ་གཏན་གྱི་
མདའ་དང་འཕང་། རྒྱུ་འདི་ནི་དེབ་སྤེང་གཉིས་ལས་ལྷག་
པའི་ཁོའི་གསུང་ཚོམ་སློབ་པས་བསྐྱེད་ཤིག་ཡིན་ལ། བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་དཔྱད་གཞིའི་རིན་ཐང་
ཚན་པོ་སྣམ། ་ ལི་ཡུལ་ནས་སོན་པའི་ཁུམ་ཤིང་། བྱིས་ས་
ཡིག་ཞལ་ལྷེ་ཁག་ཚིངས་ཡིག་ཁག་བོད་ཞི་བའི་བཅིང་གོལ་

འབྲུང་ཐབས་སྐྱོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།
ཁྱི་ཚིན་དབྱིན་གྱི་འགོ་མགོན་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར། ལྷ་
ལྷ་ཚེ་དབང་དོ་རྗེའི་རང་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། ལྷག་ལྷ་
ལྷན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རང་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། ལུས་
ལྷོའི་ནགས་ཚང་ཞི་ལེའི་སྦྱིད་སྦྱགས་བཟང་བལྟན་འཛིན་
གྱི་རྒྱལ་འོག་གི་མེ་ཉོག་རྐང་གཅིག་རིན་བཟང་གི་ངའི་མ་
ཡུལ་དང་ཞི་བའི་བཅིངས་འགོལ། ངའི་མ་ཡུལ་དང་གཟབ་
ཉན། འོད་ཟེར་གྱི་གངས་སེང་དཀར་མོའི་ངར་སྒྲ། ཚོམ་
པ་བོ་སྐྱོར་ཞིག་གིས་བྱིས་པའི་བཙན་པོའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་
སོགས་ཆེས་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་ལ། གཞན་ལོ་རྒྱུས་སྐྱོར་གྱི་
དབྱུང་ཚོམ་དང་། དགོན་པ་དང་ཚོ་བ་བྱེ་བྲག་པ། ལྷ་
སྦྱལ་དང་མཁས་དབང་སོ་སོའི་མཛད་རྣམ། རིག་གནས་
ཆེ་ཆུང་བཅུའི་དར་རྒྱལ། བོད་ཡིག་གི་བྱུང་འཕེལ། གནའ་
དང་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས། རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་སོགས་
གྱིས་བྱིས་པའི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་
ཡོད་པས་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་ཞིང་སྤྱོད་སྦྱོང་བྱུང་དང་

གཡམ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་བཟུང་བ་དག་ལ་སློབ་སློབ་དང་ཞིབ་
འཇུག་ལེགས་པོ་བྱེད་གལ་ཆེའོ། །

ལྷ་བ། དེབ་དཀར་མཛེད་པ་བོའི་ཆེ་བ།

དེབ་དཀར་མཛེད་པ་བོའི་ཆེ་བ།

ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་བསམ་སློབ་ཆེན་མོ་
མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་མཚོག་ནི་མདོ་
སྐད་རེབ་གོང་ཞོ་འཕོང་ ༡༩༠༣-༡༩༥༧ ཏུ་ཡབ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་
མཚན་ ཡལ་གྱི་མཚན་ལ་ལོ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷན་བཟུང་བ་ཚེས་སྐོ་ཚོགས་ཤིག་
བྲིས་འདུག། དང་ཡུམ་པད་མ་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེ་
འཁྲུངས། རྒྱུང་དུས་ནས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་དཔལ་འབར་ཞིང་
ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ལ་སློབ་བ། གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་
རང་གཤིས་མཚར་བོ་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་གྲགས། ཁོང་
ལ་དུས་སྐབས་དེའི་བོད་རིགས་བྱིས་པ་ཕལ་ཆེར་དང་མི་
མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་བོ་ཞིག་སྟེ་བྱིས་སྐྱེས་གྲགས་
སྟན་བྱིས་ས་ཆེན་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་ཤོས་ནི་ཡབ་ཀྱིས་
དགྲུང་ལོ་བཞིའི་སྟེང་ནས་ཡི་གེ་སྐྱོར་སྐོག་དང་བྲིས་སོགས་

བྲིད་ཅིང་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ལེགས་
བསྐྱུལ་བ་དེ་ཡིན་ངེས།

དགུང་ལོ་བརྟན་པར་བྱ་བཏང་ཞབས་དཀར་བའི་གདན་
ས་སྟེ་རྟོང་དགོན་གཡའ་མ་བཀྲ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་ཚོས་སྒྲོར་
ལྷགས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་
ཚང་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས། འདོན་ཚོས་སྦྱོང་གྱི་རིམ་
པ་མཐའ་དག་དང་ཞོར་ལ་ཁོང་གི་མདུན་ནས་སྟ་རིས་
འབྲི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱབས། དགུང་ལོ་བརྟན་ཅུ་མ་ནས་ཡབ་
སྐུ་གཤེགས་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་སྟ་བུའི་དཀའ་ཁག་མང་
པོར་འཕྲད་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ཚེགས་ངེས་གང་ལའང་དཔའ་
མི་ལྷུ་པའི་སྟེང་སྟོབས་ཤིག་ཀྱང་བསྐྱུལ་ཡོད་སྲིད། སྤྱིས་
སྟ་ཡར་རྟོང་དགོན་པའི་རིག་འཇིག་འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟེང་
པོ་ཞེས་པའི་མདུན་ནས་ཡི་གེའི་ཐོབ་ཐང་དང་སྟ་རམས་
པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་མདུན་ནས་སྟུ་རྟེན་གས་དག་གསུམ་དང་།
སྟན་དག་རྒྱས་བསྐྱུས་མང་པོར་སྦྱངས་ཤིང་དགུང་ལོ་དགུ་
ཅུ་མ་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉེས་ཆར་དུན་དབང་དུ་

མས་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲོར་འོས་པའི་སྟུན་ཚོམ་
མང་དུ་སྒྲིལ་བར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བར་ཁ་གཏེ་གཏེར་སྟོན་སྒྲ་མའི་
མདུན་ནས་རྗེད་སྟོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་བོ་
གསན། དགྲུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བར་རྗེེ་ཚ་བྲག་ཤེས་ཚོས་སྤོངས་
ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བེས་པ་འཇམ་དབྱུངས་གྲགས་
པ་ཚང་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཚང་མ་རིག་པས་གཙོས་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་མང་བོར་
སྐྱུངས་པ་གནང་སྟེ་ལོ་བཞིར་བཞུགས། དབྱུངས་ཅན་མའི་
སྐྱེ་ལོགས་མང་དུ་བྲིས་པ་ལེགས་པའི་ཚང་དུ་བྱེད། ཁོང་ལ་
ཐལ་དྲགས་པའི་བསྟོད་པ་བྱེད་མཁན་ཚོས། དགོ་འདུན་
ཚོས་འཕེལ་ནི་ཚུང་དུས་ནས་ཅི་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་
པའི་རིག་པ་རང་གོལ་ཞིག་དང་རྟོགས་པ་སྟོང་རྗེེལ་ཞིག་
ཡིན་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་གནས་ལུགས་ལས་རིང་དུ་གར་
ཞིང་བསྟོད་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་བསྟོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེེ་ཚར་
བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁོང་རང་གིས་གསུངས་

པ་ལ་གཞིགས་ན། འཛིན་སྐྱོར་སྐྱོང་། དཔེ་བྲིད་དཔེ་
སྐྱོག་འཕྲོས་པ་དོགས་གཅོད་བྱས་ཚུལ་སོགས་སྒྲོས་མི་དཔོག་
པའི་ཚོད་དུ་ཡོད།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་དགུ་བར་རྗེེ་ཚའི་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་
ལྷ་མཚོའི་སྐྱེ་བྲུག་པའི་མདུན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་
མཚན་ལ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་དུ་གསོལ། ཁོང་གི་ཚུང་
དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་རིག་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་དུ་འབོད་ཅིང་། རྗེ་
བྲག་སྐུལ་སྐུ་དང་ཨ་ལགས་རྗེེ་ཚོ། རྗེ་བྲག་མཁན་པོ། ཨ་
ལགས་རིག་ལོ། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སོགས་ཀྱི་གྲགས་
དཀར་ཡང་གནས་དེ་ནས་མཆེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་བོད་
ཚོལ་ཁ་གསུམ་དང་ཡ་སྤིང་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་གུ་སོ་སོར་
ཁབ་ལ། ད་ཉུང་འཛམ་སྤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་སྐོར་བ་
ཞིག་དུ་བརྒྱས་ནས་ཡོད། ལོ་དེར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་བསྟེ་
གནས་སྐྱབས་བྲལ་གྲུ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་བརྒྱ་སྐྱ་
བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་ལྷ་མོའི་ཚུལ་བྲིམས་
ཚང་སོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་ལོ་ཡི་འཁོར་མོ་དུག་ལ་བརྒྱས་

གྲུ་ནས་བཟུང་པར་སྐྱོན་འོག་མའི་བར་གསལ་སྐྱུངས་ཞིབ་
རྒྱས་གནང་ཞིང་མཛོད་འདུལ་དབུ་གསུམ་ལའང་སྐྱུངས་
པས་བྱབ་གསལ་སྐྱུར་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་རིགས་པ་སྐྱུ་
བ་མང་བོ་ཏུ་ལས་དགོས་པའི་ཚོད་ལྟ་བུར་གྱུར། སྐྱུངས་
པའི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་དཔེ་ཐོག་དང་གོ་བ་ཚོག་ཐོག་
ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ཀྱོན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་བྱས།
སྐབས་འདི་ཤེད་དུ་སྐྱོག་རྣམ་པར་རོལ་བའི་སྐྱོན་ངག་ཅེས་
པའི་དབྱུངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་ཞིག་བྲིས་ཞེས་རེབ་གོང་
རོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱིས་བྲིས་པའི་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
ལུ་བཀོད་འདུག་སྟེ་སྐྱོན་པའི་ཚོད་དུ་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་
རེད། ལྷོ་ཚ་སྐམ་པོ་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་སྐྱུ་བྱང་ནས་ཐོགས་
པར་མདོན་ལ་ཁོང་གི་འཛིན་གྲུར་ཐ་སྐྱུད་འཛིན་གྲུ་ཞེས་
པའི་མིང་ཐོགས།

ད་སྐབས་ཆབ་སྐྱེལ་ཚེ་བརྟན་དང་ནོར་བུང་ཨོ་རྒྱན་
སོགས་མཁས་པའི་གོ་སར་འགྱུང་བ་མང་བོ་ཞིག་གིས་
ཁོང་སྐྱུ་བྱང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡིག་ཆ་ལ་

དགག་པ་བཏང་ཚུལ་དང་། དགག་པ་དེ་གནད་དུ་སོང་
ཚུལ། དུས་དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
དང་ཡོན་ཚད་མཉམ་ཚུལ། དེའི་སྲིད་མང་བོ་ཞིག་གིས་
སྐྱབ་དོག་བྱས་ཚུལ། གནས་ཚུང་ཚོས་སྦྱོང་གིས་ཀྱང་སྡོད་
དུ་མ་བརྟུག་ཚུལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ལབ་མོད། ཁོང་ལ་
གནས་གཅིག་དུ་འཁུམ་སྟེ་སྡོད་མི་ཚུགས་ཤིང་རྒྱལ་ཁམས་
རིག་པས་བསྐྱོར་འདུན་གྱི་རང་གཤིས་སྡོག་མེད་ཅིག་སྟེ་མོ་
ནས་ཡོད་ལ། ལྷ་ཤུལ་སྤང་གི་དུང་ཡིག་པར་འདུག་འདོད་
མེད་པ་དང་། ཚོད་པའི་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སྦྱོགས་གྱི་ཆ་
མེད་མ་ཡིན་པར་ཆ་བཅས་སུ་བསྐྱབས་པ། སྲི་རོལ་གཅེར་
བུ་བས་ཤིང་སེམས་སྣན་དུ་བཤད་པ་རི་བཞིན་གྱི་ཁས་
ལེན་བརྒྱུད་བ། ཚོད་པའི་ཚེ་ཁོ་ལ་ཆ་མ་སོག་ན་རྐང་བ་
མི་བསྐྱུམ་པ་སོགས་ང་རྒྱལ་དང་འདྲེས་པའི་སྦྱོང་ལམ་སྣ་
ཚོགས་བསྟན་པས་ཁོང་ལ་སྡོག་སྦྱོགས་གྱི་སྣ་ཚུལ་འཛིན་
མཁན་རེ་འགའ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་རང་ཉིད་གྱིས་གསུངས་
འདུག་པ་བཞིན་གསང་སྟགས་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

ཚལ་འབྱོར་བ་རེར་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཁ་བཏང་བའི་
རྒྱུན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་མེད་ལྟ་བུས་ལམ་དུ་
ཆས་པ་ནི་དོན་དངོས་ཤིག་ཡིན་འདུག་ཚུལ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་
གྲིས་གྲིས་པའི་དགོ་ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེ། ཁོང་དང་རྣམ་རྒྱུན་
འབྲེལ་འདྲིས་ཟབ་པའི་ཞོ་འོང་ལུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་དང་།
ཐུབ་བསྟན་ཚོས་དར་གཉིས་ཀྱི་དག་སྦྲོས་རི་བཞིན་བཀོད་
འདུག་པ་དེས་ཀྱང་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་པོ། ། ཁོང་གིས་
དེ་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཚད་དང་གནས་གཞན་དུ་ཆས་ཚུལ་སོགས་
སྒྲ་བྲང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཀ་ཚོམ་དེ་གཟུ་བོས་སྒོ་ཡིས་ཐེངས་
གཅིག་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་དེས་པ་འདྲོངས་ཐུབ་ལ། ཉོར་
འཇིགས་ཀྱིས་གྲིས་པའི་དྲང་བདེན་གྲིས་བསྐྱས་པའི་སྦྲོང་
མོ་བ་ཞེས་པ་ལས། དེ་ནི་དེང་སང་མི་མཐོ་དམན་ཐམས་
ཅད་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་བྱ་སྦྱོད་སྦྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ལས།
ཉོར་ཁང་བསོད་དཔལ་གྲིས། དེའི་ཚེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོགས་ལངས་སྐབས་རིག་པ་ཉ་ཅང་རྗོ་བས་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་ཡང་ཁས་མ་

བཞེས་པས་སྒྲིབ་བཏང་དཔེ་ཆ་བ་རྣམས་ཏང་སངས་པ་
དང་། ཞེས་དགོ་ཚོས་སྒྲ་བྲང་ནས་སྒྲོད་མ་བྱུབ་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཀུན་མཐུན་སྒྲ་མའི་ཡིག་ཆ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་ལན་
པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱག་རྒྱུན་
ཅམ་ལས་ཁུངས་སྒྲེལ་གང་ཡང་མེད། རིག་པ་རྣོ་བས་ཀུན་
མཐུན་ཡིག་ཆ་ཁས་མ་སྒྲངས་བེར་བ་ཡང་བསྒྲོད་མ་ཤེས་
པའི་བསྒྲོད་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཆེས་
ཆེར་དོན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བདག་གིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །

སྒྲ་བྲང་ནས་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ལའང་སྒྲིགས་ཅམ་
སྒྲངས་པར་མདོན་ལ་ཚན་རིག་རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་
ཀྱང་གང་མང་ཞིག་བཞག་སྐད་འདུག་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་
བར་སྒྲ་བྲང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་མ་ཡུལ་དུ་ཡུད་ཅམ་
བསྐྱེད་རྗེས་སྒྲ་འབྲུམ་དང་མཚོ་སྒྲོན་པོ། རྣམ་རྒྱུ་སོགས་
བརྒྱུད་དེ་དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་དབྲུས་འགྱུར་ཚོས་
གྱི་ཞིང་དུ་བདེ་བར་འབྱོར་རོ། །

དགོ་འདུན་ཚོས་འབྲེལ་ནི་ཚོས་ལྷགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་

དད་པ་ཅམ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཚོས་ལྷགས་པ་རྣམ་
དཔྱེད་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ས་རིག་
པས་བསྐྱོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་ལས། བྱིད་ཚོའི་
སེམས་ལ་ངེད་དབང་རྒྱལ་གཞན་གྱི་ཅི་བེར་ལ་ངེ་མ་ཐག་
ཡིད་ཆེས་མཁན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་པ་མ་བྱེད། ངེད་
དབང་བོ་ཡང་རྣོ་རབ་ཅིག་ཡིན། བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱུང་
ཚོས་བཤད་པ་ལ་སློབ་མ་མ་རྟེན། དགོན་པ་འདེབས་པ་
ལ་ཆ་རྒྱན་མ་འགྲིག་པས་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་ངེ་ཚོ་བྱེད་མ་
རུས་ཏེ། ཚོས་གྱི་ཤ་ཆ་བྱིད་ཚོ་ལས་མི་རྒྱུང་ཅམ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ངེའི་སྤྱིར་ཁོང་སྟ་སར་འབྱོར་རྗེས་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་ཏེ་ལ། ས་དགོ་རྟེན་གསུམ་སོགས་
གྱི་དགོན་སྡེ་དང་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་མཇལ་སྐྱོར་དང་ཞིབ་
འཇུག་གང་མང་གནང་། འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བའི་རི་མོའི་རྒྱ་
རྩལ་གྱིས་རང་གི་འཚོ་བར་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱིར་ཞིང་མི་ཆེན་
གང་མང་གི་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
དཀར་སྤྱངས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་སྡོ་མང་གྲ་ཚང་གི་རྒྱ་

འབྲུམ་ཁང་ཚན་དུ་ལྷགས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་
པོ་རྗེ་རྗོ་སྤྲིས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཤེས་རིག་གི་བདུད་རྩི་
བཞེས་ཤིང་རིགས་པ་སྤྱོད་བ་མང་བོ་དང་སྟོན་ཅིག་བརྟུན་
ཤ་བཅད། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་རྒྱན་པར་ཞལ་
འདོན་མཛད་ཅིང་མཚན་མཉེན་ཅམ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞིག་ལ་སྟོན་བ་ཁོ་ན་གནང་ཚུལ་ཡང་
གསལ།

ཁོང་ནམ་རིག་ཏུ་ཅང་སྐྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔེ་བྲིད་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་ཁས་ལེན་
ཐལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱུང་བའམ་རང་གཤེས་རྒྱུ་བ་པོ་དང་ང་
རྒྱལ་མཐོན་པོའི་བཟོ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་བདེན་པར་ཐོས་མོད།
དེས་དགེ་ཚོས་ཀྱིས་སྤྱོད་མར་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་གཏན་ནས་
མི་མཚོན་པར་རྩོད་རིག་འཕེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་དགེ་
ཅན་གྱི་བྱགས་རྒྱུད་ན་མངའ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་
རེ་རེ་སྟོབ་བུའི་བཟོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཚོག་ཅིག་
ཡིན་པ་རྩོད་པའི་རིགས་ལམ་ལ་སྤྱངས་མཁན་ཞིག་ཡིན་

སྒྲིན་གསལ་ལེར་མཁྱིན་ངེས། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་།
ང་དགོ་ཚན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱོད་དགོ་ཕྱག་འཇམ་
པའི་དབྱངས་སྟ་བུ་བྱང་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་བརྗོད་
མཛད་ཅིང་རྗེས་སུ་དགོ་ཚོས་སྐྱ་གཤེགས་པ་ཐོས་ཆེ་མི་
སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ཤི་བ་ལས་ཁོང་གཤེགས་པ་ཕངས་ཞེས་
སྒྲིན་ཆབ་ཀྱང་ཤོར་བར་གྲགས། དེའི་སྐྱིར་དེང་རབས་བོད་
ཀྱི་བསམ་སྒོ་བ་དང་གསར་བཏོད་པར་རྫོམ་པ་ཞིག་གིས།
"དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་སྐྱ་ཆེ་གང་བོར་དྲང་བདེན་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཚོལ་དཔྱོད་ཐད་སྐྱ་སྐྱིར་ཐེངས་སྐྱ་ལ་
ངོ་ལོག་པའི་ལས་མཛད་ཅིང་། " ངོ་ལོག་པའི་ལས་གཅིག་
ནི་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོར་སྐྱིར་རྩོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་
གསར་དབྱུང་ཅིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་གྱིས་པ་འགའ་རེར་ལུར་
བསྐྱངས་པ་ནི་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན་སྟ་ཅི་སྐྱིར་རྩོད་པའི་སྐྱི་འགྲོས་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པའི་
རང་མཚོང་བསྐྱབ་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་ལ། ཡང་འགའ་རེས་
སྐབས་དེའི་སྒོ་གསལ་སྤིང་གི་དགོ་བཤེས་གྲགས་ཅན་མི་

ཉག་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་ཡང་རྟགས་གསལ་ཆད་དུ་བརྟུག་ཅེས་
ཏ་ལས་ལས་ཀྱིས་བརྗོད་མོད། འདི་ནི་ཚུད་པའི་སྐབས་
མཁས་སློབ་མང་པོར་འབྱུང་ངེས་པའི་རྒྱན་མཐོང་སྣང་
ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚུད་པའི་བྲོ་བ་མ་ཚུང་བའི་བྱིས་པ་
ཚོར་མཚར་དུ་ཆེའང་རིགས་པ་སྐྱབ་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་སྐར་མེད་མཁས་པའི་རྩེར་སོན་གྱི་གཏམ་གསུང་ཞིག་
དུ་འབྱུང་དགའ་ལོ། ། སྤྱིར་ད་ལྟ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགོ་
ཚོས་གྱི་དར་ཕུར་ཏེ་རང་ཉིད་གྱི་དགའ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བྱེད་ཚུལ་འདིས་དོན་གྱིས་དགོ་ཚོས་ནི་རྩེད་ཆས་ཤིག་གི་
ཚད་དུ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

འོ་ན་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་དགོ་ཚོས་ལ་རྗེས་སུ་དགག་
ཡིག་གནང་དགོས་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་སློབ་མ་ཞིག་གིས་
གཞུང་དོན་རྗེ་བཞིན་དུ་མ་གོ་བར་ལོག་ལམ་དུ་འབྱུང་
པའི་ཆེ་དེ་ལམ་ཡང་དག་པར་འགོད་དགོས་པ་ནི་དགོ་
ཚོས་གྱི་འོས་འགན་ཡིན་ལ། སྤྱི་སྐབས་དགོངས་རྒྱན་ཚུལ་པ་
པོ་དགོ་ཚོས་ཡིན་མིན་ཁ་ཚོད་གཙོད་དགའ་ཡང་ལྷགས་

དེར་ཤ་ཐང་གིས་འབད་པ་དག་ལ་དགག་སྐྱབ་ཅིག་གནང་
བ་ནི་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མའི་རང་ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པ་
འཛིན་མཁན་ཞིག་གི་འོས་སྤྱ་ཆེ་བས་ཉང་སངས་དགོས་
དོན་ཅི་ཡང་མེད་སྟེ།

འབྲས་སྤྱངས་ནས་ལོ་དྲུག་ལྟག་ལ་བཞུགས་རྗེས་རྒྱ་གར་
ཀྱི་པརྗེ་ཏ་རྩ་རུ་ལ་ཞེས་པ་དང་གྲོགས་པོར་གྱུར་ཅིང་
དེ་ལས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་ལ་སྦྱོང་ཞེས་རྒྱ་གར་རུ་ཆས་
པའི་སྟ་གོན་བྱས། འགའ་ཤེས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་རྒྱ་
གར་རུ་སོང་བ་ནི་སྟ་རམས་དམ་བཅའི་གྲགས་སྐམ་ལ་
མ་དགེས་པས་རེད་ཅེས་སོགས་བཤད་པ་ལའང་བདེན་
ཁ་སྟེར་དགའ་སྟེ། ཉོགས་བརྗོད་དག་པའི་སྤང་བར། ད་
ཕན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བར་རུ་ལོ་ལྔ་བའི་རྒྱ་ལྷུལ་གྱི་རྒྱན་ཆད་
ནས་ཡུན་རིང་བོ་སོང་བེན། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་རུ་ཕེབས་
ནས་སྐྱི་ཏའི་སྐད་ལ་སྦྱོང་བ་མཛད་དེ་བྱིས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་
ཞིག་མཛད་དགོངས་ན་ང་དང་མཉམ་རུ་རྒྱ་གར་རུ་ཕེབས་
དགོས་ཞེས་ཁོའི་གྲོགས་པོ་རྒྱ་གར་རྩ་རུ་ལས་བསྐྱལ་མ་

གནང་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚོས་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་
ཚོམས་ཏེ་བཞུགས་པ་ཞིག་མིན། ཞེས་དང་། གཏམ་རྒྱུད་
གསེར་ཐང་ལས། ཁོ་བོ་གཞིན་ཏུ་ཞིག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་
དེར་ལན་གཅིག་སླེབས་ན་སྟམ་པ་ཡང་ཡང་ཡོད། ཅེས་
དང་། རྒྱ་གར་ནས་པརྟེ་ཏ་རྟེ་ཏུ་ལ་བྱ་བ་ཞིག་བོད་ཏུ་
བྱོན་པ་དང་འབྲུད་ནས་འགྲོ་བའི་སྐུལ་མ་བཏབ་པ་བཞིན་
འདོད་ཐོག་ཏུ་སློབ་ཏེ་ཆས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྒྱལ་ཁབ་ས་རིག་པས་སློབ་འདུན་གྱི་པད་མོ་ལ་མཐུན་བྱེན་
ཉི་གཞིན་གྱི་བེར་མ་ཕོག་པར་མདོན་ནོ། །

དུང་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སློབ་མོ་བ་ཞེས་པར་ཡང་
། ། ཐག་རིང་ཨ་མདོ་ནས་ཡོང་བས་དོ་ཤེས་སློབ་བདག་
མེད་པ་དང་གཅིག་རང་ཡུལ་ཨ་མདོ་ནས་ཤ་མར་བྱུང་
གསུམ་སོགས་མངར་ལྟན་བཅུད་བཟང་གི་ཁ་བཟས་གང་
འདོད་བློས་པས་རྒྱག་ལང་ཤོར་བ་དང་གཉིས། འཆར་
ཡན་བག་ཡངས་གྱི་སློབ་ལམ་ལྟན་སླེས་དེ་གུ་ཤིན་ཏུ་དོག་
པའི་དགོན་པའི་སློབ་འོག་ནས་སློབ་བཟོད་མ་བྱུང་བ་དང་

གསུམ། ཟས་གོས་ལྟོ་རྒྱུ་གི་དོན་དུ་སྐྱེ་དུག་གི་བུ་ཕྱུག་ཚོར་
རི་མོ་སྐྱ་ཚོགས་བྲིས་ཏེ་མཚོག་རྒྱུ་འཚོ་གོས་གི་སྐྱ་དུལ་
ཕྱན་བུ་བཙལ་བ་དང་བཞི། ཆ་ལྷགས་སྦྱོད་ལམ་འདྲ་མིན་
གི་མི་ཚོགས་འདུས་པའི་སྟེ་སའི་བྲོམ་ར་འབྲུག་ཆ་དོད་པོར་
སེམས་པ་གཡེངས་པ་དང་ལྟ། ཚོས་རྒྱུ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་རྒྱུ་གི་གཡེང་ལས་
སྦྱོབ་འདོད་གི་ཀྱན་སྦྱོང་དུག་དུ་འབར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་
དུག་པོད་གི་ནང་ཚོས་འབྲུངས་ཡུལ་གི་ཨ་མའི་མ་བྲིམ་རྒྱ་
གར་དུ་བསྦྱོད་སྦྱིར་ལམ་ཡིག་གནས་བཤད་མི་ཉུང་བར་
དཔུང་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་བདུན། རང་གི་ཡུལ་ལྱང་
རྒྱུ་བའི་རིག་གཞུང་ཙམ་གྱིས་ཚོམས་ན་རྗེས་ལྷན་ལ་མགོ་
སྐྱེད་དགོས་པར་ཉོགས་པ་དང་བརྒྱད། ཡར་རྒྱས་སྦྱི་སྦྱིང་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རིག་གསར་གྱི་ཉིང་བཅུད་སྦྱངས་ཏེ་བོད་
དུ་གསར་བརྗེའི་བསྐྱེད་བཙུག་བཙུག་གི་མི་ལམ་ཡོད་
པ་དང་དབྱ། ཐབ་ཀ་དང་མ་མ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་
ཤེས་པའི་བོད་སྦྱི་རབས་པ་ཚོར་ཡུལ་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་གི་

སྒོ་མོ་ཆེ་རུ་འབྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དང་བརྟུ་བཅས། རྗེ་དར་
འཇགས་ལྟན་གྱི་ཚོར་བ་དེ་དག་སྤིང་ཁོང་རུ་འབྱུངས་ནས་
ཚོས་ཁོ་ནར་སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་བག་ཡངས་
འཆལ་སྦྱོང་གྱི་སྒོ་མོ་དང་བོ་དེ་རུས་ཤིག་ནས་སྐྱེ་བར་སྤྱང་
ཞེས་ཁོང་རྒྱ་གར་རུ་ཆས་དགོས་པའི་སྐྱེན་དོན་ལ་གནས་
མིན་བརྟུ་བཅས་འདུག་མོད་སྟེ་རམས་དམ་བཅའི་མཚན་
སྟན་ལ་མ་དགེས་པར་བྱོས་ཚུལ་བྱུར་ཅམ་ཡང་མི་གསལ།
སྦྱི་ལོ་༡༩༣༥ལོའི་ཟླ་བརུན་པ་ནས་རྒྱ་རུ་ལ་དང་སྟན་ཅིག་
འཕན་ཡུལ་དང་རྩ་སྐྱོང་ས་སྐྱ་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་བོར་
གནས་སྐྱོར་དང་། ཞོར་རུ་རྒྱ་དཔེ་དང་སྡེབས་རིས། རྗེ་
རིང་གི་ཡི་གེ། འདྲ་སྐྱ་སོགས་མང་བོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
བཞིན་ཟླ་དགུ་བར་བལ་ཡུལ་རུ་སྡེབས་ཏེ་དེར་ཟླ་རུག་
བཞུགས། དེའི་སྐྱེ་ལོར་རྒྱ་གར་རུ་སྡེབས་ཤིང་ལེགས་སྦྱར་
གྱི་སྐྱོང་དང་དབྱིན་ཡིག་ལ་བརྩོན་པ་བསྦྱེད། མངས་རྒྱས་
གྱི་གནས་མཚོག་བརྒྱད་སོགས་ལ་གནས་སྐྱོར་བྱས་ཤིང་
། གནས་བཤད་དང་ལམ་ཡིག་དོ་མཚར་བ་རུ་མ་དང་

གསེར་ཐང་ ། འདི་ནི་ཁོང་སྐྱ་གཤེགས་ཁར་ཡང་ངའི་ཕ་
གཞིས་ཞེས་ཆེས་གཅིགས་ཆེན་གནང་ས་ཞིག་ཡིན་ལ།
ཡིག་ཆ་འགའ་རེར་གསལ་བ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་ཕྱོད་ལེ་
ཚོན་༡༩༤༥ཡོད་མོད་རྗེས་སུ་བོད་བརྒྱུ་ཏུ་གྱུར་བས་དེང་
སང་མངལ་ཏུ་ཡོད་པའི་ལེ་ཚོན་བརྒྱ་བདུན་པོ་ལས་མ་
ལྟག་པར་བཤད། གཞུང་འདི་ལ་བརྟགས་ན། ཁོང་ནི་སྐད་
བརྗོད་རིག་པ་དང་། ཚུལ་རིག་སྐྱ་རྩལ་རིག་པ། དམངས་
སྐོལ་རིག་པ། ས་གཤིས་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་རིག་
པ། རྫོངས་རྒྱ་རིག་པ། སྐོག་ཆགས་རྩི་ཤིང་རིག་པ་བཅས་
ལ་ནང་བྱམ་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་སྟེ་ནང་
དབྱུང་བརྗོད་པ་མང་བོས་གདེང་འཇོག་གནང་གིན་ཡོད།
{ སོགས་ལེགས་བཤད་ཏུ་མའི་སྐྱེས་བཟང་བོད་ལ་གནང་
། སྐྱི་ལོ་༡༩༣༥ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱ་མ་རྩ་ཏུ་ལ་དང་རྟམ་ཅིག་
སྐྱེར་བོད་ཡུལ་གྱི་ས་སྐྱ་སོགས་སུ་ལན་གཅིག་ཐེབས་པ་
བཅས་ཕྱོད་རྒྱ་གར་ཏུ་མི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལྟག་ལ་བཞུགས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་སྐྱ་བྱང་ལ་བསྐྱུར་བའི་ཚོགས་བཅད་

སྒྲུབ་ཚོམ་ཞིག་ལས། ཚོ་སྒོན་ལས་བེར་བ་རྒྱུད་གི་རྟ། །
ལམ་ག་འདྲའི་གཏད་སོ་མེད་པ་ཞིག། ང་བོད་ལྷག་བོད་
ནས་སྐྱེས་པ་ཡི། ། ཚོ་དུམ་གཅིག་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་བཟད། །
ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཨ་ལོང་འཁོར་གྱི་བར། ། སྐྱིད་ཆེ་བའི་པ་
ཡུལ་མ་མཐོང་ཞིང་། ། སྒོས་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་རྒྱན་མ་མཇལ་
བ། ། འདི་བསམ་ན་བྲལ་བའི་སྡིང་རྒྱུད་བསྐྱེད་ས། ། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ལོ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་དེར་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བའི་ཅམ་
གྱི་རིང་སིང་གྲ་ལའི་སྡིང་དུ་བཞུགས། འགའ་རེས་དུས་
ཡུན་དེ་ཅམ་ལ་སིང་གྲ་ལའི་སྡིང་གི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒོལ་
གྲ་ཆེན་མོ་ཞིག་ནས་སྒོལ་སྒྲོང་གནང་བར་བཤད་མོད་མི་
བདེན་པར་མངོན་ཏེ། ཁོང་རང་ཉིད་གྱིས་མཇོང་པའི་སིང་
གྲ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པར། དེ་ལྟར་ན་སྡིང་འདིར་སིང་གྲ་
ལྟ་བོད་གྱི་སྒྲ་མ་རྒྱུ་འབྲུལ་གྱིས་བྱོན་པ་ནི་སྐར་འགའ་ཅམ་
བྱུང་འདུག་མོད། རྒྱུ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་ནང་ན་དེད་རང་
སྐྱེབས་སྐྱ་བ་ཞིག་དུ་སེམས། ལོ་གཅིག་དང་ཞག་ཤས་མ་

ཚང་བའི་ལྷ་བ་བཞིར་བསྐྱད། དེའི་རིང་ལ་གནས་གཅིག་
དུ་མ་ཆགས་པར་ལུ་བ་གཡང་ལུགས་ཤིག་གྱོན་ཏེ་དགོ་
བསྟེན་གྱི་བོ་བ་དུ་ཞུགས་ནས་རྟག་དུ་རྒྱ་ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ན་བྱས་
པས་ཕལ་ཆེར་སྤིང་གང་བོ་འཁོར་ཅམ་བྱས། ཞེས་སོགས་
གསལ་ཞིབ་དུ་གསུངས་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་སོགས་
ནས་ཡུལ་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་དང་ཡིག་བསྐྱར། སྟོན་ཐོན་རྒྱལ་
ཁབ་ཁག་གི་ཤེས་སྒྲན་པ་དག་དང་འབྲེལ་འདྲེས་སོགས་
ཀྱི་སྤྱད་ལས་གཙོ་བོ་གནང་བར་མངོན་ལ་སྐར་རྒྱ་སིར་ཁྱུ་
ཅུ་སྐུ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་སྟོན་དཔོན་དུ་
བསྟེན་ནས་སོ་སྤྱིའི་སྐད་ལ་སོགས་པར་སྤྱངས་པས་ཀུན་
བཤད་ཀྱི་མཚན་ལ་འཛིགས་མེད་པརྟེ་ཏ་མི་ཕམ་དབྱངས་
ཅན་དབྱེས་པའི་རྟོ་རྟེན་གསོལ་བར་གྲགས།

ཁོང་གི་མཁས་པའི་གྲགས་སྟན་དང་རི་མོའི་ལག་རྩལ་
སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་རྩེ་རན་སིའམ་ཨ་རིའི་མི་
ཞིག་གིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་རྒྱན་
དབང་དུ་མས་ཐེབས་མ་བྱུབ། ། གཞན་བོད་ཀྱི་དཔྱོད་

ལྷན་རིགས་ཞེན་པ་ཁག་ཅིག་གིས་བཅུགས་པའི་རུབ་བོད་
ལེགས་བཅོས་སྦྱིད་སྦྱུག་ཅེས་པའི་ཚོགས་པར་ཞུགས་ཏེ་
སྤྱག་ལས་མང་ཚམ་གནང་བས་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་ནས་བྱིམས་
ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་སྟེ། ཁོང་གིས་མཛོད་
པའི་སིང་གུ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པའི་མཇུག་ཚོམ་དུ། བཅུན་
པའི་ཆ་ལྷགས་རིང་ནས་ཡལ་གྱུར་ཅིང་། ། ། འདུལ་བའི་
སྦྱོང་ལམ་ལྷལ་དུ་མ་ལྷུས་ཀྱང་། ། ། གནས་བརྟན་དག་
སྦྱོང་ཚོགས་དང་མཇུག་བའའདི། ། ། ཚོ་རབས་སྤྲུ་མའི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེས། ། ། ཞེས་དང་། ལྷལ་དེར་མཛོད་པའི་
གསུང་མགྱུར་ཞིག་ལས། རི་བོ་སྦྱང་དུག་སྦྱོངས་ནས་རི་
དུགས་བཞིན་འབྱམས་ཏེ། ། ། ཐག་རིང་རྒྱས་མེད་མི་ཡི་
རྒྱལ་ཁམས་སུ་སླེབས་ནས། ། ། མདོ་མེད་འཕྱོར་མོའི་སྦྱོགས་
ལ་སེམས་པ་རང་ཤོར་བའི། ། ། དྲིན་ཅན་ཕ་མ་བརྗེད་པའི་
བུ་རུལ་ང་སྦྱོ་བ། ། ། ཞེས་པའི་གསུང་རྒྱུར་ལས་ཀྱང་སྦྱོགས་
ཚམ་དཔག་ཐུབ་པ་ལྟར་ཁོང་སིང་གུ་ལར་བཞུགས་དུས་
དགུང་གངས་བཞི་བཅུ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་སྦྱོན་གྱི་དགུང་ལོ་

སོ་ལྟ་བུ་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཀུ་ལ་ཞེས་པར་བཞུགས་ཆེ་སོ་ཐར་གྱི་
སྒོམ་བྱིམས་སྤངས་པར་མདོན་ཞིང་། ཆབ་མདོར་ཁོང་གི་
ཏུ་མོ་དག་རྒྱས་གཡང་འཛོམས་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་
སྤོང་།

ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་སློན་ཀ་ཤོད་པ་གཉིས་
ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཕྱག་འཕྲིན་བསྐྱར་བ་བཞིན་ལམ་བར་
ནས་གནད་འགག་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་ས་བབ་རྩད་གཅོད་དང་
འབྲེལ་ས་ཁྲ་ཞིག་ཀྱང་གྲིས་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོའི་ལོ་སྤྱད་
ཅམ་ལ་སྤྱིར་སྟ་སར་ཐེབས་ཤིང་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་
དཔལ་འབར་དང་ལྷ་བཟང་སོགས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་རྗེས་
སྤྱི་བཟུང་མོད། མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་
ལས་སྤྱི་མ་གཅོ་བོར་གནད་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ལྷ་གཉིས་
པར་བཀའ་གཅིགས་རྗོ་རིང་དང་། ལུ་ཤིང་ཏུ་ཡོད་པའི་རྗོ་
རིང་། རྒྱ་གར་ཏུ་བཞུགས་ཆེ་ཕྱག་ཏུ་སོན་པའི་ཤིན་ཅང་
དང་ཏུན་ཉོང་གི་ཡིག་རྩིང་སོགས་ལ་གཟིགས་ཉོགས་དང་
ཞིབ་འཇུག་མཛད་དེ་དེབ་དཀར་རྩོམ་པའི་ལས་ལ་བྲེལ་

བཞིན་པའི་སྐབས་སློབ་བྱུང་དུ་བོད་ཀྱི་བཀའ་སློན་ཀ་ཤོད་
པ་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཕབས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཁོང་
འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི། ༡དངུལ་ལོར་
རྒྱན་མ་བཟོས་པ་དང་། ༡༡སློམ་མདའ་རབ་དགའ་
སོགས་ཀྱིས་བཅུགས་པའི་རྒྱབ་བོད་ལེགས་བཅོས་སྦྱིད་རྒྱག་
ཅས་པའི་ཚོགས་པར་ཞུགས་པ། ༣ར་གྱི་ཡའི་དམར་སྟོགས་
པའི་གསང་ཉུལ་བ་བྱས་པ། ༤བཀའ་སློན་ཀ་ཤོད་པས་
མཁས་པའི་ཕྱག་དོག་བྱས་པ། ༥ཀ་ཤོད་པས་དགོ་ཚོས་ཀྱི་
གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་གཟི་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་འཕྲོག་སྦྱར་
གཉིས་ཀ་རྟོན་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ། ༦གོ་མིན་ཏང་གི་
གསང་ཉུལ་བ་བྱས་པས་རེད་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ༧བཅོན་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
གཙོ་བོ་ནི། དགོ་ཚོས་ཁོང་གིས། གཞན་ཕན་སྦྱིང་རྗེའི་
རྒྱལ་དང་བྲལ་ན་ཡང་། ། རིག་རྩལ་ཐབས་མཁས་སློག་
གི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས། ། དྲང་བོའི་མི་ལ་འཕྲོག་པོའི་ལམ་སྟོན་
པ། ། སྐྱ་སེར་སྦྱེའུའི་རིགས་ལ་དོགས་བྱོན་མཛོད། ། ཅས་

པའི་སྣོམ་ཚོག་བཞག་སྦྱང་བ་ལྟར་དབྱེན་ཇི་སོགས་རྒྱབ་
སྦྱོགས་པའི་ལྟ་སྦྱོང་དང་ཉམ་སེམས་ལ་ཁོང་གཏན་ནས་མི་
དབྱེས་ཤིང་། དེ་དག་ཐེར་འདོན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་ཀྱང་སྣ་སྦྱར་
མང་དུ་སྒྲེལ་སྦྱང་བ་དང་། དགོ་ཚོས་སོགས་གྱིས་དབྱེན་
ཇིས་བོད་ཟ་འདོད་གྱི་མཆེ་བ་གཙོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཚུལ་
ཡང་གསལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་ཏེ་ཁོང་སྤྱང་བརྟུས་གྱིས་བོད་གྱི་
ས་མཚམས་དངོས་སུ་ཐེབས་ཏེ་བརྟག་དབྱུང་དང་ས་ཁྲ་
གྲིས་པའི་ཚུལ་སོགས་དབྱེན་ཇི་བས་ཚོར་རྗེས། ། དབྱེན་
ཇི་བ་རང་གིས་ལག་མ་འགྲུལ་བར་བོད་བཀའ་ཤག་ལ་
དགོ་ཚོས་ནི་རྒྱ་གར་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་གསང་ཉུལ་བ་ཡིན་
ཚུལ་གྱི་དབྱེན་སྦྱོར་གསང་ཏར་བཏང་བར། བདེན་རྒྱན་
གྱི་དབྱེ་བ་མི་ཁོར་བའི་དེ་སྐབས་གྱི་བོད་བཀའ་ཤག་ག་
ཤོད་པ་སོགས་གྱིས་དདུལ་ལོར་རྒྱན་མ་བཟོས་པར་བསྟུང་
བཏགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐྱོར་ཞིང་རྒྱལ་ཞེན་གྱི་
མེ་སྤུ་འབར་བ། འདྲ་མཉམ་དྲང་བདེན་གྱི་ལས་ལ་དབྱེས་
པའི་དུས་རབས་གྱི་དཔའ་བོ་སྟེ་འཇམ་སྤིང་ན་དགོན་པའི་

བེ་རྩུར་ཡའི་བུམ་པ་ཞིག་དོ་ལ་བརྟུམ་སོང་བ་ནི་དོན་
དངོས་ཤིག་གོ། ། དེའི་སྲིར་ང་ཚོས་མཚམས་འདིར། རོ་
དང་མཚུངས་པའི་ལུས་པོ་འདི། ། ག་དུས་ཤི་ཡང་མི་
འགྲོད་དེ། ། གསེར་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དག།
མཉམ་དུ་ཤི་ན་ཤི་ན་དུ་འགྲོད། ། ཅེས་པའི་ཞལ་གདམས་
དོན་མོ་དེ་ཡང་བསྐྱར་བེད་ས་གཅིག་མི་དུན་ནམ།

ཁོང་བཙོན་འཇུག་བྱས་སྐབས་བརྟུམ་སོང་མང་
ཞིག་གཞུང་བཞེས་བྱས་སོང་བ་བདེན་མོད། ཁ་ཅིག་གིས་
བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་དེའི་གྲས་ཀྱི་གཅིག་དུ་
ངོས་བཟུང་འདུག་པ་ནི་མི་བདེན་པར་སྟམ་སྟེ་ལོགས་ཤིག་
དུ་དཔྱད་པར་འདོད་དོ། །

ཁོང་མི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་བཙོན་ཁང་ནས་མནར་
གཅོད་བྱས་རྗེས་བཙོན་གྲོལ་བཏང་ཡང་བཙོན་ཁང་ནས་
ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རྩུག་བསྐྱལ་ཚུང་དུགས་པ་དང་
། རིག་པ་ཡང་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་སྐྱེས་པོ་ཞིག་གིས་
ཁོང་བཙོན་ནས་བཏང་ཚེ་དུག་དྲངས་ཡོད་པར་འདོད། །

སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་པར་ཆང་ཁོ་ན་བཞེས་ཏེ་སྦྱོང་ལམ་གང་
ལའང་ཆ་འཇོག་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། རྗེ་བ་གཞུང་ནས་
དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྱིར་སྤྱད་པའི་གསུང་ཚོམ་སྟག་འཕྲོ་
ནམས་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་གི་སྐྱེ་བའི་ཆོ་བརྟན་གཡུ་སྒོན་
ལ་ང་གི་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་བརྩམས་ཚུལ་བརྟུག་པའི་ལྷགས་
སྐམ་འདི་ཉོར་ཁང་ལ་སྦྱོལ་ཅིག་ཅེས་རང་གི་སྐྱེ་སྲོག་ལས་
ཀྱང་འདང་ཆེ་བའི་གསུང་ཚོམ་དག་གིས་མ་འོངས་པར་
རང་རེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་རེ་སྣོས་ཟབ་མོ་
དང་བཅས་ཏེ། རབ་རྒྱལ་ལྷགས་ཡོས་སྦྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་
ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བརྒྱ་བཞིའི་ཉིན་མི་རིགས་ཤིག་གི་གཟི་
བརྗིད་ཏུ་བརྩི་ཚོག་པའི་རིགས་པའི་དཔའ་བོ་ཁོང་སྟ་སར་
སྐྱེ་གཤེགས་སོ། །

བརྩམས་ཚུལ་ཆེས་མང་བོ་ཞིག་བོད་གཞུང་སྐྱེ་དྲག་ཚོས་
འཕྲོག་པ་དང་ཨ་མ་མདོའི་ཡུལ་ནས་འཕྲོར་བརྒྱག་ཏུ་སོང་
བའང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ད་ཉིང་ཚོའི་བཤོ་སྐལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
ནི་བོད་ཁ་བ་ཤས་ལས་མེད་ཀྱང་། བྱི་ཡུལ་ན་ཁོང་གི་དབྱིན་

ཡིག་གི་བརྩམས་ཚུལ་དེ་འགའ་འང་ཡོད་པར་བཤད་ལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱོད་ཁྱོད་ནས་ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ཁ་ཤས་
གསར་དུ་ཉིད་ཀྱང་སྲིད་དོ། ། འདིར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་ཡོན་
ཁོ་ན་བརྗོད་མོད། ཁོང་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་གོང་ལུ་
ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། ། འདིའི་སྐྱོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་འདོད་མཁན་ཚོས་ཉོར་འཇིགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་དགེ་
ཚུལ་གྱི་ལེན་སྐྱུར་མོ་སོགས་ལ་གཟིགས་རོགས་ཞུ།

མདོར་ན་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་
ཚེར་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཚིག་ཅིག་བཞག་ཡོད་པ་
ནི། གཏུང་བཅུན་བཅུན་པའི་རིགས་དང་ཕལ་བའི་ཚུལ།
། མཁོ་དགུ་ཚང་བའི་དུས་དང་སྤང་བའི་དུས། བཅུན་པ་
བཟང་ཤོས་བྲིས་པ་སྐྱུག་ཤོས་སོགས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་ལྷས་
ཉིན་མང་དུ་བརྗོད། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་སྟེང་
ནས་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་དཔྱད་པ་ལེགས་པོ་ཞིག་
བྱེད་ཐུབ་སྟུལ་མོ། །

ཁོང་གི་བསྐྱུར་ཚུལ་དང་བརྩམས་ཚུལ་ད་སྔ་དཔར་དུ་

བཀོད་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་དག་
ལས་མཚན་བྱང་བདག་གི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་
ནི། རྩོན་ཆད་སྲུང་གྱང་བསྐྱུར་མ་སྟོང་བའི་གནས་བརྟན་
སྡེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ར་སྐྱ་
ཡ་ཁའི་རྟོགས་བརྗོད། བྱ་ལེན་མ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་
རྗེས་གར། ལེགས་སྣན་ནག་པོའི་སྲུ། ནག་པོ་སྦྱོད་པས་
མཛད་པའི་ཨེ་མི་གྱི་རྣམ་བཤད་རི་མོ་ཅན། དཔལ་ནག་
པོའི་སྲུ་དད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་
ཚོག་སྦྱོལ་མའི་སྐོར་བཅས་རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་སྐད་དུ་
བསྐྱུར་བ་དང་། ཏུན་ཉོང་ཡིག་ཆ། རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་
བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྐོར། ཚོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་
དང་དེབ་ཐེར་རྩོན་པོ། སྦྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་བཅས་གཞན་
དང་རྣམ་ཅིག་དབྱིན་ཡིག་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཡིག་བསྐྱུར་
གྱི་ཕྱག་ལས་རྒྱབས་ཆེན་གནང་བས་ཁོང་གི་ཉེ་རབས་ཀྱི་
འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བདེན་དཔང་
བྱས་ཡོད་ལ། ཁོང་རང་གིས་གྱང་། རིང་ནས་འདྲེས་པའི་

རང་བྱིམ་གྱི་ངོས་བྱིན་ཅིང་། ། ཚོ་རབས་སྤྲ་མའི་ལས་གྱི་
འཕྲོ་ཉིད་དེ། ། ཏུས་གྱི་མཐར་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
གསུང་། ། གསར་དུ་བསྐྱུར་བའི་དགའ་བ་གང་གིས་མཚོན།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཅུ་མས་ཚོས་གྱི་སྐོར་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་
རྣམ་བཞག་སྤྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱི་རོལ་སྐད་
གཉིས་ཤམ་སྐྱུར་མ་ལེགས་སྐྱུར་བང་མཛོད། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
བའི་རིག་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན། སྤྱི་བའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་སྐོ་
སྐོན་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐོ་རྒྱུང་ལ་བཞད་གང་ཅམ་སྐོང་བ། སྤྱི་
རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ། སྤྱི་རོལ་བ་ནང་
ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་གནད་གསལ་བར་བསྟན་པ། ལྷ་
ས་ནས་རྫོང་སྤྱིང་བར་གྱི་ལམ་ཡིག་སྤྲོད་ལའི་གནས་ཡིག་རྒྱ་
གར་གནས་ཡིག་འཇིག་ཉེན་རིལ་བོའམ་རྒྱུ་པོ། སྐོན་པ་
མ་ནི་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས། བྱི་གཙུག་ལྷོ་བཙན་གྱི་མགུར་ཚོག་
སྐད་གསར་བཅད་དུ་བཙོས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཚེན་
ཁག་ལ་བསྐོད་པའི་ལམ་ཡིག་རྒྱས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་

ཡིག་ཚཱ་མ་འཕྲོ་ཅན། འཇམ་སྒྲིང་རྒྱས་བཤད། འཇམ་སྒྲིང་
ཤེས་བྱ་ཉེས་པའི་དེབ། རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་ལྷགས།
བཟའ་བརྟུང་ཆས་གོས། ཡུལ་སྒྲོངས། བོ་བྱང་། རྫོ་རིང་
སོགས་གྱི་འདྲ་རིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་
བཤད་ཅན་དང་། ལྷན་དང་བཟའ་རིགས་གྱི་རོ་ཉི་ཤུ་བཅས་
གསལ་བའི་དེབ་ཆེ་བ་གཅིག་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས།
ཉི་མ་ལ་ཡའི་བསྟན་བཅོས། དེབ་ཐེར་དཀར་བོ། རྒྱལ་
ཁམས་རིག་པས་བསྐྱོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་
མ། ལྷའི་ཟིན་གྲིས། དབུ་ཚད་གྱི་དཀའ་བའི་གནད། འདུ་
བྱེད་མཐའ་དབྱེད། བདག་མེད་དྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ། རང་
བཞིན་ངེས་པ། དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་
རྒྱ། འདི་ཁོང་གི་རང་ཚཱ་མ་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པ་ཡོད།
{ གཏམ་གྱི་ཚོགས་ཉིན་མཚན་བརྟུན་པ། ལྷམ་རྟགས་གྱི་
སྐྱོར་ཐོར་བྱ། ལྷན་དངགས་གྱི་དཀའ་གནད་ཐོར་བྱ། ཐོད་
གྱི་རྒྱལ་རབས་གལ་ཆེན། ལྷ་ས་དང་ར་ས། རྒྱ་བོད་མནའ་
བསྐྱལ་ཚུལ། ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་སོགས་གྱི་རྫོ་རིང་ངོ་

བུམ་མཆན་བྱ། རོར་བུ་གེ་ཏ་ཀའི་སྐོར། ཚུ་ཤིང་གི་སྐོར།
མེ་ཏོག་ཚམ་པ་ཀའི་སྐོར། ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་གི་སྐོར།
གངས་རིའི་སྐོར། ཞང་དགའ་བའི་སྐོ་གྲོས་ལ་དྲི་ལན། རུལ་
ཚུང་ལ་དབྱུང་བའི་སྐོར། རི་ཚོ་སྐམ་པོས་སུལ་བའི་ལུ་
ཡིག་ཞབས་བརྟན་འཆི་མེད་དབྱུངས་སྟུན། བོད་སྐད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། རུན་ཏོང་ཡིག་ཆ་གོ་
བདེར་མཛད་པ། སྐོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ལ་གནང་བའི་
བསྐྱབ་བྱ། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་གནང་བའི་མཁུར་མ། བཙོན་
ཁང་ནས་གནང་བའི་གསུང་མཁུར། ལྷན་ལའི་ཡུལ་དུ་
མཛད་པའི་གསུང་མཁུར། ལྷ་བྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཀ་ཚོམ།
སྐྱིན་སྤིང་བྱི་ཆེན་ལ་སུལ་བའི་ཀུན་འཁོར། སལ་སྐད་ཀ་
ཚོམ། ཨ་མཚོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ། ལྷ་བུ་མཐར་སྐྱིན་ལ་གནང་
བའི་ཀ་ཚོམ། སྐར་ན་མེད་པའི་སྐོ་བསྐྱེད། ལྷ་བྱང་གོགས་
པོ་ནམ་པར་གསར་བྱུང་དངོས་པོ་དོ་སྐོང་པའི་ཚུལ་དུ་
སུལ་བའི་སྟུན་ཚོམ། ལྷ་བྱང་དགེ་བཤེས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
འཕྱིན་ལན། རྗེ་བྱུབ་པའི་དབང་སྐྱུག་དྲིལ་བུ་བའི་སོགས་

ལྷ་བྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཚོགས་བཅད་སྟོན་ཚོམ། དབྱངས་
ཅན་མའི་བསྟོན་པ། འབས་དཀར་ཚོགས་དུག་རང་གྲོལ་
གི་རྣམ་མཁུར་ལ་མཇལ་རྗེས་བྲིས་པའི་སྟོན་ཚོམ། སྟོན་
ཚོམ་ཐོར་བུ་མང་པོ། རྒྱ་གར་དུ་བྲིས་པའི་སྟོན་ཚོམ། ལྷ་
བྱང་ལ་ལུལ་བའི་སྟོན་ཚོམ། འདུ་འབྲལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་
ཉོགས་པའི་སྟུ། རྒྱལ་ཁམས་བསྐོར་བའི་སྤང་ཚུལ། སངས་
རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་གི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱས། རྒྱ་
གར་བའི་དག་སྟོས་བཞིན་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱལ་བཙུན་
ལྷན་འདས་གིས་ལྷ་སྟོགས་པའི་སྟོན་པ་དུག་བུལ་ཚུལ་
དང་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་དན་མེད་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱས། སྟོབ་
དཔོན་དཀྱིའི་ལོ་རྒྱུས། འདི་ནི་སྟོན་དག་སྟེ་དོན་གི་ནང་
དུ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ཡིན་ལ། མཁས་དབང་ཚེ་ཉན་རིན་
པོ་ཆེས་ཀྱང་ཁོང་གི་བཅུ་མས་ཚོས་ཡིན་ཚུལ་སྟེ་ཐག་དུ་
གསུང་འདུག། བཙུན་ཁང་ནས་བྲིས་པའི་སྟོལ་མའི་བསྟོན་
པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་ཅན་བཅས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་
པའི་གསུང་ཚོམ་དོ་མཚར་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་

། མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ལ་འཕྲོག་པ་དང་མཁས་གྲགས་ཅན་གྱིས་
བརྒྱས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་བོར་བ་སོགས་མང་ཅམ་ཡོད་
སྣང་ངོ་། །

དུག་པ། དེབ་དཀར་རི་ལྟར་བརྩམས་ཤིང་དེ་ཚེས་འཕྲོར་
ལུས་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ།

རི་ལྟར་བརྩམས་ཏེ་ཚེས་འཕྲོར་ལུས་རྒྱུ།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཁོང་ནི་སྤྱི་ནང་གི་
རིག་གནས་གསར་རྒྱུ་གྱུ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
པར་མ་ཟད་རིགས་ཞིན་དང་ལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལ་རྒྱ་
དེ་ཡང་ཤུ་ཚུགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སློབ་དཔག་
རྗེས་དཔྱད་ཀྱི་སློབ་ནས་དྲང་བདེན་སྣ་བའི་ལ་རྒྱ་བ་ཞིག་
ཡིན་ལ། དེབ་དཀར་ལས། དེས་ན་འདིར་གང་ཞིག་ཆེད་
ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། བཅན་པོ་དང་ཡབ་སྲས་དེ་དག་
གིས་འཇིག་རྟེན་སྤིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སློབ་ཅི་
དང་ཅི་གནང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དུག་པོ་གཡུལ་གྱི་སློབ་ནས་
ཆབ་སྤིང་དང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲོན་རི་ཅམ་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱེད་

པའི་མཛད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་འཆད་པ་
ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས་འཇིག་རྟེན་
སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཞིག་ཚོམ་
འདུན་ཡོད་འདུག་པས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༢ལོ་ཡས་མས་སུ་ཁོང་
གིས་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་མཚོག་ཀ་ལི་ཏའི་བྱང་ཆུབ་ཚོས་
ཚོགས་སུ་བྱུག་ལས་གནང་སྐབས་སུ་སྤྲིས་སུ་འབྲི་འདུན་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆར་དམིགས་ཏེ། རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བའི་
སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། བྱི་སྲོང་སྡེ་བཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
ཐང་ཡིག་ལེའུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་པ་དང་། རྒྱའི་གུར་གྱི་
རྒྱལ་རབས་ལེའུ་གུ་གསུམ་པའི་ནང་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཡོད་དོ་ཅོག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་བར་བཤད་ལ། སྤྱི་
ལོ་༡༩༥༦ལོར་ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་
ཆ་གང་རྙེད་ནམས་ཉར་ཚོགས་ལེགས་པོ་མཛད། རྒྱ་གར་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་གནའ་རྫས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་
བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་སྲུངས་དང་ཐོན་མི་སྟོན་ཏེ་ཁས་རྒྱ་གར་ཏུ་སློབ་
གཉེར་གནང་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་

ལོ་རྒྱུས་མང་བོར་རྒྱུས་ལོན། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གི་མཁས་
པ་མང་བོར་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱིས་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་
དོན་མང་བོར་གཏིང་ཟབ་པའི་དཔྱད་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་
གང་ལེགས་གནང་།

སྤྱིར་སྣ་སར་ཐེབས་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ཟླ་གཉིས་
པའི་ནང་བོད་ཀྱི་བཅའ་པོ་བྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅའ་ཀྱི་དུས་སུ་
བཞིངས་པར་གྲགས་པའི་སྐར་ཚུང་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཁང་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་
དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་གཙུག་གཅིག་གི་རྗེ་རིང་དང་། ལུ་ཤིང་
དུ་ཡོད་པའི་རལ་བ་ཅན་ནམ་བྲི་གཙུག་ལྷེ་བཅའ་ཀྱིས་
བཞིངས་པའི་འོན་ཅང་རྗེ་འམ། ད་སྟ་ལུ་ཤང་དུ་འབོད་པའི་
ས་ཆར་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤེས་དགེ་འཕེལ་སྤྱིང་གི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཤུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྗེ་རིང་དོས་ཀྱི་
ཡི་གེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་རྗེ་སྟར་འཁོད་པ་དག་ལ་
ཞིབ་འཇུག་གཏིང་ཟབ་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་འབྲི་བ་སོགས་
སློན་འགྲོའི་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བྱས་

ཏེ། ལྷོ་བ་བྱུ་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་ལས་
ཤག་ནས་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལྷུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་
རབས་དེབ་ཐེར་འདི་ཉིད་དངོས་སུ་འབྲི་འགོ་བརྩམས།
དེ་ཡང་གཞུང་ལས། རྩོགས་སྤྱང་ཞེན་པས་དམར་བོར་
མ་བྱས་ཤིང་། ། རོ་བསྐྱང་ཚོག་གིས་སློན་བོར་མ་བྱས་ལ།
། སྤྱིས་བྱུང་གཏམ་གྱིས་སེར་བོར་མ་བྱས་པ། ། དེ་སྤྱིར་
འདི་ནི་དེབ་ཐེར་དཀར་བོ་ཡིན། ། ཞེས་བྱུན་མིན་བྱུང་
ཚོས་མཚོན་པའི་དེབ་ཐེར་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་མཚོན་ཡང་
གསོལ། ། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་གྱིས་བྲིས་པའི་དགེ་ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
སུ་ཐོག་མར་དེབ་དཀར་གྱི་མཚོན་ལ་བོད་གཞུང་སྤྱི་དོན་
ཆེན་མོ་ཞེས་གསོལ་ཞིང་དེ་ལ་སློད་སྤྲེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
པ་ཡོངས་རྫོགས་འབྲི་ཚར་ཡང་སྤྲེད་ཆ་ལ་ཞུ་དག་མ་བྱས་
སྤྲེད་ཅིག་བཤད་དེ་བདེན་མིན་དཔྱད། ། དེབ་དཀར་འབྲི་
འགོ་བརྩུང་སྟེ་ཟླ་གཉིས་ཡས་མས་ཀྱི་མཚོན་སུ་སྤྱིབས་
པའི་དགོང་མོ་ཞེག་ལ་སློབ་བྱུར་དུ་བཀའ་སློན་ཀ་ཤོད་པ་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རི་བཞིན་སྟེ་སའི་མི་དཔོན་གཉིས་

གྱིས་ཁོང་འཇོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལྷན་དོང་དུ་བཅུགས་ཤིང་
མནར་གཅོད་གང་མང་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་
ཐུགས་རེ་མ་ཆད་པར། བཙོན་ཁང་ནས་ཉོར་ཁང་བ་ལ་
འཕྲིན་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ། རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་བར་ཆད་ཅིག་
འབྱུང་སྟམ་པ་དང་པོ་ནས་སློལ་ཡོད་ཀྱང་། བར་ཆད་
འདི་ཙམ་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བ་ལགས། འོན་ཀྱང་རྗེ་མི་ལས།
སླ་མའི་གདམས་ངག་མི་བྱབ་ན། ། བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཅི་
ལ་ཡོང་། ། གསུངས་པ་ལྟར་ལགས། བཙོན་པོ་རྣམས་ལ་
འགོ་བའི་སྟ་ཞིག་དང་སྟ་དེ་ཚོ་ལ་སྦྱོབས་པའི་རུས་པ་ཞིག་
ཡོད་ན། ད་དུང་རྒྱལ་རབས་འདི་འགྲུབ་པའི་རེ་བ་ཙམ་
ཡོད་ཅེས་གསུངས་མོད། མི་རིགས་འདིའི་བསོད་ནམས་
མར་འགྲིབ་གྱི་དུས་ལ་བབས་ཤིང་། སྐྱ་དྲག་ཚོའི་རང་སྦྱིད་
གཞན་འདོར་གྱི་མཛོད་སྦྱོད་ཐལ་དྲགས་པ་སོགས་གྱིས་
དྲང་བདེན་དང་སྦྱི་ཕན་རྒྱབ་དུ་བོར་བས། ཁ་གསལ་ཞིང་
དོན་གྱི་གནད་འདུས་པའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་འཁྲོངས་ཐབས་བྲལ་ཏེ་བཙོན་པོ་མང་

སྒྲིང་མང་བཅོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་མཚམས་ནས་ཚུམ་འཕྲོར་
ལྷན།

སྒྱི་ལོ་༡༧༥༠ལོར་བཅོན་གྲོལ་བཏང་རྗེས་བོད་གཞུང་གིས་
མཐུན་ཀྲིན་སྐྱུར་ཏེ་འཕྲོ་སྐྱོང་དགོས་པའི་བཀའ་པུང་གུང་
། ལོ་ཡི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅམ་ལ་ཉེས་མེད་བྲིམས་གྱིས་
ལྷན་སེམས་གཉེས་ཆར་མནར་དྲགས་པས་དགེ་འདུན་ཚོས་
འཕེལ་ཁོང་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལས་འདིའི་འཕྲོ་སྐྱོང་
བའི་རུས་ཤུགས་རྩ་བ་ནས་ཉམས་པས། སྤྲོ་སོར་བཅོན་
ཁང་ནས་འཕྲིན་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ། ཉོར་ཁང་བ་ལ། རང་
སྒྲིའི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་བའི་མདངས། ། རང་བྱུང་
སྒྲིང་གི་དབུས་ན་གནས་པ་འདིས། ། རང་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་
གྱི་རྗེ་འབངས་ལ། ། རང་གིས་རུས་པའི་སྲི་ཞུ་ཅུང་བཟད་
སྐྱབ། ། ཅེས་རྒྱལ་རབས་ཚུམ་འཕྲོ་ཅན་དེ་དེ་ཞེན་རྗོགས་
སོ། ། ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་སྟེ། བོད་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་གོད་ཆག་གམ་དྲང་བདེན་ཤེས་ཡོན་པ་
ཞེན་གིས་སྐྱོང་མི་འོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྐྱོ་བོ་དེ་མི་ཡུལ་ལ་

བཞག་ནས་ཕེབས་སོང་ངོ་། །

དེབ་དཀར་གྱི་བྱང་ཚོས་གོང་དུ་འང་མདོ་ཙམ་ངོ་སྤོང་
བྱས་ཟིན་མོད། མདོར་ན། སྤོན་ཆད་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་
དག་དུ་གསལ་ཁ་མ་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་དག་ཐེར་དང་ཁ་
སྤོང་། ལྟ་བུ་གསལ་བ་མང་བོ་བཏོན་པ། ལྷུང་རིགས་གྱི་
རྒྱབ་སྤོངས་བཅན་པ། མི་ཚོས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཆེས་ཆེར་
གསལ་བ་སོགས་གྱི་བྱང་ཚོས་དང་ལྡན་པར་མ་ཟད། མང་
བོ་ཞིག་གིས་ཚོས་སྤོང་གཉིས་འགལ་ཟླར་འཛིན་ཅིང་ཚོས་
གྱིས་བོད་མི་རིགས་འདི་ལྷུང་ལ་སྤོང་བར་སྤྲོ་མོད། ཁོང་གུ་
དོག་གི་བསམ་སློབ་དེ་ལས་རིང་དུ་བཞུལ་ཏེ། "ང་ཚོ་བོད་
ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་ནས་ཚོས་དར་
བ་རེད། ཚོས་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་དར་བས་སྤོ་ཚུ་
བོ་གང་གུ་ནས་བྱང་བྱེ་མ་སྤོ་རིང་ལ་བྱུག་གི་བར་མཚམས་
བཟུང་བྱུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བྱང་བ་
རེད། སྤོང་རྒྱང་བ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་སྤོང་བཟུང་ནས་སོ་སོའི་
ལྷུང་བ་ལ་བསྐྱེད། རྒྱ་ནག་དང་ས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་

དམག་འདྲ་བྱུང་ན་དེ་ཚོའི་ཁ་གཏང་འདྲ་བཅར་བ་དེ་འདྲ་
མ་གཏོགས་བོད་ཞེ་དྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བྱུང་བ་མ་རེད། "
ཅེས་སོགས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་ཀྱི་སློག་ནས་
རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད། ཚོས་ལ་བརྟེན་ན་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་
བསྐྱེད་བྱུང་བ་རེད། ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དེ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཆགས་པ་རེད། སོག་པོའི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་དཔའ་ཡི་རྒྱ་
བསྐྱེད་རེད། ཅེས་དང་། དབྱེན་ངིའི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་གས་
རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཞེས་སོགས་དོན་དངོས་དང་མཐུན་
ཞིང་ཕལ་བའི་སློ་དོར་མ་ཤར་བའི་བསམ་སློའི་རིན་ཐང་གུ་
འོ་མ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིས་ཡོད་དོ། །